

پانزدهمین کنفرانس بین المللی روانشناسی ، مشاوره و علوم تربیتی

15th International Conference on Psychology, Counseling, and Educational Sciences

موضوعات همایش

روانشناسی
روانشناسی بالینی
روانشناسی تربیتی
مشاوره
ازدواج و خانواده
جمعیت شناسی...
علوم تربیتی
آموزش و پرورش
فلسفه تعلیم و تربیت
و سایر زمینه های
مرتبط..

(... , scopus , isi) Publish in international journals

آخرین مهلت ارسال مقالات : ۱۵ اسفند ماه ۱۴۰۱
ثبت نام کامل (پرداخت خدمات) : ۱۶ اسفند ماه ۱۴۰۱
برگزاری کنفرانس : ۲۲ اسفند ماه ۱۴۰۱

icpce.ir info@icpce.ir

lcpce.ir

Tel : +982171053833

Proceedings of

15th International Conference

of Modern Research in

Psychology, Counseling, and Educational Sciences

March - 2023

Event Place: Tbilisi , Georgia

Executive Staff

Dr.Sohrab Asadollahzade	Conference secretary
Hasan Mosazadeh	Executive secretary
Behrouz Hayati	Secretariat
Atefeh Hatami	Secretariat

SCIENTIFIC COMMITTEE

Professor.Seyed Hamid Reza Alavi	Professor Philosophy of Education, Kerman Shahid Bahonar University, Kerman, Iran
Professor.Nader Hajloo	Professor Department of Psychology, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
Dr.Abbas Gholtash	Associate Professor in Curriculum Studies, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran
Dr.Seyed Ahmad Hashemi	Associate Professor Department of Educational Studies, Lamerd Branch, IAU, Lamerd, Iran
Dr.Reza Jafari Harandi	Associate Professor Department of Educational Sciences, University of Qom, Qom, Iran
Dr. Seyyed Abolghasem Seyyedani	Assistant Professor Department of Psychology and Educational Sciences, Payam Noor university, Iran
Dr.Habibollah Naderi	Assistant Professor of Psychology, Mazandaran University, Iran
Dr. Ahmad Reza Kiani	Assistant Professor Department of Educational Sciences, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran
Dr.Mehdi Rahimi	Assistant Professor Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran
Dr.Hassan Zarei Mahmoud Abadi	Assistant Professor Faculty of Psychology and Educational Sciences, Department of Psychology, Yazd University, Yazd, Iran

Dr.Sayed Abbas Haghayegh	Assistant Professor Faculty of Humanity Sciences, Najafabad branch ,Islamic Azad University, Najafabad ,Iran
Dr. Hassan Abdollah Zadeh	Assistant Professor Ph.D. in Psychology, Faculty Member of Payame Noor University
Dr.Sayed Reza Nazari Hashemi	Assistant Professor of Educational Sciences and Psychology, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran
Dr.Seyyed Ali Marashi	Assistant Professor Department of Clinical Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
Dr.Kamran Yazdanbakhsh	Assistant Professor Psychology, Razi University of Kermanshah, Kermanshah, Iran
Dr. Asghar Zamani	Assistant Professor Director, Department of Management, Institute for Research and Planning of Higher Education, Ministry of Science
Dr.Farid Aghajani	Assistant Professor Sanabad Golbahar Institute of Higher Education Department of Business Management
Dr. Hadi Ramazanian Fahandari	Assistant Professor University of Judicial Sciences and Administrative Services
Dr.Soran Rajabi	Associate Professor Ph.D in General Psychology University of Bushehr, Iran

Dr.Soran Rajabi	Assistant Professor Educational planning and management,Allameh Tabatabaei University,Tehran,Iran
Dr.Ali Asgari	Assistant Professor Department of Educational Sciences,Birjand University,Birjand,Iran
Dr.Mohammad Ali Mohammadifar	Assistant Professor Department of Educational Sciences,Semnan University,Semnan ,Iran
Dr.Loghman Ebrahimi	Assistant Professor Department of Psychology,University of Zanjan,Zanjan,Iran
Dr.Alireza Heidarzadegan	Assistant Professor Management and Educational Planning,University of Sistan and Baluchestan,Sistan and Baluchestan,Iran
Dr.Saeed Boroomandfar	Assistant Professor Educational technology, university of Islamic Azad
Dr.Mohammad Maleki Pouya	Assistant Professor Sport physiology Cardiovascular orientation and sports respiration,Islamic Azad university
Dr.Tayebeh Tavasoli	Assistant Professor Department of Educational Sciences,University of Qom,Qom,,Iran
Dr. Soheila Hashemi	Assistant Professor of Psychology, Mazandaran University,Iran
Dr. Fereshteh Baezzat	Assistant Professor of Psychology, Mazandaran University,Iran

Professor.Firouzeh Sepehrian Azar	professor Department of Psychology,Urmia University,Urmia,Iran
Dr. Hajar Pasha	Assistant Professor Clinical Sciences,Babol University of Medical Sciences,Babol,,Iran
Dr. Soghra Akbari Chermahini	Associate Professor Ph.D. in Cognitive Psychology,Psychology Department,Arak University,Arak,Iran
Dr. Zhaleh Refahi	Assistant Professor Faculty of Islamic Azad University of Marvdasht,Iran
Dr.Afsaneh marziyeh	Assistant Professor Educational Psychology,University of Sistan and Baluchestan,Sistan and Baluchestan,Iran
Dr. soheila rostami	Assistant Professor Faculty of Literature and Social Sciences,University of Kurdistan,Kurdistan,Iran
Dr.zohreh raessi	Assistant Professor Psychology,Faculty of humanities,Najafabad branch,Islamic Azad University ,Najafabad ,Iran
Dr.Leila Safaei Fakhri	Assistant Professor PhD in Educational Management, Faculty of Islamic Azad University,
Dr. Sakineh Jafari	Assistant Professor Psychology and Educational Sciences,Semnan University,Semnan ,Iran
Dr.Atefeh heyrat	Assistant Professor Department of Ahl-Al-Bait Studies, Faculty of Theology and Ahl Al-Bayt Studies, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Table of Contents

۱۲.....	Cognition and Performance skills in Space Travel: A Brief Psychological Overview
۱۳.....	The Effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy on Individual-Social Adaptation and Happiness of High School Female Students in Bandar Abbas
۱۴.....	The Relationship between Personality and Well-being Mediated by Gratitude and Mindfulness
۱۵.....	Investigating the effectiveness of acceptance and commitment-based therapy group training on anxiety, depression and bulimia nervosa in adolescent girls
۱۶.....	Prediction of sleep disorders based on emotional intelligence and childhood traumas in people
۱۷.....	Explaining and investigating the methodological challenge of philosophical counseling: the negation of methodology or emphasis on methodology
۱۸.....	Post-traumatic stress disorder in patients recovered from COVID-19 infection: A cross-sectional study
۱۹.....	The effect of organizational virtue and organizational justice on the organizational commitment of secondary school teachers
۲۰.....	مقایسه میزان افسردگی، عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه دارای مادران شاغل و غیر شاغل شهرستان خوی
۲۱.....	مقایسه بلوغ اجتماعی، خودشناسی انجاسی و تمایز یافتگی خود در دانش آموزان تک والد و عادی
۲۲.....	آزار و اذیت معلولان: بذکرداری، بی اعتنایی و متارکه افراد معلول
۲۳.....	بررسی رابطه بین یادگیری سازمانی و خودکارآمدی با حمایت سازمانی معلمان شهرستان بجنورد
۲۴.....	بررسی رابطه بین هیجان پذیری در تدریس و خودکارآمدی با مسئولیت پذیری معلمان ششم ابتدایی شهرستان بجنورد
۲۵.....	اثر بخشی رفتار درمانی دیالکتیک برگذشت و افسردگی پسران نوجوان دارای سابقه خودزنی شهر قم
۲۶.....	بررسی علل و اثرات نوروسایکولوژی افراد مبتلا به اسکیزوفرنی
۲۷.....	شناسایی نقش عوامل معنوی مؤثر در سلامت روان دانش آموزان
۲۸.....	تحلیل نقش بازی های فکری در آموزش فلسفه به کودکان و نوجوانان
۲۹.....	مقایسه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و سبک های مقابله با استرس بیماران مبتلا به شبه صرع با افراد سالم
۳۰.....	پیش بینی اضطراب کرونا ویروس بر اساس باورهای فراشناختی و سبک های پردازش هیجان در زنان باردار شهر اصفهان
۳۱.....	بررسی رابطه فضای شاد و نشاط مدرسه و تاثیر آن بر دانش آموزان
۳۲.....	افزایش شایستگی های معلمان در عصر دیجیتال و دوران کرونا
۳۳.....	بررسی راه های ارتباط عمیق دانش آموز با معلم و پایداری یادگیری
۳۴.....	بررسی نقش تکنولوژی بر تعلیم و تربیت در فضای مجازی
۳۵.....	نقش فناوری اطلاعات بر ارتقای خود تنظیمی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی در درس ریاضی
۳۶.....	نقش و جایگاه آموزش و پرورش در شتاب رشد علمی کشور
۳۷.....	رسالت آموزش و پرورش درارتقاء رشد علمی کشور
۳۸.....	نقش خانواده و مدرسه در پیشگیری از آسیب های اجتماعی
۳۹.....	اثر بخشی آموزش مهارت های زندگی بر اضطراب مدرسه در دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری
۴۰.....	اثر بخشی موسیقی درمانی بر کاهش بیش فعالی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند
۴۱.....	اثر بخشی فقه درمانی و موسیقی درمانی بر پر خاشگری دانش آموزان مدارس ابتدایی
۴۲.....	اثر بخشی موسیقی درمانی بر کاهش افسردگی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند
۴۳.....	کنکاشی در دغدغه های جوانان ایران با تحلیل و جمع بندی نتایج پژوهش های پیشین
۴۴.....	بررسی تأثیر رنگ ها بر روی یادگیری و آموزش کودکان مقطع اول ابتدایی
۴۵.....	بررسی تفاوت نسلی نگرش به زندگی زناشویی در سه نسل از مردان ساکن شهر اراک
۴۶.....	بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر موسیقی بر توجه و تمرکز کودکان دارای اختلال یادگیری ویژه
۴۷.....	فرهنگ و تصمیم گیری در سازمان: مروری بر پژوهش های انجام شده در ایران
۴۸.....	چالش های ارزیابی اساتید توسط دانشجویان و ارائه پیشنهاد های برای بهبود آن
۴۹.....	کودکان کمرو در کلاس درس
۵۰.....	فرصت ها و تهدید های ناشی از فضای مجازی در تربیت دینی دانش آموزان
۵۱.....	رابطه بین استرس و ایجاد پوسیدگی های دندانی
۵۲.....	بررسی رابطه بین اشتراک دانش (تسهیم دانش) با عملکرد شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان کوهدشت
۵۳.....	روانشناسی، مبحث هوشیاری
۵۴.....	بررسی و شناسایی استانداردهای شهروند الکترونیک و رابطه آن با خودکارآمدی اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه
۵۵.....	الگوی روابط خودکارآمدی خلاق، رفتار نوآورانه کاری و عملکرد شغلی در مدیران مدارس شهر کرمانشاه
۵۶.....	مدل علی نوآوری کاری بر اساس میزان آگاهی از ابعاد شهروند الکترونیک با نقش واسطه ای خودکارآمدی خلاق و رایانه در معلمان دوره متوسطه اول
۵۷.....	بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر شفقت بر امید به زندگی مادران دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر
۵۸.....	بررسی ارتباط هوش چندگانه با اثربخشی معلمان در مدیریت کلاس
۵۹.....	بررسی ارتباط هوش چندگانه با خودکارآمدی معلمان در مدیریت کلاس
۶۰.....	نقش عفاف و حجاب بر سلامت روانی زنان
۶۱.....	تحلیل محتوای کتاب مطالعات اجتماعی دوره چهارم ابتدایی بر اساس مولفه های تربیت اخلاقی
۶۲.....	تأثیر استرس و اضطراب ناشی از بیماری کرونا در اضطراب و استرس افراد میانسال
۶۳.....	بررسی نقش معنویت درمانی در افسردگی و آسیب های عمدی فرزندان طلاق
۶۴.....	تأثیر تنظیم هیجان بر خودناتوان سازی تحصیلی
۶۵.....	تأثیر تنظیم هیجان بر افعال کاری دانش آموزان با میانجی گری خودکارآمدی تحصیلی
۶۶.....	مقایسه ویژگی های شخصیتی و سرسختی روانشناختی در بین ورزش های تیمی و انفرادی
۶۷.....	پیش بینی آسیب پذیری به اختلال خوردن بر اساس باورهای وسواسی و ناگویی خلقی
۶۸.....	بررسی نقش عوامل حمایتی بر رضایت تحصیلی دانش آموزان
۶۹.....	بررسی برنامه درسی ایدئولوژیها و فلسفه های تعلیم و تربیت
۷۰.....	اثر بخشی زوج درمانی متمرکز بر هیجان بر رضایتمندی زناشویی زوجین دارای تعارض
۷۱.....	تأثیر استفاده از گوشی های هوشمند، خودکارآمدی، خودتنظیمی بر طالت سایبری و اعتیاد به گوشی های هوشمند در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان
۷۲.....	ارتباط عوامل اجتماعی و عوامل مثلث تقلب در دانش آموزان پسر شهر زاهدان
۷۳.....	ارتباط عوامل اجتماعی و عوامل مثلث تقلب در دانش آموزان دختر شهر زاهدان
۷۴.....	بررسی و تحلیل یادگیری تطبیقی در آموزش الکترونیک در دوره اول ابتدایی
۷۵.....	مروری بر عوامل فقر عاطفی و رشد اجتماعی دانش آموزان
۷۶.....	رابطه بین خودبنداره جنسی و استرس ادراک شده با سازگاری هیجانی در زنان متأهل

- ویژگی های دانش آموزان دیرآموز و راهکار برای بهبود تحصیلی آنان ۷۷
- پیش بینی تعارضات زناشویی بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و تحریف شناختی در زوجین شهر تهران ۷۸
- اثربخشی گروه درمانی شناختی رفتاری بر تنظیم هیجان و پرخاشگری نوجوانان ۷۹
- پیش بینی رضایت زناشویی براساس نشخوارفکری و پرخاشگری زنان متأهل منطقه ۴ تهران ۸۰
- فعال‌سازی جریان یاددهی- یادگیری با تأکید بر آموزش مبتنی بر فراشناخت و شیوه خودآموزی ۸۱
- بررسی اثربخشی واقعیت درمانی بر خشم مادران و پیوند والدینی مادران با نوجوانان پسر ۸۲
- مروری بر مطالعات انجام شده اخیر در خصوص مشکلات و آسیب های حافظه در کودکان اتیستیک و کمک به آنها ۸۳
- مقایسه ی احساس خوشبختی و رضایت زناشویی بین زوجین با ازدواج سنتی و مدرن دانشجویان متأهل پیام نور شیراز ۸۴
- راهبردهای دانشگاه فرهنگ ساز براساس تطبیق سند دانشگاه اسلامی با فرمایشات امام خمینی (ره) ۸۵
- اهمیت رنگ انشاء از منظر آموزگاران مدارس ابتدایی شهرستان چنگگردان (زرین شهر) ۸۶
- بررسی وضعیت بهداشت روانی و سلامت جسمی دانش آموزان ابتدایی شهر چرمین (باغبادوران) ۸۷
- تبیین مولفه های تربیت دینی مبتنی بر برنامه آموزش فلسفه به کودکان ۸۸
- بررسی میزان توانمند سازی خانواده در زمینه ی سواد رسانه ای و اطلاعاتی و تأثیر آن بر یادگیری الکترونیکی دانش آموزان دوره ی دوم ابتدایی شهر کامیاران در دوران کرونا ۸۹
- بررسی ارتباط استرس ادراک شده و تحمل پریستانی در بین مراجعان (مورد مطالعه: مراجعه کنندگان به یک مرکز روان‌شناسی در شهر تبریز) ۹۰
- مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، بهزیستی روانشناختی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان دارای پدر و فاقد پدر در مدارس دوره دوم متوسطه ۹۱
- بررسی و مقایسه طرحواره‌های ناسازگار مد و زیبایی نسل جوان و نسل گذشته و نقش آن در تعارضات خانوادگی ۹۲
- بهبود درک دانش آموزان از اصوات مختلف نشانه «او» تجربه مبتنی بر درس پژوهی ۹۳
- تأثیر انگیزش درونی بر خوش بینی تحصیلی و درگیری تحصیلی دانش آموزان ۹۴
- بررسی الگوی تربیت دینی در سبک زندگی امام سجاد (ع) ۹۵
- واکاوی تجارب زیسته معلمان از ارزشیابی مجازی دروس فارسی و ریاضی اول ابتدایی ۹۶
- تحلیلی بر سبک های مدیریت در منابع اسلامی ۹۷
- بررسی تأثیر نگرش شفلی معلمان و زمینه حرفه‌ای مدارس بر موفقیت شیوه‌ی آموزشی یکپارچه ۹۸
- عوامل تحکیم خانواده در فرهنگ اسلامی ۹۹
- فضای مجازی، چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای آن برای تحول در تعلیم و تربیت ۱۰۰
- مقایسه رضایت زناشویی زنان متأهل اتاق عمل با معلمان زن متأهل ابتدایی شهرستان دزفول ۱۰۱
- آیا رفتارهای نژادپرستانه بر سیر رشد انسان تأثیر دارد؟ (با چشم اندازی به جامعه آمریکایی) ۱۰۲
- پیش بینی سرردهای میگرایی در افراد دارای صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، جامعه ستیزی و ماکیاولیسم) براساس سبک های دل‌بستگی ۱۰۳
- بررسی و تحلیل عناصر و ویژگیهای مطرح در رابط کاربر نرم افزار سیمرغ و تعیین میزان رضایت دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد از تعامل با این نرم افزار ۱۰۴
- عینیت در علم پایه تربیتی از منظر روش بازسازی عقلانی ۱۰۵
- واکاوی ماهیت راهپایانه تدریس: رویکرد مطلوب در تبیین کنش معلمی مبتنی بر موقعیت عمل ۱۰۶
- بررسی نظرات معلمان درباره مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور ۱۰۷
- مقایسه سبکهای دل‌بستگی، احساس تنهایی ادراک شده و سلامت روان در دانشجویان مصرف کننده و غیر مصرف کننده سیگار ۱۰۸
- بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه های استان سیستان و بلوچستان ۱۰۹
- بررسی آموزش و روش شناسی پژوهشی در روانشناسی و علوم تربیتی در ایران ۱۱۰
- بررسی تأثیر رهبری اخلاقی بر فراموشی سازمانی در امور آموزش و ترویج ۱۱۱
- اثربخشی مداخلات متمرکز بر والد در درمان جاقی «کودکان و نوجوانان» ۱۱۲
- تحلیل عاملی مقیاس شخص با حساسیت پردازش حسی بالا رابطه مؤلفه های حساسیت پردازش حسی با افسردگی و اضطراب ۱۱۳
- آزمون مقایسه الگوهای ساختاری علل رفتار شهروندی سازمانی معلمان از منظر روانشناسی اجتماعی ۱۱۴
- تحلیل توصیفی مقاله های نشریات علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال های ۱۱۵
- عوامل مؤثر در انتخاب شغل معلمی و علت تداوم آن در دانشجو معلمان مرکز تربیت معلم رجایی و معلمان ابتدایی شهر زاهدان ۱۱۶
- رابطه شیوه های فرزندپروری ادراک شده و سبک های هویت با حرمت خود در دانش آموزان دختر دبیرستانی ۱۱۷
- مقایسه ویژگیهای پنج عامل شخصیت در دانشجویان بدون و در معرض اعتیاد به اینترنت در گرمسار بود: روش این پژوهش یک مطالعه علی - مقایسه ای است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر و پسر کارشناسی ۱۱۸
- بررسی رابطه جو عاطفی خانواده با سازگاری دانش آموزان دختر پایه سوم مدارس راهنمایی ایرانشهر ۱۱۹
- روشها و مدلهای روانشناختی سال چهارم / شماره چهارده ۱۲۰
- بررسی نظرات معلمان درباره مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور ۱۲۱
- پیش بینی سرزندگی تحصیلی براساس باورهای هوشی دانش آموزان مقطع متوسطه اول ۱۲۲
- بررسی ابعاد پرخاشگری و راهکار های مقابله با آن ۱۲۳
- بررسی تأثیر بازیهای آموزشی در انگیزش تحصیلی، خلاقیت و پیشرفت درسی دانش آموزان ابتدایی ۱۲۴
- تحلیل محتوای کتاب علوم تجربی پایه پنجم ابتدایی براساس فرمول خوانایی هارتلی و مک لافین در سال ۱۴۰۱ ..... ۱۲۵
- رابطه دل‌بستگی همسران با رضایت زناشویی با نقش واسطه‌ای هوش فرهنگی در زوج‌های دو فرهنگی شاغل در آموزش و پرورش استان قم ۱۲۶
- بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های پیش دبستانی بر رشد روانی - حرکتی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه اول ابتدایی شهر آباد ۱۲۷
- بررسی سبک زندگی مجازی و تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ۱۲۸
- عوامل ایجاد اعتیاد به فضای مجازی و تأثیر آن بر سلامت روان دانش آموزان ۱۲۹
- اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر توانمندسازی روان شناختی زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی تهران ۱۳۰
- رابطه هوش سازمانی مدیران مدارس با سبک های انسانی و خشنودی شغلی معلمان ناحیه یک دوره ابتدایی شهرستان زاهدان ۱۳۱
- بررسی تأثیر موسیقی بر فرایند یاددهی- یادگیری دانش آموزان ۱۳۲
- مروری بر اختلال استرس پس از سانحه ۱۳۳
- اثربخشی روایت درمانی بر نگرش به ازدواج در دختران نوجوان دارای والدین معنادر در شهرستان خمینی شهر در سال ۱۴۰۱ ..... ۱۳۴
- پیش بینی افعال کاری دانشجویان براساس باورهای انگیزشی: بررسی نقش واسطه‌گری راهبردهای یادگیری ۱۳۵
- نقش مشکلات درونی سازی و برونی سازی شده و مشکلات توجه کودکان دارای اختلال یادگیری خاص در تبیین زندگی مادران ۱۳۶
- بررسی اثربخشی آموزش گروهی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اضطراب، افسردگی و پرخوری عصبی در نوجوانان دختر ۱۳۷
- اثراگذاری فراگیری مهارت‌های زندگی بر سخت‌رویی روان‌شناختی و سلامت معنوی دانش آموزان دوره دوم متوسطه ۱۳۸
- پیش بینی اضطراب کودکان براساس ویژگیهای شخصیتی و بهزیستی روانشناختی مادران ۱۳۹
- بررسی رابطه عزت نفس و سازگاری شغلی و سرمایه های اجتماعی در کارمندان بانک سپه ۱۴۰
- بررسی رابطه تک فرزندی و چند فرزندی و مهارت های اجتماعی بر اختلالات رفتاری کودکان ۱۴۱
- سوک همسر و درمان آن ۱۴۲
- بررسی اثربخشی قصه گوئی بر رشد مفهوم سازی و قضاوت اخلاقی دختران مقطع ابتدایی ۱۴۳
- اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت، بخشش و بهزیستی روان شناختی کارمندان اداره آموزش و پرورش شهر اصفهان ۱۴۴

- کاوش در مولفه های شایستگی حرفه ای داوران و مربیان بدمیتون(زن)..... ۱۴۵
- رابطه ادراک شایستگی، پذیرش اجتماعی و الگوهای ارتباطی با اضطراب و افسردگی نوجوانان..... ۱۴۶
- نیازسنجی آموزشی معلمان شهرستان پیرانشهر از دیدگاه مدیران..... ۱۴۷
- بررسی نقش خانواده بر سلامت روان فرزندان از طریق آموزشهای مهارت زندگی..... ۱۴۸
- اثربخشی گروه درمانی معنوی بر بهبود کیفیت زندگی و کیفیت خواب در پرستاران خانم شهر دلم..... ۱۴۹
- اثربخشی روان نمایشگری بر افزایش عزت نفس و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مبتلا به ناراحتی در شهر بوشهر..... ۱۵۰
- بررسی رابطه هوش هیجانی و سلامت عمومی در دانش آموزان مدارس مقطع متوسطه در دوران کرونا شهرستان الیگودرز..... ۱۵۱
- مقایسه تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی و خودآگاهی هیجانی در دانشجویان دچار ناتوانیهای جسمی و عادی دانشگاه تهران..... ۱۵۲
- تاثیر بیکاری و عوامل مخرب افسردگی در بین دانشجویان استان گلستان..... ۱۵۳
- ارزیابی تاثیر فرزند پروری خانوارها بر میزان خلاقیت نوجوانان..... ۱۵۴
- تربیت جنسی دختران و مهارت اجتماعی..... ۱۵۵
- مدل ساختاری پیش بینی بهزیستی ذهنی مادران دارای کودک مبتلا به اوتیسم اهواز بر اساس ذهن آگاهی با ماینجی گری خود شفقتی..... ۱۵۶
- تجربه های خاص در آموزش ابتدایی..... ۱۵۷
- پیش بینی تقبل تحصیلی آنلاین بر اساس باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی..... ۱۵۸
- تاثیر ساختار سازمانی بر انگیزش شغلی کارکنان نقش میانجی حمایت سازمانی..... ۱۵۹
- اثربخشی آموزش مهارت های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر معناداری زندگی و خود افشایی هیجانی در مادران دارای فرزند کم توان ذهنی شهر کازرون..... ۱۶۰
- اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر بلوغ هیجانی و تحمل پریشانی نوجوانان پسر..... ۱۶۱
- رویکردی بر تعریف شاخص های مؤثر بر فرهنگ آموزش در مدارس..... ۱۶۲
- چالش های سازگاری فرارو پرستاران بارداری: یک مطالعه مرور روایتی..... ۱۶۳
- بررسی رابطه بین عزت نفس و هوش هیجانی با انگیزه یادگیری در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرن..... ۱۶۴
- تاثیر آموزش خوددلسوزی بر احساس تنهایی در کودکان..... ۱۶۵
- رابطه بین حل مسئله و رضایت زناشویی در بین مراجعین خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ استان سیستان و بلوچستان..... ۱۶۶
- اثربخشی بخشودگی در زنان دچار خیانت زناشویی در بین مراجعین مرکز مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ استان سیستان و بلوچستان..... ۱۶۷
- تحلیل مفاهیم بلوغ عاطفی و خودشفقتی و نقش آن در سلامت معنوی..... ۱۶۸
- خود انتقادگری و مرور بر مدهای نظری ارتباط حرمت نفس پابین و افسردگی و توصیه های پیشگیرانه اسلامی..... ۱۶۹
- بررسی عوامل مؤثر و تاثیرپذیر از درمان پردازش مجدد (هولوگرافیک) مطالعات مروری: نظام مند..... ۱۷۰
- اثربخشی آموزش ریاضی به شیوه ای آیمت بر مهارت های اجتماعی و کارکردهای اجرایی کودکان پیش دبستانی..... ۱۷۱
- تاثیر ابله کشی شاد در یادگیری دانش آموزان..... ۱۷۲
- مشکلات آموزشی دانش آموزان مرزی (دیر آموز)..... ۱۷۳
- تاثیر راهبردهای خواندن بر درک مطلب دانش آموزان پایه سوم ابتدایی شهر بیضا..... ۱۷۴
- بررسی اثربخشی یادگیری معکوس ریاضی پایه ششم ابتدایی بر ادراک شایستگی و خوش بینی تحصیلی دانش آموزان..... ۱۷۵
- خودمراقبتی در سالمندان مبتلا به پرفشاری خون: یک مطالعه مرور روایتی..... ۱۷۶
- بررسی رابطه ی شادکامی با جلوگیری از اضطراب، استرس و فرسودگی شغلی دبیران متوسطه آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان..... ۱۷۷
- واکاوی مفهوم پژوهش در تعلیم و تربیت..... ۱۷۸
- بررسی رابطه آموزش مجازی بر سواد آموزان..... ۱۷۹
- مقایسه میزان اثربخشی ارزشیابی کیفی توصیفی با سایر ارزشیابی ها..... ۱۸۰
- بررسی مقایسه ای پیشرفت تحصیلی کودکان در خانواده های پر جمعیت و کم جمعیت..... ۱۸۱
- تربیت فرزندان از دیدگاه اسلام..... ۱۸۲
- رویکردی بر فرهنگ مهارت آموزی زندگی دانش آموزان..... ۱۸۳
- رویکردی بر اختلالات یادگیری خاص..... ۱۸۴
- بررسی عوامل مؤثر بر انتخاب رشته تحصیلی (مطالعه موردی: دانش آموزان دختر مقاطع متوسطه شهرستان بوشهر)..... ۱۸۵
- پیش بینی افسردگی بر اساس ناگویی هیجانی و مکاتیم های دفاعی در بیماران عروق کرونری قلب..... ۱۸۶
- چالش ها و فرصت های ناشی از کرونا در تعلیم و تربیت پساکرونا..... ۱۸۷
- اهمیت، ضرورت و نقش اخلاق حرفه ای مدیران و معلمان در فرآیند تعلیم و تربیت..... ۱۸۸
- نقش معلم و تربیت معلم در تحولات اخیر تعلیم و تربیت..... ۱۸۹
- جایگاه انسان کامل در قرآن و راهکارهای آموزش مؤثرتر این مفهوم در تربیت دینی مقاطع مختلف..... ۱۹۰
- بررسی ارتباط همدلی و خودشفقتی بر کیفیت روابط زناشویی..... ۱۹۱
- رویکردی بر مقالات مرتبط با عملکرد یادگیری مغز محور در مدارس ابتدایی..... ۱۹۲
- رابطه اضطراب کرونا و الگوهای ارتباطی با انزوای اجتماعی و وابستگی به فضای مجازی نوجوانان..... ۱۹۳
- بررسی مقایسه ای ابعاد تربیتی سند بین المللی ۲۰۳۰ یونسکو و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران..... ۱۹۴
- بررسی شکست عاطفی در بین دانشجویان دختر و پسر..... ۱۹۵
- بافتارشناسی خانواده در سلامت معنوی فرزندان..... ۱۹۶
- نگرشی بر اهمیت نقش خانواده بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان: مورد مطالعه دانش آموزان متوسطه اول شهرستان نیروز..... ۱۹۷
- نگرشی بر اهمیت نقش شعر و قصه گوئی در فرایند یادگیری دانش آموزان مطالعه موردی دانش آموزان مقطع اول شهرستان زابل..... ۱۹۸
- بررسی معیارهای آسیبزا بودن اعتیاد به اینترنت در بین دانش آموزان مورد مطالعه دانش آموزان متوسطه اول شهرستان زابل..... ۱۹۹
- دلایل استرس در بین دانش آموزان مطالعه موردی دانش آموزان متوسطه اول شهرستان نیروز..... ۲۰۰
- رویکرد اسلام به نقش معاد باوری در تعبد یا سالمسازی رفتار و سبک زندگی..... ۲۰۱
- نقش تقوای الهی یا مهار غرایز در فرایند رشد و کمال روحی..... ۲۰۲
- نقش نماز در پیشگیری از آسیب های اجتماعی..... ۲۰۳
- داده کاوی آموزشی و نقش آن در عرصه آموزشی..... ۲۰۴
- بررسی تاثیرات موسیقی خشن بر رفتار نوجوانان..... ۲۰۵
- مروری بر مفهوم و نظریات ذهنی سازی و نقش آن در روابط خانوادگی..... ۲۰۶

Cognition and Performance skills in Space Travel: A Brief Psychological Overview

Sara Abdoli Tamar¹, Mahsa Azadmanesh^{2*}

¹Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Saveh Branch, Saveh, Iran

²Department of Aerospace Engineering, K. N. Toosi University of Technology, Tehran, Iran

Abstract

Astronauts in space work on numerous complex tasks, which require both cognitive and various psychomotor functions as well as many other expected skills. Therefore, it is critical to maintain high levels of performance efficiency while astronauts are staying and performing in harsh space environments. In this study, origins of disturbances in astronaut performance are introduced, while bearing in mind that the lack of the common gravitational force affects many brain mechanisms. Effects of microgravity on cognitive and psychomotor functions are then discussed, and the maintenance of cognitive and psychomotor performance, as well as complex cognitive and perceptual-motor skills is attended to. Maintaining high levels of performance efficiency would guarantee the success of the mission, and that is what makes such studies an undeniable necessity.

Keywords: Space Psychology, Cognition and Performance skills in Space, Astronaut Psychology, Effects of microgravity on cognitive and psychomotor functions, Origins of disturbances in astronaut performance

The Effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy on Individual-Social Adaptation and Happiness of High School Female Students in Bandar Abbas

Roya Sanjari Mijani¹, Neiaresh Sanjeri Mijan², Azita Amir Fakhraie³

¹ Master of Psychology, Shahid Mohammadi hospital, Hormozgan University of Medical Sciences, Bandar Abbas

² bachelor of psychology, Islamic azad University of Kerman, Kerman, Iran

³ Professor of Psychology, Department of Psychology, Islamic azad University of Bandar Abbas, Hormozgan, Iran

Abstract

objective : The aim of present study was to investigate the effectiveness of acceptance and commitment therapy on individual-social adaptation and happiness of second grade high school female students in Bandar Abbas city in the academic year of 2019-2020. This research is of the semi-experimental with pre-test and post-test design with a control group. To conduct research, 63 students were selected after conducting the California Adaptation Scale and the Oxford Happiness Questionnaire by multi-stage cluster sampling and randomly in two equal (30) experimental and control groups. The subjects of the experimental group were trained 8 sessions each one and half hour under the Act training course. The control group did not receive any intervention. The obtained data were analyzed using statistical method of covariance analysis.

results : The results showed that the symptoms of maladaptation in the subjects of the experimental group compared to the control group have significantly decreased and their happiness increased.

Conclusion: The Study Showed that commitment and acceptance therapy affects individual-social adaptation and happiness of high school students, and this hypothesis is confirmed.

Keywords: Individual-social incompatibility, happiness, commitment and acceptance, high school students.

The Relationship between Personality and Well-being Mediated by Gratitude and Mindfulness

Nasser Behrooz¹, Manijet shehniyailagh², zeinab ghasemikhah³

¹Associate Professor and Faculty Member Department of Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, ahvaz, iran

²Associate Professor and Faculty Member Department of Psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, ahvaz, iran

³Graduated with a master's degree in educational psychology from Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Abstract

The purpose of the present study was to investigate the relationship between big five personality traits and subjective well-being, mediated by gratitude and mindfulness. Here neuroticism, extraversion, openness, agreeableness, and conscientiousness variables were considered as antecedents. Also, we considered gratitude and mindfulness as mediators; and subjective well-being was a dependent variable. A sample including 347 female postgraduates living in the dormitory of Shahid Chamran University of Ahvaz was provided using simple random sampling method. The instruments used in the research were Warwick-Edinburgh Mental Well-being Scale (WESWBS), Gratitude Questionnaire-Six Item Form (GQ-6) (McCullough et al., 2001), Mindfulness Attention Awareness Scale (MASS), and NEO-Five-Factor Inventory (NEO-FFI). The evaluation of the proposed model was carried out using path analysis method and SPSS Amos 21.0. Moreover, we applied Bootstrap method to examine intermediary hypotheses. The results showed that the indirect effect of neuroticism, extraversion, conscientiousness, agreeableness on subjective well-being through gratitude was significant. However, the role of mindfulness variable as a mediator was not proved. A better fit was achieved through eliminating non-significant paths of extraversion to mindfulness, openness to gratitude, conscientiousness to mindfulness, and mindfulness to subjective well-being.

Keywords: Personality Traits, Subjective Well-being, Gratitude, Mindfulness .

Investigating the effectiveness of acceptance and commitment-based therapy group training on anxiety, depression and bulimia nervosa in adolescent girls

Mohabbat Ouliae Bidgoli¹, Mandana AbdolKarimi²

¹Master's Degree in Clinical Psychology, Tonkabon Branch, Islamic Azad University, Tonkabon, Iran

²Ph.D. in Psychology, Tonkabon Branch, Islamic Azad University, Tonkabon, Iran

Abstract

Background and Purpose: The present study was conducted with the aim of investigating the effectiveness of group therapy training based on acceptance and commitment on anxiety, depression and bulimia among 16-19 year old girls.

analysis method: The current research method was a semi-experimental type with experimental and control groups. The statistical population included all secondary school girls of Rasht city in 2019. In order to conduct this research, 30 people with disabilities were randomly divided into two experimental and control groups (15 people in each group). Therapeutic intervention was performed on the experimental group for 8 sessions of 45 minutes, and no training was provided to the control group. Then a post-test was done from both groups. The instruments used in this research were Beck Depression Questionnaire, Beck Anxiety Questionnaire, and Bulimia Nervousness Questionnaire, which were administered in two stages, pre-test and post-test. The obtained data were analyzed using the statistical method of multivariate covariance analysis.

findings: The results of this research showed that there is a significant difference between the experimental and control groups in the post-test and follow-up phase.

Conclusion: Therefore, according to the results, it can be said that group therapy training based on acceptance and commitment can be used as a useful training method, especially for reducing mental problems (depression and anxiety) and reducing bulimia nervosa in teenagers.

Keywords: Treatment based on acceptance and commitment, depression, anxiety, adolescent girls, bulimia nervosa.

Prediction of sleep disorders based on emotional intelligence and childhood traumas in people

Mahboobeh Ameri¹, Faegheh Farrokhi²

¹Master of Clinical Psychology, Islamic Azad University, Faculty of Medical Sciences, Qom branch, Iran.

²Master of Clinical Psychology, Islamic Azad University, Faculty of Medical Sciences, Qom branch, Iran.

Abstract

Sleep plays a very important role in the health and well-being of human life, sleep disorder causes many physical and mental injuries, and as a result, causes irreparable damage to humans. Therefore, the present study was conducted with the aim of predicting sleep disorders based on emotional intelligence and childhood traumas in people. The method used in this study is descriptive and random-lottery method. In the present study, statistical population includes 169 people, who were randomly selected, and three questionnaires were distributed among them, including The Childhood Trauma Questionnaire-short form. (CTQ; Bernstein & Fink, 1998; Bernstein et al., 2003), Bar-On's (2006) Model of Emotional Social Intelligence (ESI) (1996) and Lynch et al' sleep disorders Questionnaire (2003). The data obtained from this research were analyzed with SPSS and Pearson's regression and correlation tests. According to the results, there is a significant relationship between sleep disorders and emotional intelligence. Also, there is a significant relationship in the childhood trauma scale and its subscales with difficulty in sleep initiation. Examination of the effective traumatic factors of people in childhood and improving them and providing the necessary training in the field of promoting and raising emotional intelligence make it possible to predict a significant and acceptable impact on the quality of sleep and improving the performance of people due to the direct effect of childhood traumas and emotional intelligence in predicting sleep disorders in people.

Keywords: sleep disorders, emotional intelligence, trauma, childhood traumas

Explaining and investigating the methodological challenge of philosophical counseling: the negation of methodology or emphasis on methodology

Sayed Hassam Hosaini^{1*}, Seyedeh Nasrin Hosaini², Laila Adlseta³

¹Ph.D. Candidate, Department of Philosophy of Education, Faculty of Humanities, University of Shahed, Tehran, Iran.

²Master's student, Department of Educational Management, Faculty of Educational Science, University of Alzahra, Tehran, Iran.

³Master of Persian Language and Literature, Secretary of Literature: Sanandaj City Education

Abstract

Counseling and improvement of life problems in ancient times was a unique role of philosophy, but this central role has been forgotten in modern times, and in contemporary times, philosophy has sought to revive its position through practical philosophical activities such as philosophical counseling. Philosophical counseling is an approach in which the counselor helps clients to solve problems related to their worldview and their views on life and values on their own. The diversity of worldviews and the multiple nature of human problems caused philosophical counseling to develop based on various approaches and methods. During the methodological development of philosophical counseling, this approach was faced with a challenge regarding the negation of methodology or emphasis on a method by experts in this field. Therefore, this research was done with an analytical method and a type of rational interpretation, to explain and investigate this methodological challenge. The findings of the research showed that some experts in this field, including Achenbach, took a negative position regarding whether there is a specific methodology in philosophical counseling or not. They argue that there is no fixed methodology and that following certain fixed paths is a positivist science and not a philosophy because the difference between philosophical counseling and psychological counseling is that in philosophical counseling there is no distinction between normal and abnormal clients, but the goal Philosophical counseling is helping clients in self-scrutiny and independence in choosing the right path in life. In the opposite camp, most counseling philosophers had a positive stance towards the adoption of methodology and they argued that the adoption of methodology is important in the realistic development of philosophical counseling skills and the training and education of new counselors. And also, this is considered vital to prevent the collapse of identity and lack of competence in philosophical counseling. The writer's position in this regard is a middle position in which negative and positive theories can be compatible with each other and according to this compatibility, the scope of philosophical counseling can be expanded through learning different methods and competing with other individual methods and the group and lack of bias in emphasizing a particular method promoted the quantitative and qualitative development of philosophical counseling.

Keywords: Philosophical counseling, Methodology, Challenge, Worldview of clients.

Post-traumatic stress disorder in patients recovered from COVID-19 infection: A cross-sectional study

Hadis Bahmaei¹, Poorandokht Afshari², Pravin Abedi³, Saeed Ghanbari⁴, Maryam Beheshti Nasab⁵, Hatam Boostani⁶, seventhAuthor Saeedeh Askari^{7*}

¹Midwifery Department, Nursing and Midwifery School, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

²Midwifery Department, Menopause Andropause Research Center, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

³Midwifery Department, Menopause Andropause Research Center, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

⁴Faculty of Public Health, Department of Biostatistics and Epidemiology, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

⁵Midwifery Department, Nursing and Midwifery School, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

⁶Department of Psychiatry, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

⁷Student Research Committee, Nursing and Midwifery School, Ahwaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran

Abstract

Objective: Post-traumatic stress disorder (PTSD) is usually caused by exposure to a traumatic event. The present study aimed to examine PTSD in patients recovering from COVID-19 infection. **Methods:** This was a cross-sectional study on 200 patients who recovered from COVID-19 infection in two hospitals of Ahvaz, Iran. Data collection tools were a demographic questionnaire and the Posttraumatic Stress Disorder Checklist for DSM-5 (PCL-5). To analyze the data, descriptive statistical methods were used.

Results: 200 patients with a previous diagnosis of COVID-19 infection were enrolled in this study of whom 170 (85%) had PTSD. The total score of PTSD was 51.6 ± 11.27 . Compared to males, females were 9.4 times more likely to suffer from PTSD. The rate of PTSD among those who had children was 3.8 times higher than that of patients without a child. Also, patients who had suffered the loss of their relatives due to COVID-19 were 11.44 times more likely to develop PTSD.

Conclusion: Results of this study may be of help to mental health professionals in identifying patients at a higher risk and in need of immediate intervention. This can help to prevent possible upsurges of PTSD during future outbreaks of infectious disease.

Keywords: 'COVID-19', "Post-traumatic Stress Disorder", "recovered patients".

The effect of organizational virtue and organizational justice on the organizational commitment of secondary school teachers

Esmail Safari

Assistant Professor of Educational Sciences, Department of Educational Sciences and Psychology, Payam Noor University, Tehran, Iran

Abstract

The purpose of this research was to explain the effect of virtue and organizational justice on the organizational commitment of secondary school teachers in Dezful city. The research method is descriptive-correlation using the structural equation model. The statistical sample of the research included 165 teachers who were selected using the stratified random sampling method and based on the sample size estimation table of Karjesi and Morgan. Data collection was done using Allen and Meyer's organizational commitment questionnaire (2004), Niehoff and Moorman's (1993) organizational justice questionnaire, and Cameron et al.'s (2004) organizational virtue questionnaire. To analyze the data from descriptive statistics indices including mean and standard deviation and from inferential statistics tests including: confirmatory factor analysis and structural equation modeling with partial least squares approach (PLS) using 20 spss and Smart software. PLS was used. The research findings showed that organizational virtue and organizational justice have a direct effect on organizational commitment. Also, the conceptual model of organizational commitment based on organizational virtue and organizational justice was consistent with the empirical model.

Keywords: organizational commitment, organizational virtue, organizational justice.

مقایسه میزان افسردگی، عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه دارای مادران شاغل و غیر شاغل شهرستان خوی

کبری حسینی

فارغ التحصیل کارشناسی ارشد رشته مشاوره و راهنمایی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، آذربایجان شرقی، تبریز، ایران

چکیده

هدف از مطالعه حاضر مقایسه میزان افسردگی، عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارای مادران شاغل و غیر شاغل است. برای این منظور دو نمونه مستقل از دانش آموزان با مادران شاغل و غیر شاغل (متغیر مستقل) در سه متغیر افسردگی، عزت نفس و پیشرفت تحصیلی (متغیر وابسته) به ترتیب با استفاده از پرسشنامه افسردگی بک (بی دی آی) عزت نفس کوپر اسمیت و معدل دانش آموزان مورد ارزیابی قرار گرفت و روش تحقیق (علی - مقایسه ای) بود دانش آموزان متوسطه اول مدارس دخترانه شهرستان خوی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند. برای این منظور نمونه ای ۹۰ نفره به صورت تصادفی خوشه ای انتخاب شد و مورد سنجش قرار گرفت. تلاشها مصروف این بود که برای این منظور برای هر دو نمونه شاغل و غیر شاغل حداقل ۴۵ نمونه مناسب مورد سنجش قرار گیرد و داده های جمع آوری شده از دو گروه از نمونه های مستقل با استفاده از نرم افزار آماری اسپاس با روش آماری تی تست (آزمون معناداری تفاوت میانگین برای گروههای مستقل بزرگ) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج زیر بدست آمد: میزان افسردگی دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه دارای مادران شاغل و غیر شاغل تفاوت معناداری داشت و عزت نفس دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه دارای مادران شاغل و غیر شاغل تفاوت معناداری داشت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه دارای مادران شاغل و غیر شاغل تفاوت معناداری داشت.

کلیدواژه ها: افسردگی، عزت نفس، پیشرفت تحصیلی.

مقایسه بلوغ اجتماعی، خودشناسی انسجامی و تمایز یافتگی خود در دانش آموزان تک والد و عادی

سهیلا خسروی زیدانلو^۱، سیده مریم مشیریان فراچی^{۲*}

^۱ کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، موسسه آموزش عالی حکیم طوس، مشهد، ایران

^۲ استادیار گروه روان شناسی، دانشگاه بین المللی امام رضا (ع)، مشهد، ایران

چکیده

هدف این پژوهش، مقایسه بلوغ اجتماعی، خودشناسی انسجامی و تمایز یافتگی خود در دانش آموزان تک والد و دانش آموزان عادی بود. این پژوهش از حیث رویکرد کمی، از حیث هدف بنیادی و از حیث کارکرد علی-مقایسه‌ای می‌باشد. جامعه آماری شامل تمامی دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم منطقه ۵ شهر مشهد در سال ۱۴۰۱ که حدود ۲۵۰۰ نفر بود. حجم نمونه با توجه به هدف پژوهش و با استفاده از شیوه نمونه گیری در دسترس، ۱۰۰ نفر (۵۰ نفر دانش آموز تک والد و ۵۰ نفر دانش آموز عادی) در نظر گرفته شد. در این پژوهش پرسش‌نامه بلوغ اجتماعی راثو (۱۹۸۶)، پرسش‌نامه خودشناسی انسجامی قربانی و همکاران (۲۰۰۸) و پرسش‌نامه تمایز یافتگی خود اسکورون و دندی (۱۹۹۸) بر روی گروه نمونه اجرا شد. داده‌ها پس از ثبت در نرم افزار SPSS۲۲ بر اساس روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و استنباطی (تحلیل واریانس چندمتغیره) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد که اثر گروه بر نمرات حاصل از پرسش‌نامه‌های بلوغ اجتماعی، خودشناسی انسجامی و تمایز یافتگی خود معنادار می‌باشد؛ بدین معنا که بین آزمودنی‌های دو گروه (دانش آموزان تک والد و دانش آموزان عادی) در میانگین نمرات این متغیرها تفاوت معناداری وجود دارد. و نهایتاً میانگین بلوغ اجتماعی، خودشناسی انسجامی و تمایز یافتگی خود گروه دانش آموزان دبیرستانی تک والد پائین‌تر از گروه دانش آموزان عادی بوده است.

کلیدواژه‌ها: بلوغ اجتماعی، خودشناسی انسجامی، تمایز یافتگی؛ دانش آموزان تک والد.

آزار و اذیت معلولان: بدکرداری، بی‌اعتنایی و متارکه افراد معلول

سارا گلزاری

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره و توانبخشی و کارشناس مددکار مرکز + زندگی اداره بهزیستی شهرستان مریوان

چکیده

موضوع مورد بررسی در این مقاله معلول آزاری است. معلول آزاری انواع مختلف سوء استفاده را شامل می‌شود، از جمله سوء استفاده جسمی، روانی، مادی و مالی و همچنین سهل‌انگاری فعال و منفعل. سوء استفاده جسمی به عنوان عمل صدمه یا اجبار جسمی توصیف می‌شود و باعث صدمات جسمی یا آسیب روانی معلول می‌شود. علاوه بر سطح فردی، بدکرداری در سطح ساختاری وجود دارد و مواردی هستند که از جنبه‌های مختلف مربوط به نابرابری اجتماعی حاصل می‌شود. این آزار و اذیت ممکن است در خانه‌ها، مراکز پشتیبانی و مراقبت از افراد معلول اتفاق بیفتد و معمولاً توسط افرادی انجام می‌شود که برای ارائه خدمات و مراقبت از معلولان حقوق یا دستمزد دریافت می‌کنند، مانند مراقبت‌های پرستاری، هوشیاری و کمک به فرد معلول. در اینجا، بد رفتاری با افراد معلول اغلب عبارتند از: وجود محدودیت‌های بیش از حد؛ کم یا بیش از حد دارو دادن به فرد معلول؛ پرخاشگری کلامی؛ سوء استفاده مالی، برخورد با معلولان بزرگسال به عنوان کودکان، شخصیت زدایی، تحقیر و غیرانسانی سازی و قربانی سازی. این مطالعه به صورت بررسی اسنادی انجام شده و منابع مورد استفاده کتاب‌ها و مقالات موجود در این حوزه می‌باشد. نویسنده تأکید دارد که در کشور ما چندان به مشکل معلول آزاری توجه نشده است و لازم است که در این مورد تحقیقات بیشتری صورت بگیرد.

کلیدواژه‌ها: سوء استفاده، معلول آزاری، مسأله اجتماعی.

بررسی رابطه بین یادگیری سازمانی و خودکارآمدی با حمایت سازمانی معلمان شهرستان بجنورد

راحله علیزاده^۱، فرزانه عسکری^۲، منصور عنایت^۳

^۱ مربی آموزشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد. بجنورد. ایران

^۲ دانشجوی رشته علوم تربیتی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد. بجنورد. ایران

^۳ کارمند دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی. بجنورد. ایران

چکیده

هدف کلی پژوهش حاضر «بررسی رابطه بین یادگیری سازمانی و خودکارآمدی با حمایت سازمانی معلمان شهرستان بجنورد» بود. پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ نوع پژوهش و شیوه اجرا توصیفی - پیمایشی، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه معلمان آموزش و پرورش شهرستان بجنورد به تعداد ۵۱۰۰ نفر که ۳۵۷ نفر طبق فرمول کوکران و به شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. داده‌های این پژوهش توسط سه پرسشنامه یادگیری سازمانی نیفه (۲۰۰۱)، خودکارآمدی اسپچانن - موران و ولفلک (۲۰۰۱) و حمایت سازمانی آلن و همکاران (۲۰۰۸) جمع‌آوری شد که روایی آن‌ها از نوع صوری و محتوایی بود و مورد تأیید اساتید حوزه مدیریت قرار گرفت و پایایی آن‌ها از طریق آلفای کرونباخ به ترتیب (۰/۷۷)، (۰/۷۱) و (۰/۷۰) برآورد گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش آمار توصیفی از (جدول توزیع فراوانی، نمودار، میانگین، انحراف معیار و محاسبه شاخص‌های مرکزی و پراکندگی) و در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و تعمیم نتایج از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون با استفاده از نرم‌افزار آماری spss23 استفاده شد. نتایج نشان داد بین یادگیری سازمانی و خودکارآمدی با حمایت سازمانی معلمان شهرستان بجنورد رابطه وجود دارد ($r=0/644$) و در کل یادگیری سازمانی و خودکارآمدی (۴۱/۱) درصد از واریانس معادله حمایت سازمانی را تبیین می‌نمایند. رگرسیون نشان داد تغییر به اندازه‌ی یک واحد انحراف معیار در متغیر یادگیری سازمانی و خودکارآمدی موجب (۰/۲۲۱) تغییر در حمایت سازمانی معلمان می‌شود. در نتیجه گیری کلی می‌توان گفت یادگیری سازمانی و خودکارآمدی سهم بسزایی در حمایت

کلیدواژه‌ها: یادگیری سازمانی، خودکارآمدی، حمایت سازمانی.

بررسی رابطه بین هیجان پذیری در تدریس و خودکارآمدی با مسئولیت پذیری معلمان ششم ابتدایی شهرستان بجنورد

راحله عزیزاده^۱، طیبه یزدانی^۲، حسن صفری^۳

^۱ مربی آموزشیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد بجنورد. بجنورد. ایران

^۲ معاون پرورشی دبستان غیردولتی یگانه. بجنورد. ایران

^۳ مدیر آموزش و پرورش شهرستان بجنورد. بجنورد. ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر «بررسی رابطه بین هیجان پذیری در تدریس و خودکارآمدی با مسئولیت پذیری معلمان ششم ابتدایی شهرستان بجنورد» می باشد. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از لحاظ نوع پژوهش توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری شامل کلیه معلمان ششم ابتدایی شهرستان بجنورد به تعداد ۳۰۶ نفر و نمونه طبق فرمول کوکران ۱۷۰ نفر و روش نمونه گیری تصادفی ساده می باشد. داده های پژوهش توسط سه پرسشنامه هیجان پذیری در تدریس ویلاویسنسیو (۲۰۱۰)، خودکارآمدی معلمان اسچانن موران و ولفلک (۲۰۱۱) و مسئولیت پذیری معلمان لارمن و کارابنیک (۲۰۱۳) جمع آوری شد. روایی پرسشنامه ها از نوع محتوایی بود که مورد تأیید اساتید و خبرگان قرار گرفت و پایایی آن ها از طریق ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب (۰/۹۳)، (۰/۸۹) و (۰/۹۰) برآورد گردید. برای تجزیه و تحلیل یافته ها در بخش آمار توصیفی از جدول توزیع فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد و در بخش آمار استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده ها و تعمیم نتایج از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون به کمک نرم افزار آماری spss23 استفاده شد. نتایج نشان داد که بین هیجان پذیری در تدریس و خودکارآمدی با مسئولیت پذیری معلمان ششم ابتدایی شهرستان بجنورد رابطه معناداری وجود دارد ($F=0/190$). رگرسیون نشان داد متغیرهای هیجان پذیری در تدریس و خودکارآمدی توانستند (۳/۶) درصد از واریانس مسئولیت پذیری معلمان را تبیین نمایند. در نتیجه گیری کلی می توان گفت که مسئولین می بایست به مؤلفه های هیجانی در تدریس و آموزش، خودکارآمدی و مسئولیت پذیری معلمان اهمیت بیشتری دهند و در برنامه های ضمن خدمت طرح هایی را برای ارتقاء توان هیجانی معلمان پیاده سازی کنند.

کلیدواژه ها: هیجان پذیری در تدریس، خودکارآمدی، مسئولیت پذیری.

اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیک بر گذشت و افسردگی پسران نوجوان دارای سابقه خودزنی شهر قم

عباس پاسیار^۱، زهره محمدی^۲

^۱مشاور مراکز مشاوره و آموزش و پرورش

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه قم

چکیده

مقدمه: خودزنی از جمله علائم برخی از اختلالات روانشناختی است که بعضاً از نوجوانی شروع می شود. این پژوهش با هدف بررسی اثربخشی رفتاردرمانی دیالکتیک بر گذشت و افسردگی پسران نوجوان دارای سابقه خودزنی شهر قم انجام گرفت.

روش: روش پژوهش نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون پس آزمون - با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه پسران نوجوان با سابقه خودزنی که در سال ۱۴۰۱ به مراکز مشاوره شهر قم مراجعه کرده بودند. به این ترتیب ۳۰ نفر پسران به شکل نمونه گیری در دسترس با توجه به ملاکهای ورود و خروج انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و گروه کنترل گمارده شدند (هر گروه ۱۵ نفر). آزمودنیها قبل و بعد از مداخله به ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه های مقیاس گذشت بین فردی و پرسشنامه افسردگی بک پاسخ دادند. آزمودنیهای گروه آزمایش به مدت ۸ جلسه ۳۳ دقیقه ای تحت رفتاردرمانی دیالکتیک قرار گرفتند اما گروه کنترل هیچ مداخله ای دریافت نکرد. داده ها در دو سطح توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و سطح استنباطی (تحلیل کواریانس چندمتغیره) تحلیل شد.

یافته ها: نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد که گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل در متغیر بخشش خود افزایش معنادار در مرحله پس آزمون داشته و در متغیر و افسردگی نیز کاهش معناداری در گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل وجود داشت.

نتیجه گیری: بنابر یافته های پژوهش، می توان برای بهبود گذشت بین فردی و کاهش افسردگی در پسران نوجوان دارای سابقه خودزنی، از رفتاردرمانی دیالکتیک سود جست.

کلیدواژه ها: گذشت، افسردگی، خودزنی، رفتاردرمانی دیالکتیک.

بررسی علل و اثرات نورو سایکولوژی افراد مبتلا به اسکیزوفرنی

صالحه مهدی زاده^۱، ابوذر محمدیان^۲، علیرضا امیرآبادی زاده^۳

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بیرجند

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بیرجند

^۳استادیار گروه زیست‌شناسی دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

چکیده

اسکیزوفرنی یکی از شایع‌ترین بیماری‌های روان‌پزشکی است که ماهیت اساسی آن هنوز روشن نشده است. بیماران مبتلا به اسکیزوفرنی حدود ۵۰ درصد از کل تخت‌های بیمارستان‌های روانی را اشغال می‌کنند و ۱۶ درصد از کل بیماران روان‌پزشکی را که به شکلی تحت درمان قرار دارند تشکیل می‌دهد از این رو با توجه به آمارها می‌توان به اهمیت روزافزون آن پی برد بنابراین هر اقدامی که در جهت کنترل بیشتر و سریع‌تر بیماری و پیشگیری از عود و ... کمک کند به صرفه خواهد بود. با توجه به اینکه مطالعه جامعی در زمینه علل بروز اسکیزوفرنی انجام نشده، هدف ما از این مطالعه بررسی عوامل بروز اسکیزوفرنی با تأکید بر علل و اثرات نورو سایکولوژی افراد مبتلا به اسکیزوفرنی است. روش: مقاله حاضر یک مطالعه مروری است که شامل مرور نظام‌مند مجموعه‌ای از مطالعات انجام شده در زمینه علل و اثرات نورو سایکولوژی افراد مبتلا به اسکیزوفرنی است. جامعه آماری شامل کلیه مطالعاتی است که پیرامون کلیدواژه‌های مورد نظر انجام شده‌اند. یافته‌ها: با استفاده از منابع معتبر داخلی و خارجی، مطالعات مرتبط جمع‌آوری شده و پس از ارزیابی نهایی مجموعاً ۱۳ مقاله که بیشترین ارتباط را با موضوع مقاله داشتند مورد بررسی قرار گرفتند که به‌طور مفصل در این مقاله به آن‌ها اشاره شده است. بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به‌دست آمده از بررسی مقالات انجام شده و منابع کتابخانه‌ای می‌توان نتیجه گرفت؛ ساختارهای مغز، عوامل بیوشیمیایی (انتقال‌دهنده‌های عصبی، هورمون‌ها) و همچنین عناصر زیستی نقش چشمگیر در بروز این بیماری دارند؛ که به‌منظور کنترل بیشتر و سریع‌تر بیماری و پیشگیری از عود و ... باید مورد توجه قرار گیرند.

کلیدواژه‌ها: اسکیزوفرنی، نورو ترانسمیترها، پیک‌های شیمیایی (هورمون‌ها)، ساختارهای مغزی و عناصر زیستی (طبیعی).

شناسایی نقش عوامل معنوی مؤثر در سلامت روان دانش آموزان

مریم انصاری^۱، منوچهر مرادی^{۲*}

^۱استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد پیام نور همدان

چکیده

توجه به سلامت روانی دانش آموزان که در صد قابل توجهی از جمعیت کشور را تشکیل می دهند بسیار حایز اهمیت است. این مطالعه باهدف شناسایی نقش عوامل معنوی در سلامت روان دانش آموزان انجام شده است. روش پژوهش توصیفی و با نمونه گیری هدفمند انجام شد. یافته ها نشان داد معنویت یکی از مهم ترین حلقه های زندگی برای حفظ و تقویت سلامت روانی است که عدم توجه به آن می تواند باعث انحطاط و خطرات گسترده ای در سلامت جامعه شود. از این رو تقویت این بُعد از زندگی می تواند نقش مؤثری در حفظ آرامش، افزایش حس عزت مندی و توانمندی در برابر مشکلات داشته باشد و از طرفی دیگر موجب کاهش مشکلات روانی در دانش آموزان می شود. بسیاری از صاحب نظران حوزه سلامت روان وجود باورهای مذهبی در فرد را عاملی مؤثر بر سلامت وی در نظر می گیرند و به این امر اشاره دارند که داشتن باورهای مذهبی می تواند در کاهش مرگ و میر افراد و کاهش بروز بیماری های روحی و روانی حتی جسمی مؤثر باشد. تقویت بنیه معنوی افراد سبب ارتقای سلامت جسمی روانی اجتماعی ایشان، و رسیدن به بالاترین کیفیت زندگی (حیات طیه) می شود که باید در خدمات سلامت روان دانش آموزان در دستور کار مدارس قرار گیرد. وظیفه مدرسه تنها تلقین معلومات و معارف نیست، بلکه مانند محیط منزل و خانواده، عامل مهمی در ایجاد اخلاق و قلب سلیم است. جمع شدن کودکان در مدرسه، سبب پیوستگی اخلاق بین آنها می شود که این امر با آموزش صحیح در ست معنویت در مدارس با رعایت اصل میانه روی و تعادل امکان پذیر است.

کلیدواژه ها: معنویت، سلامت روان، دانش آموز، سلامت معنوی.

تحلیل نقش بازی های فکری در آموزش فلسفه به کودکان و نوجوانان

رقیه عرب جعفری محمد آبادی

دانشگاه پیام نور اصفهان، مرکز پیر بکران

چکیده

هدف از این پژوهش تحلیل نقش بازی های فکری در آموزش فلسفه به کودکان و نوجوانان می باشد. روش پژوهش حاضر ترکیبی (کیفی و کمی) و جامعه آماری این پژوهش شامل دو بخش است: بخش اول کلیه منابع علمی نگارش شده ی فارسی و خارجی مرتبط با موضوع در ۲۰ سال اخیر و بخش دوم دانشجویان دکترا و کارشناسی ارشد رشته فلسفه تعلیم و تربیت در شهر اصفهان می باشد. در فاز اول روش نمونه گیری به صورت هدفمند و در فاز دوم از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شده و ابزار مورد استفاده در بخش کیفی فیش برداری و در بخش کمی نیز پرسشنامه محقق ساخته است. نتایج نشان داد که بیشترین فراوانی مربوط به بهبود مولفه های توانایی تعقل، همکاری با دیگران، پرورش خلاقیت، تحمل و مدارا و دوستی می باشد و سطح معناداری تاثیر بازی های فکری در آموزش فلسفه به کودکان و ۵ مقوله رشد مهارت های شناختی، پرورش مهارت های اجتماعی، پرورش حس زیبایی شناسی، پرورش ارزش های اخلاقی و پرورش ابعاد روانی و عاطفی از ۰/۰۵ کمتر است و نشان می دهد بازی های فکری در آموزش فلسفه به کودکان موثر است. **کلید واژه ها:** بازی، بازی های فکری، آموزش فلسفه، کودکان و نوجوانان.

مقایسه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و سبک های مقابله با استرس بیماران مبتلا به شبه صرع با افراد سالم

مژگان شکرالهی^۱، سیده مینا طبائیان^۲، مرضیه بدیهی^۳

^۱دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز

^۲دانشجوی دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

^۳کارشناسی مترجمی زبان، دانشگاه پیام نور واحد نجف آباد

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر مقایسه راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و سبک های مقابله با استرس بیماران مبتلا به شبه صرع با افراد سالم بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی با طرح علی مقایسه ای بود. جامعه مورد نظر از افراد مبتلا به اختلال شبه صرع مراجعه کننده به مطب های خصوصی و بیمارستان های نور و آیت الله کاشانی اصفهان در سال ۱۴۰۰ و افراد سالمی که با این گروه از نظر ویژگی های جمعیت شناختی همتا شده اند و بیماری روانی یا جسمانی نداشتند، تشکیل شده است. با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۴۰ بیمار مبتلا به شبه صرع و ۴۰ نفر افراد سالم انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان و پرسشنامه سبک های مقابله ای استفاده شد و داده با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیره تحلیل شد. نتایج نشان داد که در مورد متغیر تنظیم شناختی هیجان به جز در خرده مقیاس های پذیرش، تمرکز بر برنامه ریزی، دیدگاه گیری و مجموعه راهبردهای مثبت تنظیم هیجان بین میانگین نمرات دیگر خرده مقیاس های تنظیم شناختی هیجان در دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد و بیماران مبتلا به شبه صرع از راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان بیشتر از افراد سالم استفاده می کنند. همچنین نتایج نشان داد که در مورد متغیر سبک های مقابله ای تفاوت معناداری بین میانگین نمرات ابعاد مقابله هیجان مدار و مقابله اجتنابی در دو گروه وجود دارد و افراد مبتلا به شبه صرع از راهبرد هیجان مدار و اجتنابی بیشتر از افراد سالم استفاده می کنند. یافته های این پژوهش لزوم توجه به آموزش راهبردهای سازگارانه تنظیم هیجان و شیوه های مناسب مقابله با استرس در بیماران مبتلا به شبه صرع توسط درمانگران را مورد تأکید قرار می دهد.

کلیدواژه ها: تنظیم شناختی هیجان، سبک های مقابله با استرس، اختلال شبه صرع.

پیش‌بینی اضطراب کرونا ویروس بر اساس باورهای فراشناختی و سبک‌های پردازش هیجان در زنان باردار شهر اصفهان

شادی شریفان^۱، مژگان شکراللهی^{۲*}، مژگان ملکی^۳

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

^۲ دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز

^۳ کارشناسی روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی اضطراب کرونا بر اساس باورهای فراشناختی و سبک‌های پردازش هیجان در زنان باردار شهر اصفهان بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه‌ی آماری پژوهش شامل کلیه‌ی زنان باردار شهر اصفهان در سال ۱۴۰۰ بود. از این میان تعداد ۱۴۵ نفر به شیوه‌ی تصادفی در دسترس انتخاب شدند. بعد از کسب رضایت آگاهانه از افراد خواسته شد تا پرسشنامه‌های اضطراب کرونا (علیپور و همکاران، ۱۳۹۸) باورهای فراشناختی ولز (۱۹۹۷) و سبک‌های پردازش هیجان باکر (۲۰۰۷) را تکمیل کنند. برای تحلیل داده‌ها از روش همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون همزمان استفاده شد. یافته‌ها نشان داد بین باورهای فراشناختی و سبک‌های پردازش هیجان با اضطراب کرونا رابطه‌ی مستقیم وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین نتایج نشان داد که ترکیب متغیرهای پژوهشی به‌طور معناداری با اضطراب کرونا رابطه دارد و ۳۲ درصد از واریانس اضطراب آن را تبیین می‌کند ($R^2 = 0/32$) $p < 0/05$. با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توان نتیجه گرفت که باورهای فراشناختی و سبک‌های پردازش هیجان بر اضطراب کرونا موثر هستند و می‌توانند به عنوان عواملی در جهت افزایش سطح اضطراب عمل کنند.

کلیدواژه‌ها: اضطراب کرونا، باورهای فراشناختی، سبک‌های پردازش هیجان، زنان باردار.

بررسی رابطه فضای شاد و بانشاط مدرسه و تاثیر آن بر دانش آموزان

عبدالرحیم اسلامی آبقه ئی^۱، ابراهیم اسلامی^۲، عماد گلبایی^۳

^۱ لیسانس علوم تربیتی، آموزگار پایه اول

^۲ لیسانس علوم تربیتی، آموزگار پایه پنجم

^۳ لیسانس علوم تربیتی

چکیده

شاد زیستن برای دانش آموز به همان اندازه مهم است که تغذیه خوب، محبت کردن و حفاظت از او اهمیت دارد. زیرا سلامت روحی، روانی و جسمانی او را تامین می کند. میزان شادی و خنده در مدارس ما بسیار پایین است. در مدرسه خالی از شادی، سخن گفتن از شادی قدری مشکل خواهد بود. یکی از مشکلات هر جامعه، غفلت از شادی و نشاط و در نتیجه افزایش بیماری های مختلف روانی از قبیل اضطراب و افسردگی است. زندگی با شادی و نشاط معنا پیدا می کند و در پرتو آن دانش آموزان به ویژه در دوران نوجوانی و جوانی می توانند پله های ترقی را بپیمایند. جامعه زنده و پویا جامعه ای است که عناصر شادی آفرین در آن فراوان باشد. در گذشته به نظر می رسید که وظیفه آموزش و پرورش، تولید عده ای فارغ التحصیل است که فقط بتوانند امرار معاش کنند، اما چنین می نماید که در قرن جدید نظام های آموزش و پرورش این مرحله را پشت سر گذاشته اند و سرلوحه تعلیم و تربیت در یک جمله خلاصه شده است: «شوق زندگی کردن را به دانش آموزان بیاموزیم». پس باید معتقد باشیم که در حقیقت رشد پایدار ما در گرو شادی پایدار است. در آموزش و پرورش مدرن، افزون بر مهارت های خواندن، حساب کردن و نوشتن، نیازهای جدیدی در قالب کسب مهارت زیستن و حل مسأله و چگونگی رویارویی با چالش های هزاره سوم مطرح شده است. هرگونه ارتباط و تعلیمی که بدون روح تحرک، پویایی و شادی باشد، به شکست منتهی می شود.

کلید واژه ها: مدرسه، فضای شاد.

افزایش شایستگی های معلمان در عصر دیجیتال و دوران کرونا

عبدالرحیم اسلامی آبقه ئی^۱، زیر نعمتی پشته ئی^۲، ابراهیم اسلامی^۳

^۱ آموزگار اول ابتدایی، شهرستان تایباد (مدرسه شهید صفری آبقه)

^۲ آموزگار اول ابتدایی، شهرستان تایباد (مدرسه شهید نیک محمدی)

^۳ آموزگار اول ابتدایی، شهرستان تایباد (مدرسه شهید صفری)

چکیده

دردنیای امروز اهمیت و ضرورت فهم درست از فناوری و مفاهیم آن و لزوم کسب عمیق قابلیت ها و مهارت های لازم برای استفاده از آن هر روز آشکارتر می شود. حاصل این شناخت در کشورهای پیشرفته تمایل و تقاضای بسیار زیاد برای گنجاندن آموزش فناوری در ردیف آموزش ها و برنامه های درسی اصلو معمول در همه دوره های تحصیلی (ابتدایی، میانی، دبیرستان) می باشد. مفهوم سواد با شیوه بهره گیری از فناوری رابطه ای استوار دارد و بدون آگاهی از فنون استفاده بهینه از فناوری نمی توان به اطلاعات سودمند دسترسی پیدا کرد. امروزه محیط های آموزشی پویا تلاش می کنند تا با فراهم ساختن زمینه ورود فناوری به کلاس های درس و استفاده از آنها در آموزش به گسترش این ابزار کارآمد در فعالیت های آموزشی و پژوهشی یاری رسانند. براین اساس باید گفت که مفهوم سواد در عصر دیجیتال با نفوذ فناوری در زندگی حرفه ای پیوندی وسیع دارد. با توجه به مفهوم سواد فناوری توانایی و قابلیت فرد در فهم درست، اداره کردن، کاربرد و ارزیابی فناوری داشتن سواد فناوری مانند سواد خواندن و نوشتن لازم و ضروری محسوب می شود زیرا کار، تحصیل و زندگی همه افراد با فناوری مرتبط است. همه افراد در هر شغلی نیازمند به درک مفاهیم فناورانه، و توانایی استفاده از محصولات و سیستم های فناورانه هستند.

کلیدواژه ها: شایستگی های معلمان، کرونا، فناوری اطلاعات و ارتباطات.

بررسی راه های ارتباط عمیق دانش آموز با معلم و پایداری یادگیری

عبدالرحیم اسلامی آبقه ئی^۱، ابراهیم اسلامی آبقه ئی^۲، خالد شریفی^۳

^۱ لیسانس علوم تربیتی، آموزگار پایه اول ابتدایی

^۲ لیسانس علوم تربیتی، آموزگار پایه پنجم

^۳ لیسانس علوم تربیتی

چکیده

ارتباط موثر معلم با دانش آموز یکی از مهم ترین دلایل رشد و موفقیت دانش آموزان در مقاطع مختلف تحصیل است. با نگاهی به مدارس و توجه بیشتر به روش تدریس و کار آنها خواهیم دید که با وجود تفاوت های بسیار کمی که در ساختار و شکل مدارس و نیز یکسان بودن مواد و کتب درسی، تفاوت های زیادی بین مدارس و سطح درسی و نتایج دانش آموزان آنها مشاهده می شود. پس با اندکی تأمل می توان فهمید که عاملی دیگر وجود دارد که موجب می شود سطح درسی، حال و هوای مدرسه و روابط بین فردی در این مراکز آموزشی متفاوت شود. با توجه به تحقیقات و بررسی ها صورت گرفته در سال های گذشته، تأثیر برخی ابعاد غیر درسی را بر رشد جنبه های آموزشی و شخصیتی دانش آموزان اثبات کرده است. اموری همچون رابطه بین فردی دانش آموزان، رابطه میان آنها و معلمان و مدیران، و وضعیت اقتصادی-اجتماعی و بسیاری مسائل دیگر در تحصیل و موفقیت دانش آموزان بسیار مؤثرند. بدون تردید مدیران و معلمان بیش از هر عامل دیگر در به وجود آوردن جو مناسب در مدرسه و کلاس مؤثرند و رشد همه جانبه شخصیت دانش آموزان وابسته به جو سازمانی مدرسه است.

فن معلمی هنری است ظریف و حساس که با کمترین لغزش و خطا خسارت جبران ناپذیری بر شخصیت فراگیر وارد شده و قطعا هرگونه رفتار صحیح و سنجیده موجب آینده ای درخشان برای فرد می شود.

کلیدواژه ها: راه های ارتباط دانش آموزان، یادگیری عمیق، مدیریت کلاس.

بررسی نقش تکنولوژی بر تعلیم و تربیت در فضای مجازی

اشرف زهره وند^۱، سپیده صفائی^۲

^۱دکترای تخصصی جامعه شناسی دانشگاه آزاد علوم تحقیقات تهران

^۲کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی

چکیده

می توان گفت آموزش مجازی روش موثری برای آموزش انسان هاست که با بهره گیری از فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر آموزش با ترکیبی از محتوای دیجیتالی، بستر ارتباطی مطمئن و کارآمدی را فراهم می کند که آموزش پژوهان بتوانند در هر کجا هستند و در هر زمان مایل باشند، از این بستر آموزشی نوآورانه و خلاق برای آموزش خود بهره گیری نمایند. در دهه های اخیر رویکرد های سنتی یادگیری با ظهور فناوری های جدید نظیر چند رسانه، فرارسانه و ارتباطات راه دور دستخوش تغییرات اساسی شده است. کلاسهای مجازی سالیانی است که مخاطبان زیادی دارد و دانش آموزان سراسر جهان از آن استفاده می کنند. بشر در طول زندگی خود همواره در حال فراگیری و کسب دانش بوده است که با گسترش فناوری، آموزش نیز همگام با فناوری های جدید و تحت تأثیر آن ها تقویت گردیده است و از آن بی بهره نمانده است. بنابراین تحصیل کردن یکی از نیازهای اساسی است و بدیهی است که برای زندگی در جامعه پیشرفته امروز که اطلاعات دم به دم در حال تغییر و پیشرفت است انسان بی خبر از این تغییرات انسانی بی ثبات و جدامانده در جامعه محسوب می شود. بشر در طول زندگی خود همواره در حال فراگیری و کسب دانش بوده است که با گسترش فناوری، آموزش نیز همگام با فناوری های جدید و تحت تأثیر آن ها تقویت گردیده است و از آن بی بهره نمانده است. بنابراین تحصیل کردن یکی از نیازهای اساسی است و بدیهی است که برای زندگی در جامعه پیشرفته امروز که اطلاعات دم به دم در حال تغییر و پیشرفت است انسان بی خبر از این تغییرات انسانی بی ثبات و جدامانده در جامعه محسوب می شود.

کلیدواژه ها: تکنولوژی، فضای مجازی، تعلیم و تربیت.

نقش فناوری اطلاعات بر ارتقای خود تنظیمی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی در درس ریاضی

لیلا آل حسن

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی نقش فناوری اطلاعات بر ارتقای خود تنظیمی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی در درس ریاضی از دیدگاه آموزگاران، صورت گرفت. روش پژوهش از نظر هدف، کاربردی و روش گردآوری داده‌ها از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی و جامعه آماری کلیه آموزگاران (معلمان ابتدایی) شاغل در مدارس ابتدایی شهرستان پاکدشت در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ (تعداد آن‌ها برابر با ۱۱۵۰ نفر) بود، حجم نمونه پژوهش براساس جدول کرجسی و مورگان برابر با ۲۸۸ نفر تعیین شد. روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای و روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش کتابخانه‌ای و میدانی بود. روایی پرسشنامه، مورد تایید ۴ نفر از اساتید خبره مرتبط با موضوع پژوهش و همچنین پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۳۵ ارزیابی شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که نقش فناوری اطلاعات بر ارتقای خود تنظیمی تحصیلی مطلوب است.

کلیدواژه‌ها: فناوری اطلاعات، خود تنظیمی تحصیلی، ریاضی، مقطع ابتدایی.

نقش و جایگاه آموزش و پرورش در شتاب رشد علمی کشور

مریم احمدی^۱، اشرف زهره وند^۲

^۱ کارشناس ارشد علوم تربیتی آموزش و پرورش شهرستان ملایر

^۲ دکترای جامعه شناسی فرهنگی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ شهر ری، دبیرستان دانشجو

چکیده

هدف از نگارش این مقاله، تعیین و تبیین رسالت آموزش و پرورش در فرایند شتاب رشد علمی کشور می باشد. روش تحقیق مورد استفاده در این مقاله، روش مطالعه کتابخانه ای و اسنادی است. پس از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، حرکت به سمت توسعه ی آموزش و پرورش در تمامی سطوح و در دو بعد کمی و کیفی کار خود را آغاز نمود. در این مسیر موضوع تولید علم به عنوان یک موضوع بکر و مورد نیاز، نظر اندیشمندان و صاحب نظران را به خود جلب کرد. تولید علم، فرآیندی است که به شدت باید با لوازم و فعالیت های مناسب پشتیبانی شود. راهکار علمی تولید علم به ارزشیابی و نوسازی آموزش و پرورش کشور باز می گردد. فصل سوم سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بخش بیانیه ماموریت چنین بیان می کند که «وزارت آموزش و پرورش مهم ترین نهاد تعلیم و تربیت رسمی عمومی، متولی فرآیند تعلیم و تربیت در همه ساحت های تعلیم و تربیت، قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی بخش جامعه اسلامی بر اساس نظام معیار اسلامی، با مشارکت خانواده، نهادها و سازمان های دولتی و غیر دولتی است». همین طور راهبردهای کلان، ۳، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳، این سند بر نقش منابع انسانی و برنامه ریزی برای توسعه هرچه بیشتر آن تاکید دارد. در همین راستا، سند چشم انداز در افق ۱۴۰۴ ایران را کشوری توسعه یافته و دارای جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ترسیم کرده است. بنابراین، از منظر اسناد بالادستی در حوزه تعلیم و تربیت و نیز در عرصه برنامه ریزی برای توسعه همه جانبه کشور خصوصاً در زمینه موضوعات علمی و فناوری در آینده، توجه به منابع انسانی و تربیت نیروی انسانی کارآمد برای رشد و توسعه کشور امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. با عنایت به ضرورت موضوع، این مسئله مطرح می شود که هریک از متولیان امر تربیت و توسعه نیروی انسانی در کشور خصوصاً نظام آموزش و پرورش در رشد علمی کشور چه وظائفی دارند و سهم هر کدام از آنها در این خصوص چه می تواند باشد و چگونه باید این عوامل سهم به ایفای نقش خود به صورت مستقل و در عین حال در چارچوب یک برنامه منسجم منجر به رشد علمی گردانند.

کلیدواژه ها: آموزش و پرورش، رشد علمی، شتاب رشد علمی.

رسالت آموزش و پرورش در ارتقاء رشد علمی کشور

شایسته از گلی

کارشناس فیزیک

چکیده

فرآیند پیشرفت و توسعه علمی کشور، یک مقوله چند وجهی است و از ابعاد متعددی قابل بررسی می باشد. هدف از نگارش این مقاله، تعیین و تبیین رسالت آموزش و پرورش در فرایند شتاب رشد علمی کشور می باشد. روش تحقیق مورد استفاده در این مقاله، روش مطالعه کتابخانه ای و اسنادی است. پس از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، حرکت به سمت توسعه ی آموزش و پرورش در تمامی سطوح و در دو بعد کمی و کیفی کار خود را آغاز نمود. در این مسیر موضوع تولید علم به عنوان یک موضوع بکر و مورد نیاز، نظر اندیشمندان و صاحب نظران را به خود جلب کرد. تولید علم، فرآیندی است که به شدت باید با لوازم و فعالیت های مناسب پشتیبانی شود. راهکار علمی تولید علم به ارزشیابی و نو سازی آموزش و پرورش کشور باز می گردد. فصل سوم سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بخش بیانیه ماموریت چنین بیان می کند که «وزارت آموزش و پرورش مهم ترین نهاد تعلیم و تربیت رسمی عمومی، متولی فرآیند تعلیم و تربیت در همه ساحت های تعلیم و تربیت، قوام بخش فرهنگ عمومی و تعالی بخش جامعه اسلامی بر اساس نظام معیار اسلامی، با مشارکت خانواده، نهادها و سازمان های دولتی و غیر دولتی است». همین طور راهبردهای کلان، ۳، ۴، ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳، این سند بر نقش منابع انسانی و برنامه ریزی برای توسعه هر چه بیشتر آن تاکید دارد. در همین راستا، سند چشم انداز در افق ۱۴۰۴ ایران را کشوری توسعه یافته و دارای جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ترسیم کرده است. بنابراین، از منظر اسناد بالادستی در حوزه تعلیم و تربیت و نیز در عرصه برنامه ریزی برای توسعه همه جانبه کشور خصوصاً در زمینه موضوعات علمی و فناوری در آینده، توجه به منابع انسانی و تربیت نیروی انسانی کارآمد برای رشد و توسعه کشور امری ضروری و اجتناب ناپذیر است. با عنایت به ضرورت موضوع، این مسئله مطرح می شود که هریک از متولیان امر تربیت و توسعه نیروی انسانی در کشور خصوصاً نظام آموزش و پرورش در رشد علمی کشور چه وظائفی دارند و سهم هر کدام از آنها در این خصوص چه می تواند باشد و چگونه باید این عوامل سهم به ایفای نقش خود به صورت مستقل و در عین حال در چارچوب یک برنامه منسجم منجر به رشد علمی بپردازند.

کلیدواژه ها: آموزش و پرورش، رشد علمی، شتاب رشد علمی.

نقش خانواده و مدرسه در پیشگیری از آسیب های اجتماعی

رحیم الف زاده^۱، کریم الف زاده^۲، قاسم آذری^۳، مهدی مهدوی^۴

معلم

چکیده

سالها این عقیده وجود دارد که پیشگیری بهتر از درمان است و نقش خانواده و مدرسه در پیشگیری از آسیب های اجتماعی بر کسی پوشیده نیست چرا که خانواده یکی از اساسی ترین نهادهای هر جامعه است که همه صاحب نظران در مورد آن اندیشیده و ریشه تمام نابهنجاریها و کج رویها را در خانواده جست و جو کرده اند. در واقع هیچ جامعه ای نمی تواند ادعای سلامتی کند، مگر اینکه از خانواده های سالم برخوردار باشد. شرط پیشگیری خانواده از آسیب های اجتماعی، وجود روابط سالم و کارکرد صحیح در میان افراد خانواده است، به همین خاطر در قرن اخیر بروز مشکلات فردی، اجتماعی و دیگر آسیبها، ناشی از اختلال در کارکرد خانواده بوده است. مدرسه نیز مانند خانواده بعنوان مهمترین عامل در دوران رشد تاثیر بسزایی در آسیب های اجتماعی داشته است و تنها محل یادگیری، خواندن و نوشتن نیست، بلکه محل آموزش فرهنگ صحیح، ارتقاء سطح آگاهی از مهارت های اجتماعی و نیز آموزش صحیح استفاده از پدیده های نوین ارتباطی و انطباق پذیری اجتماعی فرد است که می تواند از آسیبهای اجتماعی و رفتارهای پر خطر کم کند. بنابراین برای پیشگیری از آسیبهای اجتماعی، خانواده و مدرسه میتواند نقش بسیار موثری داشته باشد. به همین خاطر پژوهش حاضر نیز نقش خانواده و مدرسه در پیشگیری از آسیب های اجتماعی را به روش کیفی - توصیفی مورد بحث و بررسی قرار می دهد.

کلیدواژه ها: خانواده، مدرسه، پیشگیری، آسیب های اجتماعی.

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب مدرسه در دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری

حمید رزمی^۱، محسن رزمی^۲، برات فرد^۳

^۱فرهنگی شاغل در شهرستان انگوت

^۲فرهنگی شاغل در شهرستان انگوت

^۳معلم

چکیده

هدف پژوهش حاضر اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب مدرسه در دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری در مدارس شهرستان هوراند بود. جامعه آماری این پژوهش دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل می دهند (N=1225). نمونه پژوهش شامل ۴۰ نفر از دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری بودند که از طریق مقیاس هوش و کسلر کودکان بدست آمد. نمونه ها ۱۰ جلسه آموزش مهارت‌های زندگی مورد مداخله قرار گرفتند. داده ها از طریق تحلیل کواریانس (مانکوا) مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب مدرسه در دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری اثربخش است. بنابراین می توان گفت آموزش مهارت‌های زندگی یکی از راههای درمان اضطراب مدرسه در دانش آموزان دارای ناتوانی های یادگیری می باشد.

کلیدواژه ها: مهارت‌های زندگی، اضطراب مدرسه، ناتوانی های یادگیری، دانش آموزان.

اثربخشی موسیقی درمانی بر کاهش بیش فعالی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند

میلاذ سلطان زاده^۱، محمد عالی پور^۲، علی بیانی^۳، جعفر نوری^۴

معلم

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر اثربخشی موسیقی درمانی بر کاهش بیش فعالی در دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. روش پژوهش از نوع مطالعات تجربی-مداخله ای بود، به صورت پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل بود. ۴۰ نفر از دانش آموزان بیش فعالی به صورت تصادفی در دو گروه کنترل و آزمایشی قرار گرفتند. گروه آزمایش ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای مورد مداخله موسیقی قرار گرفتند. داده ها از طریق تحلیل واریانس و آزمون تی وابسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد موسیقی درمانی بر کاهش بیش فعالی در دانش آموزان مؤثر است. بنابراین می توان گفت با توجه به مزایای این مداخله در درمان بیش فعالی و اهمیت افزایش جلسات موسیقی درمانی برای کودکان مبتلا به بیش فعالی، توصیه می شود این روش درمانی در کنار روش های مرسوم به بیش فعالی در دانش آموزان ارائه شود.

کلیدواژه ها: موسیقی درمانی، بیش فعالی، دانش آموزان.

اثربخشی قصه درمانی و موسیقی درمانی بر پرخاشگری دانش آموزان مدارس ابتدایی

علی عباس زاده مقدم^۱، حسن عباس زاده مقدم^۲، مهدی کوهی اصل^۳

معلم

چکیده

هدف پژوهش حاضر اثربخشی قصه درمانی و موسیقی درمانی بر پرخاشگری دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند بود. جامعه آماری این پژوهش را دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل می دهند (N=1556). نمونه پژوهش شامل ۴۰ نفر از دانش آموزان پرخاشگر بودند که به روش نمونه گیری تصادفی ساده بدست آمد. روش تحقیق نیمه تجربی از نوع پیش آزمون و پس آزمون بدون گروه کنترل بود. داده ها از طریق تحلیل واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد قصه درمانی و موسیقی درمانی باعث کاهش پرخاشگری در دانش آموزان مدارس ابتدایی می شود و قصه درمانی و موسیقی درمانی در کنار روشهای دیگر درمان پرخاشگری می تواند نتایج امید بخشی داشته باشد.

کلیدواژه ها: قصه درمانی، موسیقی درمانی، پرخاشگری.

اثربخشی موسیقی درمانی بر کاهش افسردگی دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند

رضاعبدلی^۱، ته‌مین‌ه سودی^۲، محمد حاجی پور^۳، نیک‌نام عبدلی^۴

^۱معلم

^۲مشاور

^۳معلم

^۴معلم

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر اثربخشی موسیقی درمانی بر کاهش علائم افسردگی در دانش آموزان مدارس ابتدایی شهرستان هوراند در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. روش پژوهش از نوع مطالعات تجربی- مداخله ای بود، به صورت پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل بود. ۴۰ نفر از دانش آموزان افسرده به صورت تصادفی در دو گروه کنترل و آزمایشی قرار گرفتند. گروه آزمایش ۱۲ جلسه ۴۵ دقیقه ای مورد مداخله موسیقی قرار گرفتند. داده ها از طریق تحلیل واریانس و آزمون تی وابسته مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد موسیقی درمانی بر کاهش افسردگی در دانش آموزان مؤثر است. بنابراین می توان گفت با توجه به مزایای این مداخله در درمان افسردگی و اهمیت افزایش جلسات موسیقی درمانی برای کودکان مبتلا به افسردگی، توصیه می شود این روش درمانی در کنار روش های مرسوم به افسردگی در دانش آموزان ارائه شود.

کلیدواژه ها: موسیقی درمانی، افسردگی، دانش آموزان.

کنکاشی در دغدغه‌های جوانان ایران با تحلیل و جمع‌بندی نتایج پژوهش‌های پیشین

محمود بحرانی

پژوهشکده علوم اجتماعی دانشگاه شیراز

چکیده

هدف از این مقاله پژوهشی بررسی و تحلیل مهمترین دغدغه‌های جوانان در جامعه امروز ایران بوده است. در این راستا با طرح سوال‌های تحقیقاتی برای هدفمندی کار تحقیق، همه تحقیقات صورت گرفته در ایران در حوزه جوانان با کلیدواژه‌های مختلف از طریق منابع علمی در فضای اینترنت مورد جستجو و واکاوی قرار گرفت و نزدیکترین آنها به موضوع تحقیق جمع‌آوری گردید. علاوه بر این برای کمک به تکمیل اطلاعات و مفاهیم علمی از منابع خارجی مرتبط نیز کمک گرفته شد. همزمان مبادرت به مطالعه و تحلیل و نتیجه‌گیری از پژوهش‌های به عمل آمده در این زمینه گردید. بر این اساس مجموعه‌ای از متغیرها و مسائل دغدغه‌مند برای جوانان و عوامل زمینه‌ساز آنها بدست آمد که مسائل اشتغال و درآمد و نگرانی از آینده با توجه به شرایط نامناسب اقتصادی از مهمترین آنها به شمار می‌روند. نتایج در ابعاد مختلف جمع‌بندی و مورد بحث قرار گرفته است.

کلیدواژه‌ها: جوانان، ازدواج، اشتغال، جوانی جمعیت.

بررسی تأثیر رنگ ها بر روی یادگیری و آموزش کودکان مقطع اول ابتدایی

محمد تیموری سبز^{۱*}، مادح دستمرد^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور همدان، ایران

^۲ هیات علمی دانشگاه پیام نور همدان، ایران

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر بررسی تأثیر رنگ ها بر روی یادگیری و آموزش کودکان مقطع اول ابتدایی بود. پژوهش حاضر نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمونپس آزمون با گروه کنترل بود است. جامعه آماری پژوهش شامل منظور تعداد ۶۲ کودک انتخاب شد. ابزار تحقیق پرسشنامه رفتارهای یادگیری LBS بود. نتیجه: وجود رنگی خاص در کلاس می تواند تأثیرات مثبتی را ایجاد کند و باعث علاقمندی افراد به فضای کلاس شود، اما مسئله حائز اهمیت انتخاب بهترین رنگ برای کلاس هاست که باید با بررسی دقیق تری صورت پذیرد تا افراد نگرشی مثبت به فضاهای آموزشی داشته باشند. استفاده از رنگ هایی مانند زرد، نارنجی و سبز که به روشنی بگریند از مطلوب ترین رنگ هایی است که در فضاهای آموزشی میتواند استفاده شود و بهتر است که رنگ دیوارهای جانبی و پشتی و همچنین سقف با یکدیگر متفاوت باشد و از یک رنگ برای تمامی آنها استفاده نشود. در فضاهای آموزشی از ایجاد سطوح، صندلی و رنگ هایی که باعث ایجاد خیرگی و بازتاب شدید نور می شود باید پرهیز کرد.

کلیدواژه ها: رنگ، فضای آموزشی، ارتقا یادگیری.

بررسی تفاوت نسلی نگرش به زندگی زناشویی در سه نسل از مردان ساکن شهر اراک

لیلا حسینخانی^۱، مهدی زارع بهرام آبادی^۲، جواد خدادادی سنگده^۳

^۱کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی تهران

^۲دانشیار پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم رفتاری سازمان سمت

^۳استادیار دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی تهران

چکیده

این پژوهش با روش پدیدار شناسی و با هدف بررسی تفاوت نسلی نگرش به زندگی زناشویی در سه نسل از مردان ساکن شهر اراک انجام شد. جامعه پژوهش که بین پسران و پدران و پدربزرگان شهر اراک در بازه زمانی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند، براساس منطق نمونه گیری هدفمند و به شیوه در دسترس انتخاب شدند؛ ۳۰ نفر (هر نسل ۱۰ نفر)، نمونه پژوهش را شکل دادند. روش گردآوری اطلاعات با مصاحبه نیمه ساختاریافته و تجزیه و تحلیل داده ها به روش هفت مرحله ای کلایزی انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد، نگرش های مخالف با زندگی زناشویی در میان مردان، نسل به نسل در حال افزایش است و بالعکس، نگرش های موافق با زندگی زناشویی نسل به نسل در حال کاهش می باشد، به طوری که نسل پدربزرگان بیشترین نگرش های موافق با ازدواج داشتند و نسل پسران بیشترین نگرش های مخالف با ازدواج را مطرح کردند و نسبت به قدیم، چالش ها و موانع ازدواج را در ابعاد اقتصادی-فرهنگی و اجتماعی، به طور گسترده تری مطرح کردند؛ این یافته با برخی از پژوهش های پیشین ناهمسو است. براساس نتایج تحقیق حاضر، نه تنها موانع برای ازدواج، نسل به نسل پیچیده تر می شود بلکه طبق نگرش نسل جوان، چالش های جدیدی مانند موانع روانشناختی هم به آن ها اضافه شده که در نسل های قدیم مطرح نشده؛ همچنین نسل به نسل، نگرش به ازدواج از شکل سنتی به حالت غیر سنتی تغییر کرده است.

کلیدواژه ها: نگرش، پسران، پدران، پدربزرگان، زندگی زناشویی.

بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر موسیقی بر توجه و تمرکز کودکان دارای اختلال یادگیری ویژه

صبورا برزگر^{۱*}، هدی بابایی^۲، زهرا رجپور عزیزی^۳

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه فروردین، قائم شهر، ایران

^۲ دکتری روانشناسی، دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه فروردین قائم شهر، مازندران، ایران

^۳ دکتری روانشناسی تربیتی مربی گروه روانشناسی، دانشگاه فروردین قائم شهر، مازندران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر موسیقی بر توجه و تمرکز کودکان دارای اختلال یادگیری ویژه بوده است. روش: پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با پس آزمون و پیش آزمون در دو گروه آزمایش و کنترل می باشد. جامعه آماری شامل کلیه کودکان ۶ الی ۱۰ ساله در مرکز آموزش اختلال یادگیری توانا شهرستان قائم شهر به تعداد ۵۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ که از این میان ۳۰ نفر به شیوه نمونه در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و گواه (۱۵ نفر) قرار گرفتند. گروه آزمایش در ۱۶ جلسه (هر جلسه به مدت ۳۰ دقیقه) تحت موسیقی درمانی قرار گرفت و گروه کنترل تا پایان پژوهش مداخله ای دریافت نکرد. ابزار پژوهش، پرسشنامه کانرز بود. داده های گردآوری شده با استفاده از روش های آمار توصیفی، (شاخص های میانگین، درصد، انحراف معیار، ترسیم جدول فراوانی) و در بخش استنباطی از روش GEE استفاده شد. یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که موسیقی درمانی بر مشکلات سلوک پسران و دختران، بی توجهی _ رویا پردازی، اضطراب و انفعالی بودن کودکان دارای اختلال یادگیری ویژه اثربخش است ($P < 0/05$). نتیجه گیری: استفاده از موسیقی درمانی می تواند بر توجه و تمرکز کودکان دارای اختلال یادگیری ویژه مفید باشد.

کلیدواژه ها: آموزش مبتنی بر موسیقی، توجه و تمرکز، اختلال یادگیری ویژه.

فرهنگ و تصمیم‌گیری در سازمان: مروری بر پژوهش‌های انجام شده در ایران

ندا کریمیان

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه خوارزمی

چکیده

فرهنگ سازمانی به عنوان یک عامل کلیدی اساسی تقریباً همه فرایندهای مدیریتی را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد و موضوع تصمیم‌گیری در سازمان نیز از این امر مستثنی نیست. تصمیم‌گیری به عنوان قلب مدیریت مطرح است؛ یک تصمیم در روح و ذهن آدمی شکل می‌گیرد و زمانی که فرد در مورد یک موضوع به نتیجه نهایی می‌رسد، زمان تولد یک تصمیم از عالم درون آدمی و بروز آن در عالم بیرون است. اهمیت تصمیم‌گیری از آنجاست که بدون تردید مهم‌ترین وظیفه مدیر که مقدمه انجام سایر وظایف وی است، تصمیم‌گیری می‌باشد. در واقع هر کدام از وظایف مدیریت به نحوی با مسئله تصمیم‌گیری در ارتباط است. از سویی مردمان در فرهنگ‌های مختلف مسائل را متفاوت می‌بینند و فرایندهای تصمیم‌گیری منحصر به فردی را به کار می‌گیرند. یک تصمیم یا یک فرایند تصمیم‌گیری که در یک فرهنگ کارساز است ممکن است در فرهنگ دیگری به کار نیاید. به علاوه وضعیت‌های مختلف نیز مستلزم سبک‌های تصمیم‌گیری مختلفی است بنابراین توجه به تاثیر فرهنگ در تصمیم‌گیری از جمله موضوعات مهمی است که بایستی مورد توجه قرار گیرد. این نوشتار اشاراتی کوتاه بر این ارتباط و اهمیت آن براساس پژوهش‌های انجام شده تا کنون در ایران با تاکید بر مقالات چاپ شده دارد.

کلیدواژه‌ها: فرهنگ، تصمیم‌گیری، سازمان.

چالش‌های ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان و ارائه پیشنهادهایی برای بهبود آن

ندا کریمیان^۱، منیر تجلی^۲

^۱دانشجوی دکترای مدیریت آموزشی دانشگاه خوارزمی

^۲دانش آموخته دکترای مدیریت آموزشی دانشگاه امام صادق (علیه السلام)

چکیده

در دهه‌های اخیر توجه به بهبود کیفیت در آموزش عالی به طور چشمگیری افزایش یافته است و جهت تحقق این مهم، نقش ارزیابی انکارناپذیر است. بر این اساس نظام‌های دانشگاهی در کشورهای مختلف به دنبال آن هستند تا با به کارگیری روش‌های ارزیابی به طور مستمر به بهبود کیفیت نظام خود بپردازند. با توجه به جایگاه ویژه استاد در کیفیت آموزش، یکی از مهم‌ترین بخش‌های نظام ارزیابی، ارزیابی استاد است و در این زمینه ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان متداول‌ترین روش است. از سویی چنانچه دانشگاه‌ها بخواهند به طور مطلوب به ایفای این وظیفه بپردازند، لازم است اطمینان ذی‌نفعان خود را جلب نمایند. با توجه به نقدهای وارد بر ارزشیابی اساتید توسط دانشجویان، این تحقیق بر آن بود تا ضمن احصای چالش‌های مرتبط با این موضوع به ارائه راهکارهای برای بهبود بپردازد. بنابراین با استفاده از روش مرور سیستماتیک، ضمن بررسی پیشینه موجود، چالش‌ها استخراج و در نهایت پیشنهادات و راهکارهایی برای بهبود ارائه گردید. افزایش مشارکت اساتید در فرایندهای تصمیم‌گیری و گسترده نمودن میز تصمیم‌گیری از جمله در خصوص فرایند ارزشیابی اساتید، استفاده از روش‌های مکمل ارزشیابی، آموزش و شفاف‌سازی ارزشیابی برای دانشجویان، تعیین ضرایب ارزشیابی برای دروس و سوالات و بررسی‌های دوره‌ای نتایج و تهیه گزارش‌های کارشناسی و ارائه آن به اساتید، تبیین اهداف ارزشیابی و بازنگری سوالات ارزشیابی به صورت دوره‌ای از جمله مهم‌ترین پیشنهادات ارائه شده در این تحقیق است.

کلیدواژه‌ها: ارزشیابی اساتید، تدریس، دانشجویان.

کودکان کمرو در کلاس درس

محمدعلی قربانعلی زاده

دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید باهنر، اصفهان

چکیده

کمرویی یک خصیصه خلقی است که با واهمه، احتیاط، هراس و تمرکز افراطی بر شخص کمرو توسط خودش در موقعیت های اجتماعی بروز پیدا می کند. در دوره تحصیلی ابتدایی، کمرویی کودک با طیف وسیعی از مشکلات اجتماعی - عاطفی از جمله روابط ضعیف با همسالان (به عنوان مثال، طرد شدن، قربانی شدن شخص کمرو توسط سایر همسالان)، مشکلات درونی (مانند عزت نفس پایین، اضطراب و استرس بالا، افسردگی) و مشکلات سازگاری تحصیلی (مانند عدم مشارکت در کلاس و عملکرد تحصیلی ضعیف) همراه است. در مقاله حاضر، ما به مرور تحقیقات اخیر، پیرامون مفهوم کمرویی در زمینه های آموزشی می پردازیم، موضوعات پوشش داده شده عبارت اند از: کمرویی، چرا امکان دارد دانش آموزان کمرو کلاس درس را یک تهدید بالقوه محسوب کنند؟ و همچنین چالش های منحصر به فردی که کودکان کمرو در مدرسه با آنها دست و پنجه نرم می کنند. افزون بر این، تحقیقات مربوط به کودکان کمرو و معلمان آنها، از جمله نگرش و باورهای معلمان و همینطور نقش مهم روابط معلم و کودک برای سازگاری کودک کمرو با مدرسه و کلاس درس را مورد بحث قرار خواهیم داد.

کلید واژه ها: کودکان، کمرویی، کلاس درس، سازگاری اجتماعی، معلمان.

فرصت ها و تهدید های ناشی از فضای مجازی در تربیت دینی دانش آموزان

نجمه سعیدی بروجنی^۱، مریم انصاری^{۲*}

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تاریخ و فلسفه آموزش پرورش پیام نور مرکز تهران جنوب

^۲ استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

چکیده

با توجه به گسترش و کاربرد سریع تکنولوژی، ابزار ارتباطی و فضای مجازی در چند دهه اخیر و تاثیر گذاری آن بر سبک زندگی افراد بسیاری از امور اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، تربیتی، فرهنگی و ... با مصرف رسانه ای و فضاهای مجازی ارتباط پیدا کرده است. تربیت و تاثیر پذیری کودکان و نوجوانان نیز از این فضا به دلیل استفاده مدارس از برنامه ها و محیط های آموزشی، بازیهای رایانه ای و ... غیر قابل انکار است. این پژوهش با هدف بررسی «فرصت ها و تهدید های ناشی از فضای مجازی در تربیت دینی دانش آموزان» و به روش تحلیلی توصیفی با تکیه بر منابع کتابخانه ای، پژوهش ها و محتواهای مرتبط با موضوع در خصوص ابعاد تربیت و فضای مجازی صورت گرفت. در طی این پژوهش به تعریف جامع تربیت، عوامل موثر بر تربیت، ابعاد مختلف تربیتی، فضای مجازی، اهداف شبکه ها و فضا مجازی، چالشها و مزایای استفاده از فضای مجازی، فضاهای مجازی و تولید محتوای دینی، فضاهای مجازی و توسعه قرآنی پرداخته شد. در انتهای پژوهش نیز پیشنهاداتی در راستای بهره گیری مناسب در جهت تربیت دانش آموزان ارائه گردید. نتیجه پژوهش بر نقش فضای مجازی در تربیت دینی دانش آموزان اشاره نمود و به نقش خانواده، محیط آموزشی و جامعه در تولید محتوای دینی و نظارت دانش آموزان بر استفاده از فضای مجازی تاکید نمود.

کلیدواژه ها: تربیت دینی، فضای مجازی، رسانه، دانش آموزان.

رابطه بین استرس و ایجاد پوسیدگی های دندان

فاطمه صدری فر

دانشجوی دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم

چکیده

عوامل استرس زا بیش از پیش گریبان گیر مردم می باشد. برای درک اثرات استرس، نیاز است که ماهیت استرس و اثرپذیری سیستم عصبی و هورمونی بدن را شناخت. با توجه به فعل و انفعالات پیرو استرس، می توان بیان کرد که عامل استرس زا، گاهی می تواند موجب پیشرفت و ارتقای آدمی شود، اما در صورت ادامه یافتن، مزمن شده و اثرات مخرب متعددی را بر جای می گذارد. در پژوهش حاضر، ارتباط بین استرس و اثرات آن در ایجاد پوسیدگی های دندان بررسی شده است. در این راستا، ابتدا به شناخت عوامل موثر در ایجاد پوسیدگی پرداخته شده و مشخص گردید که تاثیرات استرس در مناطق متعددی از بدن نمایان شده و از آنجا که سیستم بدن انسان، بسیار پیچیده و دارای اثرات متقابل فراوانی است، ایجاد ناهماهنگی و اختلال در گوشه ای از بدن می تواند در نقاط مختلفی اثرات خود را نشان دهد. از جمله این موارد، میتوان به تغییر غلظت ترکیبات خون پرداخت. پژوهش حاضر توصیفی و بصورت مروری بوده و روش گردآوری اطلاعات در آن، کتابخانه ای و اسناد پژوهی می باشد. نتایج این پژوهش نشان میدهد که یادگیری مهارت مدیریت استرس در راستای پیشگیری از پوسیدگی های دندان امری لازم و ضروری می باشد.

کلیدواژه ها: استرس، پوسیدگی، کورتیزول، بزاق.

بررسی رابطه بین اشتراک دانش (تسهیم دانش) با عملکرد شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان کوهدهشت

زیبا امرایی

کارشناسی ارشد علوم تربیتی، گرایش مدیریت آموزشی، آموزگار مقطع ابتدایی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف "بررسی رابطه بین تسهیم دانش با عملکرد شغلی کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان کوهدهشت" انجام شد. پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و به لحاظ روش گردآوری داده ها توصیفی - همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان کوهدهشت به تعداد ۱۱۰ نفر می باشد به دلیل محدود بودن تعداد جامعه آماری نمونه آماری شامل کل جامعه یعنی کل کارکنان اداره آموزش و پرورش شهرستان کوهدهشت که ۷۶ نفر مرد و ۳۴ نفر زن می باشد. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه استاندارد عملکرد شغلی پاترسون (۱۹۹۳) و پرسشنامه اشتراک دانش دیکسون (۲۰۰۰) استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه های پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد بین کل مقیاس تسهیم دانش، و خرده مؤلفه های تسهیم دانش تربیتی، تسهیم دانش آشکار، تسهیم دانش استراتژیک و تسهیم دانش کارشناسی با عملکرد شغلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

کلید واژه ها: تسهیم دانش، عملکرد شغلی، کارکنان اداره آموزش و پرورش.

روانشناسی، مبحث هوشیاری

راضیه رضاپور قهرمانلو

دانشجو

چکیده

رفتار انسان همیشه انسانها را در تعجب فرو برده است. گاه خود ما نیز از داشتن برخی تمایلات یا برخی افکار یا حتی استفاده یک کلمه نابجا به جای کلمه مورد نظر در تعجب فرو می رویم. روان شناسان نیز مثل دیگران در اثر اسرار موجود در رفتار کنجکاو شده اند و می خواهند به سؤالاتی از نوع آنچه مطرح کردیم پاسخ دهند. روانشناسی علمی است که انسانها به کمک آن خود را بهتر می شناسند. هنگامی که روانشناسی تکامل پیدا کرد، تمرکز، روشها و مدل های توجیهی آن تغییر یافتند.

کلید واژه ها: چرخه های زیستی، چرخه های توهم زا، دستگاه برق نگاری چشم (EOG)، دستگاه برق نگاری عضله (EMG)، دستگاه برق نگاری قلب (EKG)، دستگاه برق نگاری مغز (EEG)، کانابیس، گسست، هشیاری، هیپنوتیزم، داروهای مخدر، داروهای افیونی، داروهای محرک.

بررسی و شناسایی استانداردهای شهروند الکترونیک و رابطه آن با خودکارآمدی اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه

لیلا حسین آبادی^۱، نیلوفر رستمی^{۲*}، نگین حسین آبادی^۳

^۱کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۳کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی و شناسایی استانداردهای شهروند الکترونیک و رابطه آن با خودکارآمدی اینترنت در دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر کنگاور در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر شیوه اجرا توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان دوره متوسطه دوم شهر کنگاور می باشد که از این میان تعداد ۲۰۰ نفر به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه های شهروند الکترونیک الدوساری و همکاران (۲۰۲۰) و خودکارآمدی اینترنت ترک زاده (۲۰۱۵) می باشد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از شاخصه های آمار توصیفی شامل، میانگین و انحراف معیار و برای پاسخگویی به فرضیه های پژوهش از آزمون های آمار استنباطی شامل، آزمون t، رگرسیون، تحلیل واریانس که از نرم افزار (spss) استفاده شد، نتایج نشان داد؛ میزان آگاهی دانش آموزان از استانداردهای شهروند الکترونیک پایین تر از سطح متوسط بود. بین مؤلفه های شهروند الکترونیک و خودکارآمدی اینترنت رابطه وجود دارد. بین خودکارآمدی اینترنت بر حسب جنسیت تفاوت معناداری وجود دارد. بین استانداردهای شهروند الکترونیک و مؤلفه های آن بر حسب جنسیت تفاوت معناداری وجود دارد. به طور کلی می توان گفت که بین استانداردهای شهروند الکترونیک با خودکارآمدی اینترنت رابطه وجود دارد.

کلید واژه ها: شهروند الکترونیک، خودکارآمدی اینترنت، دوره متوسطه.

الگوی روابط خودکارآمدی خلاق، رفتار نوآورانه کاری و عملکرد شغلی در مدیران مدارس شهر کرمانشاه

اکرم علیرضاپور^۱، نیلوفر رستمی^{۲*}

^۱ کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲ کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی الگوی روابط خودکارآمدی خلاق، رفتار نوآورانه کاری و عملکرد شغلی در مدیران مدارس شهر کرمانشاه، انجام شده است. روش این مطالعه از لحاظ هدف، کاربردی و از لحاظ شیوه اجراء (جمع آوری داده ها) جزء پژوهش های توصیفی (توصیفی از نوع همبستگی) محسوب شده و با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری، انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه مدیران دوره ابتدایی (هر سه ناحیه) آموزش و پرورش شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند که تعداد آنها ۳۱۱ نفر بود. برای انتخاب نمونه بر اساس جدول مورگان، تعداد ۱۷۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شده است. در این پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی ساده استفاده شد. به منظور گردآوری داده ها از پرسشنامه های خودکارآمدی خلاق بیگیتو (۲۰۰۶)، رفتار نوآورانه کاری ون و مسیمان (۲۰۱۲)، عملکرد شغلی پاترسون (۱۹۹۲)، استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار Smart PLS استفاده شد. نتایج نشان داد، بین رفتار نوآورانه و عملکرد شغلی رابطه وجود دارد. بین خودکارآمدی خلاق و عملکرد شغلی رابطه وجود دارد. بین رفتار خودکارآمدی خلاق و رفتار نوآورانه کاری رابطه وجود دارد. به صورت کلی نتایج نشان داد، بین خودکارآمدی خلاق و عملکرد شغلی با نقش واسطه ای رفتار نوآورانه کاری در بین مدیران شهر کرمانشاه رابطه وجود دارد.

کلیدواژه ها: خودکارآمدی خلاق، رفتار نوآورانه کاری، عملکرد شغلی، مدیران.

مدل علی نوآوری کاری بر اساس میزان آگاهی از ابعاد شهروند الکترونیک با نقش واسطه‌ای خودکارآمدی خلاق و رایانه در معلمان دوره متوسطه اول

نیلوفر رستمی

کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

چکیده

هدف از این پژوهش مدل علی نوآوری کاری بر اساس میزان آگاهی از ابعاد شهروند الکترونیک با نقش واسطه‌ای خودکارآمدی خلاق و رایانه در معلمان دوره متوسطه اول شهر کرمانشاه بود. روش پژوهش حاضر با توجه به هدف آن از نوع کاربردی و شیوه اجرای آن توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش معلمان دوره‌ی متوسطه اول مشغول به تدریس در سطح شهر کرمانشاه به صورت تقریبی، تعداد ۹۶۵ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تشکیل داده‌اند که با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای (برحسب جنسیت)، تعداد ۲۷۵ نفر بر اساس جدول مورگان انتخاب شده‌اند. ابزارهای مورد استفاده پژوهش، پرسشنامه‌های شهروند الکترونیک الدوساری و همکاران (۲۰۲۰)؛ رفتار نوآورانه کانتر (۱۹۸۸)؛ خودکارآمدی خلاق ییگیتو (۲۰۰۶) و خودکارآمدی رایانه‌ای مورفی و همکاران (۱۹۸۹) بود. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری نشان دادند که ابعاد شهروند الکترونیک بر نوآوری کاری، خودکارآمدی خلاق و رایانه اثر مستقیم دارد. همچنین خودکارآمدی خلاق و رایانه بر نوآوری کاری اثر مستقیم دارند. اثر غیر مستقیم ابعاد شهروند الکترونیک با نقش واسطه‌ای خودکارآمدی خلاق و رایانه بر نوآوری کاری نیز معنی‌دار می‌باشد. در کل نتیجه شده است، مدل مفهومی ابعاد شهروند الکترونیک بر نوآوری کاری با نقش واسطه‌ای خودکارآمدی خلاق و رایانه با مدل تجربی برازش دارد. با توجه به نتایج به دست آمده، پیشنهاد می‌گردد مسئولان آموزش و پرورش با فراهم آوردن امکانات و شرایط لازم در رابطه با بالا بردن سطح میزان آگاهی معلمان از ابعاد شهروند الکترونیک و خودکارآمدی خلاق و رایانه آنان، زمینه‌های نوآوری کاری آنان را در فضای ICT افزایش دهند.

کلیدواژه‌ها: شهروند الکترونیک، نوآوری کاری، خودکارآمدی خلاق، خودکارآمدی رایانه.

بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر شفقت بر امید به زندگی مادران دانش آموزان کم- توان ذهنی آموزش پذیر

محمد حسینعلی زاده^{۱*}، راضیه فلاحی^۲، شیرین نوین^۳، هاله نصیریان بدیعی^۴

^۱دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه اصفهان، آموزگار استثنایی شهر تبریز. ایران

^۲کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرند

^۴کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر شفقت بر امید به زندگی مادران دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر انجام شد. روش پژوهش حاضر نیمه آزمایشی با با طرح پیش آزمون و پس آزمون همراه گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری مادران دارای کودکان کم توان ذهنی مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در مدرسه استثنایی گلستان شهر تبریز بودند. بدین منظور با استفاده از روش در دسترس تعداد ۳۰ نفر از مادران انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایدهی شدند. برای جمع آوری داده ها، از پرسشنامه امید به زندگی اسنایدر (۲۰۰۰) استفاده شد. بعد از جمع آوری داده ها گروه آزمایش تحت مداخله درمانی مبتنی بر شفقت قرار گرفت در حالیکه گروه کنترل هیچگونه مداخله ای دریافت نکردند. سپس داده ها جمع آوری و تحلیل شد. یافته های پژوهش نشان داد درمان مبتنی بر شفقت بر امید به زندگی مادران دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر موثر است ($P \leq 0.01$). نتیجه گیری: بنابراین می توان گفت درمان مبتنی بر پذیرش بر امید به زندگی مادران دانش آموزان کم توان تاثیر دارد و می توان از آن نتایج آن در مراکز مشاوره و خدمات درمانی و همچنین مراکز مشاوره مدارس استثنایی بهره برد.

کلیدواژه ها: درمان مبتنی بر شفقت، امید به زندگی، مادران دانش آموزان کم توان ذهنی آموزش پذیر.

بررسی ارتباط هوش چندگانه با اثربخشی معلمان در مدیریت کلاس

اعظم بختیاری رنانی^۱، مریم رجبی^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی ارتباط هوش چندگانه با اثربخشی معلمان در مدیریت کلاس انجام شده است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش انجام از دسته تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری در این مطالعه شامل کلیه معلمان دوره ابتدایی شهر اقلید در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به تعداد ۱۴۰ نفر بود. در تحقیق حاضر برای تعیین حجم نمونه آماری از جدول مورگان استفاده شد. بر این اساس حجم نمونه آماری ۱۰۳ نفر تخمین زده شد. همچنین روش نمونه گیری در تحقیق حاضر به روش تصادفی ساده بود. در این تحقیق برای جمع آوری داده های بر اساس متغیرهای پژوهش از پرسشنامه استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد و در این راستا از نرم افزار SPSS 22 استفاده شد. یافته های تحقیق حاضر نشان داد هوش منطقی (ضریب $\beta = 0/654$ و سطح معنی داری $= 0/002$)، هوش تجسمی (ضریب $\beta = 0/532$ و سطح معنی داری $= 0/001$)، هوش کلامی (ضریب $\beta = 0/503$ و سطح معنی داری $= 0/000$) و هوش درون فردی (ضریب $\beta = 0/542$ و سطح معنی داری $= 0/001$) و هوش بین فردی (ضریب $\beta = 0/578$ و سطح معنی داری $= 0/001$) با اثربخشی معلمان در مدیریت کلاس رابطه معنی دار است. بدین معنی که هوش منطقی، هوش تجسمی، هوش کلامی، هوش درون فردی و هوش بین فردی می تواند پیش بینی کننده اثربخشی معلمان در مدیریت کلاس باشند. بر اساس یافته های تحقیق حاضر پیشنهاد می شود دوره های آموزشی جهت آموزش معلمان برای آشنایی با تئوری هوش چندگانه به سبب شناخت بیشتر استعدادها و کنترل بهتر کلاس تدارک دیده شود.

کلیدواژه ها: اثربخشی، هوش چندگانه، مدیریت کلاس.

بررسی ارتباط هوش چندگانه با خودکارآمدی معلمان در مدیریت کلاس

اعظم بختیاری رنانی^۱، مریم رجبی^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی ارتباط هوش چندگانه با خودکارآمدی معلمان در مدیریت کلاس انجام شده است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش انجام از دسته تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری در این مطالعه شامل کلیه معلمان دوره ابتدایی شهر اقلید در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به تعداد ۱۴۰ نفر بود. در تحقیق حاضر برای تعیین حجم نمونه آماری از جدول مورگان استفاده شد. بر این اساس حجم نمونه آماری ۱۰۳ نفر تخمین زده شد. همچنین روش نمونه گیری در تحقیق حاضر به روش تصادفی ساده بود. در این تحقیق برای جمع آوری داده های بر اساس متغیرهای پژوهش از پرسشنامه استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد و در این راستا از نرم افزار SPSS 22 استفاده شد. یافته های تحقیق حاضر نشان داد رابطه هوش منطقی (ضریب $\beta = 0.689$ و سطح معنی داری $= 0.001$)، هوش طبیعت گرا (ضریب $\beta = 0.638$ ، سطح معنی داری $= 0.001$) و هوش درون فردی (ضریب $\beta = 0.598$ و سطح معنی داری $= 0.000$) با خودکارآمدی معلمان معنی دار است. بدین معنی که هوش منطقی، هوش طبیعت گرا و هوش درون فردی می توانند پیش بینی کننده خودکارآمدی معلمان در مدیریت کلاس باشند. بر اساس یافته های تحقیق حاضر پیشنهاد می شود دوره های آموزشی جهت آموزش معلمان برای آشنایی با تئوری هوش چندگانه به سبب شناخت بیشتر استعدادها و کنترل بهتر کلاس تدارک دیده شود.

کلیدواژه ها: خودکارآمدی، هوش چندگانه، مدیریت کلاس.

نقش عفاف و حجاب بر سلامت روانی زنان

الهه البرز

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد و کارمند دانشگاه علوم پزشکی مشهد

چکیده

بیان مسئله: در این پژوهش، پس از واکاوی ادبیات تجربی و نظری پیرامون موضوع، سعی شده است با رویکرد نوینی به پدیده حجاب و عفاف توجه شود؛ پوشش و لباس هرانسانی پرچم کشور وجود اوست، پرچمی که وی بر خانه وجودش نصب کرده و با آن اعلام می دارد که از کدام فرهنگ تبعیت می کند. حکم شرعی حجاب و عفاف در معنای رعایت پوشش ظاهر و کنترل و پاسداشت درون انسان از گناه و حرام در قرآن مورد تأکید قرار گرفته است. این در حالی است که در جوامع معاصر از عریانی و بی حیایی به پیشرفت و توسعه تعبیر شده و هویت انسانی به هویت بدنی مبدل گردیده است. هدف: هدف از این پژوهش نقش عفاف و حجاب بر سلامت روانی زنان است. پوشش و حجاب پرتویی از آفرینش الهی است که فلسفه وجودی آن حفظ مقام و ساحت مادی و معنوی زن و مرد و زمینه ساز رشد و کمال آنها تا مراتب عالی انسانیت است. یافته های پژوهش: در این مطالعه که با مرور بر مطالعات معتبر علمی سایت های معتبر انجام شده استفاده شد. نقش عفاف و حجاب بر سلامت روانی زنان از منظر علمی و قرآنی بررسی گردید. بی تردید سلامت روانی از بزرگ ترین نعمت های الهی است که در زندگی انسان وجود دارد، به طوری که هیچ نعمتی به پایه ارزش آن نمی رسد. نتیجه گیری: براساس نتایج تحقیق، یافته های راهبردی به منظور توسعه فرهنگ عفاف و حجاب در دوره کوتاه بلند مدت ارائه شد. بسیاری از مشکلات روانی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی حل شده و از طرفی تمام اعضای خانواده اجتماع در بهره وری از این پدیده سهیم شوند. یکی از راههای رسیدن به چنین هدفی، حفظ حجاب بانوان در اجتماع است.

کلیدواژه ها: عفاف، حجاب، سلامت روانی، زنان.

تحلیل محتوای کتاب مطالعات اجتماعی دوره چهارم ابتدایی بر اساس مولفه‌های تربیت اخلاقی

ملیکا عالیشان

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه بیرجند

چکیده

یکی از مسائل مهمی که تعلیم و تربیت معاصر با آن روبه‌رو است، مسئله تربیت اخلاقی است. اهمیت تربیت اخلاقی در نظام‌های آموزشی و پرورشی، امری بدیهی و غیرقابل انکار است. به نظر می‌رسد در حوزه تعلیم و تربیت یکی از مهم‌ترین، تأثیرگذارترین و درعین حال، دشوارترین مباحث، تربیت اخلاقی و اخلاقی بار آوردن کودکان است. از این رو، پرداختن به مباحث مربوط به اخلاق و به تبع آن تربیت اخلاقی از جایگاه رفیعی برخوردار است. هدف از این مقاله، تحلیل محتوای کتاب درسی مطالعات اجتماعی پایه چهارم ابتدایی جهت بررسی میزان توجه به مولفه‌های اخلاقی در این کتاب است. روش پژوهش تحلیل محتوای کیفی از منظر رویکردهای قیاسی است. برای محاسبه پایایی از فرمول ویلیام اسکات ۱۹۹۵ استفاده گردید. به جهت بررسی و دستیابی به اهداف این پژوهش، محتوای کتاب یاد شده از نظر اهداف و مولفه‌های اخلاقی، محتوا شامل (متون، احادیث، اشعار) اشکال ارائه محتوا (تصاویر، فعالیت‌ها) بررسی شدند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان می‌دهد در این کتاب اهداف اخلاقی و تربیت اخلاقی در کنار دیگر اهداف درسی قرار گرفته است. در بررسی مضامین اخلاقی در محتوای مشاهده شد که در مقایسه با تصاویر کمتر به تربیت اخلاقی و مولفه‌های آن توجه شده و بیشترین توجه در تصاویر و کمترین توجه هم در فعالیت‌های این کتاب بوده است برای بررسی مولفه‌های اخلاقی اشکال ارائه محتوا و آهن از جدول فراوانی استفاده شده و یافته‌ها به تفکیک بیان شده‌اند. از بین مولفه‌های تربیت اخلاقی مورد بررسی در این پژوهش هم بیشترین فراوانی مربوط به آشنایی و احترام به نهادهای ملی و وطنی بوده است با میزان (۲۹/۴٪ در محتوا، ۲۴/۵٪ در تصاویر و ۲۲/۵٪ درصد در فعالیت‌ها) و کمترین فراوانی هم در ارتباط با مؤلفه دوستی بوده است.

کلیدواژه‌ها: تربیت اخلاقی، کتاب مطالعات اجتماعی، کتب درسی، پایه چهارم، تحلیل محتوای کیفی.

تأثیر استرس و اضطراب ناشی از بیماری کرونا در اضطراب و استرس افراد میانسال

عشرت کریمی افشار^۱، مبینا اسمعیلی^۲

^۱ استادیار گروه روانشناسی، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، واحد سیرجان، دانشگاه آزاد اسلامی، سیرجان، ایران

چکیده

ویروس کرونا، ویروس ایجاد کننده آن بسیار قدرتمند بوده و در برابر آنتی بیوتیکهای موجود مقاوم است عفونت تنفسی کرونا که در حال حاضر بر چین تأثیر میگذارد بسیار جدی است. ویروس عفونت باکتریایی نیست بنابراین نمیتوان آن را با آنتی بیوتیکها درمان کرد. لذا این پژوهش با هدف تعیین تأثیر استرس و اضطراب ناشی از بیماری کرونا چه اندازه در اضطراب و استرس افراد میانسال انجام شد. جامعه مورد پژوهش تمام افراد میانسالی که کرونا را تجربه کرده اند بود. نمونه آماری با استفاده از جدول مورگان برابر با ۳۵۱ نفر بود که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار پژوهش مقیاس اضطراب کرونا ویروس، پرسشنامه اختلال هراس، پرسشنامه اختلال وسواس بود. داده ها به روش آماری ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج نشان داد که استرس و اضطراب ناشی از بیماری کرونا چه اندازه در اضطراب و استرس افراد میانسال تأثیر دارد.

بررسی نقش معنویت درمانی در افسردگی و آسیب های عمدی فرزندان طلاق

ابراهیم عطائیان^۱، سجاد روئین تن^{۲*}

^۱گروه روانشناسی بالینی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

^۲گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، یاسوج، ایران

چکیده

معنویت به عنوان زیربنای باورها، یک جنبه مهم از زندگی برای کنترل هیجانات در شرایط خاص به حساب می آید. هدف پژوهش حاضر بررسی نقش معنویت درمانی در افسردگی و آسیب های عمدی فرزندان طلاق بود. این پژوهش یک کار آزمایشی بالینی کنترل شده تصادفی با گروه کنترل و با پیش آزمون و پس آزمون است. بر این اساس تعداد ۳۶ نفر از مراجعه کنندگان دارای پرونده در مرکز مشاوره بهزیستی منطقه ۴ تهران که فرزند طلاق بودند بر اساس آزمون های افکار خودکشی بک و افسردگی بک و انجام مصاحبه بالینی مشخص و به معیاری تصادفی و به طور مساوی به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شدند. گروه کنترل بدون دریافت برنامه آموزشی در پیش آزمون و پس آزمون و پیگیری شرکت می کرد. گروه مداخله ۱۰ جلسه آموزش ۳۰ دقیقه ای در طی دو ماه دریافت می کرد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۱ و تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج اجرای پس آزمون تفاوت معنی داری را میان نمره های پیش آزمون آزمودنی ها در تمایل نسبت به آسیب عمدی و افسردگی با نمره های پس آزمون آنها و در مقایسه با گروه کنترل نشان داد. نتایج به دست آمده نشان دهنده تفاوت معنی دار میان نمره های دو گروه در افکار خودکشی و افسردگی است و تأثیر مثبت مداخله آموزشی در کاهش نشانه ها و آسیب های مربوط به افکار خودکشی گروه آزمایش است و در مجموع نتایج نشان می دهند، معنویت درمانی در کاهش افسردگی و خودکشی مؤثر است.

کلیدواژه ها: معنویت درمانی، خودکشی، آسیب عمدی، افسردگی، فرزندان طلاق.

تاثیر تنظیم هیجان بر خودناتوان سازی تحصیلی

اعظم بختیاری رنانی^۱، فاطمه خسروی حاجیوند^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران

چکیده

هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی تاثیر تنظیم هیجان بر خودناتوان سازی تحصیلی بود. تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش از دسته تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان مشغول به تحصیل در دوره دوم متوسطه ناحیه ۳ شهر اصفهان به تعداد ۷۴۵۰ نفر اصفهان بود. حجم نمونه در تحقیق حاضر بر اساس جدول مورگان ۳۶۵ نفر محاسبه شد. روش نمونه گیری در پژوهش حاضر به صورت تصادفی ساده صورت گرفت. در تحقیق حاضر برای گردآوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه‌های تنظیم شناختی هیجانی گارنفسکی و همکاران (۲۰۰۰) و مقیاس خودناتوان سازی میگل (۲۰۰۰) استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید. یافته‌های پژوهش نشان داد که رابطه بین تنظیم هیجان و خودناتوان سازی تایید می‌گردد. بر اساس یافته‌های تحقیق حاضر پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی برای معلمان جهت اهمیت تنظیم هیجان و تدارک دیده شود.

کلیدواژه‌ها: تنظیم هیجان، خودناتوان سازی تحصیلی.

تأثیر تنظیم هیجان بر اهمال کاری دانش آموزان با میانجی گری خودکارآمدی تحصیلی

اعظم بختیاری رنانی^۱، فاطمه خسروی حاجیوند^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، اصفهان، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر تنظیم هیجان بر اهمال کاری دانش آموزان با میانجی گری خودکارآمدی تحصیلی بود. تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش از دسته تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش آموزان مشغول به تحصیل در دوره دوم متوسطه ناحیه ۳ شهر اصفهان به تعداد ۷۴۵۰ نفر اصفهان بود. حجم نمونه در تحقیق حاضر بر اساس جدول مورگان ۳۶۵ نفر محاسبه شد. روش نمونه گیری در پژوهش حاضر به صورت تصادفی ساده صورت گرفت. در تحقیق حاضر برای گردآوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه‌های تنظیم شناختی هیجانی گارنفسکی و همکاران (۲۰۰۰)، خودکارآمدی تحصیلی جینک و مورگان و پرسشنامه اهمال کاری تحصیلی سولومن (۱۹۸۴) استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS استفاده گردید. یافته‌های پژوهش نشان داد که ضریب مسیر بین تنظیم هیجان و اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان با میانجی گری خودکارآمدی برابر با ۰/۶۳۴ است. بدین معنی که خودکارآمدی در رابطه بین تنظیم هیجان و اهمال کاری نقش میانجی دارد.

کلیدواژه‌ها: تنظیم هیجان، اهمال کاری، خودکارآمدی تحصیلی.

مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و سرسختی روانشناختی در بین ورزش‌های تیمی و انفرادی

مریم شفیعیان^{۱*}، ابراهیم داوودی^۲، جواد رضایی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور لامرد، ایران

^۲ دانشجوی ارشد تربیت بدنی گرایش رفتار-حرکتی، دانشگاه شیراز، ایران

^۳ دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه پیام نور ارسنجان، ایران

چکیده

مقدمه: هدف از این پژوهش مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و سرسختی روانشناختی در بین ورزش‌های تیمی و انفرادی است. روش کار: این مطالعه از نوع علی-مقایسه‌ای می‌باشد. بدین منظور از افرادی که در استان فارس ۳ سال به طور مداوم در رشته ورزشی فوتبال و شنا فعالیت دارند با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شد و سپس ویژگی‌های شخصیتی و سرسختی آنها با استفاده از پرسشنامه فرم کوتاه نئو و پرسشنامه کوباسا جمع‌آوری و مورد بررسی قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌های گردآوری شده، از محاسبه میانگین، انحراف معیار و آزمون t مستقل استفاده شد. نتایج: در پرتو یافته‌های پژوهش‌های پیشین و یافته‌های حاصل از آزمون دو فرضیه پژوهش حاضر، نتایج زیر در سطح ۹۵ درصد اطمینان به دست آمد:

۱- تفاوت نمرات ویژگی‌های شخصیتی و سرسختی روانشناختی در بین ورزش‌های تیمی و انفرادی معنادار نیست.

۲- تفاوت نمرات مقیاس گشودگی ویژگی‌های شخصیتی در بین ورزش‌های تیمی و انفرادی معنادار است.

کلیدواژه‌ها: شخصیت، سرسختی، تیمی، انفرادی.

پیش بینی آسیب پذیری به اختلال خوردن بر اساس باورهای وسواسی و ناگویی خلقی

فخرالسادات قریشی راد

استاد گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف پیش بینی اختلالات خوردن بر اساس باورهای وسواسی و ناگویی خلقی در بین دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شهرستان مرند انجام شده است. روش: جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور شهرستان مرند در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ به تعداد ۱۴۰۰ نفر می باشد که به شیوه درد سترس ۳۰۲ نفر انتخاب شده و با پرسشنامه های پرسشنامه نگرش های خوردن EAT-26، باورهای وسواسی، پرسشنامه ناگویی خلقی مورد ارزیابی قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون های رگرسیون چند گانه و ضریب همبستگی پیرسون صورت گرفت. یافته ها و نتیجه گیری: نتایج ضریب همبستگی نشان داد باورهای وسواسی و ناگویی خلقی رابطه مثبت معنی دار با اختلال خوردن دارند. متغیرهای پیش بین ۳۴٪ درصد از واریانس متغیر ملاک را تبیین می کنند متغیرهای باورهای وسواسی (بتا = ۰/۴۰۵) و ناگویی خلقی (بتا = ۰/۲۱۰) متغیرهای پیش بین در ابتلا به اختلالات خوردن می باشد.

کلیدواژه ها: اختلال خوردن، ناگویی خلقی، باورهای وسواسی.

بررسی نقش عوامل حمایتی بر رضایت تحصیلی دانش آموزان

محمد مافی^۱، یاشار صالحی^۲، سجاد چگینی^۳

^۱دانشجوی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی، قزوین، ایران

^۲دانشجوی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید مقصودی، همدان، ایران

^۳دانشجوی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی، قزوین، ایران

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش و کارکرد عوامل حمایتی بر رضایت تحصیلی دانش آموزان می باشد. به طور کلی مفهوم رضایت و رضایت تحصیلی بیانگر میزان احساسات و نگرش های مثبت به وضعیت موجود آموزشی می باشد، رضایت تحصیلی دانش آموزان علاوه بر تبعات فردی برای خود دانش آموزان می تواند در رشد و ارتقا نظام آموزشی هر جامعه ای موثر باشد. با مرور پژوهش های صورت گرفته در زمینه رضایت تحصیلی از میان عوامل حمایتی، به سه عامل خانواده، دوستان و مدرسه پی بردیم، که این عوامل نقش تعیین کننده ای در رضایت تحصیلی دانش آموزان دارند. از میان سه عامل فوق ابتدا خانواده نقش بی بدیل در عملکرد تحصیلی و رضایت تحصیلی فرزندان دارد، لذا خانواده یکی از مهم ترین ارکان این نظام حمایتی محسوب می شود معمولاً دیده شده که دانش آموزانی که علاقه کمتری به مدرسه دارند یا دچار بی علاقگی هستند نابسامانی هایی در روابط خانوادگی، رابطه با دوستان و کادر مدرسه تجربه کرده اند که همین عوامل افت تحصیلی، سرخوردگی، بی رغبتی را به دنبال داشته است. با توجه به پیش بینی پذیری نقش خانواده در رضایت از مدرسه و تحصیل می توان گفت که روابط مناسب بین اعضای خانواده و الگوی خانواده موفق می تواند رضایت از حضور در مدرسه و علاقه به تحصیل را افزایش دهد. در ضمن داشتن دوستان مناسب و مدرسه جذاب همراه با کادر آموزشی و محیط فیزیکی مناسب می تواند نقش موثری در رضایت دانش آموزان از مدرسه و تحصیل داشته باشد. یافته های این پژوهش نشان می دهد که بین عوامل حمایتی (خانواده، دوستان و مدرسه) با رضایت تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد، ولی تنها عامل خانواده است که رضایت از مدرسه و تحصیل را پیش بینی می کند.

کلیدواژه ها: عوامل حمایتی، رضایت تحصیلی، دانش آموزان.

بررسی برنامه درسی ایدئولوژی‌ها و فلسفه‌های تعلیم و تربیت

جمشید امیدی^۱، فائزه یوسف پور^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

^۲دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

چکیده

این مطالعه باهدف مرور بر متون معتبر پیرامون برنامه درسی مورد تأکید فلسفه‌های تعلیم و تربیت انجام شده است. در فعالیت‌های تربیتی زیر، فلسفه به طور مستقیم دخالت دارد: تنظیم اهداف و مقاصد تربیتی، انتخاب و سازماندهی دانش، تنظیم فعالیت‌ها و انتخاب روش‌ها و راهبردهای آموزشی، تحلیل واژه‌ها، کلمات و مفاهیم آموزشی. درعین حال برنامه درسی یکی از جوان‌ترین حوزه‌های معرفت بشری است که همواره تبیین حدود و ثغور آن فراز و نشیب‌های متعددی را به دنبال داشته است. یکی از بنیادهای اساسی برنامه‌های درسی، مبانی فلسفی آن است که به منزله چراغ‌راهنمایی در پی پاسخگویی به مسائل هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و ارزش‌شناسی است. در میان فلاسفه بزرگ تعلیم و تربیت کسانی هستند که به این فرایند مهم از لحاظ، معنا و مفهوم، اهداف و اصول، روش‌ها و ضرورت آن به صورت جامع نگریسته‌اند؛ در این پژوهش به بررسی آرام و دیدگاه‌های تربیتی آنان جهت تبیین مؤلفه‌های برنامه درسی پرداخته شده است. برای دستیابی به این مهم از روش پژوهش مروری استفاده شد. مطالعات با استفاده از روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری و با به کارگیری نظام مقوله‌بندی قیاسی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها و نتایج به دست آمده بیانگر آن است که در همه فلسفه‌های تعلیم و تربیت، برنامه درسی جز مهم و تأثیرگذار آن است و بنیان‌گذاران و پیروان فلسفه‌های تعلیم و تربیت بر برنامه درسی به عنوان اصلی اساسی و مهم، تأکید و توجه خاصی داشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: فلسفه، تعلیم و تربیت، برنامه درسی.

اثر بخشی زوج درمانی متمرکز بر هیجان بر رضایتمندی زناشویی زوجین دارای تعارض

شادی شفيعی^{۱*}، محمدرضا خدا بخش^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ایران

^۲ استادیار گروه روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نیشابور، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف اثر بخشی زوج درمانی متمرکز بر هیجان بر رضایتمندی زناشویی در زوجین دارای تعارض انجام گرفت. این پژوهش از نوع طرح‌های نیمه آزمایشی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون همراه گروه آزمایش و کنترل است. جامعه آماری این پژوهش شامل زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره منطقه ۳ شهر تهران در نیمه اول سال ۱۴۰۱ بود. با از استفاده شیوه نمونه‌گیری هدفمند که ۱۵ زوج (۳۰ نفر) به عنوان گروه آزمون و ۱۵ زوج به عنوان گروه کنترل انتخاب شد و زوج‌های گروه آزمایش ۸ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای مداخله به شیوه زوج درمانی هیجان‌مدار را هفته‌ای یک جلسه دریافت کردند. ابزارهای این پژوهش پرسشنامه رضایت زناشویی اینریچ (۱۹۸۸) بود. برای تحلیل داده‌ها، از نرم افزار spss 23 و تحلیل کواریانس تک متغیره استفاده شد. نتایج نشان داد که زوج درمانی متمرکز بر هیجان بر رضایتمندی زناشویی در زوجین دارای تعارض موثر است (افزایش یافته است) و میزان تاثیر ۴۹۲ درصد بود ($P < 0.05$). در نهایت می‌توان گفت رویکرد زوج درمانی هیجان‌مدار باعث افزایش رضایت زناشویی و ارتقاء کیفیت زناشویی زوج‌ها می‌شود. تمرکز بر افزایش کیفیت و رضایت زناشویی زوج‌ها علاوه بر تأمین سلامت زوج، باعث ارتقاء سلامت جسمی و روانی اعضای خانواده و سلامت جامعه می‌شود. استفاده از این رویکرد در حل تعارضات زناشویی توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: زوجین دارای تعارض، رضایت زناشویی، زوج درمانی متمرکز بر هیجان.

تأثیر استفاده از گوشی های هوشمند، خودکارآمدی، خودتنظیمی بر بطالت سایبری و اعتیاد به گوشی های هوشمند در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان

صفیه زائری^۱، فریا کریمی^{۲*}

^۱ دانشجوی دکتری آموزش عالی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

^۲ هیأت علمی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)

چکیده

پژوهش حاضر به تأثیر استفاده از گوشی های هوشمند، خودکارآمدی، خودتنظیمی بر بطالت سایبری و اعتیاد به گوشی های هوشمند در دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان پرداخته است. روش پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری، دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان در نیمسال دوم ۱۴۰۰-۹۹ بودند که با استفاده از فرمول حجم نمونه کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) تعداد ۳۶۵ نفر با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی مرحله ای انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه خودکارآمدی شرر و مادوکس (۱۹۹۸)، پرسشنامه بطالت سایبری باس (۲۰۱۳)، پرسشنامه خودتنظیمی دیهی و شوارز (۱۹۹۹)، پرسشنامه اعتیاد به گوشی های هوشمند کووان (۲۰۱۳) استفاده شد. برای سنجش میزان استفاده از گوشی های هوشمند، دو سوال برای شرکت کنندگان مطرح شد. پایایی پرسشنامه ها با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای میزان استفاده از گوشی های هوشمند (۰/۷۴۳)، خودکارآمدی عمومی (۰/۳۶۷) خودتنظیمی (۰/۷۴۹)، بطالت سایبری (۰/۷۲۶) و اعتیاد به گوشی های هوشمند (۰/۷۸۲) محاسبه شده است. تجزیه و تحلیل یافته با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مدل معادلات ساختاری و نرم افزار spss19 و Amos انجام شد. یافته های پژوهش نشان داد که بین خودتنظیمی و اعتیاد به گوشی های هوشمند بطالت سایبری رابطه معکوس وجود دارد و بین مدت زمان استفاده از گوشی های هوشمند و بطالت سایبری با اعتیاد به گوشی های هوشمند رابطه مستقیم وجود دارد. همچنین بین خودکارآمدی عمومی و ابعاد آن با بطالت سایبری رابطه معکوس وجود دارد. نتایج مدل مفادلات ساختاری نشان داد که میزان استفاده از گوشی های هوشمند و خودتنظیمی بر اعتیاد به گوشی های هوشمند تأثیر دارد. خودتنظیمی و خودکارآمدی عمومی بر بطالت سایبری تأثیر دارد و بطالت سایبری بر اعتیاد به گوشی های هوشمند تأثیر گذاشته است. شاخص های برازش مدل از میزان مطلوبی برخوردار بودند.

کلیدواژه ها: بطالت سایبری، خودتنظیمی، خودکارآمدی، گوشی های هوشمند، اعتیاد به گوشی های همراه، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان.

ارتباط عوامل اجتماعی و عوامل مثلث تقلب در دانش آموزان پسر شهر زاهدان

روح الله رهدار

کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یزد

چکیده

تقلب تحصیلی در همه سطوح آموزشی رایج است و تأثیر ویرانگری دارد. با این حال این عمل شرم آور ادامه دارد و اغلب تکرار می شود. هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط عوامل اجتماعی (هنجارهای ذهنی و اعتماد اجتماعی) و عوامل مثلث تقلب (فشار، فرصت ها و عقلانی سازی) در دانش آموزان پسر شهر زاهدان می باشد. روش گردآوری داده ها از نوع توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه، ناحیه ۱، شهر زاهدان به تعداد ۸۶۵۹ نفر تشکیل داده که با استفاده از فرمول کوکران ۳۶۸ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه ۲۳ سوالی (Shbail et al (2022) استفاده شد. نتایج مدل سازی معادلات ساختاری با استفاده از Amos نشان داد که ارتباط مثبتی میان متغیرهای فشار، فرصت ها، هنجارهای ذهنی و اعتماد اجتماعی و ارتباط منفی بین متغیر عقلانی سازی با قصد رفتار برای تقلب در دانش آموزان دیده می شود. همچنین ارتباط منفی و معنی داری میان قصد رفتار برای تقلب با رفتار تقلب مشاهده شد. که در نهایت دانش آموزان را به ارتکاب تقلب در امتحانات آنلاین سوق می دهند. لذا نتایج این پژوهش به متولیان آموزشی کشور کمک کرده تا بتوانند شانس تقلب دانش آموزان را در امتحانات آنلاین به حداقل برسانند.

کلیدواژه ها: مثلث تقلب، عوامل اجتماعی، دانش آموزان پسر، شهر زاهدان.

ارتباط عوامل اجتماعی و عوامل مثلث قلب در دانش آموزان دختر شهر زاهدان

روح الله رهدار^۱، محمد اربابی^۲

^۱کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یزد

^۲کارشناسی علوم تربیتی، پردیس شهید مطهری زاهدان

چکیده

یکی از دلایل اساسی که منجر به رواج قلب شده است، دیجیتالی شدن در سراسر جهان است. اینترنت اطلاعات را در دسترس تر می کند، بنابراین اغلب ارزش مالکیت را تضعیف می کند. هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط هنجارهای ذهنی و اعتماد اجتماعی و عوامل مثلث قلب (فشار، فرصت ها و عقلانی سازی) در دانش آموزان دختر شهر زاهدان می باشد. روش جمع آوری اطلاعات از نوع توصیفی-همبستگی بوده و جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه، ناحیه ۱، شهر زاهدان به تعداد ۷۱۴۲ نفر تشکیل داده که با استفاده از فرمول کوکران ۳۶۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. در این مطالعه جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه ۲۳ سوالی (Shbail et al (2022) استفاده گردید و نتایج مدل معادلات ساختاری با استفاده از Amos نسخه ۲۳ نشان داد که ارتباط مثبتی میان متغیرهای فشار، فرصت ها، هنجارهای ذهنی و اعتماد اجتماعی و ارتباط منفی بین متغیر عقلانی سازی با قصد رفتار برای قلب در دانش آموزان و همچنین ارتباط منفی و معنی داری میان قصد رفتار برای قلب با رفتار قلب در سطح خطای ۵ درصد مشاهده می شود. این پژوهش موفق به اثبات مفهوم مثلث قلب، متشکل از فشار، فرصت و منطقی سازی شد تا تأثیر مثبت و معناداری بر رفتار قلب تحصیلی دانش آموزان داشته باشد. بنابراین این مطالعه در دستیابی به اهداف خود، چارچوب نظری یکپارچه ای را اتخاذ می کند که شامل مدل مثلث قلب و عوامل اجتماعی است و دریافته است که فشارها، فرصت ها، منطقی سازی، هنجارهای ذهنی و اعتماد اجتماعی همه عواملی هستند که بر قصد رفتاری برای قلب تأثیر می گذارند. در نهایت دانش آموزان را به قلب در هنگام شرکت در امتحانات آنلاین سوق دهد.

کلیدواژه ها: مثلث قلب، عوامل اجتماعی، دانش آموزان دختر، شهر زاهدان.

بررسی و تحلیل یادگیری تطبیقی در آموزش الکترونیک در دوره اول ابتدایی

نرگس جهانیان^۱، سامان امامی^۲، زهره قربان نژاد^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور واحد شهر جدید پردیس استان تهران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور واحد شهر جدید پردیس استان تهران

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه پیام نور واحد شهر جدید پردیس استان تهران

چکیده

یادگیری تطبیقی در آموزش الکترونیک روشی انعطاف پذیر مبتنی بر سطوح دانش افراد در بازه‌های زمانی و مکانی است بطوریکه فرآیند یادگیری تحت تأثیر عوامل مختلف، چیزهای متفاوتی را به افراد ارائه می دهد در نظر گرفتن این تفاوت‌ها در طراحی محیط‌های یادگیری و تدریس، اثربخشی و کارایی فعالیت‌های یادگیری را افزایش می دهد. محیط‌هایی که تفاوت‌های یادگیری و نیازهای یادگیری در نظر گرفته می شوند، دانش آموزان را با آنچه نیاز دارند فراهم می کند. ادغام فناوری اطلاعات و ارتباطات در محیط‌های آموزشی کمک‌های مهمی به فرآیندهای یادگیری کرده است. در این تحقیق سعی شد تا به بررسی و تحلیل یادگیری تطبیقی در آموزش الکترونیک دانش آموزان دوره اول ابتدایی و با آغاز آموزش‌های الکترونیک پرداخته شود نتایج بدست آمده حاصل از این تحقیق نشان داد بدلیل اینکه دانش آموزان ابتدایی پایه‌ترین و ابتدایی‌ترین مطالب را می آموزند نیاز است تا تعامل و ارتباط دانش آموزان بطور صحیح ایجاد شده و از طریق آن بتوانند محتوای آموزشی را فرا گیرند. بطور کلی آموزش در فضای مجازی بستگی به انتقال صحیح و تاثیر گذار مطالب آموزشی دارد تا از طریق آن ارتباط کلامی و تصویری بین معلمان و دانش آموزان بطور مؤثرتری برقرار شود.

کلیدواژه ها: آموزش الکترونیک، یادگیری تطبیقی، فناوری اطلاعات و ارتباطات .

مروری بر عوامل فقر عاطفی و رشد اجتماعی دانش آموزان

راحله سلمانی^۱، سیده لیلا ذاکری^۲

^۱دانشجوی کارشناسی رشته مشاوره دانشگاه محقق اردبیلی

^۲دانشجوی کارشناسی رشته مشاوره دانشگاه محقق اردبیلی

چکیده

در عصر امروز و با توجه به پیچیدگی جوامع و بروز نابهنجاری های روانی و رفتاری در بین دانش آموزان، لزوم پرداختن به فرایند اجتماعی شدن آن ها بیش از پیش احساس می شود. قرار گرفتن کودکان در شرایط فشار، با اختلال و بی ثباتی روانی همراه است که رفتار و عواطف آنها را تحت تأثیر قرار داده و موجب بروز اختلالات عاطفی و رفتاری می شود که باعث اختلال در کارکرد فرد و خانواده می شود و آثار منفی بر یادگیری، ارتباط و کارآیی اجتماعی آنان می گذارد در نتیجه این اختلالات منجر به بی بند و باری، رفتارهای ضد اجتماعی و غیر اخلاقی، ناتوانی تحصیلی، فرار از مدرسه و مشکلات ارتباطی شدید با اطرافیان و مهارت های ضعیف اجتماعی می شود. بنابراین برای حل این مسائل برنامه مدارس باید طوری تنظیم شود که در عین پرورش استعدادها و مهارت های گوناگون دانش آموزان با ایجاد محیط مناسب به حل مسائل عاطفی آنها کمک کرده، و آنها را فردی اجتماعی بار آورند به طوری که صلاح خود را در صلاح جامعه بدانند، و در همه اعمال و حرکات خود تنها به فکر منافع شخصی نباشند و همواره نفع عموم را بر نفع خود ترجیح دهد.

کلیدواژه ها: رشد، رشد اجتماعی، فقر عاطفی.

رابطه بین خودپنداره جنسی و استرس ادراک شده با سازگاری هیجانی در زنان متاهل

حمیرا موحدی سیچانی^{۱*}، مژگان مردانی راد^۲، افسانه قنبری پناه^۳

^۱دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته مشاوره گرایش خانواده، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

^۲استادیار دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

^۳استادیار دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

چکیده

از عوامل مهم و تأثیرگذار در روابط زوجین، عملکرد و رفتار جنسی ایشان است. از جمله متغیرهایی که پیش بینی کننده رفتار جنسی است، تصورات فرد از جنبه های جنسی خود و به بیانی کلی، خودپنداره جنسی است. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین خودپنداره جنسی و استرس ادراک شده با سازگاری هیجانی در زنان متاهل است. جامعه آماری پژوهش به روش در دسترس و از میان زنان متاهل ۱۸ تا ۵۰ ساله ساکن در منطقه شرق و شمال شرق تهران، که به مراکز درمانی زنان و مامایی در سال ۱۴۰۰ مراجعه نموده اند، انتخاب شده است. حجم نمونه ۱۵۱ نفر است. این تحقیق از نوع پژوهش های توصیفی-همبستگی است. داده های تحقیق با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شد. ابزار اندازه گیری پژوهش پرسشنامه چندوجهی خود پنداره جنسی اسنل، پرسشنامه استرس ادراک شده کوهن و همکاران و پرسشنامه سازگاری هیجانی رابو و همکاران بود که در بین جامعه هدف توزیع شد. نتایج تحلیل داده ها نشان داد که میانگین خودپنداره جنسی 308.52 ± 39.99 میانگین استرس ادراک شده 40.07 ± 9.55 و میانگین سازگاری هیجانی 75.70 ± 22.63 است.

کلیدواژه ها: خود پنداره جنسی، استرس ادراک شده، سازگاری هیجانی.

ویژگی های دانش آموزان دیرآموز و راهکار برای بهبود تحصیلی آنان

زرافشان صالحی مورکانی

آموزگار دبستان رحمت مورکان، آموزش و پرورش باغبادران، اصفهان

چکیده

می دانیم که بعضی از کودکان سریعتر از کودکان دیگر می آموزند و نیز بعضی از آنان از دیگر همسالانشان در یادگیری کندترند و در نتیجه در تامین نیازهای خویش و یا خواسته های دیگران از آنان دچار مشکلاتی می شوند. کودکان دیرآموز گروهی از کودکان هستند که بهره هوشی معادل ۷۰ تا ۸۵ دارند و حدود ۱۳/۶ درصد کل جمعیت را تشکیل می دهند. این گروه از کودکان دارای هیچ گونه علامت جسمی یا ظاهری مشخصی نیستند و به جز در امور تحصیلی و فعالیتهای پیچیده ذهنی که ممکن است با شکست مواجه شوند در سایر امور زندگی می توانند مستقل عمل کرده و موفق شوند. کودکان دیرآموز نسبت به افراد عادی مقدار کمی از لحاظ رشد ذهنی پایین است، این گروه نسبت به گروه های عقب مانده ذهنی از نظر ذهنی بالاتر می باشد و بیشترین افراد گروه عقب مانده را در بر می گیرند. زمان فیزیکی صرف شده از سوی این کودکان کمتر از سایرین نیست، اما کوتاهتر از آن چیزی است که برای توانایی یادگیری آنان مناسب باشد. اولین قدم در مورد کودکان دیرآموز؛ باید به دور از هر نگرش و تعصب منفی باشد، زیرا دیرآموزان متعلق به جامعه عادی هستند و استثنایی تلقی نمی شوند. اگر یک کودک دیرآموز در نظام آموزشی تعلیم درستی نبیند، با برچسب استثنایی وارد مراکز ویژه می شود و نشانه ضعف در کارآمدی نظام آموزشی است. همچنین باید خانواده های دانش آموز دیرآموز را اطلاع رسانی کنیم تا به شناخت بیشتری در مورد شرایط فرزندشان و کمک به ایشان برسند. با اعتراف به این حقیقت که انسان نمی تواند نیاید بر آنچه که از خود اراده و اختیاری در آن نداشته، امتیازی برای خود نسبت به دیگران قائل باشد و اگر تحت شرایطی نسبت به دیگری تفاخر و احساس برتری نماید این حالت را می توان بیانگر جهالت و از خود بیگانگی فرد دانست. باید دانست که زشتی و زیبایی، عقب ماندگی و تیزهوشی، نابینایی و بینایی، ناشنوایی و شنوایی، روستایی و شهری، سیاهی و سفیدی نیاید سایر برتری بر دیگری می باشد. چه بسا برتری انسان بر انسان فقط از لحاظ تقوا و تفرب به خداست. مراحل رشد همه افراد یکسان است تا زمانی که از یک مرحله عبور نکند و به مرحله بعدی نرسد. هدف از این تحقیق بررسی و شناخت دانش آموزان دیرآموز در مقطع ابتدایی و ارائه راهکار برای بهبود عملکرد تحصیلی آنان می باشد.

کلیدواژه ها: دیرآموزی، دانش آموزان، اقدامات، پیشرفت.

پیش بینی تعارضات زناشویی بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و تحریف شناختی در زوجین شهر تهران

معصومه سپهری هالان^۱، الهه بیکی اردکانی^۲، مریم سادات حسین زاده^۳

فارغ التحصیل روانشناسی

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی تعارضات زناشویی بر اساس طرحواره های ناسازگار اولیه و تحریف شناختی در زوجین شهر تهران بود. پژوهش توصیفی و بر حسب هدف کاربردی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل زوجین ۴۵ - ۲۵ ساله شهر تهران بود که دارای تحصیلات تکمیلی بودند به لحاظ سلامت جسمی و روانی در وضعیت مطلوبی قرار داشتند، دارای فرزند نبودند و به ۳ مرکز مشاوره شمال تهران در بین سال های ۱۳۹۹ - ۱۳۹۷ مراجعه کرده اند. به منظور گردآوری داده های پژوهش از پرسشنامه تعارض زناشویی، پرسشنامه تحریف شناختی و پرسشنامه ی طرحواره یانگ (SQ-SF) استفاده و به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات از دو بخش آماری توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. بر اساس نتایج به دست آمده ارتباط بین تعارضات زناشویی و طرحواره های ناسازگار اولیه نشان می دهد رابطه بین تعارض زناشویی و طرحواره های ناسازگار اولیه منفی و معنادار است و ارتباط بین تعارضات زناشویی و طرحواره های ناسازگار اولیه نشان می دهد رابطه بین تعارض زناشویی و طرحواره های ناسازگار اولیه منفی و معنادار است در انتها ضریب بتا به دست آمده نشان می دهد ابعاد بریدگی / طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، دیگرجهت مندی، گوش به زنگی و محدودیت های مختل به ترتیب ۰/۱۶، ۰/۱۷، ۰/۱۳، ۰/۱۶ و ۰/۲۵ به صورت مثبت و معنادار ($Sig < 0.05$) قادر به پیش بینی متغیر تعارض زناشویی هستند. مولفه های آسیب پذیری - احتیاج برای تأیید شدن، موفقیت، کمال گرایی، احتیاج به خشنود کردن دیگران و نیاز به تأثیر گذاشتن بر دیگران به ترتیب به میزان ۰/۱۷، ۰/۱۵، ۰/۲۱، ۰/۱۳ و ۰/۱۹ قادر است تغییرات تعارض زناشویی را به صورت مثبت و معناداری پیش بینی نماید ($Sig < 0.05$).

کلیدواژه ها: تعارضات زناشویی، طرحواره های ناسازگار اولیه، تحریف شناختی، شهر تهران.

اثربخشی گروه درمانی شناختی رفتاری بر تنظیم هیجان و پرخاشگری نوجوانان

مریم سادات حسین زاده^۱، معصومه سپهری هلان^۲، الهه بیکی اردکانی^۳

^۱فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

^۲فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

^۳فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

چکیده

پرخاشگری در حال حاضر به دلیل عواقب نامطلوبی که هم برای قربانیان و هم برای متجاوزان ایجاد می کند، یک نگرانی مهم برای جامعه است؛ نوجوانی از مهمترین و حساس ترین دوره های سنی است که با توجه به تثبیت شخصیت این گروه سنی از آسیب پذیرترین گروه های اجتماعی هستند و یکی از شایع ترین مشکلات نوجوانان در روابط بین فردی و در محیط مدرسه، پرخاشگری است. هدف پژوهش حاضر اثربخشی گروه درمانی شناختی رفتاری بر تنظیم هیجان و پرخاشگری نوجوانان بود که این پژوهش از روش تحقیق نیمه آزمایشی طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل برابر استفاده شد. جامعه آماری شامل نوجوانان دختر ۱۲ تا ۱۵ ساله منطقه ۲۲ شهر تهران بود. از این میان ۳۰ نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته می شود. سپس از میان نمونه پژوهش بطور داوطلبانه ۱۵ نفر در گروه کنترل و ۱۵ نفر در گروه آزمایش تقسیم شدند. به منظور گردآوری داده های پژوهش از پرسشنامه پرخاشگری باس و پری و مقیاس تنظیم هیجان استفاده شد و به منظور توصیف ویژگی های جمعیت شناختی آزمودنی ها و متغیرهای پژوهش از آزمون لوین، آزمون کلموگروف-اسمیرنوف و در نهایت از تحلیل کوواریانس برای محاسبه فرضیه های پژوهش استفاده گردید. نتایج به دست آمده نشان داد گروه درمانی شناختی رفتاری بر مولفه های تنظیم هیجان و گروه درمانی شناختی رفتاری بر مولفه های پرخاشگری در نوجوانان اثر بخش است.

کلیدواژه ها: گروه درمانی شناختی رفتاری، تنظیم هیجان، پرخاشگری نوجوانان.

پیش بینی رضایت زناشویی براساس نشخوار فکری و پر خاشگری زنان متاهل منطقه ۴ تهران

الهه بیکی اردکانی^۱، مریم سادات حسین زاده^۲، معصومه سپهری هلان^۳

^۱فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

^۲فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

^۳فارغ التحصیل رشته روانشناسی دانشگاه آزاد واحد کرج

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی رضایت زناشویی براساس نشخوار فکری و پر خاشگری زنان متاهل منطقه ۴ تهران بود. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی با رویکرد معادلات ساختاری است و جامعه آماری متشکل از زنان متاهل منطقه ۴ تهران بود که نمونه پژوهش با مراجعه به جدول کرجسی و مورگان تعداد ۴۰۰ بصورت تصادفی محاسبه شد. روش نمونه گیری نیز تصادفی بود. به منظور گردآوری داده های پژوهش از پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ، پرسشنامه نشخوار فکری و پرسشنامه پر خاشگری و آزمون تحلیل رگرسیون برای تحلیل داده ها استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد رضایت زناشویی و نشخوار فکری و پر خاشگری در زنان متاهل معنادار است. رابطه رضایت زناشویی و پر خاشگری منفی و معنادار و رابطه بین پر خاشگری و نشخوار فکری مثبت و معنادار است ($Sig < 0.05$). نشخوار فکری و پر خاشگری قادر است ۵۵٪ از تغییرات در پیش بینی رضایت زناشویی را تبیین نماید. ضریب بتای به دست آمده نشان داد نشخوار فکری و پر خاشگری می تواند ۳۴٪ و ۲۳٪ از تغییرات متغیر رضایت زناشویی را به صورت منفی و معناداری تبیین نماید، سطح معناداری به دست آمده نشان داد نتایج به دست آمده در سطح معناداری ۹۵٪ معنادار است ($Sig < 0.05$).
کلیدواژه ها: رضایت زناشویی، نشخوار فکری، پر خاشگری، زنان متاهل.

فعال سازی جریان یاددهی - یادگیری با تأکید بر آموزش مبتنی بر فراشناخت و شیوه خودآموزی

محمد رضا صالحی

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان

چکیده

همواره یکی از مسایل مطرح در آموزش و پرورش، مسأله راهکارهای بهبود یادگیری- یاددهی بوده است و همین امر به ایجاد شیوه‌های متنوع تدریس و ایده‌های مختلف فعالیت آموزشی منجر شده است.

از آنجا که گروهی از فراگیران معمولاً در فرآیند یاددهی- یادگیری نافع و منفعل هستند و به دلیل تجارب منفی گذشته و عدم مهارت لازم، کمتر خود را درگیر جریان آموزش می‌نمایند. بدین جهت متناسب سازی شیوه‌های آموزشی با شرایط و ویژگی‌های فراگیر و به کارگیری رویکردهای جدید آموزشی، ضروری به نظر می‌رسد. لذا این موضوع همواره مطرح است که: چگونه می‌توان دانش آموز را در یادگیری فعال نمود؟ و چگونه می‌توان یادگیری را تسهیل نموده و کیفیت آن را افزایش داد؟ تمرکز بر فرآیند فعالیت‌های شناختی و فراشناختی و توانمندسازی دانش آموزان در فراگیری و اجرای شیوه خودآموزی می‌تواند پاسخی مناسب به سؤالات مذکور باشد. این مقاله ضمن بیان اهمیت و جایگاه آموزش مبتنی بر فراشناخت و شیوه خودآموزی، با بررسی و مرور مبانی نظری این حیطه، به منظور ارائه راهکارهای آموزشی متناسب فراگیران، شیوه خودآموزی را کانون توجه خود قرار داده و رهنمودهای آموزشی جهت غنی سازی برنامه آموزش انفرادی (IEP) در اختیار دست‌اندرکاران آموزش قرار می‌دهد.

کلیدواژه ها: فراشناخت، شیوه خودآموزی، برنامه آموزش انفرادی (IEP).

بررسی اثربخشی واقعیت درمانی بر خشم مادران و پیوند والدینی مادران با نوجوانان پسر

انسیه صادقی

دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد چالوس، مازندران، ایران

چکیده

نوجوانی یکی از مراحل بحرانی زندگی هر فردی است که تغییر رفتارهای فرزندان ممکن است موجب ایجاد استرس در والدین شود و از این طریق پیوند والدینی نیز تحت تاثیر قرار بگیرد. این مطالعه با هدف بررسی اثربخشی واقعیت درمانی بر خشم مادران و پیوند والدینی مادران با نوجوانان پسر صورت گرفت. در این مطالعه نیمه آزمایشی تعداد ۳۲ نفر از نوجوانان از میان دانش آموزان متوسطه دوم شهر چالوس به روش در دسترس انتخاب شده و در دو گروه مداخله و کنترل جایگزین شدند (هر گروه ۱۶ نفر). شرکت کنندگان گروه مداخله واقعیت درمانی گروهی دریافت کردند. گروه کنترل در این بازه زمانی هیچ مداخله ای دریافت نکرد. هر دو گروه قبل و بعد از مداخله با پرسشنامه های رابطه والد-فرزند و خشم ارزیابی شدند. داده ها با استفاده از روش کوواریانس تجزیه تحلیل شدند. یافته ها نشان داد افرادی که در گروه مداخله شرکت کرده بودند پرخاشگری آنها نسبت به گروه کنترل کاهش معناداری داشت. همچنین رابطه والد فرزندی شرکت کنندگان بهبود معناداری داشت. بنابراین میتوان گفت واقعیت درمانی بر بهبود روابط والد فرزندی اثر مثبت دارد.

کلیدواژه ها: تئوری انتخاب، استرس، نوجوانی، رابطه والد - فرزند.

مروری بر مطالعات انجام شده اخیر در خصوص مشکلات و آسیب های حافظه در کودکان اتیسم و کمک به آنها

راهله هاشمی طاهری^۱، غزال زند کریمی^{۲*}

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه رفاه تهران

^۲ استادیار گروه روانشناسی دانشکده رفاه تهران

چکیده

هدف: این مقاله چکیده ای از ۱۰ مقاله خارجی و ایرانی است که در مورد مشکلات عملکردی و مشکلات حافظه در کودکان اتیسم و بررسی تأثیری که این بیماری بروی مادران این کودکان میگذارد. طیف اتیسم (اوتیسم)، اختلالی نورولوژیک است که خودش را در سال های اولیه رشد کودک نمایان می کند. این اختلال باعث مشکلاتی چون رفتارهای تکراری و کلیشه ای، نقص در مهارت های ارتباطی کلامی و غیر کلامی و رفتارهای اجتماعی می گردد. در حال حاضر امار شیوع اتیسم ۱ نفر در هر ۵۹ تولد است و مهمترین علت های آن را در نقایص ژنتیک و زیست محیطی شناسایی نموده اند. اختلال طیف اتیسم را بیشتر می توان یک اختلال نورولوژیک که خودش را در سال های اولیه رشد کودک نمایان می کند معرفی نمود. این اختلال در بیماران اتیستیک باعث می شود که مغز فرد مبتلا به اتیسم نتواند در زمینه رفتارهای اجتماعی و مهارت های ارتباطی به درستی عمل کند و مزاحم او برای یادگیری چگونگی ارتباط و تعامل با دیگران به طور اجتماعی می شود. کودکان و بزرگسالان دارای اختلال طیف اتیسم در زمینه ارتباط کلامی و غیر کلامی، مهارت های شناختی معمول، رفتارهای اجتماعی، فعالیت های سرگرم کننده و بازی دارای مشکل می باشند. ریشه کلمه اتیسم از واژه یونانی Autos به معنی خود گرفته شده است. البته این نام در طول زمان به صورت های گوناگونی به کار می رفته است مانند اتیسم کودکانه، یا اتیسم کودکی. پس از مدتی این نام ها تقریباً مترادف با اتیسم در بزرگسالان به کار رفت و پس از آن این اختلال را در هر دوره سنی به نام اتیسم می شناسند. اختلال طیف اتیسم (ASD) و اتیسم دو واژه و عبارت کلی برای گروهی از اختلالات پیچیده در رشد مغز هستند. در سال ۲۰۱۳ در DSM-5 همه اختلالات طیف اتیسم در زیر چتر ASD یا اختلالات طیف اتیسم قرار گرفتند. اکنون دیگر در اختلال طیف اتیسم به جای انواع اتیسم ۳ سطح وجود دارد که در آن ها رشد مهارت های اجتماعی، ارتباطات و منابع و ذخایر رفتاری دچار تاخیر و انحراف گردیده است. کودکان درگیر با اختلال طیف اتیسم اغلب تمایلات شدید و ویژه ای به مجموعه ای از رفتارها نشان می دهند، مقاومت در برابر تغییر رفتارهای تکراری و کلیشه ای و نقص در ارتباط چشمی دارند و پاسخ های مناسبی به محرکات محیطی نمی دهند. این اختلالات تأثیرهای متعدد و بیشماری بر روند رشد می گذارند. هرچه این اختلال زود تشخیص داده شود و فرد مبتلا زودتر وارد چرخه های درمان گردد، زودتر می توان زندگی او را تغییر داد.

کلیدواژه ها: اتیسم، حافظه، افسردگی.

مقایسه ی احساس خوشبختی و رضایت زناشویی بین زوجین با ازدواج سنتی و مدرن دانشجویان متاهل پیام نور شیراز

ملیکا ایران پور^۱، سحر مهربان اصل^۲، فاطمه محمدی^۳، زهرا بهرام پور^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه پیام نور واحد شیراز

^۲ دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه پیام نور واحد شیراز

^۳ دانش آموخته روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور واحد خرامه

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سمنان

چکیده

پژوهش حاضر به منظور مقایسه ی احساس خوشبختی و رضایت زناشویی بین زوجین با ازدواج سنتی و مدرن دانشجویان متاهل پیام نور شیراز انجام شد. جامعه آماری شامل، دانشجویان متاهل دانشگاه پیام نور شیراز بودند که از میان آن ها ۱۰۰ نفر به صورت خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. متغیرهای تحقیق با استفاده از پرسشنامه رضایت زناشویی ایرنچ و احساس خوشبختی (دکتر لنتز ۲۰۰۹) سنجیده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار spss18 و آزمون آماری t مستقل داده ها تحلیل شد. نتایج تحقیق نشان داد که احساس خوشبختی بین زوجین با ازدواج سنتی و مدرن متفاوت هست طوریکه احساس خوشبختی در زوجین با ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سنتی می باشد. رضایت زناشویی بین زوجین با ازدواج سنتی و مدرن متفاوت هست طوریکه رضایت زناشویی در زوجین با ازدواج مدرن بالاتر از ازدواج سنتی می باشد.

کلیدواژه ها: احساس خوشبختی، رضایت زناشویی، ازدواج، ازدواج سنتی، ازدواج مدرن.

راهبردهای دانشگاه فرهنگ ساز براساس تطبیق سند دانشگاه اسلامی با فرمایشات امام خمینی (ره)

فرانک موسوی^۱، حمیدرضا مظاهری^۲، الهام کاویانی^۳، سوسن لایی^۴

^۱ دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

^۲ دانشجوی دکترای مدیریت آموزشی، گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد

اسلامی، کرمانشاه، ایران

^۳ استادیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

^۴ استادیار گروه مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

چکیده

بر اساس بررسی دیدگاه‌ها و فرمایشات امام خمینی درمی‌یابیم که ایشان نقش بسیار تأثیرگذاری را برای دانشگاه و فرهنگ در مسیر اصلاح و توسعه جامعه در نظر گرفته‌اند و ریشه صلاح و فساد جامعه را از دانشگاه می‌داند و فرهنگ را مبدأ همه خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت می‌دانستند. لذا دانشگاه می‌تواند مبدأ تغییرات عمده فرهنگی در کشور باشد. در این مقاله درصدد بودیم تا ارتباط موضوعی مفاد «سند اسلامی شدن دانشگاه» و نیز ویژگی‌ها و نقش‌های دانشگاه اسلامی را براساس مبانی فکری امام شناسایی و تحلیل کنیم. لذا، تلاش شده است که فرمایشات، دیدگاه‌ها، نامه‌ها و آثار به جا مانده از ایشان در خصوص دانشگاه و فرهنگ، جمع‌آوری، بررسی و تحلیل شود تا ضمن مطالعه مجدد و دقیق این فرمایشات، با مفاد سند دانشگاه اسلامی تطبیق داده شود و ویژگی‌ها و نقش‌های دانشگاه فرهنگ ساز که جامعه را به توسعه فرهنگی هدایت کند شناسایی گردد. در نتیجه مطالعات صورت گرفته، ۱۴ راهبرد و نقش فرهنگ‌سازی برای نهاد دانشگاه اسلامی شناسایی و معرفی گردید.

کلیدواژه‌ها: دانشگاه، فرهنگ، دانشگاه اسلامی، دانشگاه فرهنگ‌ساز، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها.

اهمیت زنگ انشاء از منظر آموزگاران مدارس ابتدایی شهرستان چمگردان (زرین شهر)

فهیمة علیخانی

آموزگار دبستان ناصر خسرو، چمگردان، زرین شهر، اصفهان

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی اهمیت زنگ انشاء در دبستان از منظر آموزگاران مدارس می باشد. درس انشاء یکی از دروس مهم و کاربردی است که دانش آموزان با استفاده از کلمات و جمله سازی درست حول موضوع به تفکر میپردازند، داشتن ایده و خلاقیت در درس انشاء همچون سایر دروس به پیشبرد اهداف درس انشاء کمک خواهد کرد، دانش آموزان با آگاهی از نقش درس انشاء در رشد قوه خلاقیت و تفکر؛ به درس انشاء همچون سایر دروس اهمیت میدهند و برای نوشتن انشاء شور و شوق خواهند داشت. تلفیق درس انشاء با دروس دیگر از جمله درس هنر می تواند به جذابیت این درس بیش از پیش بیفزاید، برگزاری مسابقات کتاب خوانی در مدارس به منظور تشویق و سوق دادن دانش آموزان به مطالعه و کتاب خوانی در گسترش دامنه ی واژگان و مهارت انشاء نویسی دانش آموزان نقش بسزایی دارد، بیان خلاصه ی کتب مطالعه شده در کلاس درس، خاطره نویسی و گزارش نویسی از جمله فعالیت هایی هستند که به تقویت انشاء نویسی دانش آموزان نیز کمک خواهد کرد. لذا می توان گفت ضعف در مهارت انشاء نویسی به عوامل مختلفی بستگی دارد که یکی از عوامل مهم؛ آشنا نبودن دانش آموزان با اصول انشاء نویسی است؛ قبل از اینکه از دانش آموزان خواسته شود درباره موضوعی انشاء بنویسند بایستی ملاکها و معیارهای ارزشیابی درس انشاء به دانش آموزان اطلاع داده شود تا بدانند هدف از نوشتن انشاء چیست و برای اینکه در انشاء نویسی ماهر شوند ضروری است چه مهارت هایی را فرا گیرند. تحقیقات نشان داده است که اکثر دانش آموزان در توصیف گفتاری وقایع، مهارت بیشتری در مقایسه با نوشتن آن بر روی کاغذ دارند و فقط تعداد کمی از کودکان در ابراز احساسات واقعی خود و به نثر کشیدن آن بر روی کاغذ مهارت دارند. در این پژوهش برای بررسی ضرورت و اهمیت زنگ انشاء از نظر معلمان از پرسشنامه محقق ساخته و برای بررسی میزان پایایی پرسشنامه از روش آلفای مستقل t کرونا باخ استفاده شده است. در این پژوهش از روش نمونه گیری تصادفی استفاده شده است. جهت آزمون فرضیات پژوهش از آزمون استفاده شده است. یافته های این پژوهش نشان می دهد، تفاوت معناداری بین نظرات معلمان و مدیرانی که درس انشاء را ضروری میدانند و نظرات معلمان و مدیرانی که درس انشاء را ضروری نمی دانند، وجود دارد. همچنین نشان می دهد بین نظرات معلمان که دارای سابقه بیشتری بوده اند و نظرات معلمان که دارای سابقه کمتری بوده اند، تفاوت معناداری وجود دارد. در نهایت باتوجه به یافته های پژوهش مشخص شده است که بین نظرات معلمان و مدرک و رشته تحصیلی آنان رابطه معناداری وجود نداشته است.

کلید واژه ها: انشاء، معلمان، اهمیت، نویسنده گی .

بررسی وضعیت بهداشت روانی و سلامت جسمی دانش آموزان ابتدایی شهر چرمهین (باغباداران)

مهری لطفی چرمهینی

آموزگار دبستان شهید یعقوبی چرمهین، منطقه باغباداران، اصفهان

چکیده

مقدمه: مدارس نقش مهمی در پیشبرد امر بهداشت روانی در سطح جامعه دارند. معلمان و مربیان به عنوان عناصر کلیدی آموزش و پرورش در انجام وظایف آموزشی و پرورشی اگر با نیازهای مختلف جسمانی، روانی و اجتماعی شاگردان آشنا و از نکات اساسی مربوط به برخورد مناسب با کودکان و نوجوانان سر کلاس درس و محیط مدرسه، آگاهی داشته باشند، بهتر می توانند آنان را در جهت نایل آمدن به پیشرفت تحصیلی و در نهایت کسب یک شخصیت استوار یاری کنند. برای رسیدن به سطح مطلوب سلامت روان در جامعه به داده ها و اطلاعات آماری مناسب از وضعیت موجود نیاز می باشد که این پژوهش نیز به همین منظور و با هدف بررسی میزان شیوع اختلالات هیجانی-رفتاری در دانش آموزان دبستانی شهر چرمهین انجام گردیده است. روش کار: در این پژوهش توصیفی-مقطعی ۴۸۰ دانش آموز دختر و پسر از پایه های اول تا ششم دبستان های دولتی شهر چرمهین در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ روش ترکیبی (طبقه ای-چندمرحله ای) انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، فرم گزارش معلم نظام سنجش مبتنی بر تجربه آخباخ بوده است. استفاده ANOVA برای تحلیل داده ها از آمار توصیفی و تحلیل واریانس تک عاملی شده است. یافته ها: به میزان ۱۵ درصد از کل دانش آموزان مقطع دبستان دچار مشکلات بالینی و ۷ درصد در محدوده ی مرزی می باشند که بیشترین میزان شیوع مشکلات رفتاری مربوط به پایه ی پنجم و ششم و کمترین میزان شیوع مربوط به پایه ی سوم دبستان می باشد. نتیجه گیری: این یافته ها توجه بیشتر به فضای روانی مدارس و ایجاد محیطی سالم و ایمن را توسط اولیای مدرسه می طلبد و همچنین می تواند هشداری برای مسئولین آموزش و پرورش، معلمان و والدین باشد تا توجه بیشتری به وضعیت سلامت روان و رشد هیجانی و اجتماعی کودکان نمایند.

کلیدواژه ها: اختلالات رفتاری، دانش آموزان، سلامت روانی.

تبیین مولفه های تربیت دینی مبتنی بر برنامه آموزش فلسفه به کودکان

دکتر محمد قلمکاریان، دکتر مصطفی ربانی، رسول زنگنه

چکیده

آموزش و پرورش یا همان تعلیم و تربیت صحیح کودکان از مهم ترین پایه های تعالی هر جامعه ای است. برنامه فلسفه برای کودکان به منزله موضوع درسی، به کودکان نیست، بلکه هدف این است که از طریق گفتگوهای کلاسی روش فلسفی را به کودکان آموزش دهد؛ روش فلسفی یعنی روش تحقیق مدلل و تحلیل منطقی که اغلب به منزله روش سقراطی از آن نام برده می شود. فلسفه برای کودکان برنامه ای است که با تاکید بر گفتگو با همسالان و مباحثه هوشیارانه، باعث پیامدهای مثبت برای آنها می شود. آموزش فلسفه به کودکان، کودکان را هوشیارتر بودن نسبت به تفکر و یادگیری خود؛ یعنی آگاه بودن از آن چه می اندیشند و یاد می گیرند و به بیان دیگر به فراشناخت تشویق می کند. هدف اصلی این پژوهش تبیین مولفه های تربیت دینی مبتنی بر برنامه آموزش فلسفه به کودکان است. روش مورد استفاده در این پژوهش اسنادی است. در این روش منابع اصلی مورد استفاده، کتب و مدارک منثور و منظومی است که از دوره های گذشته به جای مانده و جدیداً از اسلاید، فیلم و سایر تکنولوژی های ضبط وقایع تاریخی نیز در پژوهش اسنادی استفاده می شود. اطلاعات لازم در پژوهش حاضر با استفاده از روش های مطالعات کتابخانه ای شامل کتب، مقالات، مجلات، گزارشات تحقیقی، مدارک و اسناد موجود و نیز استفاده از سایت های علمی، مصاحبه با مدیران و افراد خبره و کارشناسان مطلع در زمینه های مربوطه جمع آوری می شود. جامعه آماری تحقیق حاضر همه اسناد و متون علمی مرتبط با تربیت دینی و آموزش فلسفه برای کودکان است. یافته های پژوهش نشان داد که مولفه های تربیت دینی از قبیل مولفه های اعتقادی و فکری، تجربه درونی، التزام درونی و عمل و انجام مناسک دینی از مهمترین متغیرهای تاثیر گذار در آموزش فلسفه به کودکان است که می توان از آنها در بحث آموزش مفاهیم فلسفی بهره گرفت.

کلیدواژه ها: اعتقادی و فکری، تجربه درونی، التزام درونی، عمل.

بررسی میزان توانمند سازی خانواده در زمینه ی سواد رسانه ای و اطلاعاتی و تاثیر آن بر یادگیری الکترونیکی دانش آموزان دوره ی دوم ابتدایی شهر کامیاران در دوران کرونا

مهران احمدی

کارشناسی ارشد رشته ی تاریخ و فلسفه ی آموزش و پرورش دانشگاه پیام نور همدان

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان توانمندسازی خانواده در زمینه ی سواد رسانه ای و اطلاعاتی و تاثیر آن بر یادگیری الکترونیکی دانش آموزان دوره ی دوم ابتدایی شهر کامیاران در دوران کرونا انجام شده است و از نوع تحقیقات آزمایشی (تجربی) و کاربردی است. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه ی دانش آموزان دوره دوم ابتدایی شهر کامیاران به تعداد ۳۱۴۰ نفر می باشد. با روش نمونه گیری تصادفی ۶۰ نفر انتخاب شد؛ که ۳۰ نفر به عنوان گروه کنترل و ۳۰ نفر به عنوان گروه آزمایش بصورت تصادفی انتخاب شدند. طرح تحقیق، طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل است. این طرح دارای دو گروه است و هر گروه دو بار مورد مشاهده (اندازه گیری) قرار گرفت. نخستین مشاهده با اجرای پیش آزمون و دومین آن با اجرای پس آزمون می باشد. برای گردآوری اطلاعات از دو پرسشنامه سواد رسانه ای و یادگیری الکترونیکی استفاده شده است. از طریق پرسشنامه از جامعه آماری مورد نظر در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ اطلاعات جمع آوری شد سپس پرسشنامه های تکمیلی جمع آوری و نتایج استخراج و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. بعد از گردآوری یافته های میدانی و کتابخانه ای به، طبقه بندی و سپس به تجزیه و تحلیل پرداخته و فرضیات تدوین شده مورد ارزیابی قرار گرفت و جهت تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده از دو روش آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. همچنین به منظور پاسخگویی به فرضیه های پژوهش از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه به کمک نرم افزار SPSS 24 استفاده شده است. یافته ها نشان داد که توانمندسازی خانواده در زمینه ی سواد رسانه ای و اطلاعاتی بر یادگیری الکترونیکی دانش آموزان دوره ی دوم ابتدایی شهر کامیاران در دوران کرونا تاثیر معنی دار دارد.

کلیدواژه ها: توانمندسازی خانواده، سواد رسانه ای و اطلاعاتی، یادگیری الکترونیکی، کرونا (کوید ۱۹).

بررسی ارتباط استرس ادراک شده و تحمل پریشانی در بین مراجعان (مورد مطالعه: مراجعه کنندگان به یک مرکز روان شناسی در شهر تبریز)

فاطمه نوای باغبان^۱، محبوبه طاهری قرمزی گلی^۲، پیمان غنیمت^۳

^۱ کارشناس سلامت روان شبکه‌ی بهداشت درمان آذرشهر

^۲ کارشناس مسئول سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد شبکه‌ی بهداشت درمان آذرشهر

^۳ مدیر مسئول موسسه‌ی فرهنگی هنری راهبرد نوای هنر تبریز

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی ارتباط بین استرس ادراک شده و تحمل پریشانی در بین مراجعه کنندگان به یک مرکز روان شناسی در شهر تبریز می‌باشد. روش پژوهش توصیفی-پیمایشی است. جامعه‌ی آماری مورد مطالعه شامل مراجعه کنندگان به یک مرکز روان شناسی در شهر تبریز در سال ۱۴۰۱ در بازه‌ی زمانی آبان‌ماه بوده که تعداد آن‌ها ۴۱ نفر می‌باشد و از بین آن‌ها تعداد ۳۷ نفر توسط فرمول کوکران با روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. در این پژوهش تحمل پریشانی به عنوان متغیرهای وابسته و و استرس ادراک شده به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته شده است. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسش‌نامه تحمل پریشانی سیمونز و گاهر (۲۰۰۵) و پرسش‌نامه استرس ادراک شده کوهن، کمارک و مرمستین (۱۹۸۳) استفاده شد. روایی پرسش‌نامه‌ها به روش روایی صوری مورد تأیید قرار گرفت. پایایی پرسش‌نامه‌ها نیز توسط ضریب آلفای کرونباخ محاسبه و برای پرسش‌نامه تحمل پریشانی به عدد ۰٫۹۳۰ و برای پرسش‌نامه استرس ادراک شده به عدد ۰٫۸۵۴ رسیدیم. روش تجزیه و تحلیل داده‌ها به دو صورت آمار توصیفی و آمار استنباطی است. نتایج نشان داد: بین ادراک منفی از تنیدگی و تحمل پریشانی و هم‌چنین استرس ادراک شده و تحمل پریشانی رابطه‌ی معنی‌دار وجود دارد. بین تحمل پریشانی و سابقه‌ی بیماری روحی و روانی رابطه‌ی معنی‌دار و منفی وجود دارد؛ بین تحمل پریشانی در افرادی که سابقه روحی و روانی دارند و ندارند تفاوت معنی‌داری وجود دارد و افرادی که فاقد بیماری روحی و روانی بودند میزان تحمل پریشانی آنان در سطح بالاتری از افرادی بود که سابقه‌ی بیماری روحی و روانی داشتند.

کلیدواژه‌ها: ادراک منفی از تنیدگی، ادراک مثبت از تنیدگی، استرس ادراک شده، تحمل پریشانی.

مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، بهزیستی روانشناختی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان دارای پدر و فاقد پدر در مدارس دوره دوم متوسطه

طلا نادریان^۱، رضا شریفی نیا^۲

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

^۲ دکترای تخصصی روانشناسی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف مقایسه طرحواره های ناسازگار اولیه، سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی در بین دانش آموزان دارای پدر و فاقد پدر در مدارس دوره دوم متوسطه شهر کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۴۰۱ انجام گرفته است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر کرمانشاه بود. تعداد نمونه مورد پژوهش ۱۵۰ نفر (۷۵ نفر دارای پدر و ۷۵ نفر فاقد پدر) بود که با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. جهت جمع آوری اطلاعات از سه پرسشنامه ی، بهزیستی روانشناختی ریف (۱۹۸۱)، سازگاری فردی-اجتماعی کالیفرنیا (CTP) و پرسشنامه ۷۵ سوالی طرحواره های ناسازگار اولیه یانگ استفاده شد. روش: روش پژوهش از نوع علی-مقایسه ای بود. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون تی مستقل و آزمون تحلیل واریانس چند متغیری استفاده شد. نتیجه: نتایج پژوهش نشان داد، اختلاف میانگین طرحواره های ناسازگار اولیه، بهزیستی روانشناختی و میزان سازگاری اجتماعی گروه ها به لحاظ آماری معنادار می باشد ($p < 0/05$).

کلیدواژه ها: طرحواره های ناسازگار اولیه، بهزیستی روانشناختی، سازگاری اجتماعی.

بررسی و مقایسه طرحواره‌های ناسازگار مد و زیبایی نسل جوان و نسل گذشته و نقش آن در تعارضات خانوادگی

رضا شریفی نیا^۱، حنا سادات عبیری^۲

^۱دکترای تخصصی روانشناسی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران

^۲کارشناس روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی و مقایسه طرحواره‌های ناسازگار مد و زیبایی نسل جوان و نسل گذشته و نقش آن در تعارضات خانوادگی می باشد. روش این پژوهش از نوع علی مقایسه‌ای بود. جامعه آماری شامل تمامی مردان و زنان ۶۰-۵۵ و پسران و دختران ۲۰-۱۶ ساله منطقه ۲ شهر تهران به تعداد ۱۵۰۰۰ نفر بود که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ۳۵۰ نفر انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه طرحواره های مد و زیبایی شناختی مرتبط با سن و جنسیت (بهرامی، فرخی و شریفی نیا، ۱۳۹۸) استفاده گردید. این پرسشنامه شامل ۱۲۰ گویه در طیف لیکرت ۵ تایی (کاملاً موافق، موافق، تا حدودی، مخالف، و کاملاً مخالف) و چهار بعد تهیه شده است. روش آماری این پژوهش تحلیل عاملی به صورت تحلیل واریانس دوراهه و اثر تعاملی بین آنها می باشد. یافته ها حاکی از تفاوت طرحواره های زیبایی شناسی در نسل های ۲۰-۱۶ و ۶۰-۵۵ سال داشت ($P < 0/05$). همچنین نتایج نشان داد بین طرحواره های زیبایی شناسی نسلهای ۲۰-۱۶ و ۶۰-۵۵ سال شهر تهران در هر دو جنس تفاوت معناداری وجود دارد و بین هر دو جنس به جز معیارهای زیبایی نیز تفاوت معناداری وجود داشت که همین امر منجر به اختلافات بسیاری در خانواده ها شده است.

کلیدواژه ها: طرحواره های ناسازگار، مد، زیبایی، خانواده.

بهبود درک دانش آموزان از اصوات مختلف نشانه «واو» تجربه مبتنی بر درس پژوهی»

مهدی اسکندری نسب^۱، محمد حسین سعادت آبادی^۲، محمد مهدی مومنی^۳، نرجس رستگاری^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، گرایش آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان کرمان، پردیس خواجه نصیر

^۲ دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، گرایش آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان کرمان، پردیس خواجه نصیر

^۳ دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، گرایش آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان کرمان، پردیس خواجه نصیر

^۴ دکتری برنامه ریزی درسی، مدرس دانشگاه فرهنگیان کرمان، پردیس خواجه نصیر

چکیده

پژوهش حاضر یک مطالعه کیفی و کمی است که با هدف بهبود درک دانش آموزان پایه دوم از اصوات مختلف نشانه (و) انجام گرفت. برای انجام این پژوهش از روش درس پژوهی استفاده گردید. جامعه مورد مطالعه دانش آموزان پایه دوم دبستان پسرانه شهدا (دو کلاس ۱۴ و ۱۸ نفره) شهر صوغان (ارزوئیه) بودند. در این مطالعه از دو دسته داده های کمی و کیفی استفاده شد. داده های کیفی در این پژوهش، شامل مشاهده فعال دو کلاس درس فارسی پایه دوم ابتدایی در فرایند درس پژوهی، مصاحبه های روایتی با معلمان برای فهم تاثیر درس پژوهی در بهبود آموزش و غنی سازی یادگیری، بررسی طرح درس ها، یادداشت های خودبازاندیشی دانشجو معلمان، نظرات و یادداشت های استاد راهنما می باشد. از طریق داده های کمی، کیفیت طرح درس و تدریس های انجام شده، با نظر سنجی از اعضای گروه و معلمان راهنمای مدارس و استاد راهنما مورد بررسی قرار گرفت. مطالعه حاضر، نتایج یافته ها نشان دهنده تاثیر مثبت روش درس پژوهی بر یادگیری دانش آموزان می باشد. ایجاد فضای مناسب برای همفکری و استفاده از تجربیات همکاران در کلاس های درسی می تواند به شکل گیری روش های نوین در ارائه مطالب آموزشی کمک کرده و عمل آموزش و یادگیری را تسهیل نماید.

کلید واژه ها: درس پژوهی، طرح درس، فارسی، پایه دوم، نشانه (و).

تأثیر انگیزش درونی بر خوش بینی تحصیلی و درگیری تحصیلی دانش آموزان

سمیه عابدینی

دبیر دبیرستان فضیلت ورنامخواست، آموزش و پرورش زرین شهر، اصفهان

چکیده

یکی از چالش‌های آموزشی در محیط کلاس، درس و مدرسه کاهلی، کم میلی و بی‌رمقی دانش آموزان به امر تحصیلی است که موجب ناراحتی و ابراز نارضایتی کادر مدرسه و خانواده‌ها می‌شود. انگیزش پیشرفت تحصیلی به عنوان یکی از انگیزه‌های پیشرفت، نیرویی درونی است که یادگیرنده را به ارزیابی همه جانبه عملکرد خود با توجه به عالی ترین معیارها، تلاش برای موفقیت در عملکرد و برخورداری از لذتی که با موفقیت در عملکرد همراه است، سوق می‌دهد. به دلیل تأثیر انگیزش تحصیلی بر موفقیت دانشجویان در گذشته و دهه های اخیر، روانشناسان در صدد بررسی و شناسایی عوامل مؤثر در انگیزش تحصیلی بوده اند. رفتارگرایان ضمن نفی ضمنی انگیزش معتقدند یادگیری و فرایندهای مرتبط با انگیزش به وسیله ی پاداش ها و مشوق ها هدایت می شوند. اما چگونه می توان انگیزه پیشرفت تحصیلی در دانش آموزان را تقویت کرد و چه راهکاری برای آن وجود دارد در مباحث علمی کمتر مورد توجه قرار گرفت است. یکی از متغیرهایی که احتمالاً در افزایش انگیزه پیشرفت تحصیلی نقش دارد بحث خوش بینی تحصیلی و امید به آینده است. خوش بینی، باور مثبت دانش آموز به اینکه او می تواند در عملکرد تحصیلی دانش از طریق تأکید بر تحصیل و یادگیری، اعتماد به همکاری والدین و دانش آموزان و باورداشتن به ظرفیت فردی به منظور حل مشکلات و واکنش به شکست ها به صورت انعطاف پذیر، تفاوت ایجاد نماید. خوش بینی دانش آموزان می تواند در بهبود انگیزه های پیشرفت تحصیلی و شغلی مهم و تأثیر گذار باشد مطالعات نشان داده است افرادی که امید و خوش بینی دارند در مقایسه با افراد نا امید و بدبین در مقابله با فشار و استرس های زندگی کم تر دچار ضعف سلامتی جسمی یا افسردگی می شوند و به خوبی میتوانند با این فشارها رو به رو شده و مقاومت کنند. رشد خوش بینی و داشتن امید در دانش آموزان باعث پیشرفت تحصیلی و ارتقاء آن ها در دروس شده و همچنین در نوجوانی رسیدن به تحصیلات دانشگاهی و پیشرفت شغلی را با خود به همراه دارد. اما برخی از متغیرها ممکن است خوش بینی را کاهش دهند از جمله وضعیت اقتصادی والدین، که در ایجاد باور های غلط در مورد آینده تحصیلی تأثیر دارد. پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر انگیزش درونی بر خوش بینی تحصیلی و درگیری تحصیلی دانش آموزان، در قالب الگوی تحلیل مسیر انجام شد. بدین منظور ۹۳ نفر از دانش آموزان پسر پایه نهم دبیرستان مقطع متوسطه اول شهرستان ورنامخواست (زرین شهر) به مقیاس های خوش بینی تحصیلی، انگیزش درونی، درگیری تحصیلی پاسخ دادند. نتایج تحلیل مسیر نشان داد تأثیر تأکید تحصیلی دانش آموزان، اعتماد دانش آموزان به معلمان و احساس هویت نسبت به مدرسه بر انگیزش درونی و درگیری تحصیلی مثبت و معنادار است. همچنین براساس نتایج تأثیر انگیزش درونی بر درگیری تحصیلی دانش آموزان مثبت و معنادار است. انگیزش درونی در رابطه خوش بینی تحصیلی (ارتباط تأکید تحصیلی، اعتماد دانش آموزان و احساس هویت نسبت به مدرسه) با درگیری تحصیلی دانش آموزان نقش واسطه ای دارد. علاوه بر این نتایج نشان داد که ۴۶ درصد از واریانس انگیزش درونی و ۴۹ درصد از واریانس درگیری تحصیلی توسط متغیرهای موجود در الگوی پژوهش تبیین می شود.

کلیدواژه ها: خوش بینی تحصیلی، انگیزش درونی، درگیری تحصیلی، مدرسه، اعتماد.

بررسی الگوی تربیت دینی در سبک زندگی امام سجاد (ع)

سیده زهرا خرمیان^۱، علی خواجویی بازمانده^{۲*}، حسین نامجو^۳، محمد خیاطی^۴

^۱ طلبه سطح سه تفسیر و علوم قرآنی، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران قم.

^۲ کارشناسی ارشد تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، مدرس گروه معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد بردسیر، ایران.

^۳ کارشناسی ارشد علوم قرآن مجید، دانشکده تربیت مدرس مشهد، دبیر دین و زندگی، مقطع متوسطه دوم.

^۴ کارشناسی ارشد تاریخ اسلام، دانشگاه باقرالعلوم علیه السلام، قم.

چکیده

بررسی و شناخت سبک زندگانی ائمه اطهار (ع) برای مسلمانان دارای اهمیت است. اهتمام ورزیدن به این امر مهم، ضامن بقا و حفظ ارزش‌های اسلامی و سلامت بنیان خانواده و جامعه می‌باشد. امام سجاد (ع) در سخت‌ترین شرایط اجتماعی و سیاسی و در اوج فضیلت اخلاقی و مکارم نفسانی، اسلام ناب محمدی را با همه‌ی ابعادش در زندگی فردی و اجتماعی عینیت داده و ارزش‌های والا و آرمانی آن را در عرصه‌های فکر، عقیده، اخلاق و سلوک، محقق ساخت. به یقین تاریخ نگاران هیچ‌گاه بر دستیابی و توصیف تمامی ابعاد زندگی عطرآگین آن بزرگواران قادر نخواهند بود. هدف این پژوهش آشنایی هرچه بیشتر با سیر معصومین (ع) و نشان دادن اهمیت اجرای آن در خانواده و جامعه اسلامی می‌باشد. این مقاله در صدد است به روش توصیفی-تحلیلی با تأکید بر منابع کتابخانه‌ای و اسنادی، پس از جمع‌آوری اطلاعات به تبیین سیره تربیت دینی امام سجاد (ع) پرداخته شود. یافته‌ها و نتایج پژوهشی نشان می‌دهد: روش تربیت دینی در سیره معصومین (ع)، به‌ویژه امام سجاد (ع) در اسلام دارای اهمیت است، که با تأثیرپذیری و الگوبرداری از آن، موجبات سلامت و پایداری خانواده، جامعه و حفظ ارزش‌های اسلامی فراهم می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: امام سجاد (ع)، الگو، سبک زندگی، تربیت دینی.

واکاوی تجارب زیسته معلمان از ارزشیابی مجازی دروس فارسی و ریاضی اول ابتدایی

علیرضا امینی زرین*، زهرا ربانی، طاهره حسین نژاد

چکیده

این پژوهش از نوع کیفی و یک پژوهش کاربردی به روش پدیدار شناختی می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل معلمان شاغل در منطقه ۱۴ تهران که جهت نمونه برداری با استفاده از روش گلوله برفی به صورت حضوری با افراد مورد نظر به مصاحبه های نیمه ساختار یافته اقدام شد. پس از انجام ۲۸ مصاحبه اشباع نظری حاصل شد. پس از تجزیه و تحلیل مصاحبه ها و کدگذاری آن ها، در حوزه ی الزامات ارزشیابی مجازی دروس ریاضی و فارسی دانش آموزان اول ابتدایی ۱۶ مورد، در حوزه نقاط ضعف ۲۳ مورد و نقاط قوت ۹ مورد یافت شد، و در حوزه اقدامات لازم برای ارتقای کیفیت ارزشیابی مجازی ۱۸ پیشنهاد ارائه گردید که در ادامه راهکارهایی برای اجرایی شدن این عوامل ارائه شد.

کلیدواژه ها: تجربه زیسته، ارزشیابی مجازی، آموزش مجازی.

تحلیلی بر سبک های مدیریت در منابع اسلامی

حسین دهقان^{۱*}، نورمحمد تیموری^۲

^۱ گروه علوم تربیتی، واحد تایباد، دانشگاه آزاد اسلامی، تایباد، ایران

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه علوم تربیتی، واحد تایباد، دانشگاه آزاد اسلامی، تایباد، ایران

چکیده

در این پژوهش با کمک منابع کتابخانه ای و تحقیقات پیشین و به روش تحلیلی مطالب مربوط به سبک های کلی مدیریت بیان و نمونه هایی از مدیریت اسلامی که موازی و هم روش با این سبک ها است بیان می گردد که باعث می گردد خواننده به صورت جزء به جزء با مطلب آشنا و مطلع گردد. در این پژوهش سه سبک کلی استبداد گرایانه، دموکراتیک و عدم مداخله با سبک مدیریت اسلامی اهل بیت و ائمه و نگاه ایشان به مدیریت سیستم و مجموعه و جامعه مورد بررسی قرار می گیرد و در پایان این نتیجه به دست می آید که یک مدیر خوب باید تلاش کند تا با شناخت صحیح سیستم و سبک های مدیریت و با در نظر گرفتن موقعیت کنونی و آینده سیستم بهترین سبک را برگزیند تا هم از اتلاف منابع انسانی و مادی سازمان و مجموعه جلوگیری کند و هم موجب رشد سازمان و مجموعه گردد پس بنابراین نمی توان گفت که یک سبک صحیح و سایر اشتباه هستند بلکه هر کدام در جایگاه خود کاربردی و موفق هستند.

بررسی تأثیر نگرش شغلی معلمان و زمینه حرفه‌ای مدارس بر موفقیت شیوه‌ی آموزشی یکپارچه

مریم ستوده مقدم^۱، مهدی بهمدی^۲، انسیه دلیر^۳

چکیده

شیوه‌های تدریس و آموزش سنتی در عصر حاضر از رونق افتاده است. امروزه معلمان و مدارس به دنبال توسعه و رشد شیوه‌ها و سبک‌های آموزشی نوینی هستند تا بر اساس آن اثربخشی و کارایی سیستم آموزشی را توسعه داده و یادگیری و فرآیند آموزش را غنی کنند. از این رو به دنبال شیوه‌های آموزشی نوین و عوامل مؤثر بر آن هستند. از این رو هدف از پژوهش حاضر بررسی تأثیر نگرش شغلی (گرایش‌ها) معلمان و زمینه حرفه‌ای مدارس بر موفقیت شیوه‌ی آموزشی یکپارچه پرداخته است. زمینه مدارس شامل ابعاد زمینه مدیریت، زمینه سازمان، زمینه اجتماعی و زمینه فناوری بود که تأثیر آن‌ها بر گرایش‌ها معلمان به این شیوه آموزشی و در نهایت موفقیت شیوه آموزشی یکپارچه مورد آزمون قرار خواهد گرفت. روش گردآوری اطلاعات کتابخانه‌ای و میدانی بوده است. این پژوهش از نوع کاربردی و توصیفی پیمایشی است و جامعه آماری شامل معلمان شهر نیشابور بودند. بر اساس جدول مورگان محاسبه شد. تعداد ۴۲۰ پرسشنامه که دارای صحت اطلاعات بودند برای آزمون فرضیات مورد استفاده قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه‌ای تهیه شده از چند پرسشنامه استاندارد بود. پرسشنامه زمینه مدارس با ۲۴ سؤال (هر بعد ۶ سؤال از پرسشنامه‌های پژوهش‌های آپلتن و کیندت، ۱۹۹۹)، لمپ و هانلی و کزرنیک (۲۰۰۰)؛ تهیات و همکاران (۲۰۱۸) استخراج شد. پرسشنامه گرایش‌ها معلمان با ۲۳ سؤال در مورد نگرش معلمان به شیوه آموزشی یکپارچه از پژوهش‌های ون آلدن-اسمیت (۲۰۱۲)؛ تهیات و همکاران (۲۰۱۸) استخراج شد. پرسشنامه موفقیت شیوه آموزشی یکپارچه از پرسشنامه تهیات و همکاران (۲۰۱۸) با تعداد ۵ سؤال استخراج شد. پرسشنامه‌ها بر اساس مطالعات تئوریک و طیف پنج گزینه‌ای لیکرت تهیه شد. این پرسشنامه‌ها توسط محقق یکپارچه‌سازی شد. روایی محتوایی پرسشنامه از نظر اساتید و کارشناسان مثبت ارزیابی گردید، همچنین از تحلیل عاملی تأییدی برای تأیید روایی سازه استفاده شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و روایی آن با استفاده از روایی محتوا با نظر اساتید و روایی سازه با تحلیل عاملی تأییدی مورد تأیید قرار گرفت. با استفاده از آمار توصیفی و روش‌های استنباطی (آزمون ضریب همبستگی و آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری) به تحلیل مسیر (اطلاعات تجزیه و تحلیل شد. نتایج حاصل از مدل‌سازی معادلات ساختاری نشان می‌دهد که زمینه مدارس بر گرایش‌ها معلمان و موفقیت شیوه آموزشی تأثیرگذار است. گرایش‌ها معلمان بر موفقیت شیوه آموزشی تأثیر مثبت و معناداری دارد. همچنین نقش میانجی گرایش‌ها معلمان در رابطه بین زمینه مدارس و شیوه آموزشی یکپارچه معنادار بود.

کلیدواژه‌ها: زمینه مدارس، زمینه مدیریت، شیوه آموزشی یکپارچه، گرایش‌ها معلمان.

عوامل تحکیم خانواده در فرهنگ اسلامی

باقر رسولی

دانشجو معلم دانشگاه فرهنگیان پردیس علامه امینی تبریز

چکیده

خانواده در لغت، خاندان، اهل خانه، اهل بیت و دودمان است. از دیدگاه جامعه شناسی گیدنز، خانواده گروهی از اشخاص هستند که با پیوندهای خویشی مستقیم، به هم متصل شده و اعضای بزرگسال آن، مسئولیت نگهداری کودکان را برعهده دارند (گیدنز، ۱۳۸۶، ص ۲۵۲). براساس تعالیم اسلامی، خانواده مجموعه ای است از افراد با رابطه های سببی مثل عقد ازدواج یا نسبی مانند والدینی-فرزندی و خواهر و برادری. این افراد نسبت به هم، متناسب با نوع نسبت و ارتباط، مسئولیت های اجتماعی، حقوقی، تربیتی، رفتاری، اقتصادی و دینی دارند و فرهنگ مشترکی پدید آورده اند و در واحد خاصی به نام خانواده زندگی می کنند. اسلام به عنوان یک مکتب انسان ساز، بیشترین عنایت را به تکریم، تنزیه و تعالی خانواده دارد و این نهاد مقدس را کانون تربیت و مهد مودت و رحمت می شمرد و سعادت و شقاوت جامعه انسانی را منوط به صلاح و فساد این بنا می داند و هدف از تشکیل خانواده را تأمین نیازهای مادی، عاطفی و معنوی انسان از جمله دستیابی به سکون و آرامش برمی شمارد.

کلیدواژه ها: ازدواج، تحکیم خانواده، کانون تربیت، فرهنگ اسلام، ارکان خانواده.

فضای مجازی، چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای آن برای تحول در تعلیم و تربیت

محبوبه زارع فشلاقی^{۱*}، مینا کشاورزی^۲

^۱ کارشناس رشته طراحی پوشاک

^۲ کارشناس ارشد رشته روان شناسی عمومی

چکیده

امروزه با توجه به تحولات چشمگیری که در حوزه فناوری اطلاعات بوجود آمده است سازمانها بویژه سازمانهای آموزشی را بر آن داشته است تا از طریق آموزش‌های لازم به کارکنان خود، آنها را برای مقابله جدی با چنین تحولاتی آماده سازند. یکی از مهمترین این تحولات که نقش موثر و غیر قابل انکاری در نظام تعلیم و تربیت ایفاء می‌کند؛ فضای مجازی است که امروزه پیامدها و اثرات تربیتی مثبت و منفی آن به صورت محسوس و غیر محسوس در بین اقشار مختلف جامعه، قابل مشاهده است. هدف پژوهش حاضر تبیین فضای مجازی، چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای آن برای تحول در تعلیم و تربیت است. رویکرد این تحقیق کیفی و از نوع کاربردی است که بر اساس روش توصیفی- تحلیلی صورت گرفته است. روش جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از روش اسنادی و کتابخانه‌ای و به صورت فیش‌برداری و مروری و با جستجو در پایگاهها و منابع علمی اینترنتی، انجام گرفته است، در این تحقیق، پژوهشگر ضمن تشریح موضوع و تبیین ویژگیها و آسیب‌های فضای مجازی و توضیح مختصری پیرامون مفاهیم تربیت از دیدگاه صاحب‌نظران، به آسیب شناسی فضای مجازی و چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای آن در حوزه تعلیم و تربیت پرداخته و راهکارهایی جهت تحقق این امر خطیر ارائه نموده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که فضای مجازی مانند انواع دیگر تحولات، می‌تواند تعلیم و تربیت را با چالش‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهایی روبرو ساخته و آثار مثبت و منفی گوناگونی را به دنبال داشته باشد. از جمله آثار مثبت آن می‌توان به سرعت انتقال اطلاعات و صرفه‌جویی در هزینه و زمان و از جمله پیامدهای منفی آن نیز می‌توان به آسیب‌های روحی روانی، بی‌انگیزگی و آسیب‌های اخلاقی و شخصیتی اشاره نمود. بر این اساس توجه ویژه به تعلیم و تربیت و آگاهسازی دانش آموزان نسبت به آسیب‌های فردی و اجتماعی فضای مجازی و آشنایی هرچه بیشتر آنها با تبعات مثبت و منفی آن و همچنین آموزش مداوم در کنار نظارت و کنترل دقیق و جدی آنها، می‌تواند گام موثری در جهت تربیت نیروی متعهد و متخصص در حوزه تعلیم و تربیت، بر اساس منویات دایمانه مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، به شمار آید.

کلیدواژه‌ها: فضای مجازی، چالش‌ها، فرصت‌ها، تهدیدها، تعلیم و تربیت.

مقایسه رضایت زناشویی زنان متاهل اتاق عمل با معلمان زن متاهل ابتدایی شهرستان دزفول

نبی فتحی^۱، عظیمه هاشمی کیا^۲

^۱ ارشد روان شناسی عمومی، آموزش و پرورش شوش، خوزستان، ایران

^۲ کارشناس پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی دزفول، خوزستان، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی مقایسه رضایت زناشویی پرسنل زن متاهل اتاق عمل بیمارستانهای شهرستان دزفول با معلمان زن متاهل ابتدایی شهرستان دزفول انجام شده. طرح این پژوهش، از نوع مقایسه ای بوده. جامعه آماری شامل کلیه پرسنل زن متاهل اتاق عمل و معلمان زن متاهل مقطع ابتدایی شهرستان دزفول بوده. حجم نمونه پژوهش حاضر شامل ۱۵۸ نفر (۳۴ زن متاهل اتاق عمل که به روش نمونه گیری در دسترس و ۱۲۴ معلم زن متاهل ابتدایی) که با روش نمونه گیری خوشه ای مرحله ای انتخاب شدند و برای اندازه گیری متغیر رضایت زناشویی از پرسشنامه ۳۵ سوالی رضایت زناشویی انریچ استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده های پژوهش حاضر از آزمون تی برای گروه های مستقل استفاده شد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد بین رضایت زناشویی زنان متاهل اتاق عمل با معلمان زن متاهل مقطع ابتدایی تفاوت معنی داری وجود دارد.

کلیدواژه ها: رضایت زناشویی، معلمان، کادر اتاق عمل.

آیا رفتارهای نژادپرستانه بر سیر رشد انسان تاثیر دارد؟ (با چشم اندازی به جامعه آمریکایی)

هستی کریمی تبریزی^{۱*}، فهیمه میرزا محمدی^۲

^۱دانشجوی روانشناسی دانشگاه الزهرا تبریز

^۲مدرس دانشگاه

چکیده

در جای جای دنیا که تبعیض نژادی بطور ساختار یافته ای در زندگی روزمره جوامع جاری است، این پدیده تاثیرات روانی و جسمی متعددی بر افراد وارد می کند. بالاخص تاثیراتی که تبعیض نژادی در مراحل رشد روانی و جسمی این افراد دارد در طول مسیر زندگی و هم در شکل گیری شخصیت ایشان کتمان ناپذیر است. دو مرحله از مراحل رشد انسانی که دستخوش این سوء تاثیرات می شود در این مقاله بصورت مروری از یافته های علمی بررسی گردیده است. این مراحل، مراحل جنینی و نوجوانی است که به تایید بسیاری از پیشگامان روانشناسی رشد از مهمترین بسترهای شکل گیری شاکله شخصیت انسان است. این مطالعه از نوع مروری می باشد که در تنظیم آن از کتب و مقالات معتبر منتشر شده استفاده شده است، که بیانگر تاثیرات تبعیض نژادی بر این دو مرحله حساس از رشد روی آحاد افراد است.

کلیدواژه ها: تبعیض نژادی رشد، جنینی، نوزادان زودرس، نوجوانی، هویت.

پیش بینی سرردهای میگرنی در افراد دارای صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، جامعه ستیزی و ماکیاولیسم) براساس سبک های دلبستگی

بهاره حیدری نژاد^۱، زهرا بقایی^۲

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده علوم پزشکی، واحد قم، ایران

^۲ دانشجوی کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده علوم پزشکی، واحد آشتیان، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی سرردهای میگرنی در افراد دارای صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، جامعه ستیزی و ماکیاولیسم) براساس سبک های دلبستگی در افراد می باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل ۱۱۰ نفر آزمودنی می باشد که به طور تصادفی انتخاب شدند و در بین آنها سه پرسشنامه سبک های دلبستگی، صفات تاریک شخصیت و سرردهای میگرنی توزیع شد. داده های بدست آمده از این سه پرسشنامه با نرم افزار SPSS و آزمون همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. بین زیر مقیاس های صفات تاریک و میگرن و سبک های دلبستگی با $(\alpha=0/5)$ رابطه وجود دارد و ماکیاولیسم از صفات تاریک شخصیت با میگرن $(\alpha=0/5)$ رابطه مثبتی دارد. همچنین سبک دلبستگی دوسوگرایی/ اضطرابی با جامعه ستیزی از صفات تاریک شخصیت نیز رابطه ای در سطح $(\alpha=0/5)$ نشان داده است. افراد دارای صفات تاریک شخصیت (خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه ستیزی) دچار سررد های میگرنی هستند و دلبستگی این افراد ارتباط مستقیمی با به سررد های میگرنی مبتلا شدن افراد دارد. ایضا، افراد دارای صفت تاریک ماکیاولی بیشتر از دو صفت دیگر تاریک احتمال دارد سررد های میگرنی را تجربه کنند و افراد جامعه ستیز سبک های دلبستگی دوسوگرایی/ اضطرابی دارند.

کلیدواژه ها: سرردهای میگرن، صفات تاریک شخصیت، سبک های دلبستگی.

بررسی و تحلیل عناصر و ویژگیهای مطرح در رابط کاربر نرم افزار سیمرغ و تعیین میزان رضایت دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد از تعامل با این نرم افزار

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی و تحلیل عناصر و ویژگیهای مطرح در رابط کاربر نرم افزار سیمرغ و تعیین میزان رضایت کاربران (دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد) از تعامل با این نرم افزار می باشد. از هدفهای دیگر این پژوهش، سنجش تأثیر متغیرهایی چون رشته تحصیلی، مقطع تحصیلی، سواد کتابخانه‌های، سواد رایانه ای و سابقه و میزان آشنایی با فهرست رایانه ای بر رضایت کاربران می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی هستند که عضو کتابخانه دانشکده می باشند. از کل جامعه پژوهش که 1308 نفر بودند بر اساس فرمول کرجسی و مورگان نمونه گیری طبقه بندی انجام شد و حجم نمونه 298 نفر تعیین گردید. یافته های پژوهش نشان داد وضعیت مواردی چون صفحه های نمای ش اطلاعات نرم افزار، واژگان و پیامهای نرم افزار، یادگیری چگونگی کار با نرم افزار، راهنمای نرم افزار و قابلیتها و امکانات نرم افزار سیمرغ از دیدگاه کاربران شرکت کننده در این پژوهش، در حد متوسط است. همچنین، دانشجویان شرکت کننده در این پژوهش در حد متوسطی از تعامل با نرم افزار سیمرغ رضایت دارند. همچنین، بین میزان رضایت دانشجویان رشته های روانشناسی، علوم تربیتی و علوم کتابداری و اطلاع رسانی از تعامل با نرم افزار سیمرغ، تفاوتی معنادار وجود ندارد. در مقابل، بین میزان رضایت دانشجویان مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد از تعامل با نرم افزار سیمرغ تفاوتی معنادار وجود دارد و میزان رضایت دانشجویان کارشناسی بیشتر است. بین سابقه و میزان آشنایی دانشجویان با نرم افزار سیمرغ و همچنین سواد کتابخانه ای با میزان رضایت آنها از تعامل با این نرم افزار، رابطه ای معنادار وجود ندارد. در مقابل، رابطه ای معنادار میان سواد رایانه ای و میزان رضایت آنها از تعامل با نرم افزار سیمرغ، وجود دارد.

کلیدواژه ها: رابط کاربر، تعامل انسان - رایانه، رضایت کاربران، نرم افزار سیمرغ، نرم افزارهای کتابخانه ای.

عینیت در علوم پایه تربیتی از منظر روش بازسازی عقلانی

ابراهیم دلیری

چکیده

غلبه رویکردهای تفسیری بر رویکردهای تبیینی در علوم تربیتی در دهه های اخیر سبب شده است که عدهای از صاحب نظران، دستیابی به عینیت در پژوهش تربیتی را ناممکن تلقی نمایند. هدف این پژوهش بررسی امکان دستیابی به عینیت در پژوهشهای تربیتی است و ضمن بررسی دیدگاههای اثباتگرا، پسا اثباتگرا و بازسازیکرا، به این مسئله از منظر روش بازسازی عقلانی هابرماس پاسخ میدهد. روش تحقیق حاضر، استنتاجی و مقایسه‌ای است. یافته‌ها نشان میدهند که توجه به ساختارهای هنجاری زیربنایی عام، زمینه لازم برای دستیابی به نوعی عینیت در تفسیر را در اختیار پژوهشگر تربیتی میگذارد و از این طریق پژوهشگر میتواند رویکردهای تبیینی و تفسیری را تلفیق کند. این امر سبب میشود که عینیت در پژوهش تربیتی بازسازنده از طریق بیطرفی از درون حاصل شود و لذا از رویکردهای اثباتگرا و پسا اثباتگرا که به دنبال بیطرفی از بیرون هستند، متمایز شود.

در پایان چالشها و محدودیتهای این نوع عینیت در پژوهشهای تربیتی مورد بررسی و نقد قرار گرفته اند.

کلیدواژه ها: روششناسی، پژوهش تربیتی، بازسازی عقلانی، یورگن هابرماس، عینیت.

واکاوی ماهیت راهیابانه تدریس: رویکرد مطلوب در تبیین کنش معلمی مبتنی بر موقعیت عمل

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر، واکاوی مفهومی ماهیت راهیابانه (هیوریستیک) تدریس است. روش: به منظور نیل به این هدف از روش تحلیلی-مفهومی از نوع قیاسی استفاده شده است. در این مسیر ابتدا با بررسی منابع مربوط به تدریس و شناسایی رویکردهای عمده در تبیین ماهیت آن، اصلترین عناصر ماهوی در تبیین آن شناسایی و نقش موقعیت عمل آشکار شده است. سپس براساس نتایج حاصل از سنتز پژوهی پژوهشها درباره مفهوم هیوریستیک شبکه مفهومی حول این مفهوم شناسایی شد و بر آن اساس محقق تعریف مختار و روشن خود را از این مفهوم ارائه داده است و ماهیت تدریس را با توجه به این مفهوم واکاوی نموده است. یافته ها: یافته ها نشان داد «هیوریستیک» به عنوان مفهومی که تبیین کننده ماهیت عمل در موقعیتهای بدیع و یکتای تصمیمگیری و حل مسأله است، برای تبیین بسیاری از وظایف تدریس قابل استفاده است. بر این اساس مؤلفهای مهم تدریس راهیابانه در موقعیت تدریس شناسایی و معرفی شده اند. عناصری چون «ظهور روابط اجتماعی جدید»، «تجربیات گذشته»، «تعاملات و تعارضات»، «دانش به عنوان منبع اقتدار» و «جریان اطلاعات» به عنوان اصلی ترین منابع پیچیدگیهای موقعیت تدریس شناسایی شده اند که تشکیل دهنده ماهیت راه یابانه تدریس هستند.

کلید واژه ها: تدریس، عمل، تدریس راهیابانه، رویکرد موقعیت گرایانه، هیوریستیک.

بررسی نظرات معلمان درباره مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

با توجه به اهمیت نقشی که معلمان در تدریس و رفع دشواری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور دارند ضرورت پیدا کرد مطالعه ای در زمینه بررسی نظرات آنها درباره مشکلاتی که فکر میکنند در آموزش و یادگیری این درس وجود دارد انجام پذیرد هدف اصلی تحقیق حاضر در پی پاسخ به این سؤال بود که آگاهیهای معلمان تا چه اندازه برپایه شناخت مبانی نظری در مورد مشکلات آموزشی و یادگیری دانش آموزان استوار است. کلیه آموزگاران مرد و زن کلاسهای پنجم مدارس ابتدایی نواحی چهارگانه اهواز (N=731) جامعه آماری و افراد تحت تحقیق حاضر را تشکیل داد از این تعداد 389 آموزگار مرد و 342 آموزگار زن بودند. برای آزمون فرضیه های تحقیق پرسشنامه ای ساخته و اعتباریابی گردید پنج عامل پرسشنامه مقدماتی در تحلیل عوامل به چهار عامل در پرسشنامه نهایی کاهش یافت از این پرسشنامه برای آزمون فرضیه های تحقیق استفاده گردید. تحلیل عوامل نشان داد که نظرات آموزگاران در مورد مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان بر مبنای نظری تحقیق و عوامل مستخرج از نتایج مطالعات استوار است بین نظرات آموزگاران مرد و زن در رعایت ساختار مفهومی دانش آموزان در آموزش تعلیمات اجتماعی تفاوت معنی داری وجود دارد. آموزگاران زن نظر مساعدتری نسبت به این عامل اظهار داشتند تا آموزگاران مرد، ولی بین نظرات آموزگاران مرد و زن در مورد برقراری ارتباط بین آموزش حل مسئله با مهارتهای تعلیمات اجتماعی دانش آموزان تفاوت معنی داری مشاهده نگردید. بررسی نظرات آموزگاران نشان داد که باید در ارائه تکالیف درسی به منظور سهولت بخشیدن به پی ریزی ساختار دانش تعلیمات اجتماعی دانش آموزان تجدید نظر به عمل آید آموزگاران اعتقاد داشتند که تعداد صفحات کتاب تعلیمات اجتماعی زیاد نیست ولی مطالب و نکته هایی که باید به دانش آموزان آموخت زیاد است.

کلیدواژه ها: نظرات آموزگاران مشکلات آموزشی تعلیمات اجتماعی نقش آموزگاران شناخت مبانی نظری.

مقایسه سبکهای دلبستگی، احساس تنهایی ادراک شده و سلامت روان در دانشجویان مصرف کننده و غیر مصرف کننده سیگار

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف: یکی از مهم ترین دغدغه ها و نگرانی های سیاست گذاران بهداشتی _ اجتماعی جوامع امروزی شیوع روزافزون رفتارهای اعتیادی به خصوص اعتیاد به سیگار و دخانیات در گروه سنی جوان است. پژوهش حاضر با هدف مقایسه بک های دلبستگی احساس تنهایی ادراک شده و سلامت روان در دانشجویان سیگاری و غیر سیگاری خوابگاهی انجام شد.

روش: بر اساس روش پژوهش علی مقایسه های کلیه دانشجویان خوابگاهی دانشگاه شهید بهشتی در سال تحصیلی ۱۱-۱۰ مطالعه شدند. گروه نمونه شامل ۵۰ نفر از افراد سیگاری و ۵۰ نفر از افراد غیر سیگاری به روش نمونه گیری در دسترس در این تحقیق شرکت کردند و به پرسشنامه های دموگرافیک، سبکهای دلبستگی، احساس تنهایی ادراک شده و سلامت روان پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) استفاده شد. یافته ها: نتایج به دست آمده از پژوهش نشان داد بین دو گروه سیگاری و غیر سیگاری در مقیاس سبکهای دلبستگی، احساس تنهایی و سلامت روان تفاوت معناداری وجود دارد و افرادی که سیگار مصرف می کردند از سبکهای دلبستگی ناایمن تر، احساس تنهایی بیشتر و سلامت روان پایین تری برخوردار بودند. نتیجه گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد که مصرف سیگار تحت تأثیر عوامل روانشناختی قرار دارد و سبکهای دلبستگی، احساس تنهایی و سلامت روان با مصرف سیگار مرتبط هستند.

بررسی میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه های استان سیستان و بلوچستان

ابراهیم دلیری

چکیده

با توجه به اهمیت روزافزون مجلات در ارتباطات علمی و پیدایش قالب الکترونیکی مجلات این می کوشد تا به روش پیمایشی و با استفاده از آزمونهای آماری توصیفی و استنباطی، میزان استفاده دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشکدههای علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه های استان سیستان و بلوچستان از مجلات الکترونیکی در مقایسه با مجلات چاپی را بررسی نماید. یافته ها نشانگر آن است که در صد بیشتری از دانشجویان دانشگاه های مورد بررسی از مجلات چاپی استفاده می کنند اما بسامد استفاده از مجلات الکترونیکی بیشتر باشد. اکثریت آنها اهمیت مجلات الکترونیکی و چاپی را «زیاد» ارزیابی نموده اند. گرچه اکثر آنها استفاده از قالب (الکترونیکی) مجلات را ترجیح می دهند اما اکثر این دانشجویان مهارت خود را در استفاده از مجلات الکترونیکی «متوسط» ارزیابی مینمایند و نیاز به آموزش استفاده از مجلات الکترونیکی را احساس می کنند و اکثر آنها دلیل عمده عدم استفاده از مجلات الکترونیکی را عدم آموزش کافی در زمینه استفاده از مجلات الکترونیکی بیان نموده اند و سرعت کم بازیابی مهم ترین مانع آنها در استفاده از مجلات الکترونیکی می باشد.

کلید واژه ها : مجله الکترونیکی دانشگاه استان سیستان و بلوچستان، دانشگاه سیستان، دانشگاه بلوچستان .

بررسی آموزش و روش شناسی پژوهشی در روانشناسی و علوم تربیتی در ایران

ابراهیم دلیری، احمد وفا قبول، وحید رئیسی

چکیده

تدوین این مقاله بر اساس مطالعات و یافته‌های یک پژوهش مصوب علمی است که به منظور "بررسی روش شناسی در روانشناسی و علوم تربیتی در ایران" اجرا شده است. هدف‌های این پژوهش آن بوده است که ببینیم: متون و منابعی که در کلاسهای درسی دانشگاهی روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی مورد استفاده قرار می‌گیرند اساساً بر کدام بنیادهای نظری معرفت‌شناسی و روش‌شناسی استوارند؟ مقالاتی که در مجلات علمی - پژوهشی روان‌شناسی و علوم تربیتی ایران انتشار می‌یابد از نظر معرفت‌شناسی، روش‌شناسی، و هدف یا نوع طرح پژوهشی دارای چه وضعیتی هستند؟ سرفصلهایی که در درس روش تحقیق در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترای روان‌شناسی و علوم تربیتی در دانشگاه‌های بزرگ کشور تدریس می‌شود، تا چه اندازه با عنوان‌های مطرح شده در منابع مهم دانشگاهی درس روش تحقیق همخوانی دارد؟ بنیادهای نظری و معرفت‌شناختی در محتوای تدریس استادان در کلاس‌های درس روش تحقیق در سطوح کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترای روان‌شناسی و علوم تربیتی در دانشگاه‌های بزرگ کشور چیست؟ دانشجویان مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترای روان‌شناسی و علوم تربیتی در کلاس‌های درس روش تحقیق دانشگاه‌های بزرگ کشور تا چه اندازه ماهیت پژوهش و بنیادهای نظری و معرفت‌شناسی (فلسفه علم) در روش‌شناسی پژوهش را فرا می‌گیرند؟ برای پاسخگویی به سؤالات اول و دوم، شانزده منبع اصلی تدریس روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی و تمام مقالات روان‌شناسی که در آخرین شماره مجلات علمی - پژوهشی کشور چاپ شده است، مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین به منظور پاسخ به سؤالات سوم و چهارم و پنجم، ۲۲ نفر استادان درس روش تحقیق در روان‌شناسی و علوم تربیتی که در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترای هفت دانشگاه بزرگ کشور (دانشگاه تهران، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشگاه شهید بهشتی، دانشگاه تربیت معلم، دانشگاه آزاد تهران، دانشگاه شیراز، دانشگاه اصفهان) در دانشکده‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی این دانشگاه‌ها تدریس می‌کنند، و نیز ۱۱۹ نفر دانشجویانی که بیشترین نمره‌ها را در هفت دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه‌های مذکور در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و دکترای داشته‌اند، مورد مصاحبه ساختاریافته قرار گرفتند.

بررسی تاثیر رهبری اخلاقی بر فراموشی سازمانی در امور آموزش و ترویج

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

این مطالعه با هدف بررسی تأثیر رهبری اخلاقی بر فراموشی سازمانی هدفمند با نقش میانجی یادگیری سازمانی انجام گرفت. روش پژوهش توصیفی-همبستگی بود. ۲۱ نفر از کارکنان دانشگاه علوم دریایی و دریانوردی چابهار به شیوه نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای (بر حسب جنسیت) از طریق سه پرسشنامه رهبری اخلاقی (کالسون، دن هارتوگ و دی هوق)، ۲۱۰۰ فراموشی سازمانی هدفمند (موسویجد، باغبان و احمدی)،

013 (و یادگیری سازمانی (نیفه)، ۲۱۱۰ مورد مطالعه قرار گرفتند. برای تعیین روایی پرسشنامه‌ها از روایی محتوا استفاده شد. مقدار پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه‌های رهبری اخلاقی، یادگیری سازمانی و فراموشی سازمانی هدفمند به ترتیب ۳۴۰/۱، ۳۰۰/۱ و ۶۸۸/۱ بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و مدل معادلات ساختاری با کمک نرم‌افزارهای اس‌پی‌اس‌اس و لیزرل استفاده شد. بر اساس یافته‌ها مقدار ضریب همبستگی بین رهبری اخلاقی و فراموشی سازمانی، $r=1/341$ رهبری اخلاقی و یادگیری سازمانی، $r=1/336$ (و یادگیری سازمانی و فراموشی سازمانی $r=1/318$) (مثبت و معنادار بود). $p<1/110$ (اثر مستقیم رهبری اخلاقی بر فراموشی سازمانی)، $\beta=1/44$ ، $t=1/34$ (اثر مستقیم

رهبری اخلاقی بر یادگیری سازمانی)، $\beta=1/61$ ، $t=6/24$ (و اثر مستقیم فراموشی سازمانی بر یادگیری سازمانی)

$\beta=1/44$ ، $t=1/03$) (مثبت و معنادار بود. همچنین اثر غیر مستقیم رهبری اخلاقی بر فراموشی سازمانی با نقش میانجی یادگیری سازمانی $\beta=1/142$ ، $t=4/63$) (مثبت و معنادار بود. بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که مدیران سازمان با رهبری اخلاقی، مشارکت دادن کارکنان در تصمیم‌گیری‌ها، تشویق آنان به یادگیری و تبادل دانش با یکدیگر، انجام وظیفه الگوی اخلاقی بودن و حاکم کردن محیط اخلاقی و حمایتی در سازمان می‌توانند قابلیت یادگیری سازمانی و فراموشی سازمانی را بهبود ببخشند.

کلید واژه‌ها: رهبری اخلاقی، فراموشی سازمانی تصادفی، فراموشی سازمانی هدفمند، یادگیری سازمان.

اثربخشی مداخلت متمرکز بر والد در درمان چاقی «کودکان و نوجوانان»

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

مقدمه: در سالهای اخیر، برای درمان چاقی کودکان، به مداخلت رفتاری سبک زندگی متمرکز بر والد، توجه بیشتری شده است. بر این اساس، این مطالعه با هدف اصلی مروری بر اثربخشی مداخلت متمرکز بر والد در درمان چاقی کودکان و نوجوانان، و با هدف فرعی بررسی میزان ریزش در مطالعات انتخاب شده انجام شد. روش: ۱۴۷۶ مقاله بین سالهای ۱۹۵۷-۲۰۲۱ میلادی، با انواع کلیدواژههای مرتبط با مداخله، والد، چاقی و اضافه وزن، در دامنه سنی ۶-۱۸ سال، از پایگاههای اطلاعاتی Science Direct، PubMed، و PsycINFO در مرحله اول شناسایی شدند. پس از اعمال مالکهای ورود و خروج و بررسی مقالات مرتبط، نهایتاً ده مطالعه کارآزمایی کنترلشده تصادفی

(RCT) که پیامد اصلی آنها کاهش شاخص توده بدنی (BMI) بود، به طور سیستماتیک مرور شدند. از روش استاندارد بررسی مشخصات جمعیت، جزئیات مداخله، استفاده از گروه کنترل، و گزارش پیامدها (PICO) در انتخاب، و از روش بیانیه استانداردسازی گزارش در مطالعات کارآزمایی بالینی (CONSORT)، در ارزیابی کیفیت مقالات استفاده شد. یافته ها: دامنه کاهش نمرات استاندارد BMI در پایان مداخلت بین ۰۶/۰-۳۱/۰، و در پایان پیگیریهای ۱۳-۲۴ ماهه بین

۱۶/۰-۴۲/۰ بود. میزان ریزش تا پایان پژوهشها، به طور میانگین ۳۳/۳۲ نتیجه گیری: به طور کلی، مداخلت درصد (۵۰-۱۳ درصد) بود. که رفتاری جامع سبک زندگی متمرکز بر والد در کاهش BMI کودکان اثربخش هستند، اما الزام است تا نتایج آنها با احتیاط تفسیر شده و پژوهشهای جامع و استاندارد شده بیشتری در آینده انجام شوند.

کلید واژه ها: چاقی کودکان، مداخلت رفتاری، مداخلت متمرکز بر والد، مرور سیستماتیک.

تحلیل عاملی مقیاس شخص با حساسیت پردازش حسی بالا رابطه مؤلفه های حساسیت پردازش حسی با افسردگی و اضطراب

ابراهیم دلیری

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی ویژگیهای روان سنجی مقیاس شخص با حساسیت پردازش حسی بالا (HSPSS) در بافت فرهنگی و جامعه ایرانی در ارتباط با شاخصهای آسیب شناسی روان شناختی است.

روش: ۳۷۲ دانشجوی پسر مقطع کارشناسی در دو دانشگاه شهید بهشتی و شاهد تهران که به روش نمونه گیری طبقه ای - تصادفی انتخاب شده بودند، به کمک HSPSS و پرسش نامه های افسردگی بک (BDI) و اضطراب خصیصه حالت اسپیلبرگر (STAI) ارزیابی شدند. تحلیل داده ها به کمک آزمون همبستگی تحلیل عاملی اکتشافی و رگرسیون چند متغیره انجام شد.

یافته ها: یافته ها در تأیید ساختار سه مؤلفه به آسانی برانگیخته شدن (EOE)، آستانه حسی پایین (LST) و حساسیت حسی زیباشناختی غنی شده (EASS) بودند این بررسی نشان داد که حساسیت پردازش حسی با ساخت با شاخصهای آسیب شناسی روان شناختی در ارتباط است. بعد EOE و LST به طور انتخابی با اضطراب و افسردگی همبسته بودند.

نتیجه گیری: حساسیت حسی زیباشناختی غنی شده به طور معکوس اضطراب و افسردگی را پیش بینی می کند؛ که بیانگر نقش محافظت کننده بعد حساسیت حسی زیباشناختی غنی شده است.

کلیدواژه ها: حساسیت پردازش حسی بالا، شخصیت اضطراب، افسردگی، مقیاس شخص با حساسیت پردازش.

آزمون و مقایسه الگوهای ساختاری علل رفتار شهروندی سازمانی معلمان از منظر روانشناسی اجتماعی

ابراهیم دلیری

چکیده

پژوهش حاضر با ترسیم الگوی نظری مبتنی بر نظریه‌های مبادله اجتماعی، برابری و مبادله رهبر - عضو و دو الگوی بدیل نقش سبک رهبری تحولی مدیران، اعتماد معلمان به مدیر و ادراک معلمان از عدالت رویه‌ای را در رفتار شهروندی سازمانی معلمان مورد بررسی قرار داده است. نمونه‌ای معرف متشکل از 652 معلم، پرسشنامه‌های سبک رهبری تحولی، اعتماد به مدیر و عدالت رویه‌ای و 131 مدیر، پرسشنامه رفتار شهروندی سازمانی معلمان را تکمیل کردند. با استفاده از الگویابی معادلات ساختاری، ابتدا الگوهای اندازه‌گیری متغیرهای نهفته بررسی و تأیید شد و سپس اثرات مستقیم و غیر مستقیم و شاخصهای نیکویی برازش الگوهای ساختاری مقایسه شد. نتایج نشان داد که الگوی نظری برازش بهتری با داده‌های گردآوری شده دارد و در آن رهبری تحولی بر اعتماد به مدیر و عدالت رویه‌ای اثر مستقیم و معنادار بر رفتار شهروندی سازمانی اثر غیر مستقیم و معنادار دارد. در مجموع نتایج پژوهش حاضر مؤید آنست که توجه به نظریه‌های مبادله اجتماعی، برابری و مبادله رهبر عضو و همچنین نقش سبک رهبری تحولی مدیران، اعتماد معلمان به مدیر و ادراک معلمان از عدالت رویه‌ای در مطالعه رفتار شهروندی سازمانی معلمان اهمیت دارد.

کلیدواژه‌ها: نظریه مبادله اجتماعی، نظریه برابری، نظریه مبادله رهبر عضو، رفتار شهروندی سازمانی، الگویابی معادلات.

تحلیل توصیفی مقاله های نشریات علمی پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی طی سال های

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی روند شمارگان منتشرشده نشریات پژوهشی تربیت بدنی و علوم ورزشی بود. بر این اساس نشریه های المپیک، پژوهش در علوم ورزشی، حرکت و علوم حرکتی و ورزش در قالب 7 شاخص، «سهم موضوعی مقالات»، «مشارکت گروه های علمی تخصصی»، «منابع و مأخذ»، «روشها و شیوه های مورد استفاده»، «رتبه علمی مؤلفان»، «مشارکت نویسندگان»، «مدت زمان پذیرش مقالات» بررسی شد. روش تحقیق، روش تحلیل محتوای کمی بود. این تحقیق به منظور توصیف عینی و کیفی، محتوای مفاهیم به صورت نظامدار با استفاده از نرم افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد. یافته ها نشان داد گرایش فیزیولوژی ورزشی با 34/1 درصد بیشترین موضوع مورد استفاده در این مقالات را به خود اختصاص داد. بررسی مؤلفان مقاله نشان میدهد مؤلفان با رتبه علمی استادیار بیشترین تعداد نویسندگان را به خود اختصاص داده اند که در این بین، نشریه پژوهش در علوم ورزشی با 65/67 درصد مقالات، بیشترین سهم را داشت. بیشترین روش تحقیق استفاده شده در مقالات انواع روشهای توصیفی با 53/14 درصد از کل مقالات است. همچنین حدود 8 درصد مقالات روش تحقیق خود را ذکر نکرده بودند. میانگین منابع فارسی و لاتین برای هر مقاله 25 منبع و میانگین مدت زمان پذیرش برای هر مقاله 5/5 ماه است که در مقایسه با نشریات دیگر رشته ها کم و بیش همین شرایط زمانی وجود داشت. به طور کلی پیشنهاد میشود با توجه به عدم مشارکت متولی ورزش کشور زمینهای مشارکت این سازمان معظم در ورزش کشور، نقش حمایتی و مشارکتی آن در انجام پژوهشها مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

کلیدواژه ها: تحلیل محتوا، سهم موضوعی مقالات، مشارکت نهادها، رتبه های علمی مؤلفان، پژوهشهای تربیت بدنی.

عوامل مؤثر در انتخاب شغل معلمی و علت تداوم آن در دانشجو معلمان مرکز تربیت معلم رجایی و معلمان ابتدایی شهر زاهدان

ابراهیم دلیری

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه عوامل مؤثر در انتخاب شغل معلمی و علت تداوم آن در دانشجو معلمان مرکز تربیت معلم رجایی و معلمان ابتدایی شهرستان زاهدان بود. جامعه آماری عبارت بود از کلیه دانشجویان مرکز تربیت معلم رجایی و معلمان مدارس ابتدایی شهرستان زاهدان که با توجه به حجم جامعه و بر مبنای استفاده از فرمول کوکران و به روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی تعداد ۱۸۵ نفر به عنوان نمونه انتخاب و مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسش نامه محقق ساخته عوامل مؤثر در انتخاب شغل معلمی و علت تداوم آن در بین معلمان بود. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون T مستقل و آزمون لوین استفاده شد. تحلیل داده ها نشان داد میانگین عوامل درونی، عوامل مادی و تناسب عوامل شخصی و خانوادگی در معلمان بیشتر از دانشجویان بوده و میانگین عوامل بیرونی در دانشجویان بیشتر از معلمان بوده است.

کلیدواژه ها: عوامل درونی، عوامل بیرونی، انطباق عوامل شخصی و خانوادگی و عوامل مادی.

رابطه شیوه های فرزندپروری ادراک شده و سبک های هویت با حرمت خود در دانش آموزان دختر دبیرستانی

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین شیوه های فرزندپروری ادراک شده، میزان حرمت خود و سبک های هویت در دانش آموزان دختر دبیرستانی است. این پژوهش یک مطالعه توصیفی - مقطعی از نوع همبستگی است و ۳۷۵ نفر از دانش آموزان دختر دبیرستانی از دو ناحیه آموزش و پرورش شهر رشت در سال تحصیلی ۱۳۸۹ - ۱۳۸۸ به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب و به پرسشنامه های شیوه های فرزندپروری بامریند، سبک های هویت برزونسکی و حرمت خود کوپر اسمیت پاسخ دادند. نتایج تحلیل واریانس یک راهه نشان داد بین شیوه های فرزندپروری و سبک های هویت با میزان حرمت خود دانش آموزان رابطه معنی دار وجود دارد. ماتریس همبستگی نیز نشانگر رابطه معنی دار میان شیوه های فرزندپروری و سبک های هویت بود. یافته های حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه گام به گام نشان دهنده توانایی پیش بینی کنندگی بیشتر متغیر شیوه فرزندپروری قاطعانه در میان تمامی متغیرهای مستقل می باشد. نتایج نشان داد دانش آموزانی که تحت شیوه فرزندپروری قاطعانه پرورش یافته اند دارای میزان حرمت خود بالاتر و اغلب این دانش آموزان دارای سبک های هویت اطلاعاتی و یا هنجاری هستند اما دانش آموزان تحت شیوه فرزندپروری مستبدانه و سهل گیرانه دارای حرمت خود پایین تر و سبک هویت سردرگم/اجتنابی هستند.

کلیدواژه ها: شیوه های فرزندپروری، حرمت خود، سبک های هویت، دختران دانش آموز.

مقایسه ویژگیهای پنج عامل شخصیت در دانشجویان بدون و در معرض اعتیاد به اینترنت در گرمسار بود: روش این پژوهش یک مطالعه علی - مقایسه ای است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر و پسر کارشناسی

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

مقدمه اعتیاد به اینترنت در دانشجویان یکی از اعتیادهای جدید در جوامع مدرن محسوب میشود لذا هدف این پژوهش مقایسه ویژگیهای پنج عامل شخصیت در دانشجویان بدون و در معرض اعتیاد به اینترنت در گرمسار بود: روش این پژوهش یک مطالعه علی - مقایسه ای است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر و پسر کارشناسی گرمسار در سال ۲۰۱۳ تشکیل داد که ۲۸۶ نفر به شکل نمونه گیری all male and female bachelor's degree students in Garmsar تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه های اعتیاد به اینترنت یانگ و فرم کوتاه نئو بود یافته ها: تحلیل داده ها نشان داد که بین رتبه نمرات شرکت کنندگان گروه بدون و در معرض اعتیاد به اینترنت در عاملهای برون گرایی توافق گرایی و وظیفه شناسی تفاوت معنادار وجود داشت ($P < 0.05$) به گونه ای که شرکت کنندگان گروه در معرض اعتیاد به اینترنت در هر یک از عوامل مذکور رتبه کمتری در مقایسه با گروه بدون اعتیاد به اینترنت را گزارش کردند. نتیجه گیری: سه مؤلفه شخصیتی برون گرایی توافق گرایی و وظیفه شناسی در افراد در معرض اعتیاد به اینترنت کمتر از افراد بدون اعتیاد به اینترنت است از این رو به نظر میرسد افراد در معرض اعتیاد به اینترنت به واسطه سرد برخورد بودن کمتر با دیگران توافق می کنند وظیفه شناسی کمتری را گزارش میکنند از این رو برای گذران وقت خود به اینترنت پناه میبرند.

بررسی رابطه جو عاطفی خانواده با سازگاری دانش آموزان دختر پایه سوم مدارس راهنمایی ایرانشهر

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

هدف از انجام این پژوهش تعیین همبستگی بین روابط پدر و مادر فرزندی و سازگاری فردی و اجتماعی دانش آموزان دختر پایه سوم مدارس راهنمایی اهواز است. در این تحقیق، ۲۲۰ دانش آموز که با روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای از جامعه آماری مورد نظر برگزیده شده بودند به عنوان گروه نمونه مورد مطالعه قرار گرفتند فرضیه های تحقیق به طور کلی عبارت از این بودند که بین روابط پدر و مادر فرزندی و سازگاری دانش آموزان دختر رابطه ساده و چندگانه وجود دارد برای سنجش فرضیه ها از مقیاس روابط پدر و مادر - فرزندی و آزمون شخصیتی کالیفرنیا استفاده به عمل آمد و یافته ها اکثر فرضیه های تحقیق را تأیید کردند و بر یافته های پژوهشی پیشین صحت گذاشتند.

کلید واژه ها: روابط پدر و مادر فرزندی سازگاری فردی و اجتماعی.

روشها و مدل‌های روانشناختی سال چهارم / شماره چهارده

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

ساخت و اعتباریابی مقیاس هوش چندگانه ی زمینه ای براساس نظریه ی پنتاگون هدف این پژوهش ساخت و اعتباریابی مقیاس هوش چندگانه ی زمینه ای بر اساس نظریه ی پنتاگون بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع تحلیلی و پیمایشی بود جامعه ی آماری این پژوهش شامل کلیه ی دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شیراز بود که با استفاده از نمونه گیری تصادفی خوشه ای کلیه دانشجویان ترم ۶ و ۸ این دانشکده انتخاب شدند برای ساخت ابزار پژوهش ابتدا زیر مقیاسها و گویههای هوش چندگانه ی زمینه ای بر اساس مدل هوش یادگیری پنتاگون (چنگ) (۲۰۰۰) بیرون کشیده شده و سپس اعتبار، صوری، محتوایی و سازه و پایایی آن با استفاده از نرم افزارهای spss18 و Lisrel ۸,۵۴ محاسبه و پس از حذف ملاکها و نشانگرهای غیر معتبر و بدون پایایی مقیاس نهایی آماده شد. نتایج مطالعه اساس مقیاس بر ساخته شده نشان داد که ۱ میانگین انواع هوش چندگانه ی زمینهای دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی بالاتر از حد متوسط اما پایینتر از حد مطلوب میباشد ۲- بالاترین میانگین هوش چندگانه ی دانشجویان مربوط به هوش اجتماعی و پایینترین میانگین مربوط به هوش سیاسی آنان میباشد. ۳- بین میانگین انواع هوشهای چندگانه دانشجویان رشته های مختلف تفاوت معناداری وجود دارد. ۴- بین میانگین انواع هوشهای چندگانه دانشجویان زن و مرد تفاوت معناداری وجود دارد -۵- بین میانگین انواع هوش چندگانه دانشجویان خوابگاهی و غیر خوابگاهی دانشکده تفاوت معناداری وجود ندارد.

کلیدواژه ها: هوش چندگانه، زمینهای نظریه، پنتاگون، آموزش عالی دانشجویان.

بررسی نظرات معلمان درباره مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور

دکتر ابراهیم دلیری

چکیده

با توجه به اهمیت نقشی که معلمان در تدریس و رفع دشواری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی کشور دارند ضرورت پیدا کرد مطالعه ای در زمینه بررسی نظرات آنها درباره مشکلاتی که فکر میکنند در آموزش و یادگیری این درس وجود دارد انجام پذیرد هدف اصلی تحقیق حاضر در پی پاسخ به این سؤال بود که آگاهی های معلمان تا چه اندازه بر پایه شناخت مبانی نظری در مورد مشکلات آموزشی و یادگیری دانش آموزان استوار است. کلیه آموزگاران مرد و زن کلاسهای پنجم مدارس ابتدایی نواحی چهارگانه اهواز (N=731) جامعه آماری و افراد تحت تحقیق حاضر را تشکیل داد از این تعداد 389 آموزگار مرد و 342 آموزگار زن بودند. برای آزمون فرضیه های تحقیق پرسشنامه ای ساخته و اعتباریابی گردید پنج عامل پرسشنامه مقدماتی در تحلیل عوامل به چهار عامل در پرسشنامه نهایی کاهش یافت از این پرسشنامه برای آزمون فرضیه های تحقیق استفاده گردید. تحلیل عوامل نشان داد که نظرات آموزگاران در مورد مشکلات آموزشی و یادگیری تعلیمات اجتماعی دانش آموزان بر مبنای نظری تحقیق و عوامل مستخرج از نتایج مطالعات استوار است بین نظرات آموزگاران مرد و زن در رعایت ساختار مفهومی دانش آموزان در آموزش تعلیمات اجتماعی تفاوت معنی داری وجود دارد. آموزگاران زن نظر مساعدتری نسبت به این عامل اظهار داشتند تا آموزگاران مرد، ولی بین نظرات آموزگاران مرد و زن در مورد برقراری ارتباط بین آموزش حل مسئله با مهارتهای تعلیمات اجتماعی دانش آموزان تفاوت معنی داری مشاهده نگردید. بررسی نظرات آموزگاران نشان داد که باید در ارائه تکالیف درسی به منظور سهولت بخشیدن به پی ریزی ساختار دانش تعلیمات اجتماعی دانش آموزان تجدید نظر به عمل آید آموزگاران اعتقاد داشتند که تعداد صفحات کتاب تعلیمات اجتماعی زیاد نیست ولی مطالب و نکته هایی که باید به دانش آموزان آموخت زیاد است.

کلید واژه ها: نظرات آموزگاران مشکلات آموزشی تعلیمات اجتماعی نقش آموزگاران شناخت مبانی نظری.

پیش بینی سرزندگی تحصیلی براساس باورهای هوشی دانش آموزان مقطع متوسطه اول

صبری کریمی^{۱*}، سوران محمودفخه^۲، پروانه رهبری^۳

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم تحقیقات ارومیه

^۲ دکتری ریاضی، دانشگاه تبریز

^۳ کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم تحقیقات ارومیه

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس باورهای هوشی دانش آموزان مقطع متوسطه اول شهر مهاباد می باشد. این پژوهش از نظر روش توصیفی و از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل ۳۵۵ نفر از دانش آموزان مقطع متوسطه اول در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه های استاندارد سرزندگی تحصیلی مارتین و مارش (۲۰۰۶) و باورهای هوشی (ITIS-14) (عبدالفتاح و ییتس، ۲۰۰۶) استفاده گردید. در نهایت داده های به دست آمده با ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها نشان داد که بین باورهای هوشی با سرزندگی تحصیلی در بین دانش آموزان رابطه معنی داری در سطح (۰/۰۵) وجود دارد و باورهای هوشی توانسته بود تا حد زیادی سرزندگی تحصیلی در دانش آموزان را پیش بینی کند. در نتیجه با اذعان به نتایج پژوهش، پیشنهاد می شود متولیان آموزش باورهای هوشی افزایشی را بمنظور داشتن سرزندگی و موفقیت تحصیلی بیشتر دانش آموزان مورد توجه قرار دهند.

کلیدواژه ها: سرزندگی تحصیلی، باورهای هوشی، دانش آموزان.

بررسی ابعاد پر خاشگری و راهکار های مقابله با آن

استاد محمد جواد کیخا^۱، خدیجه پشتوار^۲

^۱استاد راهنما

^۲محقق

چکیده

دلم می خواست دنیا رنگ دیگر بود ، خدا با بنده هایش مهربانتر بود ، و از آن بیچاره مردم یاد می فرمود ، دلم می خواست خدا از بارگاه خویش ، زنجیر گران می آویخت ، تا بیچاره گان خدای را در پای آن دیوار ، به درد خویش آگاه می ساختند ، مگو این آرزو خام است ، مگو روح بشر همواره سرگردان و ناکام است اگر این آسمان درهم نمی ریزد ، و گر این کهکشان از هم نمی پاشد ، بیا تا ما:

فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو در اندازیم زشادی گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم «باباطاهر»

علاقه وافر به کودکان توجه به دنیای زیبا و شگرف آنان ، اهمیت به خواسته ها و آرزوها و هدف هایشان و همچنین موانع و مشکلاتی که سد راه این خواسته ها بوده و باعث می گردد برخی از این فرشته های مهربان خشم آلود و عصیانگر و برخی غمناک ، گوشه گیر و در خود فرو رفته باشند ، افزون بر آن ، عدم آگاهی والدین و مربیان درباره علل این تغییرات رفتاری در کودکان و چگونگی مقابله و برخورد با آنان برای بر طرف نمودن و کاهش اینچنین رفتارهایی ، همه و همه ، محقق را بر آن داشت تا به تحقیق در زمینه «بررسی تأثیر ناکامی در میزان پر خاشگری بین دانش آموزان دختر و پسر (مقطع ابتدایی) بپردازد . تا شاید به این طریق بتوان گام کوچکی در جهت شناخت برخی از عوامل بر انگیزنده رفتارهای پر خاشگرانه و ارائه راه حل ها و توصیه هایی در این رابطه به والدین و مربیان ، برداشت و راه را برای تحقیقات وسیع تر در آینده هموار نمود.

بررسی تاثیر بازیهای آموزشی در انگیزش تحصیلی، خلاقیت و پیشرفت درسی دانش آموزان ابتدایی

مهوش میری

کارشناس ارشد علوم تربیتی دانشگاه شهید بهشتی تهران، آموزگار منطقه الوار گرمسیری

چکیده

بازی‌هایی که کودکان با کمک آن‌ها بتوانند مفاهیم را ساده تر یاد بگیرند، بازی‌های آموزشی می‌نامند. بازی‌های آموزشی به سبب آنکه موجب تقویت حواس و رشد قوای ذهنی و اجتماعی کودک می‌شود می‌تواند یادگیری دانش آموزان را افزایش دهد. از آنجایی که در بازی کودکان ترسی از اینکه مورد قضاوت و ارزش‌یابی قرار بگیرند، ندارند پس می‌توانند آزادانه ایده‌های خود را بیان کنند که این سبب تقویت خلاقیت دانش آموزان. هدف از انجام این پژوهش بررسی تاثیر بازیهای آموزشی در انگیزش تحصیلی، (خلاقیت) و پیشرفت درسی دانش آموزان ابتدایی است که با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی انجام شد و نتایج نشان داده آموزش به شیوه ی بازی های آموزشی می تواند تأثیرات شگرفی در فرایند یاددهی - یادگیری، پیشرفت تحصیلی، افزایش انگیزه و خلاقیت در دانش آموزان در دروس مختلف در دوران ابتدایی داشته باشند از طرفی نوع بازی و میزان تاثیر آن در دوران ابتدایی بر روی توانایی های ذهنی، ادراکی و تجربه پذیری و یاد آوری کودکان نقش اساسی دارد. و رشد عاطفی - رفتاری کودکان را تسهیل می کند.

کلید واژه ها: بازی های آموزشی، انگیزش تحصیلی، پیشرفت تحصیلی، خلاقیت.

تحلیل محتوای کتاب علوم تجربی پایه پنجم ابتدایی براساس فرمول خوانایی هارتلی و مک لافلین در سال ۱۴۰۱

یوسف امینی^۱، میلاد امینی^۲

^۱کارشناس علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی ارومیه

^۲کارشناس علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید رجایی ارومیه

چکیده

کتاب درسی، یکی از مهم ترین منابع یادگیری دانش آموزان در نظام آموزشی کشورمان محسوب می شود. از این رو تحلیل محتوای کتاب درسی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. هدف از پژوهش حاضر، تحلیل محتوای کتاب علوم تجربی پایه سوم ابتدایی براساس فرمول خوانایی سنجی هارتلی و مک لافلین و فراهم آوردن اطلاعات و ارائه پیشنهاداتی به برنامه ریزان به منظور بهبود و اصلاح این کتاب بوده است. نوع تحقیق در این پژوهش، توصیفی و روش استفاده شده در این تحقیق، روش تحلیل محتوا است. جامعه مورد مطالعه در این پژوهش، کتاب علوم تجربی پایه سوم ابتدایی بوده و برای نمونه در روش هارتلی سه نمونه ی ۱۰۰ کلمه ای از ابتدا، وسط و انتهای کتاب موردنظر انتخاب گردید و میانگین درصد کلمات ساده آن ۹۲٪ بدست آمد که با توجه به جدول سطح دشواری هارتلی کتاب برای دانش آموزان ۱۰ ساله (پایه چهارم ابتدایی) مناسب است و سطح خوانایی متن کتاب پایین تر از سن و پایه ی دانش آموزان این پایه می باشد. در روش مک لافلین سه نمونه ۱۰ جمله ای از ابتدا، وسط و انتهای کتاب انتخاب گردید که با توجه به فرمول مک لافلین محتوای کتاب برای افراد ۱۴ ساله (پایه هشتم متوسطه) مناسب است. بنابراین تحلیل محتوای این کتاب نشان می دهد که سطح خوانایی آن برای دانش آموزان پایه پنجم تحصیلی (۱۱ ساله) نامناسب بوده و تناسب بین سطح خوانایی و سن دانش آموزان رعایت نشده است.

کلیدواژه ها: تحلیل محتوا، علوم تجربی، پایه پنجم ابتدایی، هارتلی، مک لافلین.

رابطه دل‌بستگی همسران با رضایت زناشویی با نقش واسطه‌ای هوش فرهنگی در زوج‌های دو فرهنگی شاغل در آموزش و پرورش استان قم

زهراسادات موسوی^۱، فاطمه علیجانی^۲

^۱کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم

^۲استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

چکیده

پژوهش کنونی باهدف بررسی رابطه دل‌بستگی همسران با رضایت زناشویی با نقش واسطه‌ای هوش فرهنگی در زوج‌های دو فرهنگی شاغل در آموزش و پرورش استان قم انجام شد. این پژوهش از نظر هدف، یک پژوهش بنیادی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها، یک پژوهش توصیفی «از نوع همبستگی» است. جامعه آماری پژوهش کنونی شامل کلیه زوج‌های فرهنگی استان قم است که در آموزش و پرورش استان شاغل بوده و در خانواده‌ای دو فرهنگی به سر می‌برند به منظور تعیین حجم نمونه آماری به ازای هر متغیر ۵۰ زوج در نظر گرفته شد که در مجموع حجم نمونه آماری برابر با ۲۰۰ نفر (۱۰۰ زوج) محاسبه گردید. روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای بود. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش عبارت است از پرسش‌نامه رضایت زناشویی ۴VENRICH ماده‌ای السون (۱۹۹۸)، آزمون سبک‌های دل‌بستگی همسران کوپر و پرسشنامه هوش فرهنگی (آنگ و ارلی؛ ۲۰۰۴). نتایج نشان داد بین سبک اضطراب دل‌بستگی و سبک اجتناب دل‌بستگی با رضایت زناشویی و ابعاد آن رابطه منفی و معنادار وجود دارد و بین سبک اضطرابی دل‌بستگی و سبک اجتنابی دل‌بستگی با هوش فرهنگی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. و نیز بین هوش فرهنگی با رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین سبک اضطرابی دل‌بستگی با ضریب بتای ۰٫۳۱- به‌طور منفی و معنادار و سبک اجتنابی دل‌بستگی با ضریب بتای ۰٫۳۳- می‌تواند به‌طور منفی و معنادار رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند و در نهایت این که هوش فرهنگی نقش واسطه‌ای در ارتباط بین سبک دل‌بستگی همسران با رضایت زناشویی ایفا می‌کند.

کلیدواژه‌ها: رضایت زناشویی، هوش فرهنگی، سبک‌های دل‌بستگی.

بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های پیش دبستانی بر رشد روانی- حرکتی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه اول ابتدایی شهر آباد

فهیمة رجیبی^۱، الهام هاشمی^۲

^۱استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه پیام نور، ایران، تهران

^۲دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه پیام نور مرکز آباد

چکیده

هدف از این پژوهش به دنبال بررسی تاثیر آموزش پیش دبستانی بر مهارت‌های روانی- حرکتی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه اول ابتدایی شهر آباد بود. پژوهش حاضر نیمه تجربی بود و در آن از پیش آزمون و پس آزمون برای گروه‌های آزمایش و کنترل استفاده شد. جامعه تحقیق کلیه دانش آموزان دبیرستان‌های آباد در سال ۱۴۰۱ بود. از بین دانش آموزان نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شد و در دو گروه ۱۵ نفری (کنترل و آزمایش) توزیع گردید. گروه آزمایش در جلسات آموزش مهارت‌های پیش دبستانی شرکت کردند، ولی گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکردند. هر دو گروه قبل و بعد آموزش پرسش‌نامه رشد مهارت‌های روانی- حرکتی و سازگاری اجتماعی لمبرت و همکاران (۱۹۷۴) پاسخ گفتند. به منظور آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون تحلیل کواریانس (ANOVA) و برای آزمون فرضیه‌های از آزمون t دو نمونه‌ای مستقل در نرم افزار SPSS استفاده گردید. نتایج بررسی نشان می‌دهد آموزش مهارت‌های پیش دبستانی بر رشد روانی- حرکتی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه اول ابتدایی شهر آباد اثربخش است.

کلیدواژه‌ها: آموزش مهارت‌های پیش دبستانی، رشد روانی- حرکتی، سازگاری اجتماعی.

بررسی سبک زندگی مجازی و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

امین خلیلی^۱، محمد دادکانی^۲، محمد امین بازیاری^۳، حامد کردی تمندانی^۴

^۱کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری زاهدان

^۲کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری زاهدان

^۳کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری زاهدان

^۴کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری زاهدان

چکیده

یکی از معضلات و مشکلات امروز جوامع بشری با توجه به پیشرفت تکنولوژی و فضای مجازی، جا افتادن سبک زندگی مجازی برای اکثریت جامعه می باشد. پژوهش حاضر از روش کتابخانه‌ای استفاده گردیده است در این مطالعه و تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه و روش تحقیق توصیفی به بررسی سبک زندگی مجازی و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پرداخته می شود. نتایج حاصل از این مطالعه و تحقیق نشانگر آن است که فضای مجازی مانند باتلاق می ماند استفاده بیش از حد از آن مانند غرق شدن در باتلاق است و تاثیرات منفی و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد. همچنین نتایج بیانگر آن بود که فرضیه اول با استناد بر نتایج پژوهش مبنی بر اینکه سبک زندگی مجازی در حد افراطی و بیش از حد اثرات نامطلوبی دارد تایید و فرضیه دوم مبنی بر اینکه سبک زندگی مجازی به هر میزان باعث رشد و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می شود، اشتباه و رد میشود.

کلیدواژه ها: سبک زندگی، مجازی، پیشرفت تحصیلی، دانش آموزان.

عوامل ایجاد اعتیاد به فضای مجازی و تاثیر آن بر سلامت روان دانش آموزان

امین خلیلی

کارشناسی پیوسته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری زاهدان

چکیده

امروزه اینترنت و فضای مجازی یکی از دغدغه های شیرین برای افراد جامعه شده است. زیر را نحوه استفاده از آن میتواند تبعات و پیامد های گوناگون و مختلفی داشته باشد. هدف تحقیق و پژوهش حال حاضر و انجام شده، بررسی عوامل ایجاد اعتیاد به فضای مجازی و میزان تاثیر اعتیاد به فضای مجازی بر سلامت روان دانش آموزان می باشد. در پژوهش حاضر از روش کتابخانه ای استفاده گردیده است. در این مطالعه و تحقیق با استفاده از منابع کتابخانه ای و روش تحقیق توصیفی به بررسی عوامل ایجاد اعتیاد به فضای مجازی و تاثیر آن بر سلامت روان دانش آموزان پرداخته میشود. نتایج حاصل از این مطالعه و تحقیق نشانگر آن است که استفاده بیش از حد منجر به آسیب می شود و تاثیرات منفی بر سلامت روان دانش آموزان دارد. همچنین نتایج بیانگر آن بود که فرضیه اول با استناد بر نتایج مبنی بر اینکه اعتیاد به فضای مجازی تاثیر منفی و مخرب بر سلامت روان دارد، مورد تایید قرار میدهد و همچنین فرضیه دوم را مبنی بر اینکه استفاده بیش از اندازه از فضای مجازی مشکلی ایجاد نمیکند و آسیبی وارد نمی کند، رد می کند.

کلیدواژه ها: سلامت روان، اعتیاد، فضای مجازی، آسیب.

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر توانمندسازی روان شناختی زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی تهران

زهرا محمدی

کارشناس ارشد، روان شناسی عمومی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر توانمندسازی روان شناختی زنان سرپرست خانوار تحت پوشش سازمان بهزیستی بود. طرح پژوهش یک طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون _ پس آزمون با گروه کنترل و پیگیری یک ماهه بود. برای انجام پژوهش ابتدا از بین مراکز تحت پوشش سازمان بهزیستی شهر تهران، یک مرکز به شیوه هدفمند انتخاب و سپس از میان زنان سرپرست خانوار تحت پوشش آن مرکز ۳۰ نفر به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند. هر دو گروه به پرسشنامه توانمندسازی روان شناختی اسپریتزر به عنوان پیش آزمون پاسخ دادند. در مراحل بعدی پژوهش، در گروه آزمایش، ۸ جلسه ۹۰ دقیقه ای درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد اجرا شد. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد با اندازه اثر ۰/۶۹ توانمندسازی روان شناختی زنان سرپرست خانوار را افزایش داده و تأثیر درمان به کار گرفته شده در مرحله پیگیری ۰/۷۳ بود. نتایج این پژوهش نشان داد که از درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد می توان به عنوان روشی کارآمد برای افزایش توانمندسازی روانی زنان سرپرست خانواده استفاده نمود.

کلیدواژه ها: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، توانمندسازی روان شناختی، زنان سرپرست خانوار.

رابطه هوش سازمانی مدیران مدارس با سبک های اسنادی و خشنودی شغلی معلمان ناحیه یک دوره ابتدایی شهرستان زاهدان

امیر اربابی

چکیده

تحقیق حاضر با هدف رابطه هوش سازمانی مدیران مدارس با سبک های اسنادی و خشنودی شغلی معلمان شهرستان زاهدان انجام شد. این تحقیق از نظر هدف جزء تحقیقات کاربردی محسوب گردیده و از نظر روش تحقیق نیز یک تحقیق توصیفی - همبستگی است؛ و در سال ۱۳۹۸ انجام شد. در این پژوهش جامعه آماری شامل مدیران و معلمان ناحیه یک دوره ابتدایی شهرستان زاهدان بود؛ که ۵۰ نفر مدیر و ۲۰۰ نفر معلم به عنوان نمونه های آماری و بصورت تصادفی انتخاب شدند. روش نمونه گیری در این پژوهش از نوع نمونه گیری طبقه ای تصادفی ساده بود. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه های پرسشنامه هوش سازمانی کارل آلبرخت (۲۰۰۲)، با پایایی ۰/۹۱؛ پرسشنامه سبک اسناد توسط سلیگمن و سینگ (۱۹۹۲)، با پایایی ۰/۸۴؛ و پرسشنامه خشنودی شغلی اسمیت و همکارانش (۱۹۶۹)، با پایایی ۰/۸۸؛ بود. روایی محتوایی پرسشنامه ها نیز توسط ۵ تن از اساتید روانشناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان تأیید شده است. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS23 تحلیل شدند. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین هوش سازمانی مدیران با سبک های اسنادی و خشنودی شغلی معلمان رابطه معناداری وجود دارد؛ و همچنین نتایج رگرسیون گام به گام نشان دهنده آن بود که از میان ابعاد هوش سازمانی مدیران مولفه تمایل به تغییر بیشترین پیش بینی را از سبک های اسنادی معلمان داشته است.

کلیدواژه ها: هوش سازمانی، سبک های اسنادی، خشنودی شغلی.

بررسی تاثیر موسیقی بر فرایند یاددهی-یادگیری دانش آموزان

علی افتخاری زاده

دانشجوی رشته آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید باهنر اراک

چکیده

این مقاله مطالبی را تحت عنوان تاثیر موسیقی بر فرایند یاددهی- یادگیری، خلاقیت، عملکرد کودکان دارای اختلال یادگیری، استدلال و حافظه بیان می کند. تحقیق انجام شده با استفاده از جستجو در منابع داخلی و خارجی بانک های اطلاعاتی صورت گرفته است. یافته های پژوهش نشان می دهد موسیقی و اثرات آن را باید بخش جدا نشدنی زندگی امروز، بخصوص در امر آموزش و سهولت یادگیری کودکان دانست. سازمان یونیسف از سال ها پیش آموزش موسیقی را به عنوان یکی از ارکان مهم و ضروری آموزش در کلیه ی مدارس دنیا مقرر کرده است. موسیقی زیبا درک کودکان از دقت و نظم جهان هستی را بالا می برد؛ در نتیجه می توان با تلفیق موسیقی در فرایند آموزش کیفیت یادگیری و اثر بخشی آن را دو چندان کرد. در پایان نیز به قرار گیری موسیقی در برنامه درسی ملی، با توجه به تاثیرات مثبت آن در آموزش و استقبال والدین از این اقدام اشاره شده است.

کلیدواژه ها: موسیقی، یادگیری، یاددهی، دانش آموزان.

مروری بر اختلال استرس پس از سانحه

نیوشا صابری

دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)

چکیده

هدف: اختلال استرس پس از سانحه، جز اختلالات تروما و استرس دسته بندی می شود و اخیراً، با توجه به شیوع کرونا و حوادث غمناکی که در دوران شیوع اتفاق افتاده است، مورد توجه قرار گرفته است اما در بسیاری موارد این اختلال نادیده گرفته می شود و باعث عذاب فرد و اطرافیان فرد می شود. در این مقاله به بررسی تحقیقات مرتبط با این اختلال و نتایج حاصل از آن ها خواهیم پرداخت. روش: مقالات و تحقیقات با کلید واژه تروما و اختلال استرس پس از سانحه جدا شده است و مقالات حدوداً ۲۰ سال گذشته مورد بررسی قرار گرفته است.

نتیجه و بررسی: تحقیقات زیادی در این حوزه انجام گرفته است و بیشتر تمرکز این مقالات روی جانبازان جنگی و مسائل مربوط به جنگ بوده است و تعدادی کمی مقالات درباره اثرات دوران پاندمیک انجام گرفته است.

کلیدواژه ها: تروما، اختلال استرس پس از سانحه، PTSD.

اثربخشی روایت درمانی بر نگرش به ازدواج در دختران نوجوان دارای والدین معتاد در شهرستان خمینی شهر در سال ۱۴۰۱

فاطمه زهرا سهیلی پور

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی شهر

چکیده

این پژوهش با هدف اثربخشی روایت درمانی بر نگرش به ازدواج در دختران نوجوان دارای والدین معتاد شهرستان خمینی شهر در سال ۱۴۰۱ اجرا گردید. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دختران دارای والدین معتاد شهرستان خمینی شهر بودند که ۳۰ نفر از آنها به صورت نمونه گیری در دسترس وارد پژوهش شدند. این ۳۰ نفر به صورت تصادفی به دو گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل تقسیم شدند و بر روی گروه آزمایش روایت درمانی اجرا شد. در حالی که دختران گروه کنترل هیچ آموزشی دریافت نکردند. برای انجام پیش آزمون از مقیاس نگرش به ازدواج براتن و روزن (۱۹۹۸)، ترجمه‌ی بی باک و کریمی (۱۳۹۲) استفاده شد. جهت آزمون این فرضیه‌ها، از آزمون تحلیل کواریانس استفاده شد. نتایج تحلیل آماری نشان داد که روایت درمانی بر نگرش به ازدواج اثر دارد ($P < 0/001$). همچنین این آموزش بر ۴ خرده مقیاس نگرش به ازدواج یعنی نگرش بدبینانه، خوش بینانه، واقع بینانه و ایده ال نیز پذیرفته شد ($P < 0/001$).

کلیدواژه ها: روایت درمانی، نگرش به ازدواج، معتاد، نوجوان.

پیش بینی اهمال کاری دانشجویان بر اساس باورهای انگیزشی : بررسی نقش واسطه گری راهبردهای یادگیری

دکتر حسین پورموسی برنجانی^۱، دکتر میترا کامیابی^۲، دکتر سید محمدحسین موسوی نسب^۳

^۱استادیار جهاددانشگاهی، جهاددانشگاهی کرمان، کرمان، ایران

^۲استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی کرمان، کرمان، ایران

^۳دانشیار، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش واسطه گری راهبردهای یادگیری در رابطه‌ی بین باورهای انگیزشی با اهمال کاری تحصیلی بوده است. روش: در جهت این هدف از روش همبستگی در قالب مدل‌یابی معادلات ساختاری بهره گرفته شد. از جامعه آماری دانشجویان دانشگاه‌های کرمان ۴۰۰ نفر دانشجوی به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی جهت پاسخ‌گویی به مقیاس‌های باورهای فراشناختی نسبت به اهمال کاری (فرینی و همکاران، ۲۰۰۹)، باورهای انگیزشی (پنتریچ و دی‌گروت، ۱۹۹۰)، راهبردهای یادگیری (وین اشتاین و پالمر، ۲۰۰۲) و اهمال کاری تحصیلی (مک‌کلو سکی، ۲۰۱۱) انتخاب شدند. نتایج: با توجه به یافته‌های پژوهش مشخص شد که باورهای انگیزشی فقط به صورت غیرمستقیم از طریق راهبردهای یادگیری بر اهمال کاری تحصیلی اثر منفی و معنادار دارد. نتیجه‌گیری: بر طبق نظریه شناختی-رفتاری می‌توان به این نتیجه رسید که باورهای انگیزشی بر پردازش اطلاعات اثر می‌گذارد و موجبات پیامدهای رفتاری مختلف را فراهم می‌کند. به بیان دیگر، رفتارهای ناکارآمد بر طبق نظریه شناختی-رفتاری از طریق باورها و افکار ناکارآمد و پردازش اطلاعات ناسازگار و معیوب ایجاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: دانشجویان، باورهای انگیزشی، راهبردهای یادگیری، اهمال کاری تحصیلی.

نقش مشکلات درونی سازی و برونی سازی شده و مشکلات توجه کودکان دارای اختلال یادگیری خاص در تبیین کیفیت زندگی مادران

مریم دلداری گوهردانی^۱، سید ولی اله موسوی^۲، اشکان ناصح^۳، سجاد رضائی^۴

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی،

دانشگاه گیلان، رشت، ایران

^۲ دانشیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

^۳ استادیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

^۴ استادیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

چکیده

هدف این پژوهش بررسی نقش مشکلات درونی سازی و برونی سازی شده و مشکلات توجه کودکان دارای اختلال یادگیری خاص در تبیین کیفیت زندگی مادران بود. طرح پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی مادران دانش آموزان مقطع ابتدایی با اختلال یادگیری خاص در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ بود که کودکانشان به مراکز ویژه اختلالات یادگیری شهر رشت ارجاع داده شده بودند. با روش نمونه گیری در دسترس تعداد ۱۱۹ نفر از مادران این دانش آموزان انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه فرم کوتاه کیفیت زندگی سازمان سلامت جهانی (۱۹۹۶)، سیاهه رفتاری کودک- نسخه والدین (۲۰۰۱-۱۹۹۱) استفاده شد. داده ها با استفاده از تحلیل همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون خطی چندگانه و نرم افزار SPSS-۲۲ مورد پردازش قرار گرفتند. یافته ها نشان داد که بین متغیر کیفیت زندگی مادران و مشکلات درونی سازی کودکان دارای اختلال یادگیری خاص رابطه معنادار وجود ندارد. بعلاوه بین متغیرهای مشکلات برونی سازی شده و مشکلات توجه رابطه معکوس و معنادار مشاهده شد. ۶ درصد از واریانس کیفیت زندگی مادران از طریق مشکلات برونی سازی شده و مشکلات توجه این کودکان تبیین می شود، اما این دو متغیر توان پیش بینی نمرات کیفیت زندگی مادران را نداشتند ($p > 0/05$). بنابراین به منظور شناخت هر چه بیشتر تعیین کنندگان کیفیت زندگی مادران دارای کودکان با اختلال یادگیری خاص، مطالعات بیشتری صورت گیرد تا با شناخت از عوامل پیش بین بتوان برای ارتقا آن مداخلات لازم را اجرا نمود.

کلیدواژه ها: اختلال یادگیری خاص، مشکلات برونی سازی، مشکلات توجه، مشکلات درونی سازی، کیفیت زندگی مادران.

بررسی اثربخشی آموزش گروهی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اضطراب، افسردگی و پر خوری عصبی در نوجوانان دختر

محبت اولیایی بیدگلی^۱، ماندانا عبدالکریمی^۲

^۱ کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

^۲ دکتری تخصصی روانشناسی، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران

چکیده

زمینه و هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش گروهی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اضطراب، افسردگی و پر خوری عصبی در نوجوانان دختر ۱۶-۱۹ ساله انجام شد. روش بررسی: روش پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه ی دختران دوم متوسطه شهر رشت در سال ۱۳۹۹ بود. به منظور انجام این پژوهش ۳۰ نفر دختر به شیوه ی هدفمند انتخاب و با روش تصادفی در گروه های آزمایش و گواه گمارده شدند (هر گروه ۱۵ نفر). مداخله ی درمانی به مدت ۸ جلسه ۴۵ دقیقه ای بر روی گروه آزمایش انجام گرفت و به گروه کنترل هیچ آموزشی ارائه نشد. سپس از هر دو گروه پس از آزمون به عمل آمد. ابزار مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه ی افسردگی بک، پرسشنامه اضطراب بک و پر خوری عصبی استیک بود که در دومرحله ی پیش آزمون و پس آزمون به عمل آمد. داده های حاصل با روش آماری تحلیل کوواریانس چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها: نتایج حاصل از این پژوهش نشان از وجود تفاوت معنادار در گروه آزمایش و گواه در مرحله ی پس آزمون و پیگیری بود. نتیجه گیری: لذا با توجه به نتایج حاصله می توان گفت که آموزش گروهی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد می تواند به عنوان یک روش آموزشی مفید به خصوص برای کاهش مشکلات روانشناختی (افسردگی و اضطراب) و نیز کاهش پر خوری عصبی نوجوانان به کار گرفته شود.

کلیدواژه ها: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، افسردگی، اضطراب، دختران نوجوان، پر خوری عصبی.

اثرگذاری فراگیری مهارت‌های زندگی بر سخت‌رویی روان‌شناختی و سلامت معنوی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه

ایوب کاکائی

کارشناس علوم تربیتی، مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی، دانشگاه پیام نور مرکز دالاهو

چکیده

این مقاله با هدف تعیین رابطه سخت‌رویی روان‌شناختی، هوش معنوی و مهارت‌های اجتماعی با رضایت از زندگی میان دانش‌آموزان مقطع متوسطه دوم انجام گرفت. جامعه آماری این تحقیق شامل ۲۷۰ نفر از دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم بودند که به شیوه نمونه‌گیری طبقه‌ای ساده انتخاب شدند. در این تحقیق جهت جمع‌آوری داده‌ها از چهار پرسشنامه سخت‌رویی روان‌شناختی، مقیاس هوش معنوی، مقیاس سنجش مهارت‌های اجتماعی مارتسون و پرسشنامه رضایت از زندگی استفاده شد و برای تجزیه و تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده، از رگرسیون خطی به روش هم‌زمان، ضریب همبستگی پیرسون و برای تجزیه و تحلیل داده از نرم‌افزار SPSS استفاده گردید، نتایج تجزیه و تحلیل فرضیات اصلی مشخص کرد که بین سخت‌رویی روان‌شناختی و رضایت از زندگی دانش‌آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد ($P < .001$). همچنین بین هوش معنوی و ابعاد آن با رضایت از زندگی دانش‌آموزان رابطه مثبت وجود دارد. ($P < .001$) و در ادامه نتایج نشان داد که از بین مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های مناسب، برتری‌طلبی و رابطه با همسالان با رضایت از زندگی رابطه مثبتی و معنی‌داری وجود دارد ($P < .001$) و در نهایت نتایج تجزیه و تحلیل ضرایب رگرسیون مشخص کرد که از بین متغیرهای پیش‌بین، متغیرهای سخت‌رویی روان‌شناختی، هوش معنوی، مهارت‌های مناسب و رابطه با همسالان از لحاظ آماری معنی‌دار شدند و توانستند رضایت از زندگی دانش‌آموزان را به صورت مثبت پیش‌بینی نمایند ($P < .001$).
کلیدواژه‌ها: مهارت‌های زندگی، سخت‌رویی روان‌شناختی، سلامت معنوی، رضایت از زندگی.

پیش بینی اضطراب کودکان براساس ویژگیهای شخصیتی و بهزیستی روانشناختی مادران

مریم دهقانی^{۱*}، اکبر محمدی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، گرمسار، ایران

^۲ عضو هیات علمی دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار، گرمسار، ایران

چکیده

هدف: این پژوهش با هدف پیش بینی اضطراب دانش آموزان دبستانی شهر تهران براساس ویژگیهای شخصیتی و بهزیستی روانشناختی مادران انجام گردید. روش: روش این مطالعه به شیوه توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه اولیاء دانش آموزان دبستانی تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود که از این تعداد ۲۷۴ نفر بعنوان نمونه به روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل پرسشنامه اضطراب بک، پرسشنامه ویژگی های شخصیتی _FFINEO فرم کوتاه و مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف بود. در تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده گردید. یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که بین ویژگی های شخصیت انعطاف پذیری، سازگاری، باوجدانی و برونگرایی مادران ($P < 0/05$) و همچنین بین بهزیستی روانشناختی مادران ($P < 0/001$) با اضطراب فرزندانشان و نیز بین بهزیستی روانشناختی با ویژگی های شخصیت ذکر شده ($P < 0/05$) رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد. همچنین بین بهزیستی روانشناختی با ویژگی روانرنجوری مادران ($P < 0/001$)، و بین این مولفه با اضطراب فرزند ($P < 0/001$) رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. همچنین روانرنجوری، بهزیستی روانشناختی، برونگرایی و سازگاری مادران به ترتیب با اندازه ضریب بتای استاندارد؛ ۰/۷۸۸، ۰/۱۴۸، -۰/۰۶۸ و -۰/۰۶۵ - توانستند به طور معنی داری اضطراب کودکان را پیش بینی کنند ($p \leq 0/05$). نتیجه گیری: اهمیت ویژگی های شخصیت و بهزیستی روانی اعضا و خصوصاً مادر می تواند براضطراب کودک اثر منفی یا مثبت داشته باشد. بنابراین مادران باید دقت بیشتری به خلیات و مسایل روانی خود داشته باشند تا تاثیر منفی بر مسایل رفتاری و روانی نگذارد.

کلیدواژه ها: اضطراب کودکان، ویژگی های شخصیتی، بهزیستی روانشناختی، روانرنجوری، برونگرایی.

بررسی رابطه عزت نفس و سازگاری شغلی و سرمایه های اجتماعی در کارمندان بانک سپه

نسرین پرویزی مطلق

دانشجو کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

شرایط شغلی کارکنان، چه به لحاظ جسمانی و چه از لحاظ روانی؛ به ویژه در چند دهه اخیر، مورد توجه کارشناسان و متخصصان امور قرار گرفته و تلاش ها برای ارتقای کیفیت زندگی کاری و ایجاد شرایط مناسب برای کارکنان، افزایش یافته است. در این میان، پژوهش های زیادی برای شناسایی و برطرف نمودن عوامل ایجاد شرایط نامساعد کاری انجام شده است. این پژوهش رابطه بین عزت نفس و سازگاری شغلی و سرمایه های اجتماعی را بررسی می کند. به این منظور تعداد ۲۴۸ نفر از کارمندان بانک سپه، با روش نمونه گیری تصادفی، از میان بانک های سپه شهر اصفهان انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته؛ تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS استفاده شده است که نتایج نشان داد بین عزت نفس خانوادگی، عزت نفس اجتماعی، عزت نفس شغلی - تحصیلی و سرمایه های اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد و همچنین بین سبک سازگاری، ارزش پیشرفت، ارزش خود مختاری و سرمایه های اجتماعی رابطه وجود دارد.

کلیدواژه ها: سرمایه اجتماعی، عزت نفس خانوادگی، عزت نفس اجتماعی، عزت نفس شغلی - تحصیلی، سبک سازگاری، ارزش پیشرفت، ارزش خود مختاری.

بررسی رابطه تک فرزندی و چند فرزندی و مهارت های اجتماعی بر اختلالات رفتاری کودکان

نسرین پرویزی مطلق

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه تک فرزندی و چند فرزندی و مهارت های اجتماعی بر اختلالات رفتاری کودکان می باشد که پرسشنامه ها مرتبط در جامعه ای به تعداد ۱۰۰ نفر از کودکان ۵-۷ ساله توزیع و با استفاده از پرسشنامه های مهارت اجتماعی کودکان مانتسون، پرسشنامه اختلال رفتاری راتر جهت جمع آوری داده ها، مورد استفاده قرار گرفت سپس با استفاده از نرم افزار تحلیل آماری spss-23 داده های بدست آمده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج حاصله به شرح زیر می باشد: بین تک فرزندی و چند فرزندی بر اختلالات رفتاری کودکان رابطه معناداری وجود دارد. بین تک فرزندی و چند فرزندی بر مهارت های اجتماعی کودکان رابطه معناداری وجود دارد.

کلیدواژه ها: تک فرزندی، چند فرزندی، مهارت های اجتماعی، اختلالات رفتاری، کودکان.

سوگ همسر و درمان آن

نسرین پرویزی مطلق

دانشجو کارشناسی ارشد

چکیده

اگرچه سوگ و داغدیدگی در زندگی افراد بشر رایج و همگانی است، با این وجود فقدان فرد عزیز یکی از دشوارترین و استرس زاترین رویدادی است که فرد می تواند تجربه کند و این پدیده می تواند با پیامدهای منفی متعددی در زمینه های جسمانی، اجتماعی و روانی همراه باشد. اشکال مختلف سوگ به خودی خود اختلال محسوب نمی شوند و ۶ ماه بعد از فقدان، اکثر نشانه های سوگ کاهش می یابند برای اکثر داغدیدها، زمان شفابخش درد سخت و شدید شان است و بدون این که از مشکلات هیجانی شدید رنج ببرند، می توانند با تغییر و درد همراه با سوگ کنار بیایند. این افراد بعد از مدتی به تعادل فیزیولوژیکی، شناختی، بین فردی و درون فردی خواهند رسید اما تعداد کمی از داغدیدها، حدود ۱۰٪، نیز سوگ نابهنجار که آن را سوگ بیمارگون یا طولانی مدت می نامند، تجربه می کنند (زنان بیشتر از مردان در معرض خطر بیشتری برای سوگ بیمارگون هستند) در پژوهش حاضر به بررسی اضطراب سوگ مرگ همسر پرداخته شده است.

کلید واژه ها : سوگ، داغداری، مرگ همسر.

بررسی اثربخشی قصه گویی بر رشد مفهوم سازی و قضاوت اخلاقی دختران مقطع ابتدایی

نسرین پرویزی مطلق

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

تعلیم و تربیت در رشد فردی و اجتماعی انسان نقش اساسی ایفا می کند و در جهان امروز آموزش و پرورش یکی از مهمترین و موثرترین سازمان ها برای رسیدن به این هدف می باشد که در این میان آموزش ابتدایی از اهمیت خاصی برخوردار است بنا براین این تحقیق در راستای اثربخشی قصه گویی بر رشد مفهوم سازی و قضاوت اخلاقی دختران مقطع ابتدایی بود. پژوهش حاضر با توجه به هدف از نوع کاربردی و ازلحاظ شیوهی اجرا از نوع پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دختران مقطع ابتدایی شهر خمینی شهر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بودند. و حجم نمونه در این پژوهش ۳۰ نفر (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل) از دانش آموزان یکی از مدارس (ریحانه) خمینی شهر بودند که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس و گمارش تصادفی انتخاب شدند. ابزار اندازه گیری در این پژوهش آزمون قضاوت اخلاقی (MJT)، آزمون مفهوم سنجی ویگوتسکی بودند. مداخله شامل ده جلسه قصه گویی برای گروه آزمایش بود و نتایج تحقیق در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی مورد بررسی قرار گرفت، نتایج تحقیق نشان داد که قصه گویی بر رشد مفهوم سازی و قضاوت اخلاقی دانش آموزان دختر مقطع ابتدایی اثر دارد.

کلیدواژه ها: قصه گویی، مفهوم سازی، قضاوت اخلاقی.

اثر بخشی زوج درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت، بخشش و بهزیستی روان شناختی کارمندان اداره آموزش و پرورش شهر اصفهان

نسرین پرویزی مطلق

کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، تعیین تاثیر زوج درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر صمیمیت، بخشش و بهزیستی روان شناختی زوج ها می باشد که از روش مطالعه نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل انجام شد. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه فرهنگیان شاغل شهر اصفهان در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشد که با روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انجام شد و ۲۰ نفر به عنوان نمونه به طور تصادفی در گروه آزمایش (۱۰ نفر) و گروه کنترل (۱۰ نفر) جایگزین شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه صمیمیت واکر و تامپسون (۱۹۸۳)، مقیاس بخشش خانواده توسط پولارد و همکاران (۱۹۹۸)، پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ریف (۱۹۸۰) بودند. جهت آزمودن فرضیه ۶-ها و تعیین معنی داری تفاوت بین نمره های گروه آزمایش و کنترل از روش تجزیه و تحلیل کوواریانس چند متغیری استفاده شده است. نتایج نشان می دهد که بین گروه های آزمایش و کنترل از لحاظ پس آزمون متغیرهای وابسته با کنترل پیش آزمون در سطح $p < 0/0001$ تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین فرضیه ۱ و به تبع آن فرضیه های ۱-۱ و ۱-۲ و ۳-۱ در پژوهش حاضر تایید شد. نتایج نشان می دهد که زوج درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افزایش صمیمیت، افزایش بخشش و افزایش بهزیستی روان شناختی پرسنل آموزش و پرورش تاثیر مثبت معنادار دارد.

کلیدواژه ها: زوج درمانی، پذیرش، تعهد، صمیمیت، بخشش، بهزیستی روان شناختی .

کاوش در مولفه های شایستگی حرفه ای داوران و مربیان بدمیتون (زن)

امیرحسین مهدی مقدم^۱، حانیه گرمابی^۲، سحر نورآبادی^۳، پریناز هاشمی بناب^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان اندیمشک

^۲ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان شهید هاشمی نژاد مشهد

^۳ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان فاطمه الزهرا تبریز

^۴ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی دانشگاه فرهنگیان فاطمه الزهرا تبریز

چکیده

بدمیتون از جمله ورزش هایی است که هم مردان و هم زنان آن را بازی می کنند که با توپ پر دار و راکت بدمیتون در سالن مخصوصی انجام می شود. هدف از انجام این پژوهش هم بررسی شایستگی ها، خصوصیات داوران و مربیان و چگونگی انجام بدمیتون و قوانین آن می باشد. این مقاله به روش توصیفی مروری و برای جمع آوری اطلاعات آن به منابع معتبر و مقالات مراجعه شده است. در بازی بدمیتون باید قوانین آن را درست انجام داد و با شناخت قوانین آن بتوان بازی درستی انجام داد، همچنین در بدمیتون ویژگی ها و شایستگی های مربیان و داوران بسیار مهم است، یک مربی و داور بدمیتون باید شایستگی های لازم را دارا باشد تا بازیکنان حرفه ای و خوبی هم به وجود بیایند.

کلیدواژه ها: بدمیتون، شایستگی های مربیان بدمیتون، رشد و توسعه مربیان، داوران بدمیتون.

رابطه ادراک شایستگی، پذیرش اجتماعی و الگوهای ارتباطی با اضطراب و افسردگی نوجوانان

شکوفه شادان^{۱*}، نفیسه ذکائی، شهرزاد قراخانلو، سیده زهرا طاهری

^۱ کارشناسی ارشد روانسنجی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

چکیده

جامعه مدرن کنونی گروه های مختلف افراد را با اختلالات گوناگونی مواجه کرده است. در آستانه ورود به سنین بزرگسالی که دوران گذر از نوجوانی را شامل می شود. نوجوانی که کمترین چالش ها را در این برحه داشته و توانسته آنها را با موفقیت حل کند و بحران هایی چون اضطراب و افسردگی مانع آن نشده می تواند با فراگیری و تقویت عواملی اثرگذار نظیر ادراک شایستگی، پذیرش اجتماعی و الگوهای ارتباطی مناسب فردی موفق تر و شاد کام تر گردد. هدف پژوهش حاضر بررسی این سوال بود که آیا ادراک شایستگی و پذیرش اجتماعی و الگوهای ارتباطی سهمی در اضطراب و افسردگی دارند یا خیر. پژوهش از دسته پژوهش های کاربردی از نوع توصیفی-همبستگی بود. حجم نمونه با توجه به فرمول تاباخنیک و فیدل ۲۵۰ نفر نوجوان انتخاب شد که با روش در دسترس انتخاب شدند. نتیجه پژوهش نشان می دهد که ادراک شایستگی، پذیرش اجتماعی و الگوهای ارتباطی سهم زیادی در کاهش و کنترل اضطراب و افسردگی نوجوان دارد.

کلیدواژه ها: ادراک شایستگی، پذیرش اجتماعی، الگوهای ارتباطی، افسردگی، اضطراب، نوجوان.

نیازسنجی آموزشی معلمان شهرستان پیرانشهر از دیدگاه مدیران

لیلا محمدامین زاده^{۱*}، یونس خضرپور^۲

^۱استادیار، گروه علوم تربیتی، مرکز پیرانشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، پیرانشهر، ایران

^۲کارشناسی ارشد آموزش ابتدایی، گروه علوم تربیتی، مرکز پیرانشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، پیرانشهر، ایران

چکیده

در پژوهش حاضر به تعیین نیازسنجی آموزشی معلمان شهرستان پیرانشهر از دیدگاه مدیران پرداخته شد و نیازسنجی آموزشی در سه سطح دانش، نگرش و مهارت مورد مطالعه قرار گرفت. تحقیق حاضر از نوع تحقیقات توصیفی-پیمایشی است. جامعه آماری آن کلیه مدیران شهرستان پیرانشهر است که شامل ۴۶ نفر می باشد و حجم نمونه تحقیق با توجه به اینکه تعداد محدود بود همان ۴۶ نفر مدیر به صورت تمام شماری انتخاب شد. برای شناخت عوامل مرتبط با نیازسنجی آموزشی از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد. برای اندازه گیری پایایی از روش آلفای کرانباخ استفاده شد که پایایی به دست آمده برابر ۰/۸۷ است، همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های t استفاده شد. نتایج بیانگر این است که میانگین واقعی از مقدار میانگین مفروض (۳) بیشتر است در نتیجه با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت که نیازهای دانشی، نگرشی و مهارتی معلمان پیرانشهر از دیدگاه مدیران در وضعیت بالاتر از متوسط است.

کلیدواژه ها: نیازسنجی آموزشی، دانش، نگرش، مهارت.

بررسی نقش خانواده بر سلامت روان فرزندان از طریق آموزشهای مهارت زندگی

یاسمن هاشمی فر^۱، فهیمه رجبی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی روانشناسی دانشگاه پیام نور آباد، ایران، آباد

^۲استاد دانشگاه پیام نور واحد آباد، ایران، آباد

چکیده

هدف این تحقیق بررسی نقش خانواده بر سلامت روان فرزندان از طریق آموزشهای مهارت زندگی دانش آموزان ابتدایی شهر آباد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بود. پژوهش حاضر نیمه تجربی بود و در آن از پیش آزمون و پس آزمون برای گروه های آزمایش و کنترل استفاده شد. جامعه تحقیق کلیه دانش آموزان مدارس ابتدایی آباد در سال ۱۴۰۱ بود. از بین دانش آموزان نمونه ای به حجم ۳۰ نفر با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شد و در دو گروه ۱۵ نفری (کنترل و آزمایش) توزیع گردید. گروه آزمایش در آموزش مهارت های زندگی که قبلا به والدین آموزش داده شده بود شرکت کردند، ولی گروه کنترل هیچ مداخله ای دریافت نکردند. هر دو گروه قبل و بعد آموزش به مقیاس سلامت روانی گلدبرگ (۱۹۷۲) پاسخ گفتند. به منظور آزمون فرضیه های تحقیق از آزمون تحلیل کواریانس (ANOVA) و برای آزمون فرضیه های از آزمون t دو نمونه ای مستقل در نرم افزار spss استفاده گردید. نتایج بررسی نشان میدهد آموزش مهارت های زندگی بر سلامت روان فرزندان تاثیر معناداری دارد و خانواده از طریق یاددهی این مهارتها نقش ویژه ای در سلامت روانی دانش آموزان دارد.

کلیدواژه ها: مهارت های زندگی، سلامت روان، خانواده.

اثربخشی گروه درمانی معنوی بر بهبود کیفیت زندگی و کیفیت خواب در پرستاران خانم شهر دیلم

محمد حسین ترک زاده

دانشجوی کارشناسی ارشد، روان شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، گچساران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی گروه درمانی معنوی بر بهبود کیفیت زندگی و کیفیت خواب پرستاران خانم شهر دیلم بود. طرح پژوهش یک طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه پرستاران خانم بیمارستان شهر دیلم بود. ۷۰ پرستار از مرکز بیمارستان شهر دیلم که شرایط ورود به مطالعه را داشتند به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند سپس پرستاران در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جایگزین شدند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه کیفیت زندگی و کیفیت خواب استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس انجام گرفت. یافته های پژوهش نشان داد گروه درمانی معنوی بر بهبود کیفیت زندگی و کیفیت خواب در پرستاران خانم شهر دیلم مؤثر است $P < 0/05$. نتایج این پژوهش نشان داد که از گروه درمانی معنوی می توان به عنوان روشی کارآمد برای افزایش کیفیت زندگی و کیفیت خواب پرستاران خانم استفاده نمود.

کلیدواژه ها: گروه درمانی معنوی، پرستاران، کیفیت زندگی، کیفیت خواب.

اثربخشی روان نمایشگری بر افزایش عزت نفس و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی در شهر بوشهر

محمدحسین ترک زاده

دانشجوی کارشناسی ارشد، روان شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، گچساران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی روان نمایشگری بر افزایش عزت نفس و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی در شهر بوشهر بود. طرح پژوهش یک طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش آزمون و پس آزمون با گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان پسر دارای ناتوانی یادگیری خواندن (نارساخوان) پایه سوم، مقطع ابتدایی شهر بوشهر بود. ۳۰ دانش آموز پایه سوم دارای ناتوانی یادگیری به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. سپس دانش آموزان در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جایگزین شدند. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه های عزت نفس و تاب آوری تحصیلی استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس انجام گرفت. یافته های پژوهش نشان داد آموزش روان نمایشگری بر افزایش عزت نفس و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی در شهر بوشهر موثر بود. به عبارت دیگر این مداخله توانست عزت نفس و تاب آوری تحصیلی را در گروه آزمایش ارتقا دهد. نتایج این پژوهش نشان داد که از روان نمایشگری می توان به عنوان روشی کارآمد برای افزایش عزت نفس و تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مبتلا به نارساخوانی استفاده نمود.

کلید واژه ها: روان نمایشگری، عزت نفس، تاب آوری تحصیلی، دانش آموزان نارساخوان.

بررسی رابطه هوش هیجانی و سلامت عمومی در دانش آموزان مدارس مقطع متوسطه در دوران کرونا شهرستان الیگودرز

مینا ملک محمودی

آموزگار ابتدایی اداره آموزش و پرورش الیگودرز

چکیده

رابطه بین هوش هیجانی و سلامت روانی برای سالها مورد توجه دانشمندان حوزه های مختلف از جمله روانشناسی و جامعه شناسی بوده است. با توجه به شرایط پاندمی کرونا و ایجاد انزوای اجتماعی بررسی سلامت عمومی با سازه های روانی و اجتماعی مرتبط با آن بسیار مهم و حیاتی است. لذا هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه هوش هیجانی و سلامت عمومی در دانش آموزان مدارس مقطع متوسطه در دوران کرونا شهرستان الیگودرز بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی است و جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان مقطع متوسطه شهرستان الیگودرز که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل می باشند و حجم نمونه ۴۰۰ بود که بوسیله روش کوکران تعیین گردید و بدلیل وجود کرونا از روش نمونه گیری در دسترس استفاده گردید و پرسشنامه بصورت آنلاین از طریق بستر سامانه شاد در دسترس دانش آموزان قرار گرفت. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه هوش هیجانی سالوی و مایر و پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ) استفاده شد. روش های آماری مورد استفاده ضریب همبستگی پیرسون ضریب تعیین رگرسیون و تحلیل واریانس چند متغیره بود. یافته ها حاکی از وجود رابطه معنادار بین هوش هیجانی و سلامت عمومی می باشد. هوش هیجانی می تواند سلامت روان را پیش بینی کنند. ابعاد هوش هیجانی به طور معناداری قادر به پیش بینی سلامت عمومی می باشند. با استفاده از نتایج تحقیق پیشنهاد می شود که برنامه های آموزش مهارت های هیجانی، برای ارتقای سلامت عمومی دانش آموزان در مدارس طرح ریزی شود تا بتوان عوارض ناشی از این همه گیری کرونا را تا حد امکان کاهش داد.

کلیدواژه ها: هوش هیجانی، سلامت عمومی، کرونا، دانش آموزان، الیگودرز.

مقایسه تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی و خودآگاهی هیجانی در دانشجویان دچار ناتوانی های جسمی و عادی دانشگاه تهران

ناصر سلیمانی^۱، مریم سادات متولی^{۲*}، بیتا بهرامی^۳

^۱کارشناس ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۲مربی، گروه آموزشی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت و مهندسی پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، علوم پزشکی تهران، ایران

^۳دکترای روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

ناتوانی بر ابعاد مختلف اجتماعی و اقتصادی جامعه تأثیر می گذارد، لذا توجه به جنبه های مختلف زندگی افراد ناتوان از جمله بُعد روانشناختی و برنامه ریزی صحیح به منظور مراقبت و تأمین سلامت جسمی، روانی و اجتماعی آنان ضروری به نظر می رسد. در همین راستا این مطالعه با هدف مقایسه تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی و خودآگاهی هیجانی در دانشجویان دچار ناتوانی های جسمانی و عادی انجام شد. تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت علی - مقایسه ای است. جامعه آماری پژوهش شامل همه دانشجویان دارای ناتوانی جسمانی و عادی دانشگاه تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ است که بر اساس حداقل حجم نمونه در مطالعات مقایسه ای، تعداد ۱۰۰ نفر به شیوه هدفمند به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. برای حذف عوامل مخدوش کننده، نمونه های دانشجویان عادی هم سان سازی شده و انتخاب آن ها از میان همکلاسی های دانشجویان دارای ناتوانی انجام شد. گردآوری داده های پژوهش به دو شیوه میدانی و آنلاین و با استفاده از پرسشنامه های تعهد مذهبی ورثینگتون و همکاران (۲۰۰۳)، پریشانی روان شناختی کسلر (۲۰۰۲) و خودآگاهی هیجانی گرانث و همکاران (۲۰۰۲) صورت گرفت. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از نرم افزار spss24 صورت گرفت. نتایج نشان داد میزان تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی و خودآگاهی هیجانی در دو گروه دانشجویان دارای ناتوانی جسمانی و دانشجویان عادی به لحاظ آماری تفاوت آماری معناداری ندارد ($p > 0.05$). تنها مؤلفه حل مسئله (خودآگاهی هیجانی) در دانشجویان دارای ناتوانی جسمانی به طور معناداری بیشتر از دانشجویان عادی بود ($p < 0.05$). بر خلاف پیشینه پژوهشی موجود، نتایج پژوهش حاضر اختلاف آماری معناداری را در تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی و خودآگاهی هیجانی (به جز مؤلفه حل مسئله) بین دانشجویان دارای ناتوانی جسمانی و عادی نشان نداد. این نشان می دهد دانشجویان دارای ناتوانی جسمانی شرکت کننده در پژوهش حاضر توانمندتر و باکفایت تر از جمعیت کلی افراد مبتلا به ناتوانی جسمانی هستند.

کلیدواژه ها: تعهد مذهبی، پریشانی روان شناختی، خودآگاهی هیجانی، ناتوانی جسمانی.

تاثیر بیکاری و عوامل مخرب افسردگی در بین دانشجویان استان گلستان

فخری کیا^۱، مهدیس مرادی^۲، مهری سادات مسلمی^۳، فاطمه کیا^۴، فرزانه سلیمان پور^۵، مریم

عباسی^۶، پانید خطیری^۷

^۱مدیر دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۲مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، ایران

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی موسسه آموزش عالی گلستان، ایران.

^۴معاون دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۵دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۶دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۷دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

چکیده

در این پژوهش وجود چگونگی رابطه بین بیکاری و افسردگی در بین دانشجویان گلستان مورد بررسی قرار گرفت. هدف از این مطالعه بررسی و یافتن ارتباط و ماهیت بیکاری و سیاستهای اجمالی با روحیه دانشجویان بیکار می باشد که در مرحله نخست با استفاده از اطلاعات کتابخانه ای مروری بر بیکاری و عوامل اثرگذار بر آن پرداخته شد سپس به منظور استنباط و آزمون فرضیه ها و پاسخ به سؤالات به تجزیه و تحلیل مدل پرداخته شد و نتایج نشان داد براساس فرضیه های مطرح شده بین بیکاری و تورم تبادلی وجود ندارد که همچنین رابطه معکوس بهره وری نیروی کار در این طرح به اثبات رسید.

کلیدواژه ها: افسردگی، بیکاری، دانشجویان.

ارزیابی تاثیر فرزند پروری خانوارها بر میزان خلاقیت نوجوانان

مهدیس مرادی^۱، سیده ستایش عقیلی^۲، حدیثه صفرزاده^۳، سحرناز خسروی^۴، هلنا وزواری^۵، هستی طیبی^۶

^۱مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرگان، ایران

^۲دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۳دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۴دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۵دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

^۶دانش آموز دبیرستان غیردولتی حضرت فاطمه، کردکوی، ایران.

چکیده

در این مطالعه ارتباط برخی از عوامل بر نگرش فرزند پروری بر خلاقیت نوجوانان بررسی شد و نوع نگرش فرزند پروری والدین به عنوان متغیر مستقل و میزان خلاقیت دانش آموزان به عنوان متغیر وابسته در جامعه آماری ۱۰۰ نفره نشان داد ۱۰/۵ درصد از دانش آموزان دارای خلاقیت بسیار بالا، ۳۹/۹ درصد خلاقیت زیاد، ۳۱/۸ درصد خلاقیت کم و ۱۷/۸ درصد خلاقیت بسیار کم از خود نشان داد. بین شیوه های فرزند پروری و میزان خلاقیت دانش آموزان اختلاف معنی داری وجود ندارد ($P > 0.05$). بدین معنی است که خانوارها در این حیطه نمی توانند بر رشد قوه ابتکار و نوآوری فرزندان شان به عنوان حامی نقش آفرینی کنند. همچنین مشاهده شد عواملی نظیر میزان سطح تحصیلات والدین، وضعیت رفاهی خانواده ها و ... نشان داد بین تیمارهای مورد بررسی اختلاف معنی داری وجود ندارد ($P > 0.05$). از نظر انعطاف پذیری و خلاقیت بین نوجوانان و تاثیر گذاری پدران بر عملکرد نوجوانان اثرات موثری مشاهده شد.

کلیدواژه ها: خلاقیت، فرزند پروری، میزان تحصیلات.

تربیت جنسی دختران و مهارت اجتماعی

زهرا میرسلیمانی^۱، محمدنبی شریفی^۲

^۱کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی پیام نور مرکز بوشهر

^۲موسسه خیریه نگهداری دختران معلول حضرت نرجس (س) شهرستان اقلید

چکیده

ساحت تربیتی زیستی و بدنی از جمله ساحت های شش گانه تربیتی سند تحول بنیادین است که ذیل مقوله های آن توجه به تربیت جنسی مطرح شده است. همگام با عصر جهانی شدن، تربیت به معنای عام و به طور خاص تربیت جنسی دچار تغییراتی خواهد شد که در صورت استفاده نابجا از مسائل مرتبط با تربیت جنسی، آسیب هایی در این زمینه بروز خواهد کرد. تربیت جنسی به کارگیری شیوه هایی برای ایجاد صفات و رفتارهای جنسی سالم و در عین حال زدودن صفات و رفتارهای جنسی ناشایست از مجموعه وجودی انسان است. به عبارت دیگر تربیت جنسی ارائه سلسه ای از اطلاعات ضروری روانشناختی، جسمانی و دینی در حوزه زمینه های جنسی مرتبط با فرد و به همراه آن ارائه اطلاعات و آگاهی هایی به فرد در زمینه آشنایی بیشتر با خصوصیات جنس مخالف است. نقشه آفرینش به گونه ای طرح و برنامه ریزی شده است که در آن علاوه بر تکامل و رشد زمینه های تداوم و بقای نسل، ادامه حیات و در نتیجه پیدایش انواع سازندگی ها و بنای آفرینش بر اساس بینش قرآنی مبتنی بر زوجیت و درعالم گیاه و حیوان زوجیت بر جنسیت مبتنی است.

کلیدواژه ها: تربیت جنسی، خانواده، جامعه، رفتار اجتماعی.

مدل ساختاری پیش بینی بهزیستی ذهنی مادران دارای کودک مبتلا به اوتیسم اهواز بر اساس ذهن آگاهی با میانجی گری خود شفقتی

فریبا آلبوصبیح^۱، محمدرضا برنا^۲

^۱کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

^۲استادیار روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران

چکیده

در هدف از این پژوهش بررسی برآزش مدل ساختاری پیش بینی بهزیستی ذهنی مادران دارای کودک مبتلا به اوتیسم اهواز بر اساس ذهن آگاهی با میانجی گری خود شفقتی بود. به این منظور از طریق روش نمونه گیری در دسترس نمونه‌ای به حجم ۱۱۰ مادر کودک اوتیسم انتخاب شدند. و به صورت آن لاین به پرسشنامه های بهزیستی ذهنی، ذهن آگاهی و خود شفقتی پاسخ دادند. داده ها با استفاده از روش مدل یابی معادلات ساختاری تحلیل شدند. به منظور به دست آوردن ضرایب پایایی در این پژوهش روش آلفای کرونباخ به کار برده شد. نتایج نشان داد پس از اصلاح مدل از طریق همبسته کردن خطاها برآزش مناسبی داشت و مسیر میانجی گری معنی دار بودند به این معنی که تعلق خود شفقتی به صورت جزئی رابطه بین ذهن آگاهی با بهزیستی ذهنی را میانجی گری کرد.

کلیدواژه ها: بهزیستی ذهنی، ذهن آگاهی، خود شفقتی، اوتیسم.

تجربه های خاص در آموزش ابتدایی

مرجان فاروقی^۱، دادخدا حاتمی گوربندی^۲

^۱دانشجو معلم دانشگاه فرهنگیان، پردیس فاطمه الزهرا بندرعباس

^۲مربی/دکتری ادبیات فارسی دانشگاه آزاد واحد سیرجان، دبیر آموزش و پرورش مرکز استعدادهای درخشان شهید حقانی

چکیده

آموزش و پرورش مهمترین و مولدترین بخش هر جامعه ای می باشد. و معلم مهمترین نقش را در نظام آموزش و پرورش هر کشوری بر عهده دارد. از آنجا که اگر معلم خودش را نشناسد، نمی تواند جهان و دیگران، خصوصاً دانش آموزان را آنگونه که هستند بشناسد. پس روایت های معلمان درباره زندگی روزانه و حرف های خودشان در مدرسه و جامعه، که به شناخت بهتری از خودشان منجر می شود و به فهم و ادراکی عمیق از "چستی تدریس و معلمی" کمک می کند.

در درس تجربه های خاص در آموزش ابتدایی، من تجربیات، خاطرات و دستاوردهایی را که در طول ۸ ترم دانشگاه فرهنگیان به عنوان دانشجو معلم داشتم را نوشتم. و همچنین از ورود زودهنگام به کلاس درس نیز مطالبی را بیان کردم.

کلیدواژه ها: تجربیات، دانشگاه فرهنگیان، آموزش ابتدایی، کارورزی.

پیش بینی تقلب تحصیلی آنلاین بر اساس باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی

زهرا تنها^۱، معصومه روشن پور^۲، راضیه جلیلی^۳

^۱استادیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

^۲ارشد روانشناسی تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

^۳استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش بینی تقلب تحصیلی آنلاین بر اساس باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی دانش آموزان دختر دوره متوسطه انجام شد. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر گردآوری داده ها توصیفی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانش آموزان دختر دوره متوسطه مشغول به تحصیل در مدارس متوسطه شهر خرم آباد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند. به این منظور تعداد ۱۵۰ نفر از این افراد با استفاده از فرمول تاپاکینگ و همکاران (۲۰۰۷) و به روش نمونه گیری در دسترس با توجه به شرایط کرونا انتخاب شدند و به مقیاس کوتاه تقلب تحصیلی آنلاین (OACS-BF) ویسی و همکاران (۱۴۰۱)، مقیاس نظریه تلویحی هوش (ITIS) عبدالفتاح و یاتس (۲۰۰۶)، نسخه تجدیدنظر شده پرسش نامه اهداف پیشرفت (AGQ-R) الیوت و مورایاما (۲۰۰۸) و پرسش نامه خودکارآمدی تحصیلی (ASEQ) جینگز و مورگان (۱۹۹۹) پاسخ دادند. پس از گردآوری الکترونیکی پرسش نامه ها، داده های جمع آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره به شیوه همزمان تحلیل شد. نتایج نشان داد که بین باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی با تقلب تحصیلی آنلاین رابطه معنی داری وجود دارد ($p < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۶۴/۳ درصد واریانس تقلب تحصیلی آنلاین به وسیله باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی تبیین می شود. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی و خودکارآمدی تحصیلی توان پیش بینی تقلب تحصیلی آنلاین دانش آموزان دوره متوسطه را دارند.

کلید واژه ها: تقلب تحصیلی آنلاین، باورهای ضمنی هوشی، اهداف پیشرفت تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی.

تاثیر ساختار سازمانی بر انگیزش شغلی کارکنان: نقش میانجی حمایت سازمانی

راضیه جلیلی^۱، محمد علی چراغ پورمیری^۲، زهرا تنها^۳

^۱استادیار گروه علوم تربیتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

^۲ارشد مدیریت آموزشی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

^۳استادیار گروه روانشناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه آزاد خرم آباد، خرم آباد-ایران

چکیده

تحقیق حاضر با هدف تاثیر ساختار سازمانی بر انگیزش شغلی کارکنان اداری آموزش و پرورش ناحیه یک شهر خرم آباد با نقش میانجی حمایت سازمانی انجام شد. روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی به روش معادلات ساختاری (تحلیل مسیر) بود. جامعه آماری شامل کلیه کارکنان اداری آموزش و پرورش ناحیه یک شهر خرم آباد به تعداد ۱۱۲ نفر (۱۹ زن و ۹۳ مرد) بود. با استفاده از جدول کرجسی-مورگان تعداد ۸۷ نفر (۱۵ زن و ۷۲ مرد) به عنوان نمونه آماری تعیین و با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی انتخاب شدند. ابزار تحقیق شامل سه پرسشنامه استاندارد ساختار سازمانی رابینز (۱۹۹۸) با پایایی ۰/۸۷ و حمایت سازمانی آیزنبرگر و همکاران (۱۹۸۶) با پایایی ۰/۷۸ و انگیزش شغلی معلمان مازلو (۱۹۸۹) با پایایی ۰/۷۸ بود. در تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های فراوانی، درصد، نمودار، مرکزی و پراکندگی برای داده های توصیفی و از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون و تحلیل مسیر برای داده های استنباطی استفاده شد. نتایج نشان داد که رابطه ی معناداری بین ساختار سازمانی و حمایت سازمانی و انگیزش شغلی کارکنان اداری آموزش و پرورش ناحیه یک شهر خرم آباد مشاهده شد. ساختار سازمانی (۰/۳۹۵) (۴۰٪) و حمایت سازمانی (۰/۰۷۹) (۸٪) واریانس تغییرات انگیزش شغلی کارکنان اداری آموزش و پرورش ناحیه یک شهر خرم آباد را تبیین کردند. آزمون تحلیل مسیر نشان داد که بین ساختار شغلی و حمایت سازمانی و انگیزش شغلی کارکنان اداری آموزش و پرورش ناحیه یک شهر خرم آباد اثر مستقیم برقرار است، هم چنین بین ساختار سازمانی و انگیزش شغلی با میانجی حمایت سازمانی اثر غیر مستقیم برقرار است.

کلید واژه ها: ساختار سازمانی، حمایت سازمانی، انگیزش شغلی، کارکنان آموزش و پرورش.

اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر معناداری زندگی و خود افشایی هیجانی در مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی شهر کازرون

نوید نادری

دانشجوی کارشناسی ارشد، روان‌شناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، گچساران، ایران

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر معناداری زندگی و خود افشایی هیجانی در مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی شهر کازرون بود. طرح پژوهش یک طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه آزمایش و کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمام مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی در شهر کازرون بود. ۳۰ نفر از مادران به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. سپس دانش‌آموزان در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جایگزین شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده گردیده است. یافته‌های پژوهش نشان داد آموزش مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی بر معناداری زندگی و خود افشایی هیجانی مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی شهر کازرون مؤثر است $P < 0/05$. نتایج این پژوهش نشان داد که از آموزش مهارت‌های اجتماعی مبتنی بر پردازش شناختی می‌توان به عنوان روشی کارآمد برای خود افشایی هیجانی و معناداری زندگی مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی استفاده نمود.

کلید واژه‌ها: آموزش مهارت‌های اجتماعی، پردازش شناختی، معناداری زندگی، خود افشایی هیجانی، کم‌توان ذهنی.

اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر بلوغ هیجانی و تحمل پریشانی نوجوانان پسر

آتنا اسدی نیا

کارشناس ارشد روان شناسی بالینی، گروه روان شناسی، واحد نیشابور، دانشگاه آزاد اسلامی، نیشابور، ایران

چکیده

پژوهش حاضر باهدف بررسی اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر بلوغ هیجانی و تحمل پریشانی نوجوانان پسر انجام شد. در این پژوهش که از نوع نیمه آزمایشی با پیش آزمون - پس آزمون و گروه کنترل بود، ۳۰ نفر از دانش آموزان نوجوان پسر مقطع ابتدایی مشهد، به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند. سپس جلسات آموزشی برای افراد گروه آزمایش، به صورت گروهی طی ۸ جلسه، براساس مدل تنظیم هیجان گراس اجرا گردید؛ در حالی که چنین مداخله ای برای گروه کنترل صورت نگرفت. پرسش نامه بلوغ هیجانی (سینگ و بهارگاو، ۱۹۹۰) و تحمل پریشانی (سیمونز و گاهر، ۲۰۰۵) در مورد شرکت کنندگان اجرا گردید. از شاخص های آمار تو صیفی (میانگین و انحراف معیار) و تحلیل کوواریانس چند متغیره برای تجزیه و تحلیل داده های پژوهش استفاده گردید. نتایج به دست آمده نشان داد که بین دو گروه آزمایش و کنترل در متغیرهای بلوغ هیجانی و تحمل پریشانی تفاوت معناداری وجود دارد ($P < 0.05$). از این رو آموزش تنظیم هیجان می تواند به عنوان یکی از مداخلات مؤثر توسط آموزگاران جهت افزایش بلوغ هیجانی و تحمل پریشانی نوجوانان به کار گرفته شود.

کلیدواژه ها: آموزش تنظیم هیجان، بلوغ هیجانی، تحمل پریشانی.

رویکردی بر تعریف شاخص‌های مؤثر بر فرهنگ آموزش در مدارس

ژیلا بابایی

کاردانی آموزش ابتدایی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه غیرانتفاعی معراج سلماس، سلماس

چکیده

این مطالعه با بررسی مروری رویکردی بر تعریف شاخص‌های مؤثر بر فرهنگ آموزش در مدارس انجام شد. روش تحقیق از نوع تحلیل محتوی بود و جامعه آماری کتاب و مقالات مرتبط در حوزه فرهنگ آموزش در مدارس بود. فرهنگ را می‌توان مجموعه‌ای از باورها، آیین‌ها، اندیشه‌ها، آداب و ارزش‌هایی دانست که بر یک جامعه حاکم است. به عبارت دیگر، فرهنگ مقوله‌ای است که در سطح جامعه و گروه معنا می‌یابد و در تعامل بین آن‌ها، شیوه ارتباط و تعامل میان افراد آن جامعه را بیان می‌کند. تبادل فرهنگ را می‌توان یک نظام فکری دانست که در گفتار و رفتار جامعه تجلی می‌یابد. مشکل فرهنگ و آموزش اولین مشکل نظام ماست. هیچ تغییری رخ نخواهد داد مگر اینکه نظام آموزش و پرورش نقش اساسی در آن ایفا کند. آموزش و پرورش سنگ بنای آینده کشور است. هیچ چیز به اندازه آموزش و پرورش مهم نیست، آینده کشور در دست آموزش و پرورش و معلمان کشور است. ثروت اصلی هر ملتی نیروی انسانی آن است و آموزش و پرورش این ثروت را از بالقوه به واقعی تبدیل می‌کند. اعتقاد به مساله آموزش و پرورش یک باور عمیق، اصولی، اصولی و ایدئولوژیک است و این را می‌تواند با بهبود یا ایجاد فرهنگ در آموزش مهیا ساخت از جمله شاخص‌های مؤثر در تحقق این امر می‌توان به کیفیت تدریس، ارتباط با دانش آموز، امکانات آموزشی، فضای فیزیکی خوب، سبک تدریس، فعالیت‌های فوق برنامه و قوانین و مقررات مدرسه اشاره کرد.

کلیدواژه ها: فرهنگ آموزش، سبک تدریس، آموزش و پرورش، معلمان و دانش آموزان.

چالش‌های سازگاری فرارو پرستاران بارداری: یک مطالعه مرور روایتی

مینا شایسته فر^۱، حسن بابامحمدی^۲، محمدرضا عسگری^۳

^۱ دانشجوی دکتری پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

^۲ دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

^۳ دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

چکیده

زنان بارداری با چندین مشکل و چالش جدید روبرو می‌شوند، که برخی به راحتی با آنها سازگار می‌شوند و برخی دیگر برای سازگاری با آنها تلاش می‌کنند؛ بنابراین خطر شروع یا عود اختلالات روانی افزایش می‌یابد. وقتی فرد با محیط یا موقعیت جدیدی روبرو می‌شود، باید خود را به منظور مدیریت، یادگیری و انطباق با موقعیت یا محیط انبوه تنظیم کند. اگر سپری کردن دوران بارداری همراه با مشاغل پر مسئولیت و دربرگیرنده سطوح استرس و پیچیدگی بالا مانند حرفه پرستاری باشد، می‌تواند بر چالش‌های این دوران در زمان ارائه مراقبت پرستاری بیافزاید، بنابراین پژوهش حاضر با هدف مرور چالش‌های سازگاری فرارو پرستاران بارداری طراحی شده است. با توجه به هدف پژوهش و با استفاده از کلیدواژه‌های بارداری (Pregnancy) و سازگاری (Coping, Adaptation, Adjustment) بدون در نظر گرفتن بازه زمانی در پایگاه‌داده‌های PubMed, Scopus, SID, Magiran و Web of science جستجو انجام شد. پس از بررسی مقالات بدست آمده که ۹ مقاله مرتبط‌تر با هدف پژوهش انتخاب شدند. ارزیابی مقالات نشان داد که زنان بارداری استراتژی‌های مختلفی را برای سازگاری در این دوران اتخاذ می‌کنند که می‌تواند متاثر از ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، حمایت خانوادگی، سازمانی و... باشد و یا منجر به اختلال در سازگاری شود. با توجه به احتمال بروز پیامدهای نامطلوب در پرستاران بارداری و تمایل به اولویت قرار دادن بیمار حتی در صورت احتمال به خطر افتادن سلامتی پرستار و فرزندش، نیاز به آموزش‌ها، حمایت‌های خانوادگی و سازمانی وجود دارد. پایه شواهد برای اطلاع از توسعه مدیریت استرس دوران بارداری یا مداخلات افزایش سازگاری کافی نیست. خلاء اشاره شده در جستجوی پایگاه‌داده‌های مختلف به ویژه در مطالعات کیفی مشخص می‌باشد، تمرکز اغلب مطالعات بر متغیرهای کمی در پرستاران بارداری می‌باشد، کما اینکه سازگاری فرآیندی اجتماعی و متاثر از روابط اجتماعی و انسانی می‌باشد که نیاز به تبیین شدن در زمینه اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی آن جامعه دارد.

کلیدواژه‌ها: سازگاری، پرستار، بارداری.

بررسی رابطه بین عزت نفس و هوش هیجانی با انگیزه یادگیری در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرنند

زهرا زعیم باشی تاج آبادی

کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

چکیده

هدف مطالعه بررسی رابطه بین عزت نفس و هوش هیجانی با انگیزه یادگیری در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرنند بود، از جامعه آماری مزبور بر اساس جدول کرجسی و مورگان نمونه ای به تعداد ۲۵۰ نفر تعیین گردید که بصورت تصادفی ساده انتخاب شدند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷)، پرسشنامه ی هوش هیجانی بار-ان (۱۹۸۰) و پرسشنامه انگیزه پیشرفت (۱۹۹۰) استفاده شد. در این تحقیق برای تجزیه و تحلیل داده های آماری از آزمون همبستگی اسپیرمن و پیرسون استفاده شده است. کلیه تجزیه و تحلیل ها با وسیله نرم افزار SPSS انجام گرفته است. نتایج حاصل نشان داد که بین عزت نفس و هوش هیجانی با انگیزه یادگیری در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرنند رابطه وجود دارد بین عزت نفس و هوش هیجانی در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرنند رابطه وجود دارد. بین هوش هیجانی با انگیزه یادگیری در بین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر زرنند رابطه وجود دارد. **کلیدواژه ها:** عزت نفس، هوش هیجانی، انگیزه یادگیری.

تاثیر آموزش خوددلسوزی بر احساس تنهایی در کودکان

فاطمه اسماعیل زاده خوش قامت

دانشجوی روانشناسی عمومی موسسه آموزش عالی شرق گلستان

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش خوددلسوزی بر احساس تنهایی در کودکان بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر پایه پنجم اسلامشهر در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. از میان جامعه آماری با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند و براساس نمره پرسشنامه احساس تنهایی در پیش آزمون، ۳۰ نفر که دارای ملاک های ورود و خروج بودند نمونه آماری را تشکیل دادند. این ۳۰ نفر به طور تصادفی در ۲ گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل گزینش شدند که گروه آزمایش، ۱۲ جلسه آموزش خوددلسوزی را دریافت کرد و گروه کنترل در لیست انتظار قرار دارند. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده ها از تحلیل کوواریانس و برای تسریع در نتایج حاصله از نرم افزار استفاده شد. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش خوددلسوزی منجر به کاهش معنادار احساس تنهایی در کودکان دبستانی می شود. با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهاد می شود از آموزش خوددلسوزی جهت کاهش احساس تنهایی در کودکان استفاده گردد.

کلیدواژه ها: آموزش خوددلسوزی، احساس تنهایی، کودکان.

رابطه بین حل مسئله و رضایت زناشویی در بین مراجعین خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ استان سیستان و بلوچستان

مریم سامعی، مهلا زوری، هانیه نوبخت، نیلوفر نخعی مقدم

سازمان بهزیستی استان سیستان و بلوچستان، مرکز مشاوره تلفنی ۱۴۸۰

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه بین مهارت حل مسئله و رضایت زناشویی مراجعین خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل است. بدین منظور ۴۰ زوج (۸۰ زن و شوهر) از بین مراجعین متأهل خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ زاهدان انتخاب شدند. مهارت حل مسئله در ۳ جلسه ۲۵ دقیقه‌ای آموزش داده شد. مقیاس صمیمیت زناشویی (IS) برای ارزیابی صمیمیت کلی و پرسشنامه نیازهای صمیمیت زناشویی (MINQ) برای ارزیابی نیازهای صمیمیت در هشت بعد (عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی، اجتماعی-تفریحی) استفاده شد. برای تجزیه تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین، انحراف استاندارد) و استنباطی (تحلیل کواریانس) استفاده شد. نتایج بیانگر اثربخشی مهارت حل مسئله بر رضایت زناشویی کلی بود. مبتنی بر یافته‌های این پژوهش، مهارت حل مسئله می‌تواند برای ارتقاء رضایت زناشویی به عنوان یک مهارت کارآمد بکارگرفته شود که در پایان مورد بحث قرار گرفته است.

کلیدواژه‌ها: مهارت حل مسئله، رضایت زناشویی، مراجعین خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰.

اثربخشی بخشودگی در زنان دچار خیانت زناشویی در بین مراجعین مرکز مشاوره تلفنی ۱۴۸۰ استان سیستان و بلوچستان

حدیث اکبری، مائده ضیائی، زهرا قزاق، مریم سامعی

سازمان بهزیستی استان سیستان و بلوچستان، مرکز مشاوره تلفنی ۱۴۸۰

چکیده

زمینه: خیانت یکی از چالش های عمده ایست که زوجین درگیر و زوج درمانگران با آن روبه رو هستند. بخشودگی یکی از راهکارهایی است که به فرد خیانت دیده کمک می کند تا اثرات مخرب حاصل از خیانت را به حداقل برساند. هر چند بخشودگی مفهومی جهانی است اما عوامل مؤثر بر آن از فرهنگی به فرهنگ دیگر متفاوت می باشد. به همین منظور پژوهش حاضر از طریق بررسی تجارب زیسته ی بخشودگی در زنان خیانت دیده این عوامل را مورد جست و جو قرار داده است. هدف: این پژوهش با هدف شناخت تجربه ی زیسته ی بخشودگی زنان دچار خیانت زناشویی انجام شد. روش: با ۱۰ نفر از زنانی که خیانت همسر خود را بخشوده و در پرسشنامه ی بخشودگی اینرایت نمره ی ۲۶۶/۵ و بالاتر دریافت کرده بودند مصاحبه ی عمیق نیمه ساختاریافته به عمل آمد. پس از مصاحبه با نفر دهم داده ها به ا شباع رسید. یافته ها: برای تحلیل داده ها از روش ۷ مرحله ای کلازی استفاده گردید. نتایج حاصل از کدگذاری اولیه با شکل گیری ۸۲ واحد معنایی همراه بود که با توجه به اشتراکات موجود آن ها در قالب ۱۴ زیرمضمون دسته بندی شدند. در نهایت زیرمضمون ها در قالب ۴ مضمون اصلی طبقه بندی شدند که عبارتند از: عوامل متمرکز بر فرد، عوامل متمرکز بر همسر، عوامل متمرکز بر رابطه و عوامل بیرونی. نتیجه گیری: به نظر می رسد بتوان یافته های نسبتاً جدید به دست آمده را با توجه به بافت فرهنگی تبیین نمود.

کلیدواژه ها: خیانت، بخشودگی، پدیدارشناسی، همسران، مراجعین خط مشاوره تلفنی ۱۴۸۰.

تحلیل مفاهیم بلوغ عاطفی و خودشفقتی و نقش آن در سلامت معنوی

دکتر عاطفه حیرت^۱، لیلا مهدوی^۲

^۱استادیار، دانشکده الهیات و معارف اهل بیت، رشته مطالعات زنان دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

^۲کارشناسی ارشد مشاوره

چکیده

امروزه توجه به بعد معنوی سلامت در بسیاری از تعاریف ارائه شده برای سلامتی مدنظر قرار گرفته است و پیشنهادهایی برای گنجاندن سلامت معنوی به عنوان یکی از ابعاد سلامتی در تعریف سازمان بهداشت جهانی از سلامت ارائه شده است. یکی از ایرادات مطالعات مربوط به سلامت معنوی تا زمان حاضر ناتوانی آنها در تجزیه ابعاد مختلف معنویت بوده است. سلامت معنوی اثربخشی فوق العاده ای بر بسیاری از متغیرهای روانشناسی دارد، کما اینکه عوامل زیادی در کیفیت سلامت معنوی موثر است. بنابراین چرخه ای از مفاهیم بر یکدیگر تاثیر و تاثیر متقابل دارند. در این نوشتار به دو مورد از آنها که هم جزو پیامدهای سلامت معنوی هستند و هم در ارتقا آن موثر هستند، اشاره می شود. لازم به ذکر است خود شفقتی و بلوغ عاطفی به عنوان آیتم های سلامت روانی هم محسوب می شود اما اگر انسان را در مسیر رشد حقیقی و رسیدن به کمال یاری کند می توان آنها را در چرخه سلامت معنوی نیز مهم دانست. متغیرهایی که هم زمینه تعقل و یافتن راههای کمال و بالتبع سلامت معنوی را فراهم میکنند و هم با ارتقاء سلامت معنوی کیفیت آنها نیز ارتقا پیدا می کند.

خود انتقادگری و مروری بر مدل‌های نظری ارتباط حرمت نفس پایین و افسردگی و توصیه های پیشگیرانه اسلامی

عاطفه حیرت^۱، بهاره نکویی^۲

^۱ استادیار گروه معارف اهل البیت، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

^۲ کارشناسی ارشد مشاوره

چکیده

خود انتقادی مولفه ای است که معمولاً با دستیابی به اهداف سرسختانه و قضاوت از خود تعریف می شود واکثراً با احساس بی ارزشی، گناه، شکست و آسیب همراه است. دو نوع ناکارآمد خود ارزیابی منفی عبارتند از خود انتقادی مقایسه ای و خود انتقادی درونی. از آنجایی که خود انتقادگری یک عامل آسیب پذیری شخصیتی است که باعث ایجاد و حفظ مشکلات روان شناختی از جمله افسردگی و خودکشی می شود. لذا این مقاله به تحلیل حرمت نفس پایین به عنوان یکی از علل خود انتقادگری درونی و مدل های نظری ارتباط آن با افسردگی می پردازد. مدل آسیب پذیری_ مستعد کننده، مدل اثر زخم، مدل رابطه دو سویه، مدل پیشرو_راهنما، مدل آسیب پذیری_ استرس، مدل آسیب پذیری با متغیرهای واسطه ای و تعدیل کننده از جمله مدل های تبیین کننده این رابطه است. از طرفی در نقطه مقابل حرمت نفس پایین، عزت نفس وجود دارد. دین اسلام عزت را مخصوص پروردگار دانسته ها و انسان ها در پرتو بندگی الهی می توانند عزت واقعی را تجربه کنند. عوامل افزایش عزت نفس در منابع اسلامی شامل بندگی خداوند، تقوا، دل بریدن از غیر خدا، حق مداری، صداقت و پرهیز از طمع، رفتارهای جاهلانه و اظهار نیاز به مردم می باشد.

کلیدواژه ها: خود انتقادگری حرمت نفس پایین افسردگی توصیه های اسلامی.

بررسی عوامل موثر و تاثیرپذیر از درمان پردازش مجدد (هولوگرافیک) مطالعات مروری: نظام مند

شهرام نورزاده

دانشجوی دکتری روانشناسی سلامت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، البرز، ایران

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی عوامل موثر و تاثیرپذیر از درمان پردازش مجدد (هولوگرافیک) به صورت مطالعات مروری نظام مند است. پژوهش حاضر یک مرور توصیفی و با توجه به روش اجرا جزء مطالعات مروری نظام مند است. جستجوی سابقه پژوهشی با استفاده از پایگاه‌های داده‌های الکترونیکی زیر شامل پایگاه اطلاعات علمی (SID)، پرتال جامع علوم انسانی، پایگاه مجلات تخصصی نور، pubmed، web of science، google scholar و sciencedirect بدون محدودیت زمانی در ایران انجام شد. نتایج این تحقیق نشان داد که درمان پردازش مجدد (هولوگرافیک) بر درمان اختلالات نظیر خودکشی، افزایش کنترل، شناخت، هیجان افراد، افزایش معنای زندگی، ادراکات درمان جویان، میزان سازگاری اجتماعی، کاهش نشانه‌های کلی آسیب شناختی و تکانشگری بیماران افسرده و بهبود سلامت عمومی زنان متقاضی طلاق می‌تواند تاثیرگذار باشد.

کلیدواژه ها: درمان پردازش مجدد، هولوگرافیک، مرور توصیفی، مطالعات مروری نظام مند، پایگاه‌های داده‌های الکترونیکی.

اثربخشی آموزش ریاضی به شیوهی آی مت بر مهارت‌های اجتماعی و کارکردهای اجرایی کودکان پیش دبستانی

معصومه مددی^۱، مهدیه شفیع نادری^۲

^۱ کارشناس ارشد آموزش و پرورش ابتدایی

^۲ استادیار موسسه آموزش عالی امام جواد (ع)

چکیده

پژوهش حاضر به منظور تعیین اثربخشی آموزش ریاضی به شیوهی آی مت بر مهارت‌های اجتماعی و کارکردهای اجرایی کودکان پیش دبستانی شهر سده صورت گرفت. این پژوهش به لحاظ هدف یک پژوهش کاربردی و به لحاظ شیوهی گردآوری اطلاعات یک پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش کلیه کودکان پیش دبستانی ۶ تا ۷ ساله شهر سده به تعداد ۱۸۰ نفر، در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود که ۳۰ نفر از دانش‌آموزان با روش نمونه‌گیری هدفمند و براساس ملاک‌های ورود و خروج به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند و سپس به دو گروه معادل ۱۵ نفره تقسیم شدند و با گزینش تصادفی یکی از گروه‌ها به عنوان گروه آزمایش و دیگری به عنوان گروه کنترل تعیین شد. پرسشنامه مهارت‌های اجتماعی گرشام و الیوت فرم معلم (۱۹۹۹) و پرسشنامه سنجش رفتاری کارکردهای اجرایی-نسخه پیش دبستانی (۲۰۰۲) به عنوان پیش‌آزمون توسط معلم تکمیل گردید. گروه آزمایش تحت مداخله‌ی آموزش ریاضی به شیوهی آی مت قرار گرفت و گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکردند. سپس پرسشنامه‌های فوق توسط معلم به عنوان پس‌آزمون تکمیل شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل کوواریانس چند متغیره استفاده گردید. مقدار F محاسبه شده برای متغیر مهارت‌های اجتماعی برابر با ۱۵/۶۰۳، و برای متغیر کارکردهای اجرایی ۲۶/۰۱۷ می‌باشد که در سطح ۰/۰۵ معنادار است. یافته‌های پژوهش نشان داد که آموزش ریاضی به شیوهی آی مت به کودکان پیش دبستانی باعث افزایش خودتنظیمی، مهار پاسخ، انعطاف‌پذیری شناختی، سازماندهی و برنامه‌ریزی، آغازگری تکلیف، اعتمادبنفس، عزت نفس، رشد اجتماعی، عاطفی و شناختی، دقت دیداری، تمرکز و خودکنترلی و افزایش حس همکاری آنان شد، به عبارتی می‌توان گفت که آموزش ریاضی به شیوهی آی مت بر مهارت‌های اجتماعی و کارکردهای اجرایی کودکان پیش دبستانی موثر بوده است. از نتایج این پژوهش می‌توان در سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی وزارت آموزش و پرورش، موسسات آی مت و تمامی مراکز پیش دبستانی استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: مهارت‌های اجتماعی، کارکردهای اجرایی، آموزش ریاضی، شیوهی آی مت، پیش دبستانی.

تأثیر اپلیکیشن شاد در یادگیری دانش آموزان

عفت مختاری ترشیزی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بردسکن

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر استفاده از اپلیکیشن آموزشی شاد در یادگیری دانش آموزان انجام شده است. امروزه متخصصان و تکنولوژیست‌های آموزشی معتقدند که معلمان و مربیان در آموزش و پرورش باید از برنامه‌ها، روش‌های تدریس و رسانه‌های جدید آموزشی استفاده کنند. یکی از مهم‌ترین دلایل لزوم توجه به فناوری‌های الکترونیکی تأثیر در خور توجه آن‌ها در نظام آموزشی و به ویژه در فرایند یاددهی و یادگیری است؛ به طوری که این ابزارها با کارایی شگفت‌انگیزشان پایه و اساس یادگیری را تحت‌الشعاع قرار داده‌اند و یکی از این ابزارها که امروزه در حوزه آموزش کاربرد دارد، اپلیکیشن‌های آموزشی می‌باشد. از جمله مزایای استفاده از اپلیکیشن‌های آموزشی، تسهیل یادگیری، افزایش سرعت یادگیری و در نتیجه کاهش زمان یادگیری، توجه به تفاوت‌های فردی در امر یادگیری، توانایی جلب توجه فراگیرنده به موضوع تدریس و به کارگیری حواس بینایی، شنوایی به طور هم‌زمان است که موجب یادگیری بهتر، پایدارتر و عمیق‌تر در مهارت‌های چهارگانه می‌شود. لذا در پژوهش حاضر، تأثیر استفاده از اپلیکیشن آموزشی شاد در یادگیری دانش آموزان بررسی شده است. در این راستا جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان پایه ششم شهرستان بردسکن که از اپلیکیشن شاد استفاده می‌کردند را تشکیل دادند و از بین آنها ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند تا به سؤالات پرسشنامه محقق ساخته که حاوی ۲۵ سؤال و ۶ مؤلفه بود، پاسخ دهند. نتیجه‌ای که از این پژوهش بدست آمد این بود که استفاده از اپلیکیشن شاد می‌تواند در زمینه یادگیری دانش آموزان تأثیر بسزایی داشته باشد و سبب رشد و موفقیت در آموزش و یادگیری دانش آموزان شود.

کلیدواژه‌ها: اپلیکیشن شاد، موبایل، یادگیری.

مشکلات آموزشی دانش آموزان مرزی (دیر آموز)

مهدی عظیمی^۱، حسین جمشیدیان^۲

^۱ دانشجوی دکتری کودکان با نیازهای خاص دانشگاه اصفهان

^۲ دکتری کودکان با نیازهای خاص دانشگاه آزاد اهواز

چکیده

می دانیم که بعضی از کودکان سریعتر از کودکان دیگر می آموزند و نیز بعضی از آنان از دیگر همسالانشان در یادگیری کندترند و در نتیجه در تامین نیازهای خویش و یا خواسته های دیگران از آنان دچار مشکلاتی می شوند.

کودکان دیر آموز گروهی از کودکان هستند که بهره هوشی معادل ۷۰ تا ۸۵ دارند و حدود ۱۳/۶ درصد کل جمعیت را تشکیل می دهند. این گروه از کودکان دارای هیچ گونه علامت جسمی یا ظاهری مشخصی نیستند و به جز در امور تحصیلی و فعالیتهای پیچیده ذهنی که ممکن است با شکست مواجه شوند در سایر امور زندگی می توانند مستقل عمل کرده و موفق شوند.

اغلب محققان و متخصصان بر این اعتقادند که اگر چه افراد دیرآموز ممکن است نیازهای آموزشی

ویژه داشته باشند با این حال برای جاییابی در سیستم آموزشی ویژه مناسب نیستند و باید در مدارس عادی آموزش ببینند. با در نظر گرفتن این وضعیتیک معلم در کلاس درس عادی با طیفی از دانش آموزانی سر و کار دارد که از نظر ویژگیهای شناختی و عاطفی در سطوح مختلفی قرار دارند و اگر بخواهد در امر آموزش به این کودکان موفق باشد باید شناخت همه جانبه ای نسبت به همه ی آنها داشته باشد و آموزش خود را با سطوح مختلف توانایی های گوناگون دانش آموزان سازش دهد. این امر مستلزم صرف وقت فراوان توسط معلم کلاس و گذراندن دوره های آموزشی مناسب برای شناخت صحیح ویژگیهای دانش آموزان دیر آموز و چگونگی مداخله موثر در فرآیند آموزش و یادگیری آنها می باشد. برنامه ریزی برای آموزش این دانش آموزان مستلزم دقت و تلاش فراوان است. برنامه های تدوین شده برای آموزش و توانبخشی این کودکان باید متناسب با نیازهای همه جانبه آنها باشد و در این راه باید حداکثر مشارکت دانش آموزان و خانوادههای آنها را فراهم کرد. آموزش فردی شده، کار تیمی، و افزایش مهارتهای اجتماعی در این کودکان می بایست مورد تاکید قرار گرفته و ارزیابی مستمر و پویا از عملکرد دانش آموزان و برنامه های اجرا شده، صورت گیرد.

کلید واژه ها: دانش آموزان دیرآموز، چالشهای آموزشی دانش آموزان مرزی، راهکارهای آموزشی و توانبخشی.

تأثیر راهبردهای خواندن بر درک مطلب دانش آموزان پایه سوم ابتدایی شهر بیضا

مهری زارعی^۱، منصور داوری کشکولی^۲، احمد رضا رفیع پور^۳

^۱آموزشگاه سید ضیاءالدین حسینی الهاشمی

^۲آموزشگاه سید ضیاءالدین حسینی الهاشمی

^۳آموزشگاه سید ضیاءالدین حسینی الهاشمی

چکیده

پژوهش حاضر از نوع نیمه تجربی و با هدف تبیین تأثیر آموزش راهبردهای خواندن بر درک مطلب دانش آموزان پایه سوم ابتدایی شهر بیضا انجام شد. نمونه پژوهش ۲۰۵ دانش آموز پسر و دختر پایه سوم ابتدایی شهر بیضا بود که به صورت تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انتخاب گردید. پس از انتخاب نمونه پژوهش، دانش آموزان به صورت تصادفی به دو گروه آزمایش و شاهد تقسیم شدند و از هر دو گروه آزمون تشخیص سطح خواندن (صفهان) عابدی و عزیزیان، ۳۸۲ (گرفته شد. سپس طی ۲۰ جلسه راهبردهای خواندن گروه آزمایش اجرا گردید. پس از انجام این آموزش ها آزمون مذکور مجدداً از دانش آموزان هر دو گروه گرفته شد و با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و با روش آماری t مستقل مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج این تحلیل نشان داد که آموزش راهبردهای خواندن باعث افزایش میانگین نمرات دانش آموزان پایه سوم ابتدایی گردید. همچنین آموزش راهبردهای خواندن باعث افزایش میانگین نمرات دانش آموزان پایه سوم ابتدایی دختر گردید. همچنین بین میانگین نمرات دانش آموزان پسر و دختر پایه سوم ابتدایی تفاوت معنادار وجود ندارد.

کلیدواژه ها: خواندن، درک مطلب، دانش آموزان پایه سوم ابتدایی دختر و پسر.

بررسی اثربخشی یادگیری معکوس ریاضی پایه ششم ابتدایی بر ادراک شایستگی و خوش بینی تحصیلی دانش آموزان

حمیده جعفرزاده

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه ارومیه

چکیده

با رشد و شکوفایی، تکنولوژی، فناوری، علوم تربیتی و راه کارهای بهبود آموزش رویکردهای آموزشی مختلفی به وجود آمده اند که نسبت به رویکردهای سنتی دارای مزایای بسیاری هستند. یکی از این روش ها یادگیری معکوس است که شیوه آموزش سنتی را وارانه می کند و تکالیف را به مدرسه و آموزش درس را به خانه منتقل می کند. هدف از تحقیق حاضر بررسی اثربخشی یادگیری معکوس ریاضی پایه ششم ابتدایی بر ادراک شایستگی و خوش بینی تحصیلی دانش آموزان شهر ارومیه است. بدین منظور ۳۰ نفر از دانش آموزان پایه ششم انتخاب شدند و در دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و کنترل قرار گرفتند. گروه آزمایش شیوه یادگیری معکوس را دریافت کرد و گروه کنترل شیوه رایج در آموزش را دریافت کرد. داده ها با استفاده از پرسش نامه های ادراک شایستگی هارت (۱۹۸۵) و خوش بینی تحصیلی شانن موران و همکاران (۲۰۱۱) گردآوری شدند. نتایج به دست آمده نشان داد که آموزش ریاضی به شیوه معکوس سبب افزایش معنادار خوش بینی تحصیلی و ادراک شایستگی در دانش آموزان گروه آزمایش گشته است. بنابراین یادگیری معکوس با بهبود و تقویت یادگیری و ایجاد هیجان های مثبت سبب افزایش ادراک شایستگی و خودبینی تحصیلی در دانش آموزان می گردد، چرا که زمینه ساز شکل گیری تجربه های موفقیت در دانش آموزان می گردد.

کلیدواژه ها: یادگیری معکوس، ریاضی، خوش بینی تحصیلی و ادراک شایستگی.

خودمراقبتی در سالمندان مبتلا به پرفشاری خون: یک مطالعه مرور روایتی

ملیحه عامری^۱، محمدرضا عسگری^۲، حسن بابامحمدی^۳

^۱ دانشجوی دکتری پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

^۲ دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

^۳ دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران

چکیده

پرفشاری خون به عنوان یک معضل جهانی منجر به بروز عوارض خطرناک و میزان بالای مرگ و میر در سالمندان مبتلا شده است. یکی از راهکارهای توصیه شده در این زمینه تغییر سبک زندگی خصوصاً خودمراقبتی در این بیماران بوده است. روند آهسته و گاه‌بدون علامت بیماری پرفشاری خون در سالمندان می‌تواند منجر به بروز چالش‌هایی در زمینه خودمراقبتی شود که نیازمند انجام مداخلات موثر جهت بهبود سبک زندگی این بیماران باشد. بنابراین پژوهش حاضر با هدف مرور خودمراقبتی سالمندان مبتلا به پرفشاری خون طراحی شده است. با توجه به هدف پژوهش و با استفاده از کلیدواژه‌های پرفشاری خون (Hypertension)، سالمندی (Elderly) و خودمراقبتی (Self-care) بدون در نظر گرفتن بازه زمانی در پایگاه‌داده‌های Web of Science، PubMed، Scopus، SID، Magiran جستجو انجام شد. پس از بررسی مقالات بدست آمده ۸ مقاله که ارتباط بیشتری با هدف پژوهش داشتند انتخاب شدند. ارزیابی مقالات نشان داد که خودمراقبتی در سالمندان بدو تشخیص ابتلا به پرفشاری خون آغاز می‌شود ولی با وجود اعتقاد به خودمراقبتی و تلاش در جهت پایبندی به اصول مراقبتی، خودمراقبتی آن‌ها در سطح مطلوبی قرار ندارد. خودمراقبتی در این افراد تحت تاثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد. عدم حمایت اجتماعی خصوصاً از طرف خانواده، عدم دسترسی به منابع اطلاعاتی، مشکلات اقتصادی، وجود اختلالات روانی نظیر افسردگی و ناامیدی از موانع مهم در دستیابی به این هدف مهم بوده است. در صورت انجام خودمراقبتی موثر خودشکوفایی یک نتیجه مطلوب خواهد بود که سبک زندگی فعال و مدیریت شرایط را به همراه خواهد داشت. بنابراین با توجه به مرور انجام شده لازم است تا مداخلات موثری در جهت بهبود خودمراقبتی در سالمندان مبتلا به پرفشاری خون انجام شود تا به واسطه آن و تغییر سبک زندگی موثر امکان مدیریت مطلوب پرفشاری خون فراهم شود.

کلیدواژه‌ها: پرفشاری خون، سالمندی، خودمراقبتی.

بررسی رابطه ی شادکامی با جلوگیری از اضطراب، استرس و فرسودگی شغلی دبیران متوسطه آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان

محمد علی پیرکمالی^۱، هادی غلامی^۲، مژگان ملاشاهی^۳، معصومه میرکمالی^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، مدرس تمام وقت، مأمور آموزشی دانشگاه فرهنگیان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری، گروه علوم تربیتی، زاهدان، ایران.

^۲آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش نصرت آباد، سیستان و بلوچستان، ایران.

^۳آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، سیستان و بلوچستان، ایران.

^۴دبیر آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، سیستان و بلوچستان، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه شادکامی در جلوگیری از اختلالات روانی از جمله اضطراب، استرس و فرسودگی شغلی در دبیران زن و مرد آموزش و پرورش ناحیه دو شهرستان زاهدان است و جامعه آماری شامل ۱۰۰ نفر از دبیران مرد و زن متاهل می باشد که ۵۰ نفر از آنان را دبیران مرد و ۵۰ نفر دیگر را دبیران زن تشکیل می دهند می باشد، که بصورت نمونه ی در دسترس انتخاب شده اند. برای جمع آوری داده های پژوهش از تست شادکامی آکسفورد در ایرانی ها که شامل ۲۹ سوال می باشد و خرده مقیاس های فرسودگی شغلی و اضطراب و استرس ۲۱ سوالی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون، جدول هیستوگرام به میانگین و انحراف معیار استفاده شده است و مشخص شد بین شادکامی و متغیرهای پژوهش از جمله (سن، جنس، تحصیلات) ارتباط معناداری وجود دارد و بین شادکامی و پارامترهای اختلالات روانی رابطه معناداری وجود ندارد. همچنین در پژوهش حاضر سطح معناداری متغیرهای پژوهش با شادکامی ۰/۸۱۰ می باشد.

کلیدواژه ها: شادکامی، دبیران آموزش و پرورش، اختلالات روانی، فرسودگی شغلی.

واکاوی مفهوم پژوهش در تعلیم و تربیت

محمد علی پیرکمالی^{۱*}، راضیه شهرکی میرزایی^۲، مریم میرکمالی^۳، مرضیه یعقوبی^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، مدرس تمام وقت، مأمور آموزشی دانشگاه فرهنگیان سیستان و بلوچستان، گروه علوم تربیتی، پردیس های شهید مطهری و رسالت زاهدان، زاهدان، ایران.

^۲آموزگار ابتدایی خرید خدمات، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، زاهدان، ایران.

^۳آموزگار ابتدایی خرید خدمات آموزشی، آموزش و پرورش نصرت آباد، زاهدان، ایران.

^۴آموزگار ابتدایی، مدارس غیر دولتی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، زاهدان، ایران.

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر واکاوی پژوهش در تعلیم و تربیت است که به شیوه ی اسنادی با مطالعه ی منابع و مقالات مرتبط با موضوع در فروردین ۱۴۰۰ انجام گرفت، توجه به پژوهش سبب می شود نگاه به تعلیم و تربیت چند بعدی و کامل گردد و سبب می شود تا به میزان توجه به کار به صورت جامع بیشتر از قبل شود، توجه به افزایش دانش و توانمندی معلمان و کارکنان مدارس در حوزه ی پژوهش سبب توسعه ی فرهنگ پژوهش می شود و براساس استنباط های صورت گرفته در پژوهش حاضر می توان گفت که پژوهش زمینه ساز رشد و توسعه کشور در ابعاد مختلف است که زمینه ساز تجلی آن آموزش و پرورش است و توجه این نهاد به این مساله دستاوردهایی چون توسعه فرهنگ پژوهش، تبدیل مدرسه به یک محیط یاددهی- یادگیری- (سازمان یادگیرنده)، حل مشکلات تربیتی در قالب توجه به مباحث پژوهشی، زمینه سازی برای ایجاد رضایت در کارکنان، تقویت و بهبود آموزش را به دنبال دارد، پیشنهاد می شود در پژوهش های بعد در ارتباط با فرایند درس پژوهی و اقدام پژوهی و تاثیر آن در فرایند آموزش مقاله ای نوشته شود.

کلیدواژه ها: پژوهش، تعلیم و تربیت، اقدام پژوهی.

بررسی رابطه آموزش مجازی بر سواد آموزان

محمد علی پیرکمالی^{۱*}، هادی غلامی^۲، مژگان ملاشاهی^۳، معصومه میرکمالی^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، مدرس تمام وقت، مأمور آموزشی دانشگاه فرهنگیان سیستان و بلوچستان، پردیس شهید مطهری، گروه علوم تربیتی، زاهدان، ایران.

^۲آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش نصرت آباد، سیستان و بلوچستان، ایران.

^۳آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، سیستان و بلوچستان، ایران.

^۴دبیر آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، سیستان و بلوچستان، ایران.

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی رابطه آموزش مجازی بر سواد آموزان که به شیوه ی توصیفی-همبستگی با در نظر گرفتن کلیه ی سواد آموزان اداره آموزش و پرورش ناحیه ۲ به عنوان جامعه ی آماری و ۲۰۰ سواد آموز (۱۵۰ زن و ۵۰ مرد) به عنوان نمونه ی آماری انتخاب شدند در این پژوهش از پرسشنامه ی محقق ساخته ی سه سوالی با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۶۸۳ استفاده گردید؛ با توجه به نتایج به دست آمده می توان گفت که محتوای مجازی توانسته بر آموزش این دسته از افراد تاثیر بگذارد اما بر کیفیت آموزش و رشد یادگیری تاثیر منفی داشته است بنابراین پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی در ارتباط با شاخص های سواد آموزی مقاله ای نوشته شود.

کلیدواژه ها: آموزش مجازی، سواد آموزان، مردان و زنان سواد آموز، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان.

مقایسه میزان اثربخشی ارزشیابی کیفی توصیفی با سایر ارزشیابی ها

محمد علی پیرکمالی^{۱*}، نرجس خاتون میری کبیر^۲، خدیجه پیرکمالی^۳، سعیده پیرکمالی^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان، زاهدان، ایران

^۲آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش میرجاوه، زاهدان، ایران

^۳آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان زابل، زابل، ایران

^۴آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان زابل، زابل، ایران

چکیده

در توسعه آموزش و پرورش ملاکها و فاکتورهای متعددی نقش دارند و مهمترین آن نظام ارزشیابی در آموزش می باشد. سنجش و ارزشیابی یکی از عناصر مهم فرآیند است. ارزشیابی جزئی جدایی ناپذیر از فرایند یاددهی یادگیری محسوب می گردد که از آن طریق می توان، میزان مسیر طی شده تا رسیدن به اهداف آموزشی را مشاهده نمود آنچه را که می توان از آن به عنوان مهم ترین تغییر دنیای امروز در عرصه آموزش و پرورش یاد کرد تفاوتی است که در نوع نگرش جهان به ارزشیابی تحصیلی رخ داده است. تغییری که در آن حافظه مداری و حفظ کردن صرف مطالب درسی دانش آموزان رنگ می بازد و جای خود را به سنجش مستمر و گام به گام می دهد. در روش ارزش یابی توصیفی، برخلاف گذشته معلم در کنار دانش آموز است نه در مقابل او، چرا که این ارتباط باعث از بین رفتن اضطراب های ناشی از برگزاری آزمون و بهبود روابط معلم و دانش آموز و صمیمیت میان آنها می شود. هدف اصلی و اساسی دوره ابتدایی رشد و شکوفایی آنهاست که در ارزشیابی توصیفی برای هر یک از آنان ابزار و روش مناسب پیش بینی شده است. ارزشیابی کیفی - توصیفی شیوه ای از ارزش یابی تحصیلی است که اطلاعات لازم و معتبر و مستند برای شناخت دقیق و همه جانبه ی فراگیران در ابعاد مختلف یادگیری، با استفاده از روش ها و ابزارهای مناسب سنجش، در حول فرایند یاددهی - یادگیری فراهم. بنابراین به طور اجمال می توان گفت که نظام ارزشیابی کیفی - توصیفی نوعی ارزشیابی است.

کلیدواژه ها: ارزشیابی، ارزشیابی توصیفی، اثربخشی.

بررسی مقایسه ای پیشرفت تحصیلی کودکان در خانواده های پر جمعیت و کم جمعیت

محمد علی پیر کمالی^{۱*}، محمد علی میر کمالی^۲، فاطمه میری کبیر^۳، سپیده احمدی^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، گروه علوم تربیتی، دانشکده فنی دخترانه رسالت زاهدان (حیدری خباز)، زاهدان، ایران.

^۲آموزگار مدارس ابتدایی، آموزش و پرورش ناحیه ۲ زاهدان، زاهدان، ایران.

^۳آموزگار مدارس ابتدایی، خرید خدمات آموزشی، آموزش و پرورش نصرت آباد، زاهدان، ایران.

^۴آموزگار مدارس ابتدایی، آموزش و پرورش عشایر سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

چکیده

جایگاه کودک در خانواده در رشد شخصیت وی بسیار مهم است و هر اندازه روابط کودک با خواهر و برادر و والدین صمیمانه تر و محبت آمیزتر باشد کودک از آرامش روانی و اعتماد به نفس بیشتری برخوردار خواهد بود. اما کسی که فاقد اعتماد به نفس باشد، در تحصیل ناموفق است. پژوهش حاضر با هدف مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در خانواده های تک فرزند و چند فرزند انجام گرفت. کودکانی که خواهر یا برادر ندارند در مقایسه با کودکان هم سن و سال خود که تک فرزند نیستند مهارت های ارتباطی و اجتماعی ضعیف تری دارند. بر اساس این یافته ها می توان نتیجه گرفت که مهارت های اجتماعی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان تاثیر مثبت دارد که کودکان معمولا در خانواده های چند فرزندی این مهارت ها را بهتر کسب می کنند. البته کسب این مهارت ها توسط کودکان تک فرزند و از طریق ارتباط با هم سالان نیز امکان پذیر می باشد.

کلیدواژه ها: پیشرفت تحصیلی، کودکان، خانواده های پر جمعیت، خانواده های کم جمعیت.

تربیت فرزندان از دیدگاه اسلام

محمد علی پیر کمالی^{۱*}، بهار علیزاده جهان آبادی^۲، کیمیا رخشانی^۳، صدیقه پودینه تمیز^۴

^۱دکترای برنامه ریزی درسی، مدرس تمام وقت، مأمور آموزشی دانشگاه فرهنگیان سیستان و بلوچستان، پردیس های شهید مطهری و

رسالت زاهدان، گروه علوم تربیتی، زاهدان، ایران.

^۲مقتضای شغل آموزگاری در مدارس آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

^۳آموزگار ابتدایی مدارس آموزش و پرورش ناحیه ۱ زاهدان، زاهدان، ایران.

^۴آموزگار ابتدایی مدارس آموزش و پرورش شهرستان زابل، زابل، ایران.

چکیده

بچه همان زمانی که به دنیا می آید. غریزه علم یابی او زنده است. و از جمله غرایزی که زنده بالفعل و وابسته به علم یابی، غریزه محبت یابی است. همان طوری که وقتی بچه به دنیا می آید غذا می خواهد و فطرتش پستان مادر را طلب می کند، فطرتش ناز می خواهد، دست نوازش مادر را طلب می کند، پس پدر و مادران توجه داشته باشند که حتماً بچه را خود مادر شیر دهد، بچه را شیرخوارگاه نبرند، بچه را به مهد کودک نسپارند، همه والدین این را می دانند بچه یک ماهه را وقتی که نوازشش کنی، روی او بخندی، تبسم کنی، او نیز می خندد و تبسم می کند، و اگر سر او داد بزنی گریه می کند. سبب ارائه این تحقیق تبیین این است که یک فرزند از همین کودکی نیازمند به تربیت دینی و اسلامی می باشد و نباید تربیت را فقط در آداب معاشرت و چگونگی خوردن و خوابیدن دانست، بلکه تربیت لحظه به لحظه عمر و همه ابعاد زندگی انسان را دربر خواهد گرفت. ما در مقاله پیش رو به علت احساس چنین ضرورتی، مباحث زیر را بررسی می کنیم: اهمیت تربیت فرزندان و احترام به آنان، چگونگی رابطه با فرزندان، زمان، تأثیر و چگونگی تربیت دینی و...
کلیدواژه ها: آداب، تربیت، فرزند، اسلام.

رویکردی بر فرهنگ مهارت آموزی زندگی دانش آموزان

رقیه محمودی

کارشناسی ارشد، رشته شیمی گرایش فیزیک، دانشگاه پیام نور ارومیه، ارومیه. ایران

چکیده

این تحقیق با هدف بررسی رویکردی بر فرهنگ مهارت آموزی زندگی دانش آموزان انجام شد. تحول در روش ها و محتوای آموزشی کتاب های درسی از دیگر محورهای مهم برای توانمندسازی هر چه بیشتر دانش آموزان است که همواره مورد توجه کارشناسان آموزشی است. به منظور بررسی اهمیت مهارت آموزی در نظام آموزشی، بازنگری در روش های آموزشی و محتوای آموزشی کتب درسی یکی از گام های مهمی است که باید در این راستا برداشته شود. در این تحقیق به موضوعاتی از قبیل مزایا و کاربردهای مهارت های زندگی، تعاریف و ابعاد مهارت های زندگی، اهداف آموزش مهارت های زندگی، زیر ساخت نظری آموزش مهارت های زندگی و پیشینه مهارت های زندگی پرداخته شده است.

کلیدواژه ها: فرهنگ مهارت آموزی، دانش آموزان، مهارت های زندگی.

رویکردی بر اختلالات یادگیری خاص

مرضیه رضایی شیرمرد

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تربیتی، رشته آموزش ابتدایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ارومیه. ایران

چکیده

تحقیق با هدف بررسی رویکردی بر اختلالات یادگیری خاص انجام شد. در این تحقیق به موضوعاتی از قبیل انواع اختلالات یادگیری، علل بروز اختلالات یادگیری، انواع ناتوانی های یادگیری، درمان اختلالات یادگیری، علائم و نشانه های اختلالات یادگیری پیش از مدرسه، معیارهای DSM5 برای اختلال یادگیری خاص و ویژگی های تشخیصی اختلال یادگیری خاص پرداخته شده است.

کلیدواژه ها: اختلالات یادگیری، ناتوانی های یادگیری، معیارهای DSM5 برای اختلال یادگیری خاص.

بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته تحصیلی (مطالعه موردی: دانش آموزان دختر مقاطع متوسطه شهرستان بوشهر)

خدیجه شاکردرگاه

کارشناس ارشد ادبیات عرب

چکیده

هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی عوامل موثر بر انتخاب رشته تحصیلی در بین دانش آموزان دختر مقاطع متوسطه شهرستان بوشهر می باشد. این مطالعه از منظر هدف یک پژوهش کاربردی است و بر اساس نحوه گردآوری داده ها نیز یک پژوهش توصیفی-پیمایشی محسوب می شود. کلیه دانش آموزان دختر مقاطع متوسطه شهرستان بوشهر که بر اساس آمار تعداد آن ها در سال ۱۴۰۱ به ۱۱۱۳ نفر می رسد، جامعه آماری ما را تشکیل می دهند که از این بین ۲۸۵ نفر بر اساس فرمول کوکران به عنوان نمونه آماری به روش نمونه گیری ساده تصادفی انتخاب شدند. ابزار اصلی گردآوری داده های تحقیق پرسشنامه استاندارد پرسشنامه عوامل موثر در انتخاب رشته تحصیلی دانش آموزان مختارزاده و علیزاده (۱۳۹۸) می باشد. این پرسشنامه دارای ۳۱ سوال بوده و هدف آن ارزیابی عوامل موثر در گرایش انتخاب رشته تحصیلی دانش آموزان (نظر دبیر و مشاور تحصیلی، علاقه دانش آموز، نظر خانواده، سوابق تحصیلی، استعداد تحصیلی) می باشد. نمره گذاری پرسشنامه بصورت طیف لیکرت ۵ نقطه ای می باشد. در پژوهش مختارزاده و علیزاده (۱۳۹۸) روایی صوری و محتوایی این مقیاس توسط اساتید دانشگاه مورد تایید قرار گرفت. برای بررسی اعتبار مقیاس از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که میزان ۰/۷۶ گزارش شد. در این تحقیق از روش های موجود در آمار توصیفی و استنباطی جهت بررسی و تجزیه و تحلیل داده ها استفاده می شود. نرم افزار مورد استفاده در این تحقیق، نرم افزار spss ۲۲ می باشد. نتایج تحقیق نشان می دهد که بین نظر دبیر و مشاور تحصیلی، علاقه دانش آموز، نظر خانواده، سوابق تحصیلی، استعداد تحصیلی با انتخاب رشته تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

کلیدواژه ها: رشته تحصیلی، مشاور تحصیلی، علاقه، خانواده، استعداد تحصیلی.

پیش بینی افسردگی بر اساس ناگویی هیجانی و مکانیسم های دفاعی در بیماران عروق کرونری قلب

پرستو پور حسینی^۱، مرجان حسین زاده تقوایی^۲، فرحناز مسچی^۳

^۱کارشناس ارشد روانشناسی بالینی

^۲استادیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

^۳استادیار گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

چکیده

هدف: بیماری قلبی-عروقی یکی از مهم ترین عوامل مرگ و میر در جهان است. در سال های اخیر نقش عوامل روانی در بروز و تشدید بیماری های قلبی-عروقی بویژه عروق کرونری، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. این مطالعه با هدف، پیش بینی افسردگی بر اساس ناگویی هیجانی و مکانیسم های دفاعی در بیماران عروق کرونری قلب انجام شد. روش: روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر، شامل کلیه افراد مبتلا به بیماری عروق کرونری قلب شهر خرم آباد در سال ۱۴۰۰ و حجم نمونه، برابر با ۱۵۵ نفر از افراد جامعه آماری بود که به صورت نمونه گیری تصادفی سیستماتیک انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات در این پژوهش شامل سه پرسش نامه ی، افسردگی بک (۱۹۹۶)، ناگویی هیجانی (TAS-20) (۱۹۹۴) و پرسشنامه مکانیزم های دفاعی (DSQ_40) (۱۹۸۳) بود. فرضیات تحقیق، با استفاده از نرم افزار SPSS24 مورد بررسی قرار گرفت. یافته ها: بررسی نتایج در کل نشان داد که، مکانیسم دفاعی رشد یافته (پخته) با ضریب منفی و مکانیسم دفاعی روان آزاده با ضریب مثبت بر افسردگی بیماران قلبی تاثیر معناداری دارند ($p < 0.01$). اما بین متغیرهای ناگویی هیجانی و مکانیسم دفاعی رشد نیافته با افسردگی، رابطه معنی دار وجود نداشت. نتیجه گیری: بنابراین، با مدیریت استرس و مواجهه ی کارآمد با عوامل تنش زا می توان، به کاهش افسردگی بیماران عروق کرونری قلب کمک نمود.

کلید واژه ها: افسردگی، ناگویی هیجانی، مکانیسم های دفاعی، بیماران عروق کرونری قلب.

چالش ها و فرصت های ناشی از کرونا در تعلیم و تربیت پسا کرونا

بهارالسادات نجیبی^{۱*}، علی اکبر والی^۲

^۱وابسته به آموزش و پرورش

^۲وابسته به سازمان آموزش و پرورش

چکیده

کرونا و اثرات مخرب و مفید و پیامدهای مثبت و منفی آن بویژه در عرصه ی آموزش، مورد توجه بسیاری از پژوهشگران در سالهای اخیر بوده است؛ این بیماری پیامدهای جسمی، روانی و اجتماعی زیادی داشته که فراگیران ما اگر از گروه آسیب دیده نباشند، احتمالاً متأثر از آشنایان و بستگان آسیب دیده ی خود خواهند بود. نتایج پژوهش ها نشان می دهد برای داشتن کمترین تبعات، آسیب شناسی و شناسایی و تحلیل نقاط ضعف و قوت ایجاد شده ضروری به نظر می رسد تا با توجه به نتایج آن، برنامه درسی، عناصر تعلیم و تربیت و نقش مورد انتظار از آنها را بازبینی، بازآفرینی و برای آینده (پسا کرونا) برنامه ریزی کنیم؛ البته نباید در این برنامه ریزی فقط چالش ها را در نظر گرفت و از فرصت های مهم ایجاد شده، غافل ماند؛ آموزش مجازی از جمله مصداق های پیشرفت فناوری اطلاعات و ارتباطات بوده که برای بهبود کیفیت آموزش بسیار مناسب و فرصتی بزرگ برای پسا کروناست؛ اما پژوهشها نشان داده اند که زیر ساخت های فناوری اطلاعات و ارتباطات باید قوی تر شوند تا بتوانند بدون مانع، خدمات را ارائه دهند و اهداف آموزش مجازی را به خوبی تحقق بخشند. در این مقاله به بررسی فرصت ها و چالشهای پسا کرونا با تحلیل پیامدهای مثبت و منفی جسمی، روانی و اجتماعی ناشی از کرونا پرداخته ایم.

کلیدواژه ها: آموزش مجازی، پسا کرونا، پیامد، چالش ها، فراگیران، فرصت ها.

اهمیت، ضرورت و نقش اخلاق حرفه ای مدیران و معلمان در فرآیند تعلیم و تربیت

نگار رضائی^۱، فاطمه راستی^۲، زینب شفیعی^۳، بهارالسادات نجیبی^۴، علی اکبر والی^۵

وابسته به سازمان آموزش و پرورش

چکیده

امروزه اخلاق حرفه ای به عنوان یکی از مهم ترین عوامل موفقیت و بهره وری در سازمان ها مطرح بوده و اغلب سازمان ها با هدف جلب اعتماد ارباب رجوع و افزایش کارآمدی، پارامترهای اخلاقی را مورد توجه و در دستور کار خود قرار می دهند. از طرفی نیروی انسانی از مهم ترین منابع سازمان ها است و اگر این نیرو با انگیزه و روحیه ی کافی، سعی کند استعدادها و مهارت هایش را در خدمت سازمان بکارگیرد، بی شک افزایش بهره وری و کارآمدی را شاهد خواهیم بود. در سازمان آموزش و پرورش، اصلی ترین کارگزاران و مجریان برنامه های تربیتی، مدیران و معلمان هستند که وجود اخلاق حرفه ای در آنها، آثار و پیامدهای مثبت زیادی دارد؛ پس در مراکز عالی و تربیت معلم باید بیشتر به این مسئله توجه شود و تدابیر بیشتری در این زمینه اندیشیده شود؛ چون اخلاق خصلتی درونی و علمی است و توضیح آن یا وجود واحدهای درسی و کلاس های اخلاق بصورت تئوری برای ایجاد اخلاق حرفه ای در مدیران و معلمان آینده، کافی نیست؛ در این مقاله، به بررسی اهمیت و ضرورت وجود اخلاق حرفه ای مدیران و معلمان، ویژگی ها و پیامدهای مثبت آن پرداخته ایم.

کلیدواژه ها: اخلاق، اخلاق حرفه ای، آموزش و پرورش، تربیت اخلاقی، مدیران و معلمان.

نقش معلم و تربیت معلم در تحولات اخیر تعلیم و تربیت

بهارالسادات نجیبی^۱، زینب شفیعی^۲، نگار رضایی^۳، فاطمه راستی^۴، علی اکبر والی^۵

وابسته به سازمان آموزش و پرورش

چکیده

تعلیم و تربیت از نیازهای ضروری انسان برای قرار گرفتن در مسیر درست حرکت به سوی رشد و بالندگی است و امروزه جوامع نیاز به تعلیم و تربیتی که پرورش همه جانبه فراگیران را در دستور کار خود دارد به وضوح احساس می کند. وظیفه نهادهای تربیتی و آموزشی، تنها انتقال اطلاعات و دانستنی ها نیست؛ بلکه باید فراگیران را برای وظایف و مسئولیت هایی که در اجتماع دارند آماده کنند؛ معلم، اصلی ترین مجری و کارگزار نهاد رسمی تعلیم و تربیت بوده و تربیت درست اخلاقی و اجتماعی دانش آموز بر عهده اوست؛ پس باید صلاحیت کافی داشته باشد تا بتواند این وظیفه را به نحو احسن انجام دهد؛ از این رو معلمان قبل از آغاز به کار در مدرسه، در دانشگاه فرهنگیان یا اصطلاحاً تربیت معلم آموزش می بینند تا صلاحیت کافی جهت تربیت درست دانش آموزان را پیداکنند؛ ازطرفی تحولات اخیر نظیر در پیش گرفتن رویکرد مجازی در دوران کرونا و تلفیق فناوری و تکنولوژی با آموزش در پساکرونا، روند تعلیم و تربیت را تا حدود زیادی تغییر داده و نقش و جایگاه معلمان در آموزش و تدریس را نیز تحت تاثیر خود قرار داده است. دراین مقاله به بررسی نقش معلم و تربیت معلم در تحولات اخیر تعلیم و تربیت پرداخته ایم.

کلیدواژه ها: آموزش مجازی، تکنولوژی، تربیت معلم، تعلیم و تربیت، یادگیری الکترونیکی.

جایگاه انسان کامل در قرآن و راهکارهای آموزش موثرتر این مفهوم در تربیت دینی مقاطع مختلف

بهارالسادات نجیبی^{۱*}، علی اکبر والی^۲

وابسته به آموزش و پرورش

چکیده

در بین تمامی موجودات، تنها انسان است که میتواند با اعمالش خود را به پایین ترین درجه حیوانی برساند یا با استفاده ی درست از استعدادها و سرمایه هایش، به درجه ی انسان کامل که مظهر جامع اسم الله است، صعود نماید؛ انسان کامل، مثل اعلای ذات الهی است که آموزش مفاهیم آن برای همه ی انسان هایی که فرصت رسیدن به درجه کمال دارند، ضروری است و نباید این تصور را داشت که فقط معصومین، اولیاء یا افراد خاص و مقدس میتوانند به این مقام برسند؛ چون حیات مادی و مدنی، فرصتی برای رسیدن به کمال است که همه ی افراد بشر می توانند با استفاده از آن به غایت هدف آفرینش انسان یعنی حیات طیبه و قرب الهی برسند؛ آنچه برای رسیدن به کمال مهم است، معرفت و شناخت خدا در پندار، گفتار و کردار است؛ از طرفی هر مکتب و مذهبی درباره ی انسان کامل سخن به میان آورده که آنچه مهم است، دیدگاه کلی آن است؛ در این مقاله به بررسی مفهوم جایگاه انسان کامل و جایگاه آن در قرآن و نیز شیوه های آموزش موثر و کارآمدتر آن در دروس مربوط به الهیات مقاطع مختلف ابتدایی، متوسطه و دانشگاهی پرداخته ایم.

کلیدواژه ها: الهیات، انسان کامل، چهارده معصوم، قرآن کریم، کمال، مظهر الله.

بررسی ارتباط همدلی و خودشیفتگی بر کیفیت روابط زناشویی

زهرا عزیزی^{۱*}، رسول خیرخواه قدیم^۲، هادی سروری^۳

^۱مدیر گروه روانشناسی دانشگاه تهران دانشکده علوم انسانی، تهران، ایران

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره گرایش مشاوره خانواده دانشگاه تهران، پردیس بین الملل ارس، ایران

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه تهران، پردیس بین الملل ارس، ایران

چکیده

خودشیفتگی با چندین نتیجه منفی در روابط عاشقانه و با اختلال عملکرد در روابط بین فردی مرتبط است. از نظر تجربی، اطلاعات محدودی در مورد چگونگی تأثیر خودشیفتگی در تعامل مشاهده شده در روابط عاشقانه در دسترس است. این تحقیق با استفاده از یک طرح خاطرات روزانه با زوج های عاشقانه متفاوت (۱۰۸ نفر) در یک رابطه مستقر (یعنی ۳ ماه)، حق و آسیب پذیری را با نتایج مرتبط با حفظ روابط عاشقانه بررسی کرده ایم. بزرگسالی با هیچ نتیجه روابط عاشقانه مرتبط نبود. نتایج مدل های چند سطحی نشان داد که زنان با سطح بالاتری از خودشیفتگی، همچنین شرکای مرد خود را به طور قابل توجهی بالاتر از خصومت نشان دادند. مردان همچنین اگر شریک زن خود سطح بالاتری از خودشیفتگی داشته باشد، عصبانیت بیشتری نشان خواهند داد. خودشیفتگی با تأثیر مثبت مشاهده شده در هر یک از تحلیل ها همراه نبود. نتایج مطابق با تحقیقات قبلی در مورد زوجین در این نکته است که خودشیفتگی زنان با مشکلات بیشتر در روابط عاشقانه برای زنان و شرکای مرد آنها همراه است. یافته ها با توجه به درک بهتر رفتارهایی که منجر به نارضایتی و اختلال عملکرد در روابط عاشقانه که در آن خودشیفتگی وجود دارد، مورد بحث قرار گرفت.

کلیدواژه ها: خودشیفتگی، زناشویی، روابط عاشقانه.

رویکردی بر مقالات مرتبط با عملکرد یادگیری مغز محور در مدارس ابتدایی

سمانه علوی دمیرچی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تربیتی، رشته برنامه درسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه، ارومیه، ایران

چکیده

تحقیق با هدف بررسی رویکردی بر مقالات مرتبط با عملکرد یادگیری مغز محور در مدارس ابتدایی انجام شد. یادگیری مبتنی بر مغز به عنوان هر استراتژی آموزشی تعریف می شود که از اطلاعات مربوط به مغز انسان برای بهبود یادگیری و تسهیل درس ها با تاکید بر اینکه مغز به طور طبیعی چگونه یاد می گیرد، استفاده می کند. این یک روش توسعه راه حل های خلاقانه برای مشکلات است. این یک فعالیت مشترک است که همه دانش آموزان را به مشارکت تشویق می کند. مزیت این روش این است که دانش آموزان می توانند با بیان ایده ها و گوش دادن به حرف های دیگران، دانش قبلی خود را تنظیم کنند و سطح آگاهی خود را افزایش دهند. در واقع بهترین کاری که مغز انسان انجام می دهد یادگیری است. دانشمندان مغز را به عنوان یک معناساز در غنی سازی و جالب کردن یادگیری مهم می دانند. بنابراین یادگیری مبتنی بر مغز یک الگوی جدید و هیجان انگیز است که با دنبال کردن چالش های فرآیند آموزش و یادگیری در کلاس درس، توجه بسیاری از محققان جهان را در دو دهه اخیر به خود جلب کرده است. در نهایت نتیجه گیری می شود که مهم ترین مولفه های مهم و اثر گذار در یادگیری مغز - محور عبارتند از: ۱- هشیاری توام با آرامش ۲- محیط غنی یادگیری تجارب پیچیده ۳- پردازش فعال اطلاعات.

کلیدواژه ها: یادگیری مغز محور، پردازش فعال اطلاعات، هشیاری توام با آرامش و تجارب پیچیده.

رابطه اضطراب کرونا و الگوهای ارتباطی با انزوای اجتماعی و وابستگی به فضای مجازی نوجوانان

سمیه عابدینی^۱، نیره قائمیه

^۱ دکترای روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران جنوب، تهران، ایران

چکیده

پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی با هدف کاربردی بود. جامعه آماری پژوهش را دانش آموزان ۱۱-۱۸ ساله ای تشکیل دادند که در سال تحصیلی ۱۴۰۰ در شهر تهران مشغول به تحصیل بودند که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شدند. حجم نمونه مناسب پژوهش با فرمول تاباخنیک و فیدل ۱۵۰ نوجوان پسر و ۱۵۰ دختر برآورد شد. از نوجوانان پرسشنامه اضطراب کرونا، انزوای اجتماعی، الگوهای ارتباطی و وابستگی به اینترنت گرفته شد. نتایج پژوهش نشان داد که الگوهای ارتباطی و اضطراب کرونا در وابستگی نوجوانان به فضای مجازی و انزوای اجتماعی آنان سهم دارد. و گویه کمتر منجر به انزوای بیشتر و پناه بردن به اینترنت می شود.

کلیدواژه ها: نوجوان، الگوهای ارتباطی، اضطراب کرونا، انزوای اجتماعی، وابستگی به اینترنت.

بررسی مقایسه ای ابعاد تربیتی سند بین المللی ۲۰۳۰ یونسکو و سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران

محمد حسین فرخی نیا^۱، عصمت رسولی^۲، لادن سلیمی^۳

^۱دانشجوی دکتری، گروه تربیتی، دانشکده علوم انسانی دانشگاه آزاد اسلامی ساری، ایران

^۲دکتری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران

^۳دکتری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری، ایران

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی مقایسه ای ابعاد تربیتی سند بین المللی ۲۰۳۰ یونسکو با سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران از منظر شباهت ها و تفاوت ها است. این تحقیق از نظر شیوه اجرا در زمره تحقیقات کیفی می باشد که با روش تطبیقی از نوع مورد محور انجام پذیرفته است. روش جمع آوری داده ها، اسنادی و روش تحلیل داده ها، تحلیل متنی با تاکید بر تکنیک چهار مرحله ای بردی از طریق رویکرد جان استوارت میل می باشد. داده های پژوهش نشان داد که از بین ۲۶ مولفه مرتبط با فلسفه تربیت و ابعاد تربیت، در ۳ مولفه شباهت و در ۲۶ مولفه تفاوت وجود دارد. مهمترین شباهت تاکید مولفان بر جایگاه والای انسان است اگرچه آبخشور فکری این جایگاه در سند ۲۰۳۰، فلسفه اومانیزم و در سند تحول، ایدئولوژی اسلامی است. در حوزه مبانی فلسفی و فلسفه تربیت دو سند تفاوت های بسیار عمیقی وجود دارد. مهمترین یافته های این تحقیق نشان داد که در بعد جنسی و دینی اختلاف بسیار عمیقتر از آن است که به راحتی قابل اغماض باشد. در بعد جنسی سند ۲۰۳۰، برابری جنسی در همه ابعاد کمی و کیفی را مورد تاکید قرار می دهد در حالی که طراحان سند تحول عدالت را مطرح و اعتقادی به برابری زن و مرد در بعد کیفی آموزش و تربیت ندارند. علاوه بر این سند ۲۰۳۰ با به رسمیت شناسی انواع رابطه جنسی و پذیرش دگرباشان، بنحو علنی با بنیان های ایدئولوژیک و دینی سند تحول به مخالفت بر می خیزد. این یافته ها نشان می دهند که اختلاف بین ایدئولوژی ها در تدوین و تصویب اسناد ملی و بین المللی می تواند سیاست گزاران و برنامه ریزان نظام آموزشی را با چالش های عملی روبرو سازند. با این وجود در میدان عمل، اختلافات کمرنگ تر شده و واقعیت ها خود را بر سیاست گزاران و برنامه ریزان تحمیل می کنند. در این روند هم مدیران یونسکو و هم ایران مجبور به پذیرش دو واقعیت و اتخاذ تصمیمات منطقی و معقول بر اساس آن هستند: واقعیت اول اینکه چالش های مورد نظر یونسکو در سند ۲۰۳۰، چالش هایی جهانی هستند و لذا راه حل آنها نیز باید حتی الامکان مشترک باشند و واقعیت دوم اینکه سیاست گزاران سازمان های بین المللی باید محدودیت های فرهنگی و اجتماعی در جوامع را نیز در نظر داشته و حتی الامکان در صدد یافتن راه حل های بومی برای چالش های مشترک جهانی باشند.

کلیدواژه ها: تربیت، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش ایران، سند ۲۰۳۰ یونسکو.

بررسی شکست عاطفی در بین دانشجویان دختر و پسر

مریم کاظمی^۱، ابوالحسن محمد پور^۲، فتح الله صدری^۳

^۱ دانشجوی رشته تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور تهران جنوب

^۲ دانشجوی رشته علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور مرودشت

^۳ معلم مقطع ابتدایی

چکیده

پژوهش حاضر درصدد است، ضمن توصیف وضعیت موجود در دانشگاه‌های کشور - از طریق انجام تحقیقی میدانی - و ارائه برآوردی از نگرش دانشجویان به رابطه با جنس مخالف و میزان پابندی آنها به باورهای دینی، به بررسی علل شکست عاطفی در این خصوص بپردازد. براساس تحقیق میدانی مزبور، نگرش دانشجویان نسبت به رابطه با جنس مخالف و تأثیر باورهای مذهبی آنها، در حد متوسط ارزیابی شد.

کلیدواژه ها: شکست، دانشجو، عاطفه، عشق.

بافتارشناسی خانواده در سلامت معنوی فرزندان

بهمن اکبری

عضو هیأت علمی گروه معارف اسلامی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

بی تردید عوامل متعددی در فرایند تربیت و انتقال ارزشهای دینی در فرزندان تأثیر گذارند. اما خانواده در این زمینه با نفوذترین عامل به شمار می رود در خانواده است که کودک نخستین چشم انداز را از جهان پیرامون می آموزد و احساس وجود می کند و با آداب و رسوم اجتماعی و مراسم و آداب دینی و بایسته های اخلاقی آشنا و به وظایف فردی و حدود و اختیارات مسئولیتهای خود پی می برد، زیرا خمیرمایه ی شخصیت انسان در خانواده تکوین می یابد و نگرشها، رغبتها و رفتارهای خو شایند و ناخو شایند نسبت به پدیده های مختلف از خانه سرچشمه می گیرد. در این راستا تربیت دینی و زندگی اجتماعی معمولاً از طریق خانواده به دست می آید. کودکان از مسیر این نهاد با مکان های عبادی رابطه برقرار می کنند و با آموزش، ایمان را در وجود خود استحکام می بخشند. در آموزه های دینی ما در تحکیم بنیان خانواده همواره عنصر ایمان و دینداری جایگاه والایی را به خود اختصاص داده است و بین افول دینداری و ضعف نهاد خانواده رابطه مستقیمی وجود دارد. بنابراین پرداختن به نقش دینداری و تعهدات اخلاقی می تواند در ترسیم خانواده های بسامان و سبک زندگی مطلوب و اسلامی و در پرورش اعضاء متعهد و باورمند و بعبارتی تثبیت سلامت معنوی خانواده تأثیر گذار باشد. با توجه به اهمیت سلامت معنوی بر جسم، روح و روان انسان، و اثبات این امر که اگر فردی از لحاظ معنوی در سلامت به سر برد، می تواند با بغرنج ترین مصائب زندگی کنار آمده و در طول حیات خود زندگی توأم با آرامش و زیبایی داشته باشد، مضافاً این که برخورداری از سلامت معنوی در تقویت و مقاوم سازی آستانه تحمل فرزندان نیز بی تردید نقش چشمگیری داشته و از سویی زاویه و گستره ی دین فرزندان به زندگی را با جهت مندی و معناداری و هدف مندی شکل می دهد و نهایتاً در سالم سازی خانواده و جامعه نقش حیاتی به همراه خواهد داشت.

کلید واژه ها: خانواده، تعهد مداری، سلامت معنوی، دینداری، کارکردهای خانواده.

نگرشی بر اهمیت نقش خانواده بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان: مورد مطالعه دانش آموزان متوسه اول شهرستان نیمروز

اعظم ذاکری^۱، زهرا ذاکری^۲، مهدیه پهلوانی نیا^۳

^۱کارדانی آموزگار ابتدایی، دبیر رسمی شهرستان نیمروز

^۲کارشناسی جغرافیا، دبیر رسمی شهرستان زابل، دبیرستان صدیقه کبری

^۳کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار خرید خدمات شهرستان نیمروز

چکیده

با توجه به اینکه یکی از جنبه‌های کارآمدی خانواده در عملکرد تحصیلی فرزندان پدیدار می‌شود پژوهش حاضر از نوع توصیفی، تحلیلی و بر مبنای جمع آوری پرسشنامه صورت گرفته است. به این منظور شاخص‌های اساسی در فرایند عملکرد تحصیلی از دید جامعه نمونه مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفته است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه معلمان آموزش و پرورش شهرستان نیمروز می‌باشد با توجه به اینکه کلیه معلمان در محدوده مورد مطالعه به عنوان جامعه مورد مطالعه در نظر گرفته شده است، روش نمونه‌گیری مطرح نمی‌باشد. بدین منظور ۵۰ پرسشنامه بین تمامی معلمان آموزش و پرورش متوسطه اول توزیع و تکمیل شد. در این بین برای افزایش اعتبار این پژوهش پرسشنامه‌ی تهیه شده در اختیار اساتید مطلع قرار گرفت. برای سنجش روایی و پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است، که با استفاده از نرم افزار SPSS محاسبه گردید. داده‌های مستخرج از پرسشنامه با روش‌های آمار استنباطی در پی کشف رابطه بین متغیرها برآمده است. با بررسی وضعیت گویه‌ها می‌توان نتیجه گرفت که از آنجایی که مقدار p.value کوچکتر از $(\alpha=0/05)$ است فرض H_0 را در تمامی موارد ذکر شده نمی‌توانیم بپذیریم. لذا فرضیه تأیید می‌گردد.

کلیدواژه‌ها: شرایط خانوادگی، عملکرد تحصیلی، دانش آموزان.

نگرشی بر اهمیت نقش شعر و قصه گویی در فرایند یادگیری دانش آموزان مطالعه موردی دانش آموزان مقطع اول شهرستان زابل

اعظم ذاکری^۱، زهرا ذاکری^۲، مهدیه پهلوانی^۳

^۱کارדانی آموزگار ابتدایی، دبیر رسمی شهرستان نیمروز

^۲کارشناسی جغرافیا، دبیر رسمی شهرستان زابل، دبیرستان صدیقه کبری

^۳کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار خرید خدمات شهرستان نیمروز

چکیده

با توجه به اهمیت نظام آموزش پرورش پژوهش حاضر از نوع توصیفی، تحلیلی و بر مبنای جمع آوری پرسشنامه صورت گرفته است. به این منظور شاخص های اساسی در فرایند نقش شعر در فرایند یادگیری از دید جامعه نمونه مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفته است. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه معلمان آموزش و پرورش شهرستان زابل می باشد که ۲۰۰ نفر به عنوان حجم نمونه به روش نمونه گیری دسترس انتخاب شد. برای افزایش اعتبار این پژوهش پرسشنامه ی تهیه شده در اختیار اساتید مطلع قرار گرفت. برای سنجش روایی و پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است، که با استفاده از نرم افزار SPSS محاسبه گردید. داده های مستخرج از پرسشنامه با روش های آمار استنباطی در پی کشف رابطه بین متغیرها برآمده است. با بررسی وضعیت گویه ها می توان نتیجه گرفت که از آنجایی که مقدار p.value کوچکتر از $(\alpha=0/05)$ است فرض H_0 را در تمامی موارد ذکر شده نمیتوانیم بپذیریم. لذا فرضیه تأیید می گردد.

کلیدواژه ها: قصه گویی، دانش آموزان، یادگیری.

بررسی معیارهای آسیب‌زا بودن اعتیاد به اینترنت در بین دانش‌آموزان مورد مطالعه دانش‌آموزان متوسطه اول شهرستان زابل

رضوانه دلارامی فرا^۱، مهدیه پهلوانی نیا^۲، خدیجه علی خدری^۳

^۱آموزگار پیمانی شهرستان نیمروز

^۲کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار خرید خدمات شهرستان نیمروز

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت، واحد زاهدان، آموزگار رسمی شهرستان نیمروز

چکیده

اعتیاد به اینترنت به معنای استفاده بیش از حد یا نامعقول و بیمارگونه از اینترنت است که پیامدهای اجتماعی ازجمله تأثیر بر سلامت عمومی را به دنبال دارد. با توجه به اینکه اعتیاد به اینترنت یک آسیب روانی یا معضل اجتماعی است، و با صدمات جدی جسمانی، مالی، خانوادگی، اجتماعی و روانی همراه است. پژوهش حاضر به بررسی معیارهای آسیب‌زا بودن اعتیاد به اینترنت در بین دانش‌آموزان پرداخته است در پژوهش حاضر، بنا بر ماهیت مطالعه، از دو روش توصیفی و تحلیلی استفاده شده است. در ابتدا برای جمع‌آوری اطلاعات و آشنا شدن با مبانی نظری در رابطه با موضوع تحقیق، با استفاده از کتاب‌ها، مقالات علمی، پژوهشی به جمع‌آوری اطلاعات مبادرت گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزارهای SPSS استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر دانش‌آموزان متوسطه اول شهرستان زابل می‌باشد روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی ساده می‌باشد. که تعداد ۸۰ پرسشنامه بین دانش‌آموزان توزیع و تکمیل شد. نتایج آزمون فرضیه تحقیق که از نوع T تک نمونه‌ای می‌باشد که در سطح اطمینان ۹۵٪، نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت و سلامت روان دانش‌آموزان رابطه معنادار وجود دارد

کلیدواژه‌ها: اعتیاد به اینترنت، دانش‌آموزان، شهرستان زابل.

دلایل استرس در بین دانش آموزان مطالعه موردی دانش آموزان متوسطه اول شهرستان نیمروز

رضوانه دلارامی فرا^۱، مهدیه پهلوانی نیا^۲، خدیجه علی خدری^۳

^۱آموزگار پیمانی شهرستان نیمروز

^۲کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار خرید خدمات شهرستان نیمروز

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت، واحد زاهدان، آموزگار رسمی شهرستان نیمروز

چکیده

امروزه، دانش آموزان از استرس بالایی برخوردار هستند. امتحانات، انتخاب رشته، انتخاب شغل و غیره از موضوعاتی هستند که ذهن دانش آموزان را به خود درگیر کرده است. دانش آموزان در این سن، ممکن است به جای راه حل های مناسب برای رفع استرس، به انجام کارهای نادرست خود روی بیاورند، با توجه به اهمیت نظام آموزش پرورش، پژوهش حاضر از نوع توصیفی، تحلیلی و بر مبنای جمع آوری پرسشنامه صورت گرفته است. جامعه آماری این تحقیق شامل دانش آموزان متوسطه اول شهرستان نیمروز می باشد که نمونه گیری به صورت تصادفی ساده می باشد. که تعداد ۱۰۰ پرسشنامه بین دانش آموزان توزیع و تکمیل شد. که برای افزایش اعتبار این پژوهش پرسشنامه ی تهیه شده در اختیار اساتید مطلع قرار گرفت. برای سنجش روایی و پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است، که با استفاده از نرم افزار spss محاسبه گردید. داده های مستخرج از پرسشنامه با روش های آمار استنباطی در پی کشف رابطه بین متغیرها برآمده است. با بررسی وضعیت گویه ها می توان نتیجه گرفت که از آنجایی که مقدار p.value کوچکتر از $(\alpha=0/05)$ است فرض H_0 را در تمامی موارد ذکر شده نمیتوانیم بپذیریم. لذا فرضیه تأیید می گردد.

کلیدواژه ها: دانش آموزان، استرس، شهرستان نیمروز.

رویکرد اسلام به نقش معاد باوری در تعبد یا سالم سازی رفتار و سبک زندگی

سیده فاطمه مظلوم ترشیزی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید مطهری واحد خواران مشهد

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی و نقش «معادباوری» در سلامت رفتار و سبک زندگی صورت گرفته است؛ تحقق فرایند معادباوری در همه ابعادش، بزرگترین گام در مسیر تکامل انسانی است و عدم تحقق آن نقصان بزرگی در کمال روحی انسان، پیش می آورد. علاوه بر این انسان با نهادینه ساختن این اعتقاد، در قلب خویش به عالم بالا اتصال می یابد و پشتمانی بزرگی به دست می آورد و اطمینان و سلامت روانی خاصی پیدا می کند که بر سبک زندگی او تأثیر شگرفی می گذارد و او را از دیگران متمایز می سازد. و نیز او را در کسب کمال انسانی مطلوب قرآن یاری میرساند که بسیار فراتر از سلامت روانی و آرامش روحی است. این جستار که با مطالعه ی کتابخانه ای و بر اساس روش اسنادی- تحلیلی، انجام پذیرفته، نقش عقیده به معاد در سالم سازی رفتار و سبک زندگی را مورد بررسی قرار داده و از این رهگذر، نظر متولیان تربیتی را به اهمیت معادباوری و نقش آن در سالم سازی رفتار و سبک زندگی جلب می نماید.

کلیدواژه ها: قرآن، معادباوری، تعبد، سالم سازی، رفتار، سبک زندگی.

نقش تقوای الهی یا مهار غرایز در فرایند رشد و کمال روحی

سیده فاطمه مظلوم ترشیزی

عضو هیئت علمی دانشگاه شهید مطهری واحد خواران مشهد

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی و نقش «تقوای الهی» یا مهار غرایز در فرایند رشد و کمال روحی، صورت گرفته است؛ تحقق فرایند تقوا در همه ابعادش، بزرگترین گام در مسیر تکامل انسانی است و عدم تحقق آن نقصان بزرگی در کمال روحی انسان، پیش می آورد. علاوه بر این انسان با پوشیدن زره تقوا پشوانه ی بزرگی به دست می آورد و اطمینان و سلامت روانی خاصی پیدا می کند که بر سبک زندگی او تأثیر شگرفی می گذارد و او را از دیگران متمایز می سازد و نیز او را در کسب کمال انسانی مطلوب قرآن یاری میرساند که بسیار فراتر از سلامت روانی و آرامش روحی است. این جستار که با مطالعه ی کتابخانه ای و براساس روش اسنادی-تحلیلی، انجام پذیرفته، نقش مجهز شدن انسان به سپر تقوا در فرایند رشد و کمال روحی را مورد بررسی قرار داده و از این رهگذر، نظر متولیان تربیتی را به اهمیت و نقش تقوا در سلامت و کمال روحی جلب می نماید.

کلیدواژه ها: تقوا، فرایند رشد، کمال روحی، مهار غرایز.

نقش نماز در پیشگیری از آسیب های اجتماعی

سیما منصوری، محمد آذربویه، نعمت اله مرادی، سیروان کردبهن، زانیار محمودی

چکیده

در این مقاله ابتدا ضمن ارائه مقدمه ای در مورد نماز، واژه نماز، جایگاه نماز و آسیب های اجتماعی تبیین شدند. سپس به بیان مواردی در خصوص آثار نماز، همچون دوری از فحشا و منکرات، بخشش گناهان، رفع ناراحتی، تکبر زدایی، امید بخشی و در نهایت پیشگیری از وقوع گناه و جرم می پردازد. و در پایان به این نتیجه دست یافتیم که وجود آسیب های اجتماعی در جامعه امری اجتناب ناپذیر است. معنویت و نماز نقش بسزایی در هدایت صحیح فرد و همسو کردن وی با ارزش های جامعه را دارد. در صورت اولویت قرار دادن نماز به عنوان نسخه شفابخش و حلال مشکلات در آینده ای نزدیک می توان شاهد کاهش آسیب های اجتماعی شد.

کلیدواژه ها: نماز، پیشگیری، آسیب اجتماعی.

داده کاوی آموزشی و نقش آن در عرصه آموزشی

سارا اعلائی

آموزگار کلاس سوم ابتدایی مدرسه غیردولتی ثمین استان اردبیل، شهرستان پارس آباد

چکیده

داده کاوی در مورد توضیح گذشته و پیش بینی آینده بوسیله ابزارهای تجزیه و تحلیل داده است. داده کاوی آموزشی یک رشته نوید بخش است که تاثیر حتمی بر عملکرد آکادمیک دانشجویان دارد. هزاران دانشجو هر ساله در کالج ها و دانشگاه ها پذیرش می شوند و در زمان پذیرش است که اطلاعات دانشجویان جمع آوری می شود. به همین ترتیب، از آنجا که معلمان (اساتید) به نهادی ملحق می شوند که اطلاعات شخصی و حرفه ای شان را جمع آوری می کند، درک اهمیت داده ها کسب و کار بسیار ضروری است. داده های جمع آوری شده هنگام پذیرش می تواند برای طبقه بندی و پیش بینی رفتار و عملکرد دانشجویان و همچنین عملکرد معلمان مورد استفاده قرار گیرد. بنابر این، در این مقاله، ما نقش داده کاوی را در عرصه آموزشی مورد بررسی قرار دادیم. با استفاده از SDAR، ما ارزش های موجود، به عنوان مثال عالی، خوب، متوسط، ضعیف و یا عدم موفقیت (رد) را شناسایی کردیم. ما از الگوریتم خوشه بندی میانگین های K به منظور پیدا کردن بهترین خوشه در مورد مشخصه های مانند حضور و غیاب، فعالیت کلاسی استفاده کردیم. ما همچنین در مورد رویکرد طبقه بندی مبتنی بر قاعده (RBC) بحث می کنیم؛ این چکیده مجموعه ای از قوانین است که ارتباط بین نگرش های مجموعه داده ها با لیل کلاس را نشان می دهد. در این مقاله، ما عملکرد معلمان را بوسیله تکنیک داده کاوی در دانشگاه و کالج مورد بررسی قرار می دهیم.

کلیدواژه ها: داده کاوی آموزشی (EDM)؛ SDAR، میانگین های k، خوشه بندی، طبقه بندی مبتنی بر قاعده (RBC)، بازخورد دانشجو.

بررسی تاثیرات موسیقی خشن بر رفتار نوجوانان

خالد ناروئی^۱، فاطمه سارانی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ناپیوسته رشته آموزشی ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان (پردیس شهید مطهری زاهدان)

^۲دانشجوی کارشناسی ناپیوسته رشته آموزشی ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان استان سیستان و بلوچستان (پردیس رسالت زاهدان)

چکیده

پژوهش حاضر مربوط به تاثیر موسیقی خشن بر رفتار نوجوانان است. ضریب انحراف پذیری موسیقی از تمام هنرها بیشتر است، ضمن آنکه جوانان عمده ترین مصرف کنندگان موسیقی که تولید کننده هم می باشند؛ به مصرف موسیقی تمایل دارند و بدان پایبند هستند. امروزه موسیقی یکی از تاثیرگذارترین هنرها بر رفتار نوجوانان و جوانان است و این گروه سنی بیشتر وقت خود را صرف گوش دادن به موسیقی می کنند به طوری که موسیقی جزئی از زندگی روزمره ی آنها شده است و گاهی می بینیم که جوانان و نوجوانان نسبت به آن خیلی تعصبی برخورد می کنند. به خاطر علاقه ی بیش از حد جوانان به این هنر و این که اغلب دوست دارند در این زمینه فعالیت کنند و دستی بر آتش موسیقی داشته باشند هر روز اسم چندین نفر را می شنویم که به عنوان خواننده ی جدید معرفی می شوند. اکثر آثاری که تولید می کنند فاقد ارزش هنری است و اغلب آثاری سخیف و بی ارزش است که از نظر کلام بسیار ضعیف است و بیشتر مفاهیم تکراری و یکنواختی را بیان میکند که این امر موجب تنزل سلیقه ی مخاطبان می شود.

کلیدواژه ها: موسیقی خشن، نوجوانان، علاقه، رفتار، سلامت.

مروری بر مفهوم و نظریات ذهنی سازی و نقش آن در روابط خانواده

نرگس گلبن^۱، لطفه سادات مدنیان^۲، عاطفه حیرت^۳

^۱ دانشجوی کارشناس ارشد، گروه مشاوره، گرایش مشاوره خانواده، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، ایران

^۲ استادیار گروه مشاوره، موسسه آموزش عالی هشت بهشت، اصفهان، ایران

^۳ استادیار گروه معارف اهل البیت، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

ذهنی سازی یکی از متغیرهای روانشناسی است که در روابط خانوادگی و بین فردی نقش مهمی را ایفا می کند. این مفهوم به توصیف تلاشی می پردازد که فرد برای فهمیدن و درک افراد دیگر از نظر افکار، احساسات، آرزوها، امیال و باورهای آنها می کند. ذهنیت سازی به کمک افراد می آید، تا علل هیجانی رفتار خود را درک کنند و از تاثیر رفتارشان بر افراد دیگر آگاه گردند (بتمن و فوناگی، ۲۰۱۲). همچنین بهتر بتوانند دلایل و نیت رفتار دیگران را بشناسند. بدین سبب نقش بسیار مهمی در تعارضات بین فردی و زوجی بازی می کند. در ذهنی سازی دو عامل اطمینان و عدم اطمینان فرد، در مورد حالت ذهنی خود و دیگران سنجیده می شود (فوناگی، لیتون، مورتون پرکینز و همکاران، ۲۰۱۶).

ذهنی سازی در روابط والد-کودک هم موثر است. این متغیر، ماهیت بحرانی رابطه بین والد و کودک را تایید می کند. اگر کودک بتواند زمانی که مشکل دارد به بزرگسال خود مراجعه کند و ارتباط بین آنها درست باقی بماند، کیفیت رابطه والد و کودک سیر تکاملی خود را طی می کند. اما اگر این رابطه از بین برود، کودک احساس امنیت کمتری می کند تا در زمان مشکل به والدین خود مراجعه کند (فوناگی، ۲۰۱۶، ترجمه مقصودی، ۱۳۹۹). با توجه به اهمیت تبیین این مفهوم؛ در این مقاله به بررسی مفهوم و ابعاد ذهنی سازی و بررسی دو دیدگاه مرتبط با آن (پیتر فوناگی و آنتونی بتمن و سارا سالو) پرداخته می شود.

کلیدواژه ها: ذهنی سازی، رابطه والد کودک، رابطه زوجی، اطمینان.